

Introductie merken, octrooien, modellen en auteursrecht met Bugaboo voorbeeld

actuele versie van 10 januari 2025

COLOFON

Auteursrechthebbenden: Marco de Beurs, Octrooicentrum Nederland,
Benelux Office for Intellectual Property

Auteurs: Marco de Beurs, Peter van Dongen, Antonino Saccà, Marjolein
Bronneman, Stef van Gompel

Tenzij anders is aangegeven, is dit werk gelicenseerd onder een Creative Commons Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationaal licentie. Bezoek <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> voor een kopie van de licentie of stuur een brief naar Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Deze licentie is niet van toepassing op:

figuur 1.1 is in het publiek domein, figuur 1.3, figuur 1.4, figuur 3.1, filmpje 3.1, filmpje 3.2, figuur 4.1, figuur 5.1, figuur 7.7, figuur 7.8, figuur 8.1, wetteksten in bijlage D, documenten in bijlage F

De volgende werken zijn gelicenseerd onder een Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken 4.0 Internationaal licentie door de aangegeven auteursrechthebbende/auteur. Bezoek <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/> voor een kopie van de licentie of stuur een brief naar Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Krisis62 (Antonino Saccà): figuur 6.1, figuur 6.2, figuur 6.3, figuur 6.4, figuur 6.5, figuur 6.6

De broncode is gepubliceerd op Github.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	10
1.1	Voor de lezer	10
1.2	Iedere dag IE	10
1.3	Waarom bestaan IE-rechten?	11
1.4	De bekendste IE	13
1.5	Meest gebruikte IE voor innovaties	14
1.6	Een voorbeeld	15
2	Knowhow en bedrijfsgeheimen	18
2.1	Inleiding	18
2.2	Wat is knowhow?	18
2.3	Gebruik van knowhow bij organisaties	19
2.3.1	Eigen toepassing en gebruik	19
2.3.2	Exploitatie door derden	20
2.4	Wet en regelgeving	20
3	Merken	22
3.1	Inleiding	22
3.2	Merkenregelgeving	23
3.3	Wat zijn merken?	23
3.4	Waaraan moet een merk voldoen?	24
3.4.1	Onderscheidend vermogen van een merk	25
3.4.2	Registratie van merken voor waren of diensten	26
3.4.3	Absolute weigeringsgronden	26
3.5	Publicatie merkaanvraag	27

3.5.1	Oppositieprocedure	27
3.5.2	Gebruik van het merk	27
3.5.3	Merkinschrijving uit het Bugaboo voorbeeld	28
3.5.4	Doorhalings- of nietigheidsprocedure	28
3.6	Handhaving van merken	28
3.6.1	Rechten van de merkhouder	29
3.6.2	Beperkingen van het merkrecht	29
4	Octrooien	30
4.1	Inleiding	30
4.2	Octrooiwetten en verdragen	31
4.3	Octrooirechten	31
4.4	Uitvindingen	32
4.5	Waaraan moet een octrooi voldoen	33
4.5.1	Nieuwheid	33
4.5.2	Stand van de techniek	34
4.5.3	Inventief	34
4.5.4	Duidelijk en volledig	35
4.6	Inhoud octrooiaanvraag	35
4.7	Publicatie octrooiaanvraag	36
4.8	Claims	38
4.8.1	Claim van het Bugaboo voorbeeld	39
4.8.2	Test voor nieuwheid	39
4.9	Procedures octrooiaanvraag	41
4.9.1	EP octrooiaanvraag	41
4.9.2	NL octrooiaanvraag	43
4.9.3	PCT octrooiaanvraag	43
4.9.4	Prioriteitsjaar	44
4.9.5	Procedure van het Bugaboo octrooi	45
4.9.6	Verleende Bugaboo octrooi	45
4.9.7	Octrooifamilie	47
4.10	Na de verlening van het octrooi	47

5	Modellen	49
5.1	Inleiding	49
5.2	Modellenregelgeving	49
5.3	Wat zijn modellen?	50
5.4	Waaraan moet een model voldoen?	50
5.5	Modelaanvraag procedure	50
5.5.1	Modelinschrijvingen uit het Bugaboo voorbeeld	51
5.5.2	Nietigheidsprocedure	51
5.6	Handhaving van modellen	52
5.6.1	Rechten van de modelhouder	52
5.6.2	Beperkingen	52
6	Auteursrecht	53
6.1	Inleiding	53
6.2	Wet- en regelgeving	54
6.3	Auteursrechten	54
6.4	Voorwaarden voor auteursrechtelijke bescherming	56
6.4.1	Werkcategorieën	56
6.4.2	Geestelijke schepping	57
6.4.3	Oorspronkelijkheid	57
6.4.4	Technisch of functioneel bepaalde vormen	58
6.4.5	Concepten, ideeën en stijlkenmerken	58
6.4.6	Feitelijke informatie	59
6.4.7	Geen formaliteiten vereist	59
6.5	Auteursrechthebbenden	60
6.5.1	Makerschap	60
6.5.2	Meerdere makers	60
6.5.3	Makerschap bij scheidbare werken	62
6.5.4	Fictief makerschap	63
6.5.5	Overgang van rechten	63

7	Gebruik IE om geld te verdienen bij technische innovaties	65
7.1	Inleiding	65
7.2	Innovatieproces	66
7.3	Gebruik van IE-informatie bij keuzes in het innovatieproces .	67
7.3.1	Patent landscape analyse	67
7.3.2	Freedom to Operate (FTO) analyse	69
7.4	Strategisch IE gebruik	69
7.5	Inkoop en verkoop van IE	70
7.5.1	Het in licentie nemen van een octrooi	71
7.5.2	Het verlenen van octrooilicenties voor het gebruik van een technologie	73
7.5.3	Het gebruik van octrooien in verschillende IE strategieën	73
7.6	Voorbeeld van IE gebruik bij Bugaboo	74
7.6.1	Octrooien	74
7.6.2	Inkoop octrooien	74
7.6.3	Modelrechten	75
7.6.4	Merken	76
8	Gebruik van IE bij bepaalde onderwerpen	77
8.1	Inleiding	77
8.2	Software	77
8.2.1	Auteursrecht op software	77
8.2.2	Octrooirecht op software	80
8.2.3	Overige manieren om software te beschermen	81
8.3	Voorbeeld van IE gebruik bij open source software	82
8.4	Voorbeeld van IE gebruik bij standaarden	82
8.4.1	VESA (Video Electronics Standards Association)	82
8.4.2	Displayport	83
A	Woordenlijst	84

B	Links	90
B.1	Nationale en internationale IE-bureaus	90
B.2	Verdere informatie	90
B.3	Interessante publicaties van het WIPO	91
B.4	IE-databanken	91
B.5	Octrooi classificatieschema's	92
C	Bibliografie	94
D	Gedeeltes IE-wetteksten	95
D.1	Gedeeltes van het Benelux-verdrag inzake de intellectuele ei- gendom (merken)	95
D.2	Gedeeltes van de Uniemerkenverordening	101
D.3	Gedeeltes Rijsoctrooiwet 1995	105
D.4	Gedeeltes Europees Octrooi verdrag	111
D.5	Gedeeltes Patent Cooperation Treaty	114
D.6	Gedeeltes van het Benelux-verdrag inzake de intellectuele ei- gendom (tekeningen of modellen)	117
D.7	Gedeeltes van de Gemeenschapsmodellenverordening	121
D.8	Gedeeltes Auteurswet	125
E	Nice classificatie	152
F	Documenten	157
F.1	WO 00/06437 A1	157
F.2	US 5 772 279	178
F.3	Afschrift uit het Benelux merkenregister	192
F.4	Afschriften uit het EUIPO modellenregister	195
F.5	Het begin van Bugaboo	212
F.6	Vervolg van Bugaboo met private equity investor	214

Lijst van figuren

1.1	Het Venetiaanse patentstatuut, dat in 1474 door de Senaat van Venetië werd uitgevaardigd, wordt algemeen aanvaard als de basis voor het vroegste patentsysteem ter wereld.	12
1.2	Nut voor ondernemingen en maatschappij	13
1.3	Bugaboo	16
1.4	Functionaliteit van de Bugaboo	17
2.1	Knowhow: daar staat het en daar gaat het.	21
3.1	Woord-beeldmerk van Bugaboo	24
4.1	Voorkant van WO 00/06437 A1	37
4.2	De uitvoering van het voorbeeld van de Bugaboo	40
4.3	EP procedure	42
4.4	NL procedure	43
4.5	PCT procedure	44
4.6	Procedure van het Bugaboo octrooi	45
5.1	Een voorbeeld van een model van Bugaboo	51
6.1	Geestelijke schepping	57
6.2	Oorspronkelijk karakter	58
6.3	Individuele vorm	59
6.4	Maker en werk	61
6.5	Meerdere makers	61
6.6	Scheidbare werken	62
7.1	Proces van onderzoek tot verkoop product	66

7.2	IE informatie in het proces voor nieuw product	68
7.3	IE genereren bij een nieuw product	70
7.4	IE in en uit	72
7.5	Octrooiaanvragen van Bugaboo	75
7.6	Model registraties van Bugaboo	75
7.7	Beeldmerk met woord van Bugaboo	76
7.8	Beeldmerk van Bugaboo	76
8.1	Displayport logo	83
F.1	Bugaboo co-founder Max Barenbrug	212
F.2	The Bugaboo Chameleon remains a firm favourite	213

Lijst van video's

3.1	Bewegingsmerk Staatsloterij	24
3.2	Multimediamerk	24

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Voor de lezer

Dit document is een inleiding en beschrijft het nut en gebruik van know-how en intellectueel eigendom (IE) voor studenten in de technische, exacte, medische en bedrijfseconomische wetenschappen. We beschrijven een aantal basiskenmerken en begrippen van IE, en we gaan in op het doel en gebruik van verschillende IE-rechten.

De verschillende IE onderwerpen worden uitgelegd met een voorbeeld dat past bij jouw achtergrond.

Wil je meer weten over IE dan wat in dit document wordt behandeld? In [bijlage B](#) vindt je links met extra informatie.

1.2 Iedere dag IE

Vrijwel elke dag heb je te maken met producten en diensten waarvoor intellectuele eigendomsrechten (IE-rechten) zoals merken, modellen, octrooien, auteursrechten, etc. gelden.

Producten die je koopt zijn meestal van een bepaald merk. Een merk zorgt ervoor dat je weet welke producent een bepaald product heeft gemaakt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het bedrijf Coca-Cola dat de frisdrank cola produceert. In het algemeen zijn merken daarmee voor organisaties belangrijk om hun producten en diensten te vermarkten.

Producenten en de meeste organisaties maken gebruik van handelsnamen waarmee ze zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Een boek dat je leest of de muziek waarnaar je luistert zijn werken van schrijvers en musici. De makers van deze werken willen daar graag aan kunnen

verdienen en zonder hun toestemming mag je hun werk niet vermenigvuldigen omdat er auteursrechten op zitten.

In producten als fietsen of auto's zijn veel technische ontwikkelingen verwerkt die zijn geoctrooieerd. Ontwikkelaars en producenten van deze technologie willen uiteraard hun investeringen in deze ontwikkelingen kunnen terugverdienen en octrooien bieden daarvoor de mogelijkheid.

Of je nu al of in de toekomst zelf producten gaat ontwikkelen of daarbij betrokken bent, de kans is groot dat je met verschillende IE in aanraking komt en ze ook zal moeten kunnen gebruiken. Daarom is het belangrijk dat je als student voldoende leert over IE. Tijdens je studie kom je namelijk nu niet alleen in aanraking met IE maar kan je er ook al gebruik van maken voor bepaalde ontwerp opdrachten.

1.3 Waarom bestaan IE-rechten?

Honderden jaren geleden werd er nauwelijks gebruik gemaakt van intellectuele eigendomsrechten. Met de komst van de boekdrukkunst werd het mogelijk om boeken en andere schriftelijke werken makkelijk te vermenigvuldigen en vervolgens te verspreiden. Vanaf dat moment ontstond zowel bij schrijvers als uitgevers voor het eerst de behoefte om eigenaar te worden van deze werken. Met de komst van latere technieken tijdens de industriële revolutie werd het steeds makkelijker in grote hoeveelheden te produceren. Daarmee ontstond bij producenten van deze werken de behoefte om eigenaar te kunnen worden van hun werken, ideeën en uitvindingen en daarmee namaak te voorkomen.

Het moderne octrooi (patent) in Venetië

In de vijftiende eeuw was Venetië een rijke en bloeiende stad. Een van de redenen voor deze welvaart was het glas-in-lood dat op het eiland Murano werd geproduceerd.

Dit was een zeldzaam en duur product dat een belangrijk economisch bezit voor de stad werd.

De formule voor het maken van gekleurd glas was echter slechts bij een paar mensen bekend: de glasmakers van Murano.

De Senaat van Venetië begon zich zorgen te maken over de mogelijkheid dat de glasmakers zouden sterven of naar andere landen zouden vluchten, waardoor dit kostbare geheim verloren zou gaan.

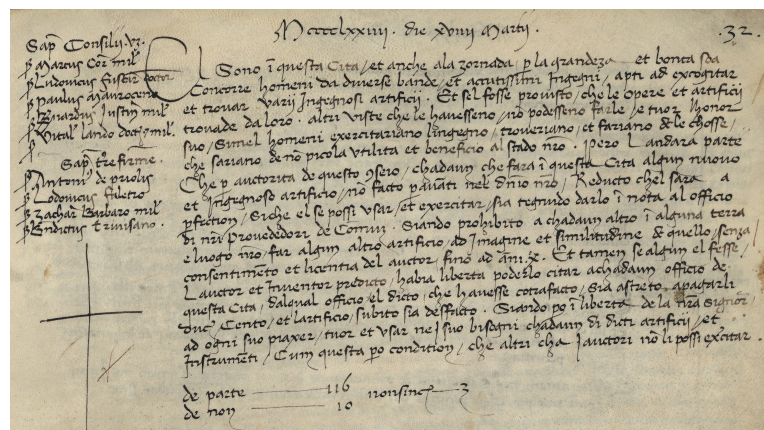
Om een dergelijke hypothese te voorkomen, bood Venetië de glasmakers aan om enkele leerlingen op te leiden die door de stad

werden gestuurd. De glasmakers weigerden echter omdat het accepteren van het aanbod zou betekenen dat ze hun monopolie zouden verliezen en potentiële concurrenten zouden creëren.

Omdat ze de bezorgdheid van Murano begrepen, bood Venetië in ruil voor het geheim een exclusief recht voor een beperkte tijd aan om het monopolie van de glasmakers te garanderen. Het document dat dit recht verleende, werd een “patent” genoemd, van het Latijnse werkwoord “patere”, wat bekendmaken betekent.

Dankzij dit accepteerden de ambachtslieden het aanbod en wist Venetië het geheim te bewaren, zodat we vandaag de dag nog steeds kunnen genieten van het prachtige gekleurde glas van Murano.

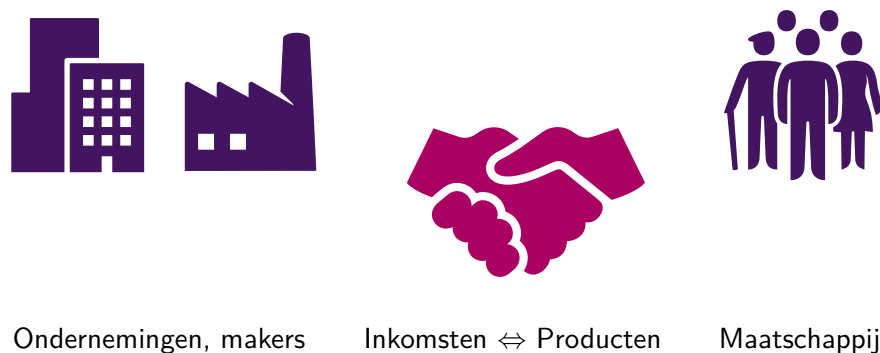
In 1474 publiceerde Venetië het eerste patentstatuut in de geschiedenis om de kwestie te regelen. Zie afbeelding 1.1.

Figuur 1.1: Het Venetiaanse patentstatuut, dat in 1474 door de Senaat van Venetië werd uitgevaardigd, wordt algemeen aanvaard als de basis voor het vroegste patentsysteem ter wereld.

Het centrale idee achter het gebruik van intellectuele eigendomsrechten is namelijk dat de maker of bedenker van werken en uitvindingen een tijdelijk exclusief recht kan aanvragen waarmee concurrenten op afstand worden gehouden. Dit recht geeft dan de eigenaar de mogelijkheid om te verdienen aan de exploitatie van de (niet-tastbare) zaken die anders gemakkelijk te kopiëren zijn of na te maken. Daarmee biedt het recht aan de ene kant de mogelijkheid aan mensen die tijd en geld hebben geïnvesteerd om een nieuw product te ontwikkelen de kosten voor deze investeringen terug te verdienen en meer. Aan de andere kant hebben concurrenten dan niet de mogelijkheid om het werk of de uitvinding gemakkelijk, dat wil zeggen zonder zelf te investeren en dus goedkoper, na te maken en te verkopen.

Voor consumenten die producten kopen waarvoor IE-rechten zijn aangevraagd betekent dit vaak dat zij een hogere prijs moeten betalen. Wanneer er geen intellectuele eigendomsrechten zouden zijn voor die producten kunnen concurrenten ze immers goedkoper namaken en aanbieden. De waarde van de invoering van het gebruik van intellectuele eigendomsrechten voor een maatschappij ligt dus niet in het aanbieden van de goedkoopste producten, maar in de mogelijkheid om toegang te krijgen tot nieuwe producten en voldoende innovaties. Door gebruik te maken van intellectuele eigendomsrechten kunnen bedrijven tijdelijk hogere prijzen rekenen en daarmee de aanloopinvesteringen terugverdienen. Dit is weergegeven in figuur 1.2.

Figuur 1.2: Nut voor ondernemingen en maatschappij

1.4 De bekendste IE

Organisaties, ondernemers, auteurs, ontwikkelaars en uitvinders kunnen gebruik maken van IE-rechten zoals auteursrechten, merken, octrooien, bedrijfsnamen, modellen, databankrechten, kwekersrechten, chips- of topografierecht en bedrijfsgeheimen.

Hieronder worden de bekendste IE-rechten weergegeven;

Auteursrecht Geeft de maker (auteur) na het maken automatisch wereldwijde bescherming voor originele werken zoals een artikel, boek, een tekst, muziek of afbeelding. Dit recht beperkt de distributie.

Merken Na registratie krijgt de merkhouders het alleenrecht om het merk voor bepaalde waren en goederen of diensten te gebruiken. Een merkrecht kan gebruikt worden om op te treden tegen concurrenten die eenzelfde of overeenstemmend merk willen exploiteren in dezelfde markt.

Octrooien Na aanvraag, registratie en eventuele toetsing van een octrooi kunnen anderen worden uitgesloten om de geoctrooieerde uitvinding

commercieel te gebruiken.

Handelsnamen Handels- en bedrijfsnamen worden gebruikt om een bedrijf bekend te maken bij klanten in de markt en zorgen voor een reputatie en daarmee klantenbinding. Een ander bedrijf mag met zijn handelsnaam geen verwarring zaaien door gebruik te maken van een handelsnaam dat te veel overeenkomt met een reeds eerder geregistreerde handelsnaam.

Modellen Na registratie krijgt de modelhouder het alleenrecht om het model te gebruiken. Een modelrecht kan gebruikt worden om op te treden tegen concurrenten die een gelijkend model willen exploiteren.

1.5 Meest gebruikte IE voor innovaties

In dit document zullen we niet de juridische aspecten van IE behandelen. Zie hiervoor links naar de wetsartikelen in [bijlage D](#). We behandelen wel het gebruik van IE, specifiek voor innovatie. Voor een overzicht van het belang van de verschillende IE-rechten voor innovaties zie de onderstaande tabel.

Tabel 1.1: Effectiviteit van mechanismen voor toe-eigening voor productinnovaties; % product innovaties waarbij geacht effectief.

Sector	n	Secrecy	Patents	Other IPRs	Lead time	Complementary sales services	Complementary manufacturing
Food	89	59	18	21	53	40	51
Petroleum	15	62	33	6	49	40	36
Basic chemicals	35	48	39	12	38	46	45
Drugs	49	54	50	21	50	33	49
Machinery tools	10	62	36	9	61	43	35
Computers	25	44	41	27	61	40	38
Electrical equipment	22	39	35	15	33	32	32
Semiconductors	18	60	27	23	53	42	48

Sector	n	Se- crecy	Pa- tents	Other IPRs	Lead time	Comple- mentary sales services	Comple- mentary manufac- turing
Medical equip- ment	67	51	55	29	58	52	49
Autop- arts	30	51	44	16	64	45	53
All	1118	51	35	21	53	43	46

From: Scotchmer [Sco04] Table 9.1, page 260.

Source: Cohen, Nelson en Walsh [CNW00], table 1. Note: Each number is a mean response, representing the percentage of product innovations in the row category for which the type of protection in the column is deemed “effective”. The response categories are <10%, 10%–40%, 41%–60%, 61%–90%, >90%.

Over het algemeen kunnen we zien dat geheimhouding (inclusief wat we knowhow noemen) een van de meest gebruikte mechanismen voor toe-eigening is. Tegelijkertijd zijn octrooien belangrijk in de sectoren geneesmiddelen en medische apparatuur.

Andere IE-rechten (bijvoorbeeld merken of modellen) worden minder vaak gebruikt voor innovaties, maar zijn natuurlijk erg belangrijk voor verkoop en marketing.

1.6 Een voorbeeld

In deze paragraaf introduceren we een voorbeeld dat in de volgende hoofdstukken verder wordt uitgewerkt.

Het hoofdvoorbeeld is hier de Bugaboo-kinderwagen. In 1994 is deze kinderwagen ontwikkeld op basis van een uitvinding van Max Barenbrug. In het artikel in paragraaf F.5 staat meer informatie over het ontstaan van de kinderwagen en over het bedrijf.

Het eerste model van de Bugaboo-kinderwagen is te zien in figuur 1.3. Met deze kinderwagen wilde Barenbrug een revolutionaire verbetering bewerkstelligen ten opzichte van kinderwagens die op dat moment gangbaar waren. Verschillende configuraties en eigenschappen van de Bugaboo maken de kinderwagen geschikt voor diverse vereisten onder verschillende omstandigheden:

Figuur 1.3: Bugaboo

- Zo kan de wagen gebruikt worden voor het vervoer van zowel baby's als kleine kinderen door het zitje te verwisselen door een babywieg,
- Het is zowel mogelijk dat het kind vooruit of achteruit naar de ouder kan kijken,
- Gebruik op moeilijk, oneffen terrein is mogelijk door de positie van de wielen aan te passen (zie ook figuur 1.4),
- De kinderwagen is klein en licht en daarmee makkelijk te besturen,
- De kinderwagen is opvouwbaar tot in het formaat van een klein pakketje en daarmee makkelijk mee te nemen tijdens vervoer, en
- De bekleding van de kinderwagen kan makkelijk worden gewisseld als dat nodig is voor een schoonmaakbeurt of door materiaal met andere kleuren.

Van de website:

Max and his business partner saw the potential in the product immediately because it was revolutionary to combine so many functions and, at the same time, to fully integrate form and function into the design. It was the perfect all-in-one: a stroller that's flexible enough to go anywhere and everywhere. At the time, there simply wasn't anything like that out there. Together they applied for the patent right away.

“What initially led to the invention of the first Bugaboo stroller was my surprise at the types of strollers I'd see on the street.

Figuur 1.4: Functionaliteit van de Bugaboo

Everywhere I went, I would see people struggling to fold and even use their strollers. And they all looked old fashioned and similar with infantile colors, cumbersome white wheels... There was nothing desirable about these products at all.” — Max Barenbrug, Co-founder and Chief Design Officer.

De eerste octrooiaanvraag voor de kinderwagen zoals te zien in bovenstaande figuur is ook te lezen in [paragraaf F.1](#). Deze octrooiaanvraag wordt in [hoofdstuk 4](#) verder gebruikt voor nadere uitwerking en uitleg over octrooien.

Hoofdstuk 2

Knowhow en bedrijfsgeheimen

2.1 Inleiding

In de huidige kenniseconomie wordt regelmatig gesproken over knowhow en bedrijfsgeheimen waarover bedrijven beschikken.

Ondernemers beschouwen knowhow als een van de belangrijkste aspecten van innovaties. Ondanks dat knowhow geen IE recht is behandelen we het toch in dit hoofdstuk.

2.2 Wat is knowhow?

Bij knowhow hebben we het alleen over die kennis waarover specifieke personen beschikken voor productie en verkoop en waarover derden niet ongehinderd en onbeperkt kunnen beschikken.

Algemene kennis zoals bijvoorbeeld bekend is uit leerboeken rekenen we niet tot knowhow. Zie voor deze definitie van knowhow bijvoorbeeld Nieuwenhoven Helbach, Huydecoper en Nispen [NHN02] hoofdstuk 5.

Onder derden wordt verstaan anderen dan diegene die over deze knowhow beschikken. Vaak beschikken slechts enkele personen binnen een bedrijf of een organisatie over specifieke knowhow. Duidelijk moet zijn dat knowhow dus niet zo maar toegankelijk is. Derden zullen altijd eigen inspanningen moeten verrichten om vergelijkbare knowhow op te bouwen. Je kunt stellen dat knowhow daarmee voor anderen een geheim is.

Het is logisch dat personen die in staat zijn om een bepaalde taken of processen uit te voeren daarvoor moeten (kunnen) beschikken over specifieke

vaardigheden en kennis. Denk bijvoorbeeld aan de assemblage of het ontwerp van een product, het opstellen van een algoritme, het verwerken van data. De combinatie van bepaalde technische vaardigheden, het verwerken van informatie in combinatie met bepaalde technische kennis noemt men dan knowhow. Daarnaast kan ook niet-technische kennis zoals marktgegevens, marketingtechnieken, politieke verhoudingen, regelgeving en uitvoeringspraktijk, kennis over relaties en ‘netwerken’ tot de knowhow behoren.

Investerings in onderzoek en ontwikkeling dragen bij aan de opbouw van knowhow en dat geldt ook voor werkervaring en het volgen van opleidingen. Denk bijvoorbeeld aan de opbouw en opslag van informatie zoals technische data, formules, standaarden, specificaties, processen, methoden, recepten, tekeningen en het gebruik daarvan door professioneel personeel.

2.3 Gebruik van knowhow bij organisaties

Veel grotere organisaties, kennisinstellingen en internationaal opererende bedrijven hebben een IE-afdeling. Ze hanteren vaak interne regels, procedures en voorwaarden over de gewenste omgang van hun (nieuwe) personeel met IE en maken daarbij ook afspraken over de omgang met knowhow. Deze afspraken worden dan ook vaak expliciet vermeld in de arbeidsovereenkomst. Denk daarbij bijvoorbeeld ook aan een geheimhoudingsclausule.

In het midden- en kleinbedrijf of bij starters zonder IE-afdeling is het raadzaam om vergelijkbare afspraken over IE en knowhow met (nieuw) personeel op te stellen. Voor bedrijven die als toeleverancier werken, zijn afspraken over omgang met specifieke knowhow en geheimen in het algemeen nog belangrijker. Zonder die afspraken loop je namelijk het risico dat je eigen medewerkers te veel kunnen delen met afnemers.

2.3.1 Eigen toepassing en gebruik

IE-rechten geven bedrijven de mogelijkheid om aanloopinvesteringen in onderzoek, ontwikkeling, marketing en productie met een zekere marge terug te verdienen. Het is belangrijk om te begrijpen dat de combinatie van het gebruik van knowhow en octrooien bijdraagt aan een succesvolle introductie van nieuwe technische innovaties in de markt. De knowhow is daarbij essentieel want die maakt het mogelijk dat bedrijven producten en diensten kunnen maken en leveren aan klanten en afnemers. In de economie vertonen knowhow en octrooien veel overeenkomsten. Beide zijn bronnen van (technische) kennis die de gebruiker in staat stellen om technische ontwikkelingen en verworvenheden toe te passen die voor concurrenten niet voor handen zijn. De bezitter van de knowhow kan deze technische voorsprong zelf exploiteren in de markt. Denk bijvoorbeeld aan productieprocessen.

2.3.2 Exploitatie door derden

Veel bedrijven hebben geen productiefaciliteiten in alle landen van de wereld. In die landen waar bedrijven zelf niet operationeel zijn, maar waar wel een markt is voor hun producten en diensten kunnen zij als licentiegever werken met licentieovereenkomsten. Deze licenties met andere bedrijven (licentienemers) worden vaak afgesloten voor zowel de IE-rechten als de knowhow. De IE-rechten zorgen daarbij voor een tijdelijk exclusief recht dat houders en licentienemers kunnen gebruiken tegen namaak. Tussen licentiegever en licentienemer worden daarbij van tevoren afspraken gemaakt over het gebruik daarvan en de te betalen royalties. Denk hierbij aan een toepassing, een geografisch gebied en een bepaalde periode.

2.4 Wet en regelgeving

De relevante wet- en regelgeving voor knowhow is te vinden in EU-richtlijn 2016/943 en de Wet Bescherming Bedrijfsgeheimen.

De wet voorziet in de bescherming tegen onrechtmatig gebruik van knowhow en bedrijfsinformatie en het openbaar maken daarvan. Deze combinatie van knowhow en bedrijfsinformatie wordt bedrijfsgeheim genoemd.

Hierbij moet een bedrijf of organisatie aan een aantal voorwaarden voldoen. Het betreft daarbij informatie die:

- a. geheim is omdat zij niet algemeen bekend is of toegankelijk voor derden, en
- b. waarde heeft voor de handel of transacties van het bedrijf of organisatie, en
- c. door het bedrijf geheim wordt gehouden door voldoende maatregelen (denk aan een registratiesysteem en toegang voor bepaalde personen op 'need-to-know' basis).

Al met al is wel duidelijk dat knowhow ligt opgeslagen bij personen. Bij het beëindigen van een arbeidsovereenkomst verdwijnt deze knowhow niet (zie figuur 2.1). Dit roept de vraag op of deze knowhow wel kan worden opgeëist door de werkgever?

Figuur 2.1: Knowhow: daar staat het en daar gaat het.

Hoofdstuk 3

Merken

3.1 Inleiding

Merken zijn tekens om de waren of diensten van een onderneming te onderscheiden van andere ondernemingen. Met een merk laat een ondernemer de herkomst, kwaliteit of het imago van zijn producten of diensten zien. Een merk kan bestaan uit een naam, maar ook een nummer, woord, patroon, logo of zelfs een beweging of bepaald geluid. Het gaat erom dat men het merk als teken van een onderneming kan herkennen.

Een merkrecht moet worden geregistreerd en is altijd gekoppeld aan bepaalde producten of diensten. Bij het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BOIP), kan een Benelux merk worden aangevraagd. Een Benelux merk is geldig in de gehele Benelux. Ook kan een onderneming, wanneer het bijvoorbeeld producten of diensten buiten de Benelux wil gaan aanbieden, ervoor kiezen om een Uniemark aan te vragen bij het European Union Intellectual Property Office (EUIPO). Een Uniemark is geldig in de gehele Europese Unie. Wanneer een onderneming zijn activiteiten internationaal wil gaan uitbreiden, kan op basis van een Benelux merk of Uniemark ook nog een internationaal merk worden geregistreerd via de World Intellectual Property Organisation (WIPO). Een merk voor alleen Nederland bestaat niet.

Een merkrecht wordt verkregen voor een periode van tien jaar en kan vervolgens, door taksen te betalen onbeperkt worden verlengd. Een merkrecht biedt de mogelijkheid om op te treden tegen andere bedrijven die een identiek of overeenstemmend teken gebruiken in dezelfde markt. Van belang is wel dat het merk ook daadwerkelijk wordt gebruikt. Indien een merk niet meer wordt gebruikt kan het recht na een bepaalde periode namelijk vervallen.

3.2 Merkenregelgeving

De regels voor Beneluxmerken zijn opgenomen in het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (BVIE). Hiervan zijn een aantal artikelen die behandeld worden te vinden in paragraaf D.1. Voor Uniemerken zijn de regels te vinden in de Uniemerkenverordening (EUTMR). Hiervan zijn een aantal artikelen die behandeld worden te vinden in paragraaf D.2.

3.3 Wat zijn merken?

Merken bestaan al sinds de oudheid. Het Engelse woord voor merk ‘brand’ vindt zijn oorsprong in het brandmerken van vee. Vee werd gebrandmerkt zodat men het vee kon identificeren en onderscheiden van elkaar. Men kon hierdoor de herkomst van het vee vaststellen. Deze herkomstfunctie wordt nog steeds gezien als een belangrijke functie van een merk.

In de huidige tijd hebben merken ook nog vele andere functies. Zo kan een merk worden gebruikt om reclame te maken en om het publiek te informeren over de kwaliteit of het imago van producten of diensten. Een merk wordt door ondernemingen gebruikt als een communicatiemiddel met klanten in een markt.

Volgens artikel 2.1 BVIE of artikel 4 EUTMR kunnen merken worden gevormd door alle tekens, in het bijzonder woorden. Denk aan namen van personen of tekeningen, letters, cijfers, kleuren, vormen of verpakkingen van waren, of geluiden, mits deze:

- a. de waren of diensten van een onderneming kunnen onderscheiden van die van andere ondernemingen, en
- b. in het register kunnen worden weergegeven op een wijze die de bevoegde autoriteiten en het publiek in staat stelt het voorwerp van de aan de houder ervan verleende bescherming duidelijk en nauwkeurig vast te stellen.

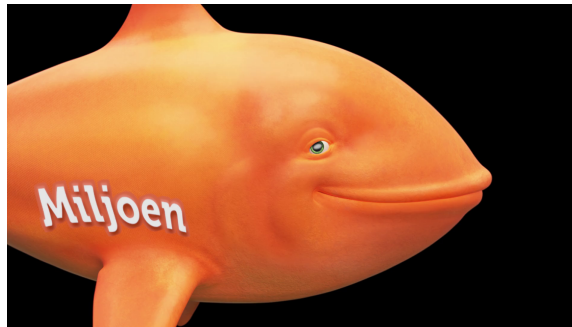
Traditionele merken zoals woordmerken en woord-beeldmerken komen we elke dag wel tegen. Denk bijvoorbeeld aan (de logo's van) de merken Coca Cola, Apple, Google en Bugaboo (zie afbeelding 3.1). Ook andere soorten merken zijn in opkomst. Daarbij kan je denken aan de volgende merksoorten die kunnen worden geregistreerd:

- positiemerken, zoals de rode zool van een pump
- vormmerken, zoals de vorm van de Toblerone verpakkingen
- geluidsmerken, zoals de leeuwenbrul van filmstudio Metro-Goldwyn-Mayer

- bewegingsmerken, zoals de zwemmende oranje vis van de Staatsloterij, zie filmpje 3.1
- multimediamerken, zoals het merk van Feyenoord dat bestaat uit beelden en klanken, zie filmpje 3.2

Figuur 3.1: Woord-beeldmerk van Bugaboo

Video 3.1: Bewegingsmerk Staatsloterij

Video 3.2: Multimediamerk

3.4 Waaraan moet een merk voldoen?

Er zijn een aantal vereisten waaraan een merk moet voldoen om geregistreerd te kunnen worden. Deze vereisten zijn te vinden in artikel 2.1 BVIE of

artikel 4 EUTMR. Het kernvereiste van een merk is dat het onderscheidend vermogen moet hebben. Daarnaast moet het merk duidelijk en nauwkeurig in het register zijn weergegeven. Dit laatste vereiste geldt met het oog op de rechtszekerheid. Derden die het merkenregister raadplegen moeten daaruit duidelijk kunnen opmaken waarop de merkbescherming precies ziet.

Een merk dient altijd te worden geregistreerd voor specifieke producten of diensten. Daarover meer in paragraaf 3.4.2.

In artikel 2.2bis BVIE of artikel 7 EUTMR zijn een aantal punten opgenomen die duidelijk maken wanneer merken niet worden verleend bij aanvraag, de absolute weigeringsgronden genoemd. Zo kunnen beschrijvende tekens en tekens die in strijd zijn met de goede zeden en openbare orde bijvoorbeeld niet worden ingeschreven. Dit wordt getoetst bij het bureau waar het merk wordt aangevraagd. Indien één van de weigeringsgronden van toepassing is, wordt het merk geweigerd.

3.4.1 Onderscheidend vermogen van een merk

Een kernvereiste voor merken is dat merken de waren of diensten van een onderneming moet kunnen onderscheiden van die van andere ondernemingen. Een merk is eigenlijk een naam voor een product of dienst, net zoals mensen een naam hebben. Dit wordt ook wel het vereiste van onderscheidend vermogen genoemd.

Het vereiste van onderscheidend vermogen is variabel en kan veranderen in de tijd. Zo kan een teken dat van huis uit beschrijvend en dus niet onderscheidend is, door het veelvuldig gebruik ervan onderscheidend worden. Dit wordt wel het proces van inburgering genoemd. Denk bijvoorbeeld aan merken als Thuisbezorgd.nl en Booking.com. De benaming Thuisbezorgd.nl is beschrijvend voor het bezorgen van eten in Nederland en kan daarom in principe niet als merk worden geregistreerd. De benaming is echter bekend geworden bij het publiek waardoor het inmiddels als merk wordt herkend. Hierdoor is het uiteindelijk weer wel als merk te registreren.

Omgekeerd is het ook mogelijk. Een teken dat oorspronkelijk onderscheidend was kan onderscheidend vermogen verliezen doordat het als soortnaam wordt gebruikt. Dit wordt ook wel uitburgering of verwording tot soortnaam genoemd. Zo was Hagelslag vroeger een merk, maar wordt het inmiddels door het publiek niet meer gezien als een product dat afkomstig is van een bepaalde onderneming, maar als soortnaam. Andere voorbeelden van verwording tot soortnaam zijn bijvoorbeeld trampoline en bikini.

Om te voorkomen dat een merk een soortnaam wordt, is het belangrijk dat de merkhouder optreedt tegen derden die een merk als soortnaam gebruiken. De mogelijkheden die de merkhouder hiervoor heeft worden besproken in paragraaf 3.6.

3.4.2 Registratie van merken voor waren of diensten

Een merk dient altijd te worden geregistreerd voor specifieke producten of diensten. Hiervoor wordt het zogenaamde Nice-classificatie systeem gebruikt. Dit systeem bestaat uit 45 klassen. In klassen 1 tot en met 34 zijn producten ondergebracht en in de klassen 35 tot en met 45 diensten. Bij de aanvraag van een merk kan worden gekozen voor een of meerdere klassen. Als een bedrijf een aanvullende klasse wil hebben is er een extra taks verplicht. Iedere klasse is een beschrijving van een groep producten of diensten waarvoor het merk geldig is. Bekijk de korte omschrijving van de Nice classificatielijst in bijlage E.

Aangezien een merk is gekoppeld aan specifieke waren of diensten kan het zo zijn dat één merk is ingeschreven door verschillende partijen. Zo kan het zijn dat er een merk Ajax is voor brandblussers, een merk Ajax voor een voetbalclub en een merk Ajax voor schoonmaakmiddelen. En hoewel de naam Ajax dus letterlijk hetzelfde is, zijn de daarbij behorende waren en diensten dermate verschillend dat de merken naast elkaar kunnen bestaan.

3.4.3 Absolute weigeringsgronden

Een merk zal op grond van de volgende redenen, absolute weigeringsgronden genoemd, worden geweigerd (zie ook artikel 2.2bis BVIE of artikel 7 EUTMR):

- het beschrijvend is
- geen onderscheidend vermogen heeft
- misleidend is
- het een vlag, wapen of ander officieel embleem van een staat of internationale organisatie bevat dat beschermd wordt onder artikel 6ter van het Verdrag van Parijs
- het eigenlijk beschermd moet worden via het modellenrecht of octrooi-recht
- er strijd is met de openbare orde of goede zeden
- het een beschermde oorsprongsbenaming of geografische aanduiding bevat
- het bestaat uit of sterk lijkt op een beschermde naam voor een plantenras

De meest voorkomende weigeringsgrond voor het verlenen van een merk is dat een teken beschrijvend is. Een teken is beschrijvend als het uitsluitend bestaat uit tekens of benamingen die kunnen dienen tot aanduiding van kenmerken van de producten of diensten waarvoor het is aangevraagd. Aan deze weigeringsgrond ligt een algemeen belang ten grondslag, namelijk

dat beschrijvende aanduidingen door iedereen vrij moeten kunnen worden gebruikt. Zo kan Apple niet als merk worden geregistreerd voor appels en Suikervrij niet voor frisdrank.

Ook een samenvoeging van beschrijvende tekens wordt in beginsel beschrijvend geacht. Zo kan Biomild niet als merk worden geregistreerd voor yoghurt en Buurtzorg niet voor medische diensten. Een uitzondering geldt wanneer het teken door de manier waarop het is samengesteld ‘iets extra’s’ verkrijgt en daardoor meer is dan de som der delen. Zo zal het teken *Blikvanger* bijvoorbeeld wel als merk worden geaccepteerd voor een container voor lege blikjes. Dit omdat het bestaande woord *Blikvanger* een eigen betekenis heeft die anders is dan het ‘vangen van lege blikjes’.

3.5 Publicatie merkaanvraag

Als een merk wordt aangevraagd, wordt de merkaanvraag na toetsing van enkele formele vereisten, zoals het betalen van een taks, gepubliceerd in het merkenregister. Dit merkenregister is voor iedereen vrij toegankelijk en is te vinden via de websites van [BOIP](#), het [EUIPO](#) of via databank [TMView](#).

Houders van oudere rechten die menen dat een nieuwe merkaanvraag in strijd komt met hun reeds bestaande rechten kunnen oppositie instellen tegen de nieuwe merkaanvraag. Bij een oppositie kun je bezwaar maken tegen de nieuwe merkaanvraag. Een oppositie tegen een Benelux merkaanvraag moet binnen een periode van twee maanden na publicatie van de merkaanvraag worden ingesteld bij [BOIP](#). Een oppositie tegen een Uniemerkt moet binnen drie maanden na publicatie worden ingesteld bij het [EUIPO](#).

3.5.1 Oppositieprocedure

Een oppositieprocedure is een administratieve procedure waarmee de houder van een ouder recht de mogelijkheid krijgt bezwaar te maken tegen de inschrijving van een merk dat conflicteert met zijn oudere recht. Vaak worden opposities gebaseerd op oudere merken en wordt aangevoerd dat de inschrijving van het merk zou leiden tot verwarringsgevaar.

Indien een oppositieprocedure geheel slaagt, wordt de inschrijving van het merk geweigerd. Indien de oppositie wordt afgewezen, wordt het nieuwe merk ingeschreven.

3.5.2 Gebruik van het merk

Het is van belang dat een ingeschreven merk ook daadwerkelijk op de markt wordt gebruikt voor de waren of diensten waarvoor het is ingeschreven. Doet

een merkhouder dat niet dan loopt hij het risico dat hij het merkrecht niet kan invoeren in een oppositieprocedure of dat het merkrecht verloren gaat en wordt doorgehaald in het register.

Het gebruik van een merk moet gericht zijn op het vinden of behouden van een reële commerciële afzet van de waren of diensten waarvoor het merk is ingeschreven. Alleen symbolisch gebruik is niet voldoende. Het merk hoeft niet precies zoals ingeschreven gebruikt te worden. Ook in het geval van kleine variaties is er sprake van gebruik ([artikel 2.23bis lid 5 BVIE](#) of [artikel 18 lid 1 EUTMR](#)). Zo krijgt de merkhouder de mogelijkheid om bij het commerciële gebruik van zijn merk variaties aan te brengen.

3.5.3 Merkinschrijving uit het Bugaboo voorbeeld

In het merkenregister zijn verschillende gegevens te vinden over een merk, zoals de houder van het merk, de weergave van het merk, het type merk, de geldigheidsduur en de waren en diensten waarvoor het is ingeschreven. In [paragraaf F.3](#) tref je een inschrijving van het woordmerk BUGABOO voor waren in klasse 12 en 28 en diensten in klasse 35.

3.5.4 Doorhalings- of nietigheidsprocedure

Wanneer een merk is ingeschreven in het merkenregister kan het voorkomen dat een andere partij alsnog de doorhaling of nietigheid van het merk voert, bijvoorbeeld omdat het merk niet is gebruikt, het merk beschrijvend is of omdat er sprake is van strijd met een ouder recht. In het geval van een Benelux merk kan zo'n doorhalings- of nietigheidsprocedure worden gevoerd bij BOIP of bij de rechter. Doorhaling of nietigheid van een Uniemerk dient te worden verzocht bij het EUIPO.

3.6 Handhaving van merken

Het is aan de eigenaar van het merk, ook wel merkhouder genoemd, om in de gaten te houden of iemand anders een teken gebruikt of een merk aanvraagt dat te veel op zijn merk lijkt. Als je een merk ontdekt dat lijkt op jouw merk zul je zelf actie moeten ondernemen. De mogelijkheden die de merkhouder heeft worden hierna besproken in [paragraaf 3.6.1](#). Ook kan je er als merkhouder voor kiezen om een ander merk te laten voor wat het is.

3.6.1 Rechten van de merkhouder

De rechten van de merkhouder zijn te vinden in artikel 2.20 lid 2 BVIE of artikel 9 lid 2 EUTMR. Een merkhouder kan optreden tegen andere partijen in de markt die zonder toestemming gebruik maken van:

- a. Een zelfde merk voor dezelfde waren of diensten
- b. Een zelfde merk of merk wat er op lijkt voor gelijke of soortgelijke waren of diensten, als er gevaar voor verwarring kan ontstaan

In het Bugaboo voorbeeld zou Bugaboo op basis van haar Benelux merk BUGABOO voor waren in klasse 12 (waaronder kinderwagens) bijvoorbeeld kunnen optreden tegen het gebruik van het teken BUGAZOO voor kinderwagens. Hierdoor kan immers verwarringsgevaar ontstaan.

Daarnaast kunnen houders van bekende merken bijvoorbeeld optreden tegen partijen die zonder toestemming en zonder geldige reden ‘meeliften’ op een bekend merk of wanneer afbreuk wordt gedaan aan het onderscheidend vermogen of de reputatie van het bekende merk.

Als het teken BUGAZOO niet zou worden gebruikt voor kinderwagens, maar voor bijvoorbeeld kleding, zou Bugaboo mogelijk een beroep kunnen doen op de extra bescherming die er bestaat voor houders van bekende merken. In dat geval zou Bugaboo moeten onderbouwen dat BUGABOO een bekend merk is en dat zonder geldige reden wordt meegelift op haar merk.

3.6.2 Beperkingen van het merkrecht

Er zijn bepaalde situaties waarin de merkhouder niet kan optreden op basis van zijn merk. Deze beperkingen zijn opgenomen in artikel 2.23 BVIE of artikel 14 EUTMR. Zo kan een merkhouder niet optreden tegen verdere verkoop van zijn merkproducten indien deze door hemzelf of met zijn toestemming in de EU (Europese Economische Ruimte) in de handel zijn gebracht. Bij de verkoop heb je hiervoor geld ontvangen en heb je als merkhouder het merkrecht gebruikt. Dit wordt uitputting genoemd. Zie ook artikel 2.23 lid 3 BVIE of artikel 15 EUTMR.

Hoofdstuk 4

Octrooien

4.1 Inleiding

Met een octrooi word je eigenaar van jouw uitvinding.

Een octrooi is dus eigendom en daarmee kan je:

- a. anderen stoppen jouw uitvinding te gebruiken (exclusief gebruik), of
- b. anderen toestemming geven om jouw uitvinding te gebruiken.

Eigendom is per land via (inter-) nationale wet- en regelgeving vastgelegd. Dit geldt dus ook voor octrooien die immers onderdeel uitmaken van de industriële eigendomsrechten. Dit recht op een octrooi en het gebruik van de uitvinding is altijd afhankelijk van de wetgeving in het betreffende land.

De toepassing van een uitvinding is meestal niet alleen nuttig in een bepaald land, maar kan in vele landen nuttig worden gebruikt.

De wereld van uitvindingen is daarom multinationaal of wereldwijd.

Vanwege het wereldwijd gebruik van octrooien zijn er naast nationale wetten ook verscheidene belangrijke internationale verdragen. Deze worden geïntroduceerd in paragraaf 4.2.

In daaropvolgende paragrafen worden de belangrijkste eigenschappen van octrooien behandeld.

Vanaf paragraaf 4.6 beschrijven we een uitgewerkt octrooi aan de hand van het algemeen voorbeeld (zie paragraaf 1.6).

4.2 Octrooiwetten en verdragen

Ieder land heeft een eigen octrooiwet. Daarnaast zijn er verdragen voor regionale en internationale samenwerkingen. Een voorbeeld daarvan is het Europese Octrooiverdrag (EOV). Deze samenwerking zorgt ervoor dat de octrooiwetten van de 38 deelnemende landen geharmoniseerd zijn. Er is ook een wereldwijd verdrag voor een centrale wereldwijde octrooiaanvraag via de Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom (WIPO) (193 deelnemende landen).

- Het Nederlandse octrooirecht is vastgelegd in de Rijksoctrooiwet 1995 (ROW). Het Octrooiencentrum Nederland verleent Nederlandse octrooien.
- Het Europese octrooirecht is vastgelegd in het Europees Octrooi-verdrag (EOV). Een Europees octrooi wordt door het Europees Octrooi-bureau (EOB) verleend. Deze Europese octrooien worden door de aanvrager in gewenste deelnemende landen geregistreerd en zijn alleen in die landen geldig.
- De wereldwijde octrooiaanvraag is vastgelegd in de Patent Cooperation Treaty (PCT). Uit deze procedure komt echter geen verleend octrooi. Na deze centrale aanvraag gaat de octrooiaanvraag door naar de gewenste landen of regio's.

4.3 Octrooirechten

Het octrooirecht regelt dat anderen de uitvinding niet commercieel mogen:

- maken,
- gebruiken,
- verkopen, of
- op voorraad mogen hebben.

Het octrooi is voor een periode van maximaal 20 jaar na de indieningsdatum van de octrooiaanvraag geldig.

De beperkingen die een octrooi uitoefent worden door de wetgeving van een betreffend land bepaald en kunnen dus sterk verschillen. Aan de andere kant zorgt het verdrag van Parijs (1883) voor harmonisatie.

In Europa beperkt een octrooi in het algemeen het commercieel maken, gebruiken, verkopen en op voorraad houden van de uitvinding, maar is het is wel toegestaan de uitvinding voor eigen gebruik (niet-commercieel) te gebruiken.

Je kan dus voor jezelf een Ferrari nabouwen, maar verkoop die niet aan je buurman, want dat is een commerciële handeling.

Het is onder voorwaarden ook toegestaan de uitvinding voor wetenschap en onderzoek te gebruiken, zonder vervolgd te worden voor inbreuk.

De rechtsgevolgen van een octrooi in Nederland staan beschreven in [artikel 53 ROW](#).

Het octrooirecht kan niet meer worden gebruikt als de octrooihouder, of een ander met toestemming van de octrooihouder, het geoctrooieerde product heeft verkocht. Je mag dan met het geoctrooieerde product doen wat je wilt. Dit wordt [uitputting](#) genoemd. Dit is beschreven in [artikel 53 lid 5 ROW](#).

4.4 Uitvindingen

Veel mensen hebben wel een beeld van wat een uitvinding is en wat uitvinders doen. Ze beschrijven dan een uitvinding bijvoorbeeld als een:

- nieuwe ontwikkeling,
- vaak ook technisch en
- meestal een verbetering ten opzichte van bestaande technieken.

In formeler jargon wordt een uitvinding dan vaak ook beschreven als een technische oplossing voor een probleem.

In beschrijvingen over het octrooirecht is een uitvinding echter niet gedefinieerd!

De wetgever definieert wat niet als uitvinding wordt gezien. Theorieën en wiskundige methoden zijn bijvoorbeeld geen uitvindingen en daarmee uitgesloten van octrooien.

Verder moet een uitvinding ook industrieel toepasbaar zijn. Deze eis van industriële toepasbaarheid bakent het octrooirecht af van andere intellectuele eigendomsrechten.

De definities en vereisten van nieuwheid en inventiviteit zorgen ervoor dat technische ontwikkelingen en uitvindingen alleen als octrooieerbare uitvinding kunnen worden beschouwd als ze nog niet bekend zijn gemaakt en niet voor de hand liggen.

Voor een beschrijving van de uitzonderingen en de basisvereisten, zie [artikel 2 ROW](#), [artikel 52 EOV](#) of [artikel 33\(1\) PCT](#).

4.5 Waaraan moet een octrooi voldoen

Er zijn vele vereisten waaraan een octrooi moet voldoen. Naast formele vereisten, zijn er inhoudelijke vereisten. Formele vereisten zijn nodig voor de juiste verwerking van de aanvraag. Het octrooibureau moet bijvoorbeeld contact met de aanvrager kunnen opnemen en de aanvraag moet in de juiste taal zijn geschreven.

Om een octrooi te krijgen zijn de belangrijkste inhoudelijke vereisten dat de uitvinding:

- nieuw,
- inventief,
- voldoende duidelijk beschreven moet zijn.

De uitvinding moet nieuw en inventief zijn, anders zou het octrooi niet bijdragen aan de algemene kennis en verbetering van de techniek. Het moet daarom ook duidelijk genoeg beschreven zijn.

4.5.1 Nieuwheid

Nieuw betekent dat de uitvinding niet eerder bekend is gemaakt. Om dit bepalen kan alle informatie worden gebruikt die openbaar toegankelijk is voor de vakman. Het is een objectief criterium, waarbij de vakman geacht wordt alle stand van de techniek te kennen.

Bij de beoordeling van nieuwheid (en inventiviteit) wordt alle informatie voor de indieningsdatum van de aanvraag meegenomen. Dit is de datum van eerste indiening: ‘first to file’.

Tot voor kort kende de Verenigde Staten een ander systeem: ‘first to invent’. Het moment waarop de uitvinder de uitvinding concipieert, was het moment van waaruit gerekend werd. Hoewel principieel juist, brengt dit allerlei problemen in bewijsvoering met zich mee als er conflicten ontstaan. Vandaar dat men in 2011 in de Verenigde Staten ook op het ‘first to file’-principe is overgestapt.

Documenten met een latere publicatiedatum dan de indieningsdatum kunnen niet de nieuwheid en ook niet de inventiviteit wegnemen.

Dus als niet alle eigenschappen van de uitvinding bekend zijn, is de uitvinding nieuw:

Een uitvinding wordt als nieuw beschouwd, indien zij geen deel uitmaakt van de stand van de techniek (zie ook artikel 4 lid 1 ROW, artikel 54 lid 1 EOV of artikel 33(2) PCT).

4.5.2 Stand van de techniek

De stand van de techniek is precies gedefinieerd in de octrooiwet:

De stand van de techniek wordt gevormd door al hetgeen voor de dag van indiening van de octrooiaanvraag openbaar toegankelijk is gemaakt door een schriftelijke of mondelinge beschrijving, door toepassing of op enige andere wijze (zie ook artikel 4 lid 2 ROW, artikel 54 lid 2 EOV of Regel 64 PCT).

Deze definitie bepaalt dat alle informatie, die op de wereld openbaar toegankelijk is, tot de stand van de techniek wordt gerekend. Dus ook de documenten in een kleine bibliotheek in een Chinees bergdorp. Een belangrijke beperking is dat de informatie *openbaar* toegankelijk moet zijn. Documentatie, zoals bijvoorbeeld technische tekeningen die in een bedrijf worden gebruikt, zijn normaal gesproken niet openbaar toegankelijk (wegens geheimhoudingsplicht). Deze documenten kunnen daardoor niet voor het beoordelen van de nieuwheid worden gebruikt.

De indieningsdatum is daarbij een belangrijke datum, want alles wat na deze datum openbaar is geworden heeft geen invloed op de octrooiaanvraag. Als dezelfde uitvinding op verschillende data wordt aangevraagd, dan heeft diegene die het eerste de aanvraag indient het recht op de uitvinding.

Iedere octrooiaanvraag wordt 18 maanden na de eerste indiening gepubliceerd. Het wordt daarmee ook een onderdeel van de stand van de techniek.

4.5.3 Inventief

Inventief zijn, betekent dat het voor de **vakman** niet voor de hand ligt om de verbetering of verandering, waarvoor bescherming wordt gevraagd, zo uit te voeren:

Een uitvinding wordt als het resultaat van uitvinderswerkzaamheid aangemerkt (=inventief), indien zij voor een deskundige niet op een voor de hand liggende wijze voortvloeit uit de stand van de techniek (zie ook artikel 6 ROW, artikel 56 EOV of artikel 33(3) PCT).

In de praktijk van de toetsing van octrooien betekent het niet inventief zijn, dat alle geclaimde eigenschappen bekend zijn uit een combinatie van twee uitvoeringen, beschreven in een of twee documenten. De vakman heeft daarbij ook een duidelijke aanwijzing om de twee uitvoeringen te combineren.

of

Als het enige verschil met een bekende uitvoering een voor de vakman voor de hand liggend alternatief is, dat hij op grond van zijn algemene kennis kent, dan wordt de uitvinding als niet inventief beschouwd. Bijvoorbeeld: Om iets op een muur op te hangen is een schroef een bekend alternatief voor een spijker.

4.5.4 Duidelijk en volledig

Bij een octrooi moet de uitvinding openbaar gemaakt worden. Dit moet op zo een wijze gedaan worden, dat het door de vakman kan worden uitgevoerd. Het is dus niet mogelijk om een octrooi te krijgen en je uitvinding geheim te houden. Zie ook artikel 25 lid 1 ROW, artikel 83 EOv en artikel 5 PCT.

Een perpetuum mobile is dan ook per definitie niet octrooieerbaar.¹

Zaken die de vakman weet hoeven daarbij niet beschreven te worden. Bijvoorbeeld: Het is niet nodig om te beschrijven hoe iets moet worden vastgemaakt, als het voor de vakman duidelijk is dat het bijvoorbeeld kan worden gelast of gelijmd.

De vakman is gedefinieerd in het octrooirecht als kundige op het gebied van de uitvinding met brede vakkennis. De vakman kent alleen voor de hand liggende oplossingen voor problemen, maar kan zelf niet inventief worden.

4.6 Inhoud octrooiaanvraag

Een octrooiaanvraag bestaat uit de volgende onderdelen:

Beschrijving De beschrijving bestaat uit een inleiding en een gedeelte met ten minste één complete uitvoering van de uitvinding. In de inleiding wordt kort beschreven wat de bekende stand van de techniek is, welke probleem deze bekende stand van de techniek nog heeft en een korte beschrijving van de oplossing (de uitvinding) voor dit probleem.

Claims (Conclusies in formeel Nederlands) De claims definiëren de octrooibescherming. Deze claims zijn normaal als een set van claims opgezet. Er is een hoofdclaim en meerdere hiervan afhankelijke claims. De hoofdclaim biedt daarmee de grootste beschermingsomvang. De afhankelijke claims voegen verdere kenmerken toe en hebben daardoor een kleinere beschermingsomvang dan de hoofdclaim.

¹ Waarom is een perpetuum mobile niet voldoende openbaar gemaakt? Klik voor uitleg.

Figuren De figuren zijn er om de uitvinding te verduidelijken.

De claims bepalen de omvang en soort van bescherming. De juridische bescherming van het octrooi wordt dus bepaalt door de claims. De claims zijn daarom op een juridische manier geschreven.

Voor een maximale bescherming probeert men de uitvinding zo algemeen mogelijk te beschrijven in de claims. Maar als de uitvinding te algemeen wordt beschreven, dan is de kans groter dat het niet nieuw of niet inventief is.

4.7 Publicatie octrooiaanvraag

18 maanden na de eerste indiening wordt de octrooiaanvraag gepubliceerd. In figuur 4.1 is de voorkant van de publicatie van de aanvraag van het Buga-boo voorbeeld te zien. Na de voorpagina volgen de pagina's van de aanvraag zoals deze is ingediend. De hele publicatie is te zien in paragraaf F.1.

Dit is de A publicatie (zie de A1 code in het publicatienummer WO 00/06437 A1). De A publicatie is de publicatie van de octrooiaanvraag. De volgende publicatie is de B publicatie. De B publicatie is de publicatie van het verleende octrooi.

Bibliografische gegevens staan op de eerste pagina van de octrooipublicatie. De volgende gegevens zijn de meest interessante:

Titel (Title) geeft een snelle indicatie van de inhoud.

Samenvatting (Abstract) is een korte samenvatting van de inhoud.

Figuur naast de samenvatting is normaal een afbeelding uit de lijst met afbeeldingen die representatief voor de uitvinding is.

Andere gegevens zijn interessant om de juridische eigenschappen van het octrooidocument te controleren:

Aanvrager (Applicant) is diegene die de octrooiaanvraag heeft ingediend en is normaal ook diegene die de octrooirechten bezit.

Uitvinder (Inventor) is een of zijn meerdere personen die significant hebben bijgedragen aan de uitvinding. In het octrooirecht van de VS is de uitvinder diegene die de octrooirechten heeft, terwijl in andere landen dat de aanmelder is.

PCT

WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION
International Bureau

INTERNATIONAL APPLICATION PUBLISHED UNDER THE PATENT COOPERATION TREATY (PCT)

(51) International Patent Classification ⁷ : B62B 7/14		A1	(11) International Publication Number: WO 00/06437
			(43) International Publication Date: 10 February 2000 (10.02.00)
(21) International Application Number: PCT/NL99/00476 (22) International Filing Date: 23 July 1999 (23.07.99) (30) Priority Data: 1009753 28 July 1998 (28.07.98) NL (71) Applicant (for all designated States except US): ROYALTY BUGABOO SARL [LU/LU]; RC Luxembourg B 69659, 4, rue Jean Monet, L-2180 Luxembourg (LU). (71)(72) Applicant and Inventor: BARENBRUG, Machiel, Gerardus, Theodorus, Marie [NL/NL]; Zandstraat 16'', NL-1011 HL Amsterdam (NL).		(81) Designated States: AE, AL, AM, AT, AU, AZ, BA, BB, BG, BR, BY, CA, CH, CN, CU, CZ, DE, DK, EE, ES, FI, GB, GD, GE, GH, GM, HR, HU, ID, IL, IN, IS, JP, KE, KG, KP, KR, KZ, LC, LK, LR, LS, LT, LU, LV, MD, MG, MK, MN, MW, MX, NO, NZ, PL, PT, RO, RU, SD, SE, SG, SI, SK, SL, TJ, TM, TR, TT, UA, UG, US, UZ, VN, YU, ZA, ZW, ARIPO patent (GH, GM, KE, LS, MW, SD, SL, SZ, UG, ZW), Eurasian patent (AM, AZ, BY, KG, KZ, MD, RU, TJ, TM), European patent (AT, BE, CH, CY, DE, DK, ES, FI, FR, GB, GR, IE, IT, LU, MC, NL, PT, SE), OAPI patent (BF, BJ, CF, CG, CI, CM, GA, GN, GW, ML, MR, NE, SN, TD, TG). Published With international search report. In English translation (filed in Dutch).	
(54) Title: BUGGY (57) Abstract The invention concerns a buggy (1) comprising a frame (2) with front (3) and rear wheels (4), a pull and push bar (5), and front wheel bars (6) and rear wheel bars (7) that support the front and rear wheels and which are connected to the pull and push bar, and a seat (9) accommodated in the frame, the buggy being provided on either side with a coupling device (8) for the rotatable connection of the pull and push bar and the front wheel and rear wheel bars, this coupling device being equipped for the detachable fitting of the seat (9).			

Figuur 4.1: Voorkant van WO 00/06437 A1

Prioriteitsdatum (Priority data) is de datum van de eerste octrooiaanvraag waarvoor een prioriteit wordt gevraagd. De octrooirechten beginnen vanaf deze datum. In dit geval is er een Nederlandse (NL 1009753) prioriteit aangevraagd.

Datum van de aanvraag (Filing date) is de datum van indiening van de octrooiaanvraag.

Aangewezen landen (Designated states) zijn de landen waarvoor octrooibescherming is gevraagd op het moment van indiening van de PCT aanvraag. De PCT procedure wordt gebruikt om een wereldwijde octrooiaanvraag te doen.

Publicatie datum (Publication date) is de datum waarop de octrooiaanvraag is gepubliceerd. Het is vanaf deze datum zichtbaar voor iedereen. Voor deze datum was de aanvraag nog geheim.

Er zijn ook administratieve gegevens genoemd:

Document nummer (Publication number) is een uniek nummer om het octrooidocument te identificeren. Het geeft ook informatie over het type document. De eerste letters zijn een landcode. In dit geval WO, voor een PCT aanvraag. Andere codes zijn bijvoorbeeld EP voor de Europese procedure bij het Europees Octrooi Bureau (EOB), NL voor Nederland, US voor de Verenigde Staten, DE voor Duitsland, etc. Er is ook een kind code. In dit geval A1. Deze code wordt gebruikt voor een octrooiaanvraag met search report. Als een octrooi wordt verleend, dan wordt vaak een B code gebruikt.

Aanvraag nummer (Application number) is een nummer dat de aanvraag krijgt wanneer het wordt ingediend.

Er staan ook classificatiecodes op het document. Deze worden gebruikt bij het zoeken.

4.8 Claims

De **claims** (conclusies in formeel Nederlands) bepalen de omvang van de bescherming van het octrooi. Meestal is er een hoofdclaim met meerdere afhankelijke claims. De afhankelijke claims definiëren verdere kenmerken van de uitvinding.

De functie van de afhankelijke claims is specifiekere claims te hebben in het geval de hoofdclaim niet stand houdt in de toetsing van de octrooiaanvraag of bij een rechtszaak.

4.8.1 Claim van het Bugaboo voorbeeld

De hoofdclaim van het Bugaboo voorbeeld ziet er uit als volgt (de nummers achter de woorden verwijzen naar onderdelen in de tekeningen; zie figuur 4.2):

Buggy comprising a frame with front and rear wheels, a pull and push bar, and front wheel bars and rear wheel bars that support the front and rear wheels and which are connected to the pull and push bar, and a seat accommodated in the frame, in which the buggy is provided on either side with a coupling device (8) for the rotatable connection of the pull and push bar (5) and the front wheel and rear wheel bars (6, 7), this coupling device being equipped for the detachable fitting of the seat.

De taal in de claim is een stuk ingewikkelder dan de taal die je normaal zou kunnen gebruiken om de uitvinding te beschrijven. De uitvinding is ook te beschrijven als:

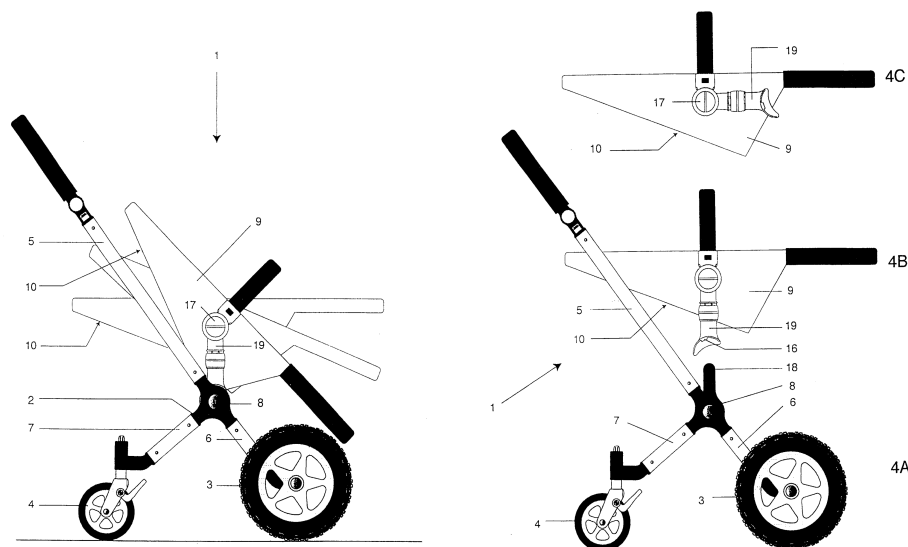
Buggy met verwijderbaar zitje en een centrale bevestiging voor de stangen van de wielen, de duwstang en het zitje.

Een reden voor deze ingewikkelde taal in claims is dat de tekst een juridische tekst is. De uitvinding moet juridisch duidelijk beschreven worden. De formulering centrale bevestiging in de bovenstaande korte beschrijving definieert bijvoorbeeld geen enkel kenmerk van de bevestiging. Waar de grens ligt van de bevestiging van dit deel van de buggy en welk deel de staven zijn, is niet gedefinieerd. Dit lijkt misschien niet relevant, maar het levert problemen op bij het bepalen van de vereisten voor nieuwheid.

Een andere reden voor het taalgebruik is dat de octrooihouder een zo groot mogelijke beschermingsomvang wenst. De octrooihouder wil ook uitvoeringsvormen van de uitvinding opnemen die verschillen in kenmerken die niet van belang zijn voor de uitvinding. In dit voorbeeld, zijn de details van de bevestiging niet beschreven in de hoofdclaim.

4.8.2 Test voor nieuwheid

Zoals eerder genoemd, moet een octrooi nieuw zijn. In het search report in de publicatie van de octrooiaanvraag in paragraaf F.1, is te zien dat er meerdere documenten als stand van de techniek zijn geciteerd. Het search report, rapport van het onderzoek naar de stand van de techniek genoemd in formeel Nederlands, wordt door de examiner gebruikt voor de toetsing

Figuur 4.2: De uitvoering van het voorbeeld van de Bugaboo

van nieuwheid en inventiviteit van de octrooiaanvraag. Geen van deze documenten worden als schadelijk voor de nieuwheid van de geclaimde buggy in de octrooiaanvraag gezien.

Hieronder wordt gedemonstreerd hoe het bepalen van de nieuwheid kan worden uitgevoerd. Het begint met het opdelen van de claim in afzonderlijke kenmerken. Daarna wordt bepaald of deze kenmerken gezamenlijk bekend zijn in een document van de stand van de techniek. Voor deze oefening wordt het tweede document in het search report gebruikt. Dit document met nummer US 5 772 279 is in paragraaf F.2 te vinden.

Probeer zelf het antwoord te vinden voordat je het antwoord bekijkt.

Kenmerken claim 1 van de octrooiaanvraag	Waar te zien in US 5 772 279?
Buggy comprising a frame with front and rear wheels	Klik voor antwoord.
a pull and push bar	Klik voor antwoord.
and front wheel bars and rear wheel bars that support the front and rear wheels and which are connected to the pull and push bar	Klik voor antwoord.

and a seat accommodated in the frame	Klik voor antwoord.
in which the buggy is provided on either side with a coupling device	Klik voor antwoord.
for the rotatable connection of the pull and push bar	Klik voor antwoord.
and the front wheel and rear wheel bars	Klik voor antwoord.
this coupling device being equipped for the detachable fitting of the seat.	Klik voor antwoord.

Een van de kenmerken van de octrooiaanvraag is dus niet terug te vinden in het document. Je hebt daarmee aangetoond dat de buggy zoals geclaimd niet bekend is uit dit document. Bij beschouwing met dit document is de buggy zoals geclaimd dus nieuw.

4.9 Procedures octrooiaanvraag

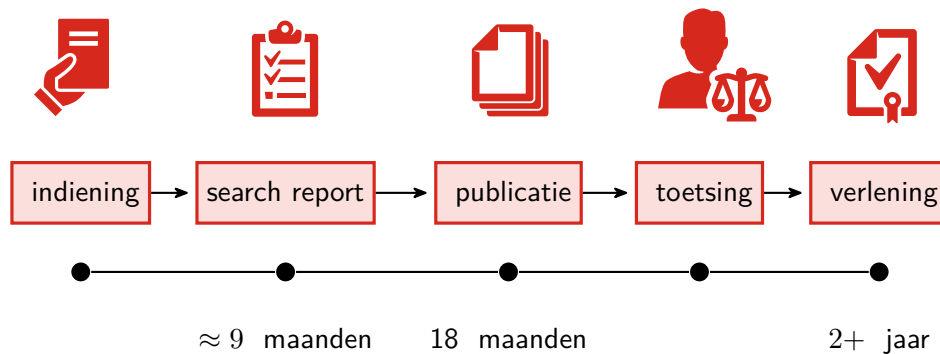
Octrooien kunnen in verschillende landen, maar ook regionaal worden aangevraagd. In Europa kan een Europees octrooi worden aangevraagd bij het Europees Octrooibureau (EOB). Een wereldwijde octrooiaanvraag kan via de PCT procedure worden aangevraagd bij het WIPO.

Deze verschillende procedures voor aanvraag van een octrooi hebben grote overeenkomsten, maar ze zijn niet hetzelfde. Daarom worden hieronder de verschillende procedures beknopt beschreven. Als laatste worden de gekozen procedures van het voorbeeld beschreven.

4.9.1 EP octrooiaanvraag

Als eerste wordt de procedure voor een octrooiaanvraag voor een Europees octrooi (EP) behandeld. Deze procedure is vergelijkbaar met de procedure

voor een octrooiaanvraag in vele landen. In figuur 4.3 is een overzicht van de EP procedure weergegeven.

Figuur 4.3: EP procedure

De aanvraag begint met de indiening van de aanvraag bij het octrooibureau. Het eerste inhoudelijke antwoord op de aanvraag is een search report. In het search report is de meest relevante stand van de techniek genoemd. Deze stand van de techniek wordt gebruikt bij de beoordeling van de vereisten. Deze beoordeling van de vereisten vindt tijdens de toetsing plaats. Naast het search report wordt ook een schriftelijke opinie meegestuurd. In de schriftelijke opinie zijn eventuele bezwaren tegen de verlening opgeschreven. Niet nieuw zijn of een gebrek aan inventiviteit zijn de meest bekende bezwaren.

De aanvraag wordt 18 maanden na de eerste indieningsdatum gepubliceerd. Tot dit moment is de aanvraag geheim. Vanaf dit moment is de uitvinding in de hele wereld bekend.

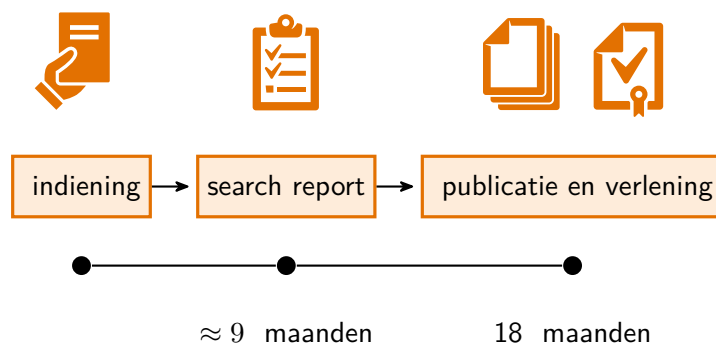
Voordat het octrooi verleend wordt, wordt er eerst getoetst of de aanvraag aan alle voorwaarden voldoet. Indien niet aan alle voorwaarden voldaan is, wordt een brief geschreven door de examiner en naar de aanvrager gestuurd. In deze brief staan de bezwaren en dat de aanvraag dus niet verleend kan worden. De aanvrager heeft de mogelijkheid deze bezwaren weg te nemen door bijvoorbeeld de claims aan te passen. Deze ronde van bezwaren en wijzigingen kan meerdere keren plaats vinden. Eventueel kan er ook nog een mondelinge zitting plaats vinden om tot een besluit te kunnen komen.

Als er geen bezwaren zijn, dan wordt de aanvraag verleend. Er is ook de mogelijkheid dat de aanvraag wordt afgewezen als de bezwaren niet worden overkomen.

Na de verlening moet het octrooi in de gewenste landen in Europa worden gevalideerd bij de nationale octrooibureaus. Het Europese octrooi wordt dan dus een bundel nationale octrooien.

4.9.2 NL octrooiaanvraag

De Nederlandse procedure voor een octrooi is eenvoudiger dan bijvoorbeeld de Europese procedure. De Nederlandse procedure is weergegeven in figuur 4.4. Een vergelijkbare procedure wordt ook toegepast in andere landen, zoals bijvoorbeeld België.

Figuur 4.4: NL procedure

Het grote verschil met bijvoorbeeld de EP procedure is dat er geen toetsing plaats vindt. De octrooien worden automatisch samen met de publicatie verleend. Dus ook octrooien die niet aan de vereisten voldoen. Met de gegevens van het search report en de bijbehorende schriftelijke opinie moet dan worden ingeschat in hoeverre de octrooihouder zijn octrooirechten kan uitoefenen. Een eventuele rechtszaak hierover geeft dan meer duidelijkheid.

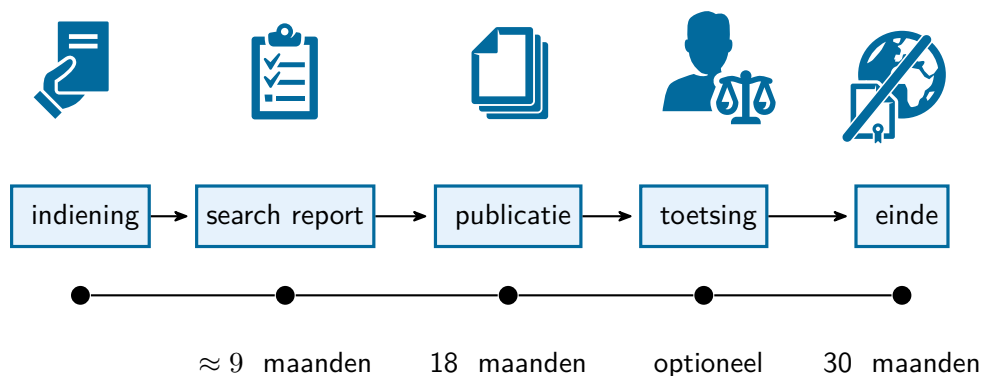
4.9.3 PCT octrooiaanvraag

De PCT (Patent Cooperation Treaty) procedure, voor de wereldwijde octrooiaanvraag, is schematisch weergegeven in figuur 4.5. De enkele centrale aanvraag voor de meest relevante landen in de wereld is het voordeel van de PCT procedure ten opzichte van de nationale of regionale procedures.

Er zijn echter 2 kenmerken die een belangrijk verschil zijn met de andere procedures:

1. De PCT procedure eindigt na 30 maanden. Er is dan geen verleend octrooi.
2. De toetsing is optioneel.

De procedure om een octrooi te krijgen moet worden voortgezet in regionale of nationale procedures. Dus de PCT procedure is alleen het begin van de octrooiprocedure. De optionele toetsing is daarom ook geen besluit tot verlening of afwijzing, maar een opinie over de octrooieerbaarheid.

Figuur 4.5: PCT procedure

Het uitstel van de keuze van de gewenste landen en daarmee ook een uitstel van kosten is een reden waardoor veel voor de PCT procedure wordt gekozen. Verder hoeft er maar 1 keer voor een search report betaald te worden, omdat het search report uit de PCT fase in de latere nationale of regionale toetsing wordt gebruikt. Als in verschillende landen parallel zou worden aangevraagd, dan moeten deze kosten in al deze landen worden gemaakt.

De PCT procedure is daarom interessant als verwacht wordt dat octrooirechten in meerdere landen in verschillende regio's gewenst zijn.

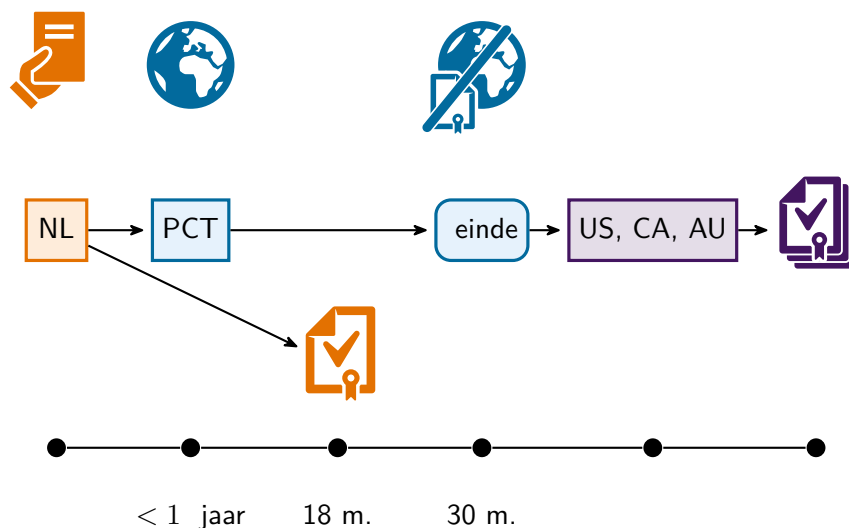
4.9.4 Prioriteitsjaar

Meestal kan pas na de ontvangst van het search report beoordeeld worden of het voortzetten van de aanvraag nut heeft. Daarom hebben de meeste landen de regel dat gedurende 1 jaar de **prioriteit** van een eerdere aanvraag uit een ander (of zelfde) land kan worden gebruikt. De aanvrager heeft dan een jaar de tijd om te bepalen in welke landen nog een octrooi gewenst is. De latere aanvraag krijgt dan de prioriteitsdatum van de eerdere aanvraag. Het is dan alsof de latere aanvraag toch op de eerdere datum is ingediend. (zie ook artikel 9 ROW, artikel 87 – 89 EOV of artikel 8 PCT).

Dit prioriteitsrecht kan ook voor regionale procedures zoals de EP procedure of voor de PCT procedure gebruikt worden. Het is dus mogelijk om in een land te beginnen met de octrooiaanvraag en dan binnen 1 jaar de wereldwijde aanvraag te doen. Je hebt dan de mogelijkheid om het nut van de octrooiaanvraag in te kunnen schatten voordat er grotere kosten gemaakt moeten worden.

4.9.5 Procedure van het Bugaboo octrooi

In figuur 4.6 is een overzicht van de aanvraag van de Bugaboo uitvinding tot aan de verlening weergegeven.

Figuur 4.6: Procedure van het Bugaboo octrooi

De eerste octrooiaanvraag is in Nederland ingediend. Deze aanvraag is 18 maanden na de indiening gepubliceerd en verleend. In deze procedure was er geen toetsing en werd het octrooi automatisch verleend.

Voor het moment van 1 jaar na de eerste aanvraag, is de tweede octrooiaanvraag als PCT aanvraag is ingediend. Deze tweede aanvraag heeft daarbij de prioriteit van de eerste aanvraag gebruikt. De PCT procedure eindigt na 30 maanden.

Er is besloten om na de PCT fase door te gaan in verschillende nationale procedures. De nationale procedures zijn in de Verenigde Staten (US), Canada (CA) en Australië (AU). In deze landen is uiteindelijk ook het octrooi verleend.

Zoals te zien is, is er uiteindelijk een octrooi verleend in 4 landen. Hoewel we het niet precies weten, lijkt het dat de kosten van een octrooi een rol heeft gespeeld in de keuze van de landen.

4.9.6 Verleende Bugaboo octrooi

Uit het search report van de octrooiaanvraag van de buggy was duidelijk dat er geen documenten gevonden zijn, die de nieuwheid van de uitvinding hebben weggenomen. Toch zijn tijdens de examination in de verschillende

octrooiprocedures de conclusies aangepast. Het lijkt erop dat er bezwaren zijn geuit over de duidelijkheid van de claim. De hoofdclaim die in de Amerikaanse procedure is verleend luidt als volgt, waarbij de toegevoegde tekst cursief is weergegeven:

A buggy comprising: a frame with two spaced-apart hinging members; a front wheel bar and a rear wheel bar rotatably attached to each of the hinging members to be rotatable around a transverse axis; a front wheel supported by each front wheel bar; a rear wheel supported by each rear wheel bar; a push bar connected to each of the hinging members; a seat; the hinging members comprising a respective attachment part for releasably receiving the seat; the attachment parts comprising locking members for locking the relative movement of the front wheel bars, the rear wheel bars and the push bar; and the seat comprising an actuating member for placing the locking members in a locking position upon placement of the seat on the attachment parts and for releasing the locking members upon removal of the seat from the attachment parts; the distance between the front wheels being different from the distance between the rear wheels, and wherein the buggy can be placed in a first operating position by rotating the front wheel bars and the rear wheel bars with respect to one another around the transverse axis such that the front wheel bars and the rear wheel bars include an angle, and in a second operating position by rotating the front wheel bars and the rear wheel bars with respect to one another around the transverse axis to extend generally parallel, in which second operation position, the front and rear wheels are placed substantially side by side.

Er zijn een aantal kenmerken aan de hoofdclaim toegevoegd. Met deze extra kenmerken wordt de geclaimde buggy geacht duidelijk te zijn geclaimd.

Je ziet dat de beschermingsomvang van het verleende octrooi kleiner is dan de octrooiaanvraag. Dit geeft tevens het belang aan van de afhankelijke claims en van een voldoende gedetailleerde en volledige omschrijving. De claims kunnen vervolgens worden aangepast met aanvullende kenmerken die worden genoemd in de afhankelijke claims of de beschrijving. Met deze extra kenmerken is het mogelijk de bezwaren tegen de verlening van het octrooi te overkomen. Deze kenmerken moeten al in de octrooiaanvraag beschreven zijn, omdat deze niet later, na de indiening van de aanvraag, mogen worden toegevoegd.

4.9.7 Octrooifamilie

Uit het voorbeeld heb je gezien, dat vanuit een eerste octrooiaanvraag meerdere gelijke verleende octrooien in de verschillende landen zijn voortgekomen. Deze octrooiaanvragen en verleende octrooien hebben praktisch dezelfde inhoud. Ze zijn echter wel allemaal apart gepubliceerd.

De meeste van deze publicaties zijn in de octrooidatabanken opgenomen. Echter, als je gaat zoeken, dan wil je niet iedere publicatie met dezelfde inhoud apart zien. Dat is niet nuttig. Als je eentje hebt gezien, dan weet je ook de inhoud van de andere publicaties.

In de octrooidatabanken zijn de publicaties daarom per familie gegroepeerd. Een familie van octrooien is dus een verzameling van octrooiaanvragen en octrooien die dezelfde inhoud hebben. De groepering wordt automatisch uitgevoerd, waarbij de relatie met de eerste indiening wordt gebruikt om de documenten te groeperen. Dit kan echter soms niet correct zijn, als er een niet standaard procedure gevolgd is.

4.10 Na de verlening van het octrooi

Na de verlening van het octrooi is pas duidelijk wat precies de omvang van de octrooibescherming is. Daarom is het octrooi pas echt te gebruiken om anderen te stoppen als het octrooi verleend is. Het werk aan het octrooi en ook de kosten en zelfs risico's zijn dan echter nog niet voorbij.

De volgende activiteiten vragen nog het nodige:

1. Pontentieel inbreuk op je octrooi moet je zelf ontdekken. Je moet dus goed opletten welke concurrent eventueel inbreuk maakt.
2. Het stoppen van een mogelijke inbreuk moet je ook zelf organiseren. Eerst de potentiële inbreuk pleger waarschuwen en misschien uiteindelijk een rechtszaak aanspannen. Een rechtszaak zal het nodige kosten. Daar zal rekening mee moeten worden gehouden bij beslissingen bij de te volgen strategie.
3. Ook als je octrooi verleend is, dan kan je deze nog verliezen. In de EP procedure is er nog een oppositie procedure mogelijk binnen 9 maanden na de verlening. Bij een oppositie procedure kunnen derden bezwaar maken tegen het verleende octrooi. Het kan dan gebeuren dat het octrooi alsnog wordt afgewezen. Het is ook mogelijk dat het octrooi moeten worden aangepast. Dit is vergelijkbaar met de toetsing voor het verlenen van het octrooi.

Het octrooi kan ook later via de rechter worden aangevallen door derden. Ook dan is het mogelijk dat het octrooi nietig wordt verklaard. Deze stap wordt meestal door derden genomen als ze beschuldigd worden van inbreuk.

4. Om ervoor te zorgen dat de octrooirechten niet onnodig lang blijven bestaan, moet er een jaarlijkse instandhouding worden betaald. Als er niet betaald wordt, dan vervalt het octrooi. Indien het octrooi niet genoeg economische waarde heeft, dan is het waarschijnlijk beter om het niet langer in stand te houden.

Uit het voorgaande wordt duidelijk dat de publicaties in de octrooidatabanken geen informatie over de status van een octrooi geven. Deze status moet in de octrooiregisters worden opgezocht. Ieder land heeft een eigen octrooi-register om deze status te administreren. Enkele links naar deze registers zijn in paragraaf B.4 te vinden.

Hoofdstuk 5

Modellen

5.1 Inleiding

Modelrecht biedt de mogelijkheid om het uiterlijk, ook wel design of vormgeving, van een product te beschermen. Een model kan worden verleend en daarmee beschermd indien het nieuw is en een eigen karakter heeft. De karakteristieke vormgeving van een product kan door het vastleggen in het modelrecht jouw eigendom worden.

Een modelrecht moet, net als veel andere IE-rechten, worden geregistreerd. Bij BOIP kan een Benelux model worden aangevraagd dat geldig is in de gehele Benelux. Bij EUIPO kan een Uniemodel worden aangevraagd dat geldig is in de gehele Europese Unie. Daarnaast kan er een internationaal model worden aangevraagd via WIPO.

Een model is vijf jaar geldig en kan steeds, tegen betaling van taksen, met vijf jaar worden vernieuwd, tot een maximum van 25 jaar. Een modelrecht biedt de mogelijkheid om op te treden tegen andere partijen die een product verkopen met de karakteristieke vormgeving van jouw model.

5.2 Modellenregelgeving

De regels voor Beneluxmodellen zijn opgenomen in het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (BVIE). Hiervan zijn een aantal artikelen die behandeld worden te vinden in paragraaf D.6.

Voor Uniemodellen zijn de regels te vinden in de Uniemodellen verordening (nu nog Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen VGMo). Hiervan zijn een aantal artikelen die behandeld worden te vinden in paragraaf D.7.

5.3 Wat zijn modellen?

Modellen gaan over het uiterlijk van een product of een deel ervan. Denk bijvoorbeeld aan een nieuw model koptelefoon, horloge, tas of kinderwagen, zoals de Bugaboo. Ook tweedimensionale voortbrengselen, die in het BVIE ‘tekeningen’ worden genoemd, kunnen als model worden beschermd. Denk bijvoorbeeld aan het patroon op behang, textiel, tegels of serviesgoed.

Volgens artikel 3.1 lid 3 BVIE of artikel 3 VGMO wordt het uiterlijk van een product afgeleid uit de kenmerken van met name de lijnen, de omtrek, de kleuren, de vorm, de textuur, de versiering of de materialen van het product.

5.4 Waaraan moet een model voldoen?

Een model moet in de eerste plaats nieuw zijn. Op grond van artikel 3.3 lid 1 BVIE en artikel 5 VGMO wordt een model als nieuw beschouwd als er niet eerder een identiek model voor het publiek beschikbaar is gesteld. Zodra een model bijvoorbeeld is gepubliceerd op een website, in een reclamefolder of is tentoongesteld op een beurs is het model publiekelijk beschikbaar en daarmee niet meer nieuw.

Daarnaast moet een model een eigen karakter hebben. Dat betekent volgens artikel 3.3 lid 2 BVIE of artikel 6 VGMO dat het model een andere indruk wekt dan de indrukken van eerdere modellen. Voor deze vergelijking van indrukken wordt uitgegaan van de geïnformeerde gebruiker.

Wanneer de kenmerken van een model een technische functie hebben, dan kan modelrecht niet gebruikt worden. Voor de bescherming van een technische functie bestaat het octrooirecht.

5.5 Modelaanvraag procedure

Een modelrecht wordt verkregen door registratie via een modelaanvraag bij bijvoorbeeld BOIP, EUIPO of WIPO. Deze instanties toetsen echter niet of een model nieuw is en een eigen karakter heeft. Wel worden enkele formele vereisten gesteld (artikel 3.9. BVIE of artikel 35 VGMO). Zo moet de afbeelding van het uiterlijk van het product voldoende duidelijk zijn en moet er een taks betaald worden.

Indien het model voldoet aan de formele vereisten, wordt het model ingeschreven in het modellenregister. Dit register is voor iedereen vrij toegankelijk en is te vinden via de websites van BOIP, het EUIPO of via DesignView. Het is raadzaam om voorafgaand aan een modelregistratie in elk geval het

modellenregister te raadplegen en te kijken wat er al op de markt is (vakliteratuur, internet search) en zo na te gaan of het model nieuw is en een eigen karakter heeft.

5.5.1 Modelinschrijvingen uit het Bugaboo voorbeeld

In het modellenregister zijn verschillende gegevens te vinden over een model, zoals de houder van het model, de aanvraagdatum, geldigheidsduur en het uiterlijk van het model. In paragraaf F.4 vind je enkele voorbeelden van Uniemodelinschrijvingen voor de Bugaboo kinderwagen. In figuur 5.1 zie je een voorbeeld van een model van Bugaboo.

Figuur 5.1: Een voorbeeld van een model van Bugaboo

5.5.2 Nietigheidsprocedure

Een andere partij kan de nietigheid vorderen als het model al is ingeschreven in het register. Dit gebeurt bijvoorbeeld omdat het model niet nieuw is, geen eigen karakter heeft of uitsluitend technisch is bepaald. Voor een Benelux model moet zo'n procedure bij de rechter worden gevoerd. In het geval van

een Uniemodel dient in beginsel de nietigheid te worden gevorderd bij het EUIPO.

5.6 Handhaving van modellen

Het is aan de eigenaar van het model om in de gaten te houden of iemand anders een product gebruikt of maakt dat te veel op het model lijkt. Als je een product ontdekt dat lijkt op jouw model zul je zelf actie moeten ondernemen om de verkoop van het product te stoppen. Ook kun je er voor kiezen om niets met je modelrecht te doen.

5.6.1 Rechten van de modelhouder

De rechten van de modelhouder zijn te vinden in artikel 3.16 BVIE en artikel 19 VGMO. Een modelhouder kan zich verzetten tegen het gebruik van een product waarin het model is verwerkt of toegepast. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer het product hetzelfde uiterlijk vertoont als het geregistreerde model of bij de geïnformeerde gebruiker dezelfde indruk als het model wekt.

Bij de beoordeling of een model dezelfde indruk wekt moet rekening worden gehouden met de aard van het product en de bedrijfstak. Zo hebben ontwerpers in de ene bedrijfstak minder vrijheid van ontwerp dan in de andere bedrijfstak, bijvoorbeeld omdat aan bepaalde wettelijke voorschriften en technische vereisten moet worden voldaan. Hoe minder vrijheid de ontwerper heeft bij de ontwikkeling, hoe groter de kans dat kleine verschillen tussen modellen voldoende zijn om een andere indruk te wekken.

In het Bugaboo voorbeeld zou Bugaboo op basis van haar Uniemodel inschrijvingen (zie enkele voorbeelden in paragraaf F.4) kunnen optreden tegen de handel in kinderwagens die dezelfde algemene indruk wekken als de Bugaboo kinderwagens.

5.6.2 Beperkingen

Er zijn bepaalde situaties waarin de modelhouder niet kan optreden op basis van zijn model. Deze beperkingen zijn opgenomen in artikel 3.19 BVIE en artikel 20 VGMO. Zo kan een modelhouder niet optreden tegen verdere verkoop van zijn producten indien deze door hemzelf of met zijn toestemming in de EU (of Europese Economische Ruimte) in de handel zijn gebracht. Bij de verkoop heb je hiervoor geld ontvangen en heb je als modelhouder het modelrecht gebruikt. Dit wordt uitputting genoemd (zie ook artikel 3.19 lid 4 BVIE en artikel 21 VGMO). Ook kan de modelhouder zich bijvoorbeeld niet verzetten tegen handelingen in de particuliere sfeer en handelingen voor experimentele doeleinden.

Hoofdstuk 6

Auteursrecht

6.1 Inleiding

Het auteursrecht biedt makers van letterkundige, wetenschappelijke en artistieke werken wettelijke bescherming voor hun creaties. De auteurswet beschermt een breed scala aan werken, zoals boeken, tijdschriften, nieuwsbladen, toneelstukken, muziek, tekeningen, schilderijen, beeldhouwwerken, architectuur, foto's en films. Maar het auteursrecht beperkt zich niet tot werken in het domein van de kunsten. Ook meer functionele werken, zoals aardrijkskundige kaarten, industriële vormgeving, computerprogramma's, videospellen en originele databanken kunnen rekenen op bescherming via het auteursrecht.

Auteursrechtelijke bescherming heeft als doel makers te stimuleren om nieuwe werken te creëren en ze de mogelijkheid te geven een vergoeding te bedingen voor de exploitatie van die werken. Daartoe geeft het auteursrecht makers van oorspronkelijke werken een tijdelijk recht waarmee ze exclusieve zeggenschap krijgen over de reproductie en verspreiding van hun geestelijke scheppingen. Die zeggenschap is niet onbeperkt. In bepaalde gevallen staat de wet toe dat anderen hun werken zonder toestemming mogen gebruiken.

Dit hoofdstuk geeft in paragraaf 6.2 een kort overzicht van de nationale en internationale auteursrechtregelgeving.

Vervolgens wordt in paragraaf 6.3 – paragraaf 6.5 besproken wat het auteursrecht inhoudt, hoe het wordt verkregen en aan wie het toekomt.

In paragraaf 8.2 onder hoofdstuk 8 wordt specifiek ingegaan op de auteursrechtelijke bescherming van software. Verder zal kort worden ingegaan op andere manieren om software te beschermen, waaronder de mogelijkheid om een octrooi te verkrijgen voor software-gerelateerde uitvindingen.

6.2 Wet- en regelgeving

Net als andere rechten van intellectuele eigendom is het auteursrecht territoriaal begrensd. In Nederland is het auteursrecht geregeld in de Auteurswet (Aw).

De Auteurswet is de afgelopen decennia veelvuldig aangepast aan Europese richtlijnen, die beogen het auteursrecht binnen de EU te harmoniseren. De belangrijkste EU-richtlijnen zijn:

- Richtlijn auteursrecht in de informatiemaatschappij (richtlijn 2001/29)
- Richtlijn rechtsbescherming van computerprogramma's, kortweg: Software-richtlijn (richtlijn 2009/24)
- Richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt (richtlijn 2019/790)

Verder zijn er een groot aantal specifieke EU-richtlijnen die onderdelen van het auteursrecht harmoniseren, zoals de beschermingsduur. Inmiddels zijn er op EU niveau 14 richtlijnen en 1 verordening die aspecten van het auteursrecht en de handhaving ervan regelen. Hierdoor is enige gelijkheid te ontdekken tussen de auteurswetten van de diverse EU lidstaten, maar nog steeds bestaan er op nationaal niveau belangrijke verschillen in bescherming.

Op internationaal niveau zijn de belangrijkste auteursrechtverdragen de Berner Conventie uit 1886, laatstelijk herzien in 1971, en het WIPO Auteursrechtverdrag uit 1996. Ook is de internationale bescherming van het auteursrecht geregeld in de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPs-Overeenkomst), een annex bij de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie uit 1994. Deze verdragen garanderen dat werken waarop auteursrecht rust automatisch in een groot aantal landen ter wereld zijn beschermd. Anno 2024 zijn 181 landen partij bij de Berner Conventie.

6.3 Auteursrechten

De auteurswet geeft de houder van het auteursrecht de volgende exclusieve rechten:

- Verveelvoudigingsrecht (artikel 13 e.v. Aw)
- Openbaarmakingsrecht (artikel 12 e.v. Aw)

Het verveelvoudigingsrecht is breed. Het omvat directe of indirecte, tijdelijke of duurzame, volledige of gedeeltelijke reproductie, met welke middelen en

in welke vorm ook. Ook het maken van bewerkingen en nabootsingen in gewijzigde vorm, zoals de vertaling of verfilming van een boek, vallen onder het verveelvoudigingsrecht. Alleen tijdelijke reproducties van voorbijgaande of incidentele aard, zoals on-screen & cached kopieën die plaatsvinden bij het bekijken van websites en technische kopieën in het geheugen van een satelliet-decoder en op tv-schermen, zijn expliciet uitgezonderd van het verveelvoudigingsrecht.

Het openbaarmakingsrecht is ook breed en heeft betrekking op elke situatie waarin een werk wordt openbaargemaakt. Dit omvat materiële openbaarmaking, zoals de distributie, verhuur en uitlening van fysieke exemplaren van werken, en immateriële openbaarmaking, zoals 'live'-presentaties, openbare uitvoeringen, uitzendingen, doorgifte via satelliet en kabel en de online beschikbaarstelling via streaming of on-demand diensten.

Al deze handelingen zijn in beginsel exclusief voorbehouden aan de auteursrechthebbende. Deze kan anderen toestaan of verbieden om dergelijke handelingen te verrichten met het werk. Vaak wordt deze toestemming verleend door middel van licenties.

Er zijn echter situaties waarin de wet derden toestaat gebruik te maken van werken zonder toestemming van de rechthebbenden. Zo is geen toestemming nodig voor het citeren uit werken, het gebruik van werken voor karikatuur, parodie of pastiche en het kopiëren voor privégebruik. Andere beperkingen staan gebruik toe voor onderwijsdoeleinden, uitlening, leesgehandicapten, openbare veiligheid, strafrechtelijk onderzoek en kerkzang of gebruik door cultureel erfgoedinstellingen of de media. Vaak is het gebruik onder deze beperkingen toegestaan onder voorwaarden, waaronder in sommige gevallen de betaling van een billijke vergoeding om de schade die de auteursrechthebbende leidt te compenseren. De gevallen waarin het auteursrecht wordt beperkt zijn neergelegd in artikelen 15 t/m 25a Aw.

Zodra een materieel exemplaar van een werk, zoals een fysiek boek, dvd of cd, door of met toestemming van de auteursrechthebbende in de EU is verkocht dan kan de rechthebbende de verdere verhandeling van dat exemplaar niet verbieden. Dit maakt tweedehandsverkoop en parallelimport mogelijk. Dit wordt uitputting genoemd (artikel 12b Aw).

Het auteursrecht is verder ook in duur beperkt. Het auteursrecht vervalt 70 jaar na het jaar van overlijden van de maker. Bij meerdere makers wordt gerekend vanaf de dood van de langstlevende maker. Indien de maker onbekend is vervalt het auteursrecht 70 jaar na het jaar van eerste rechtmatige openbaarmaking. Het auteursrecht op werken die niet openbaar zijn gemaakt, vervalt 70 jaar na creatie. Dit alles is te vinden in artikel 37 e.v. Aw.

6.4 Voorwaarden voor auteursrechtelijke bescherming

Het auteursrecht beschermt werken binnen het brede domein van letterkunde, wetenschap of kunst, op voorwaarde dat het oorspronkelijke creaties betreft.

Uitgezonderd van bescherming zijn:

- Technisch of functioneel bepaalde vormen
- Concepten, ideeën en stijlkenmerken
- Feitelijke informatie

Voor het verkrijgen van auteursrechtelijke bescherming zijn geen formaliteiten vereist.

6.4.1 Werkcategorieën

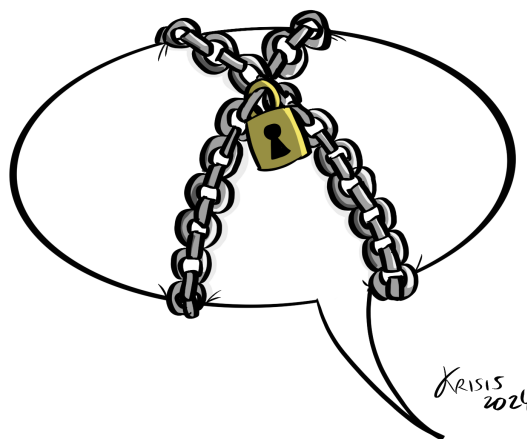
Het auteursrecht beschermt elk werk op het gebied van letterkunde, wetenschap of kunst, ongeacht de wijze of vorm waarin het tot uitdrukking is gebracht. De wet bevat een niet-uitputtende lijst van voorbeelden van werken die auteursrechtelijk worden beschermd. Die lijst omvat niet enkel literaire, wetenschappelijke en artistieke werken, maar verschillende soorten creaties in het culturele domein, alsmede talloze functionele werken, waaronder computerprogramma's en databanken.¹ De volledige lijst staat in [artikel 10 lid 1 Aw](#).

Omdat deze lijst van werkcategorieën niet uitputtend is worden diverse soorten creaties als werk aangemerkt. Dit betreft niet alleen culturele, maar ook bedrijfsmatige creaties, zoals marketing- en reclamemateriaal, productcatalogi, handleidingen, instructiebladen en web content. Maar niet elke creatie kwalificeert voor bescherming. Zo volgt uit de rechtspraak dat geen auteursrecht toekomt aan smaken en geuren, omdat de uitdrukkingvorm daarvan onvoldoende nauwkeurig en objectief bepaalbaar is, en sportwedstrijden, omdat die te veel gebonden zijn aan spelregels. Verder zijn officiële documenten, zoals wet- en regelgeving en gerechtelijke uitspraken, uitgezonderd van auteursrechtelijke bescherming.

¹Het auteursrecht beschermt databanken die voldoen aan de originaliteitstoets (zie paragraaf 6.4.3. Voor databanken waarin substantieel is geïnvesteerd bestaat een apart beschermingsregime in de Databankenwet.

6.4.2 Geestelijke schepping

De tastbare verschijningsvorm van een werk is niet het wezenlijke beschermingsobject. Het auteursrecht beschermt de geestelijke schepping, de onlichamelijke abstractie waarin het werk is vastgelegd. Het is dus niet het gedrukte geschrift waarop bescherming rust, maar het verhaal dat in dat geschrift wordt verteld. Dat is het voortbrengsel van de menselijke geest dat juridisch gezien bescherming geniet. Een werk hoeft daarom ook niet te zijn vastgelegd in tastbare vorm om auteursrechtelijk beschermd te zijn. Wel moet het werk op enigerlei wijze zijn geuit. Ook een werk dat enkel is uitgevoerd maar niet is vastgelegd, zoals een live improvisatie van een jazzband, kan daarom auteursrechtelijk beschermd zijn.

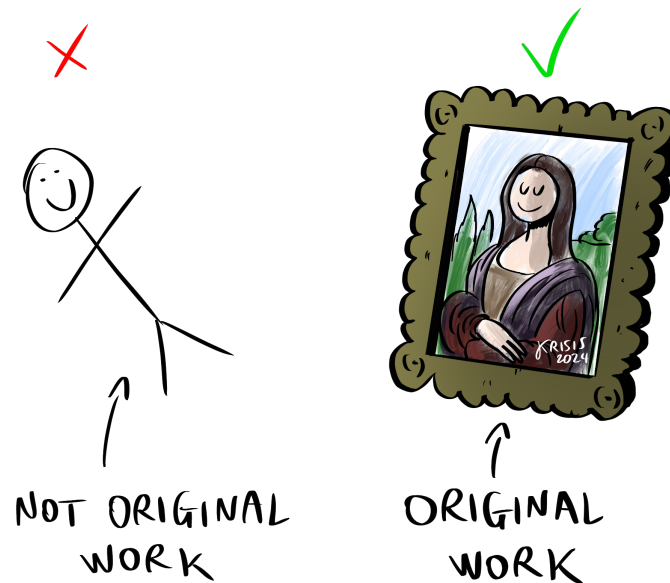

Figuur 6.1: Geestelijke schepping

6.4.3 Oorspronkelijkheid

Een werk moet een eigen, oorspronkelijk karakter hebben en het persoonlijk stempel van de maker dragen om auteursrechtelijk beschermd te zijn. Dit betekent dat de vorm niet aan die van een ander werk mag zijn ontleend en het resultaat moet zijn van scheppende menselijke arbeid en dus van creatieve keuzes. Het moet, met andere woorden, een eigen intellectuele schepping van de maker betreffen, die is gebaseerd op vrije, creatieve keuzes.

De originaliteitstoets kent geen hoge drempel, maar er is wel een ondergrens. Als een werk een vorm heeft die zo banaal of triviaal is, dat daarachter geen creatieve arbeid van welke aard ook valt te aan te wijzen, dan is die niet auteursrechtelijk beschermd. Alledaags werk waarin geen creatieve keuzes zijn te ontwaren blijft aldus van auteursrecht verstoken.

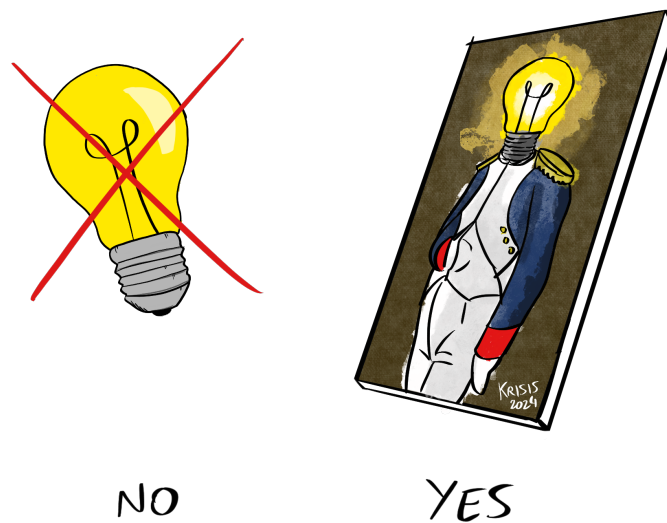
Figuur 6.2: Oorspronkelijk karakter

6.4.4 Technisch of functioneel bepaalde vormen

Auteursrecht vereist subjectieve creativiteit. Vormen die uitsluitend zijn bepaald door technische of functionele eisen kunnen niet auteursrechtelijk worden beschermd, omdat de keuze voor die vorm noodzakelijk is voor het verkrijgen van een technisch effect en niet de subjectieve creativiteit van de maker weerspiegelt. Het moet een ieder vrij zijn dergelijke technische of functionele vormen te gebruiken in nieuwe vormgeving. Voor zover de maker daarbuiten ruimte heeft om creatieve keuzes te maken en die ruimte ook heeft benut, rust er wel auteursrecht op de subjectieve elementen van het voortbrengsel.

6.4.5 Concepten, ideeën en stijlkenmerken

Het auteursrecht beschermt geen ideeën, procedures, werkwijzen of wiskundige concepten als zodanig, maar uitsluitend de individuele vorm waarmee de maker in zijn werk uitdrukking heeft gegeven aan dergelijke abstracties. Reden hiervoor is dat het voor een ieder vrij moet staan voort te borduren op een aan een werk ten grondslag liggend idee of concept. Ideeën en concepten kunnen dus niet worden gemonopoliseerd via het auteursrecht. Hetzelfde geldt voor het werken in een bepaalde stijl. Zouden dergelijke abstracties auteursrechtelijk wel zijn beschermd, dan zou dit de vrijheid van creatie te veel inperken en een rem vormen op culturele ontwikkelingen.

Figuur 6.3: Individuele vorm

6.4.6 Feitelijke informatie

Ook objectieve feiten, gegevens en gebeurtenissen genieten als zodanig geen bescherming onder het auteursrecht. De gedachte is dat een ieder over feitelijke informatie moet kunnen berichten, of het nu gaat om nieuws of wetenschappelijke, historische of biografische feiten, zelfs als die pas na veel onderzoek boven water zijn gekomen. Het auteursrecht beschermt wel de eigen subjectieve manier waarop een maker uitdrukking heeft gegeven aan dergelijke informatie. Objectieve feiten mogen dus worden overgenomen, mits de individuele vorm waarin de maker die feiten heeft uitgedrukt maar niet wordt gekopieerd.

6.4.7 Geen formaliteiten vereist

Auteursrecht ontstaat automatisch, van rechtswege, zodra iemand een origineel werk van letterkunde, wetenschap of kunst creëert. Voor het verkrijgen van auteursrecht hoeven geen formaliteiten te worden verricht, zoals inschrijving, depot of registratie. Ook is het voor het ontstaan van auteursrecht niet verplicht om een ©-teken op of bij het werk te vermelden.

Dat het auteursrecht vormvrij ontstaat, heeft als voordeel dat er geen termijnen hoeven te worden bewaakt en dat de maker niet beducht hoeft te zijn om onbedoeld bescherming te verliezen als gevolg van het niet tijdig voldoen aan formaliteiten. Nadeel is wel dat er geen officieel register van auteursrechtelijk beschermde werken is. Dit maakt het voor gebruikers soms lastig te achterhalen welke werken bescherming genieten en wie de auteursrechten

in handen heeft. Maar ook voor makers en rechthebbenden kan het lastig zijn om te bewijzen dat zij het auteursrecht op specifieke werken bezitten. Om laatstgenoemde reden bestaat in diverse landen wel de mogelijkheid een werk vrijwillig te deponeren en zo een bewijsmiddel in handen te krijgen. In de Benelux kan dit via het i-Depot, dat wordt bijgehouden door het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom. Let wel op: een vrijwillig depot geeft enkel een datumstempel maar bewijst niet dat de aanspraak op auteursrecht geldig is.

6.5 Auteursrechthebbenden

Het auteursrecht komt toe aan de maker van het werk. Dit is in beginsel de natuurlijke persoon die het werk heeft gecreëerd. Onder omstandigheden wordt een fictief persoon, zoals de werkgever of een rechtspersoon, als maker aangemerkt.

Het auteursrecht kan ook op andere personen overgaan bij overdracht en erfopvolging.

6.5.1 Makerschap

Er bestaat een natuurlijke relatie tussen maker en werk. De maker is de natuurlijke persoon door wiens creatieve keuzes de geestelijke schepping tot stand komt. Aan deze maker komt het auteursrecht in de eerste plaats toe. Uitgangspunt van de wet is dat de schrijver als maker van de tekst het auteursrecht op die tekst heeft. Hetzelfde geldt voor de fotograaf als maker van de foto, de componist als maker van de compositie, de programmeur als schrijver van de broncode van het computerprogramma, etc. De persoon die in of op het werk als maker wordt genoemd wordt wettelijk verondersteld de maker te zijn.

6.5.2 Meerdere makers

Waar twee of meer personen hebben bijgedragen aan de creatie van een en hetzelfde werk, dan komt hen een gezamenlijk auteursrecht toe. Het gaat dan om een werk dat is gemaakt door meerdere makers van wie de bijdragen onafscheidelijk zijn. Een voorbeeld is een tekst waaraan meerdere personen hebben meegeschreven. De makers verkrijgen hierop één auteursrecht dat aan hen gezamenlijk toekomt. Dit betekent dat de verschillende coauteurs gezamenlijk moeten beslissen over de uitoefening en het beheer van het auteursrecht. Een licentie of overdracht van het recht vereist dan ook toestemming van ieder van hen. Wel kan bij inbreuk ieder van de makers het recht zelfstandig handhaven jegens derden.

Figuur 6.4: Maker en werk

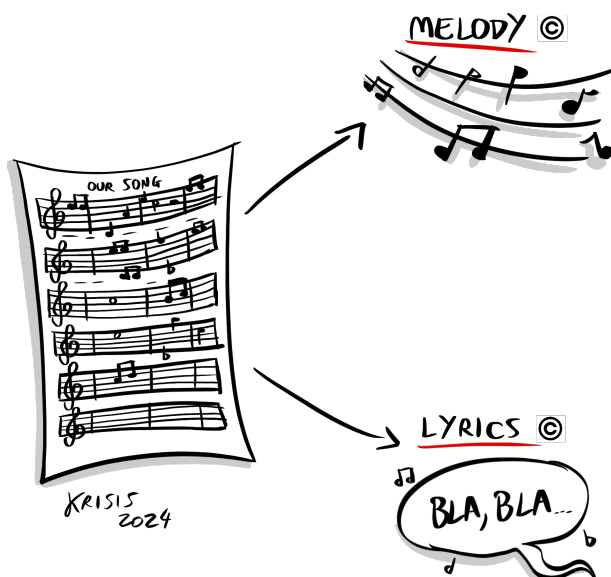

Figuur 6.5: Meerdere makers

6.5.3 Makerschap bij scheidbare werken

Wanneer twee of meer werken op elkaar zijn afgestemd en gezamenlijk openbaar gemaakt, maar desondanks duidelijk scheidbaar zijn, zoals de compositie en tekst van een lied, komt aan elk afzonderlijk werk auteursrecht toe. De verschillende makers verkrijgen dus ieder een eigen auteursrecht op de eigen afzonderlijke bijdrage. In het gegeven voorbeeld verkrijgt de componist auteursrecht op de compositie en de tekstdschrijver op de songtekst. Ieder van die makers kan dan ook individueel beslissen over de exploitatie van het eigen werk.

Bij een bewerking van een bestaand werk ontstaat ook een afzonderlijk auteursrecht op de bewerking, mits deze aan de originaliteitstoets voldoet (zie paragraaf 6.4.3). Zo krijgt de vertaler van een boek een eigen auteursrecht op de vertaling, mits die getuigt van creatieve keuzes en het niet louter een technische (of machine) vertaling betreft. Dit is onverminderd het auteursrecht op het oorspronkelijke werk, wat toekomt aan de maker van dat werk. Op een vertaald boek rusten dus twee lagen van rechten: er rust afzonderlijk auteursrecht op de vertaling en op het oorspronkelijke werk. Voor het op de markt brengen van de vertaling is daarom toestemming nodig van zowel de oorspronkelijke maker als de vertaler.

Figuur 6.6: Scheidbare werken

6.5.4 Fictief makerschap

In specifieke gevallen kent de Auteurswet makerschap toe aan een ander dan de natuurlijke schepper, die aldus ook het auteursrecht verkrijgt. Ten aanzien van werken die werknemers hebben gemaakt ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst wordt de werkgever als maker aangemerkt. Voor werken openbaar gemaakt als van een openbare instelling, vereniging, stichting of vennootschap afkomstig, zonder vermelding van enig natuurlijk persoon als maker, wordt de betrokken instelling of rechtspersoon als maker aangemerkt.

Met name wanneer je als maker werken voor of in opdracht van een ander maakt, moet je beducht zijn op dit ‘fictief’ makerschap. Indien de onderneming waarvoor je de opdracht verricht bedingt dat je als maker afstand doet van naamsvermelding en vervolgens het werk als van haar afkomstig openbaar maakt, dan komt het auteursrecht van rechtswege toe aan de onderneming waarvoor je het werk hebt gemaakt en niet aan jou als maker. Dit heeft verstrekende consequenties, want het verandert direct de eigendomsaanspraak.

Deze regels van ‘fictief’ makerschap zijn van regelend recht. Dat betekent dat je als maker anders kunt overeenkomen en daarmee toch zelf het makerschap kunt behouden.

6.5.5 Overgang van rechten

Het auteursrecht gaat over door erfopvolging. Daarnaast is auteursrecht overdraagbaar. Bij erfopvolging en overdracht verandert de eigendomspositie: de exclusieve rechten gaan over op een ander. De maker verliest daarmee zeggenschap over de exploitatie van het werk. De exclusieve bevoegdheid om de auteursrechten te exploiteren berust vanaf dat moment bij degene op wie de rechten zijn overgegaan.

Wel behoudt de maker na overdracht bepaalde persoonlijkheidsrechten. Dit betreft het recht op naamsvermelding, het recht om zich te verzetten tegen wijziging van de titel of de auteursvermelding, en het recht om zich te verzetten tegen wijziging of aantasting van het werk. Vanwege de persoonlijke band tussen de maker en het werk is de gedachte dat deze rechten altijd aan de maker verbonden moeten blijven, ook na overdracht van auteursrecht. Van bepaalde persoonlijkheidsrechten, zoals het recht op naamsvermelding, kan de maker afstand doen. De persoonlijkheidsrechten vervallen bij de dood van de maker, tenzij deze bij leven iemand heeft aangewezen om de persoonlijkheidsrechten uit te oefenen tot het auteursrecht vervalt. De persoonlijkheidsrechten zijn geregeld in artikel 25 Aw.

Het auteursrecht kan ook in licentie worden gegeven aan derden. Bij licentieverlening wordt aan een ander toestemming gegeven om het auteursrecht (voor bepaalde doeleinden) uit te oefenen, maar blijft de eigendom berusten bij de licentiegever. Het kan daarbij gaan om een exclusieve licentie, waarmee de licentienemer het alleenrecht verkrijgt en de licentiegever geen concurrerende bevoegdheden aan een ander mag verlenen, of een niet-exclusieve licentie, waarmee de licentienemer slechts een bepaalde gebruiksbevoegdheid verkrijgt en de licentiegever blijft vrij om verdere licenties aan een ander te verstrekken.

Belangrijk is dat overdracht en licentie het gehele of een gedeelte van het auteursrecht kan betreffen. Zo kan het auteursrecht alleen voor specifieke doeleinden, gebruiksomgevingen, distributiekkanalen, branches of landen worden overgedragen of in licentie gegeven. Dit betekent dat het auteursrecht in de praktijk kan worden opgesplitst en op die manier kan berusten bij meerdere personen, die elk een deel van het auteursrecht beheren.

Hoofdstuk 7

Gebruik IE om geld te verdienen bij technische innovaties

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we verder in op het bedrijfsmatig gebruik van *industriële eigendomsrechten*. Auteursrechten behoren niet tot de industriële eigendomsrechten, dit betekent overigens niet dat producten die middels auteursrecht zijn toegeëigend niet bedrijfsmatig gebruikt kunnen worden.

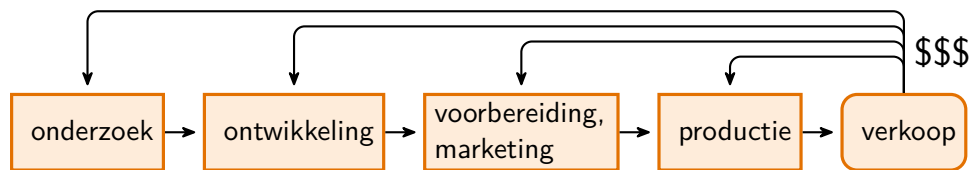
Hoewel deze begrippen vaak naast of door elkaar worden gebruikt is het belangrijk om onderscheid te maken tussen de aard en het belang van ideeën, uitvindingen en innovaties. De definitie van een uitvinding is al eerder beschreven in *paragraaf 4.4*. We merken op dat er veel ideeën kunnen zijn om producten te verbeteren of te vernieuwen, maar dat zij lang niet altijd worden meegenomen in de onderzoeks- of ontwikkelingsfase van een innovatieproces. Daarmee leiden ze niet tot nieuwe uitvindingen die economisch pas echt van meerwaarde zijn als ze zijn verwerkt in een innovatie die verkocht kan worden op de markt. Want in het algemeen spreken we over een *innovatie* als een bedrijf een nieuw product of dienst op de markt heeft gebracht en deze vervolgens gekocht wordt door klanten of afnemers. Zodoende dragen innovaties bij aan economische groei.

In de volgende paragraaf beschrijven we veel voorkomende stappen in een innovatieproces van bedrijven. In de daaropvolgende paragrafen gaan we verder in op het gebruik- en de toepassing van IE-rechten in diverse stappen in het innovatieproces.

7.2 Innovatieproces

Voorafgaand aan de afzet van een nieuw product is er al een lange weg afgelegd in een innovatieproces vanaf het eerste idee over- tot de marktintroductie van een verkoopbaar eindproduct. Tijdens de verschillende stappen en fasen in dat proces is het nuttig om gebruik te maken van (informatie over) intellectueel eigendom.

In figuur 7.1 is dit proces schematisch weergegeven.

Figuur 7.1: Proces van onderzoek tot verkoop product

Bedrijven beginnen een kostbaar innovatieproces meestal met grondig marktonderzoek. Afhankelijk van de economische sector waarin het bedrijf opereert is een onderzoek naar de stand van de techniek relevant en duurt de productvernieuwing langer of korter. Voor langlopend onderzoek en productontwikkeling wordt vaak samengewerkt met een universiteit en waarbij een of meerdere onderzoekers een groot deel van het onderzoek uitvoeren. Bijvoorbeeld door een promovendus.

Het doel van de fase van ontwikkeling is om een productidee naar een dusdanige status te brengen waarbij het zijn eindvorm krijgt. Hierbij krijgt het product de eerste vorm zoals het uit het eindproduct eruit kan komen zien, zonder dat de exacte productie al bepaald is. Met name dit deel van het proces is voor veel producten lang en erg kostbaar omdat veel mensen vanuit meerdere disciplines bij deze ontwikkeling betrokken moeten zijn.

Bij de productievoorbereiding moet op voorhand het productieniveau bepaald worden en de daarbij behorende inrichting van de fabriek. De kosten van deze stap zijn zowel afhankelijk van het product als de economische sector waarin het bedrijf opereert. Voor de productie van een nieuw model auto kan deze investering in de miljarden euro's lopen.

Hoewel marketing en verkoop op zich geen logische volgende stap in dit proces lijken, zijn ze van cruciaal belang. Immers, de kans dat de aanlooppinvesteringen en kosten die zijn gemaakt voor onderzoek en ontwikkeling, productie en marketing kunnen worden terugbetaald, zijn volledig afhankelijk van een succesvolle marktintroductie van het product en dus van het succes van de afdeling verkoop. Voorafgaand daaraan is een effectieve marketing belangrijk.

Pas bij de verkoop van het product worden inkomsten gegene-
reerd!

In alle fasen in het innovatieproces voorafgaand aan de verkoop van het nieuwe product moet een bedrijf tijd en geld investeren. Deze aanloopin-
vesteringen zijn vaak aanzienlijk en het te verwachten bijbehorend rendement
kan pas bij de verkoop worden gemaakt. Het gebruik van intellectuele ei-
gendomsrechten maakt het mogelijk om voldoende marges te maken bij de
verkoop om deze investeringen terug te verdienen. Op deze wijze dragen
intellectuele eigendomsrechten bij aan het terugverdienvermogen van de or-
ganisatie. Omgekeerd heeft intellectueel eigendom alleen waarde als een
product naar de markt wordt gebracht.

7.3 Gebruik van IE-informatie bij keuzes in het innovatieproces

Tijdig gebruik van openbaar beschikbare informatie over intellectueel eigen-
dom kan vaak voorkomen dat er tijdens een innovatieproces onnodig kosten
worden gemaakt of dat er na marktintroductie problemen kunnen voorkom-
en. In deze paragraaf gaan we daar verder op in.

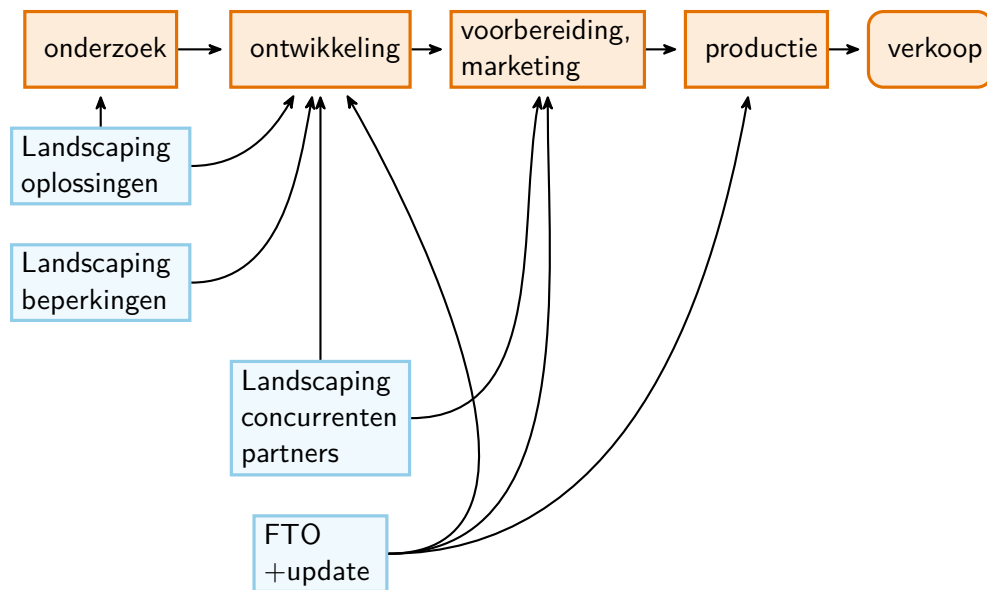
In figuur 7.2 is schematisch weergegeven welke soort informatie gebruikt kan
worden en wanneer.

Met behulp van twee soorten onderzoek kan volgende informatie worden
verzameld voor verschillende doelen:

1. patent landscape-analyse
 - a. bevat technische informatie over reeds bekende oplossingen,
 - b. reeds bekende oplossingen waarvan moet worden nagegaan of er
nog eigendomsrechten waarmee rekening moet worden gehouden,
 - c. voor een marktanalyse op zoek naar concurrenten en mogelijke
partners
2. Freedom to Operate (FTO) analyse
Informatie en analyse over mogelijk inbreukrisico.

7.3.1 Patent landscape analyse

Bedrijven en kennisinstellingen werken internationaal. Tijdens een innova-
tieproces kan je een patent landscape-analyse gebruiken om te onderzoeken
welke geoctrooieerde technologie er wereldwijd al is ontwikkeld en door wie.

Figuur 7.2: IE informatie in het proces voor nieuw product

Data uit een patent landscape analyse worden op drie manieren geanalyseerd. Dit is nodig om de juiste informatie voor de verschillende fasen in het innovatieproces te kunnen gebruiken bij te nemen keuzes.

A. Om te bepalen welke problemen en oplossingen technisch onderzocht en ontwikkeld moeten worden, is een overzicht van bekende oplossingen en de daarbij opgeloste problemen nodig. Voor het uitvoeren hiervan zijn daarom de personen nodig die het technische inzicht van de problemen en oplossingen hebben.

B. Voorafgaand aan de beslissing om te beginnen met de ontwikkeling van een nieuw product, is het nuttig om oplossingsrichtingen beschreven in bestaande of toekomstige octrooien in kaart te brengen. Hierbij wordt gezocht naar bestaande technische oplossingen of oplosrichtingen die in de buurt komen van wat het onderzoek en de ontwikkeling die je zelf wilt gaan uitvoeren. Voor de analyse van deze data is zowel kennis over technologie als over octrooien nodig. Hoe een bedrijf om wil gaan met de resultaten van deze analyse, als ze bijvoorbeeld een zelfstandige productontwikkeling lijken te beperken, is geheel afhankelijk met de te volgen bedrijfsstrategie. Een mogelijkheid is het stoppen van voorgenomen productontwikkeling als er beperkingen zijn. Een andere mogelijkheid is om de nodige rechten op de technologie te verkrijgen of zelfs als partners te gaan werken. Deze mogelijkheden worden in de volgende paragrafen verder uitgewerkt.

C. Naast de technische- en juridische informatie uit een patent landscape-analyse kan je ook nuttige data halen voor verder marktonderzoek. Deze

informatie kan je gebruiken om interessante landen, markten en eventuele partners in kaart te brengen voor de afzet van nieuwe producten. Ook is het mogelijk interessante markten te analyseren waarop je niet zelf actief wilt of kunt zijn, maar bijvoorbeeld wel via een partner.

7.3.2 Freedom to Operate (FTO) analyse

Als een product een duidelijke vorm krijgt tegen het einde van de ontwikkeling, dan is het belangrijk om het risico in kaart te brengen op mogelijke inbreuk op rechten van derden. Bij een inbreuk op rechten van derden kan de productie of verkoop van dat product ernstig gehinderd of zelfs onmogelijk gaan worden. Een dergelijke risico-analyse wordt een *Freedom to Operate* analyse genoemd.

Tijdens de uitvoering van een patent landscape analyse is het risico op mogelijke inbreuk al enigszins bepaald. Echter pas als een product een meer definitieve en duidelijke vorm krijgt, is het mogelijk de analyse van het risico op inbreuk met voldoende zekerheid uit te voeren. Tot aan het moment dat een product tot de stand van de techniek gaat behoren bijvoorbeeld door middel van verkoop of publicatie in bijvoorbeeld een eigen octrooi, is het mogelijk dat derden rechten krijgen die de verkoop daarvan kunnen verhinderen. Het is daarom nuttig om een FTO analyse ook tussentijds een update te geven.

Voor het uitvoeren van een FTO analyse is naast technische- en octrooi-kennis ook aanvullende kennis nodig op juridisch en financieel gebied. Dit maakt dat de uitvoering van een FTO analyse multidisciplinaire kennis vereist en dat deze analyse duur kan zijn. De omvang van het FTO onderzoek moet daarom ook in verhouding tot de risico's staan.

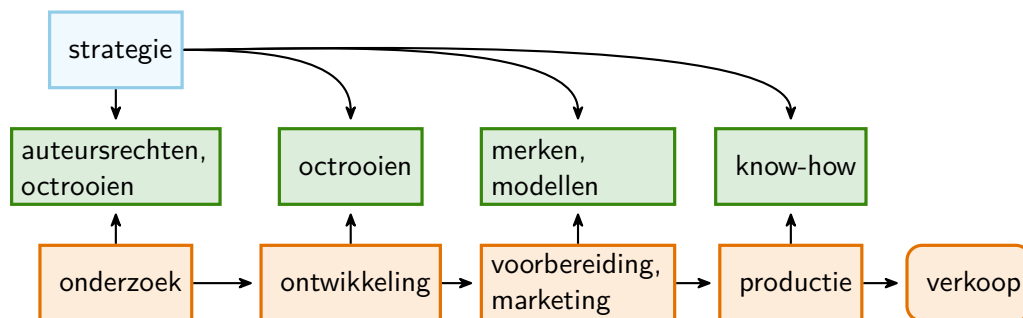
7.4 Strategisch IE gebruik

Het is van belang om als eerste te bepalen welke soort IE nodig is voor een succesvolle innovatie. Grotere, gevestigde bedrijven hebben hiervoor een eigen afdeling en gebruiken een IE strategie. Deze afdeling maakt de keuze om verscheidene IE rechten te benutten tijdens de fases van hun innovatieproces. Voor meer informatie over het gebruik van de verscheidene IE rechten in diverse economische sectoren per product of proces, zie Cohen, Nelson en Walsh [CNW00] en Scotchmer [Sco04] hoofdstuk 9.

Om voldoende marge te kunnen genereren bij de verkoop van een nieuw product en daarmee eerdere investeringen terug te verdienen is het meestal nodig zelf *intellectueel eigendom* te hebben. Als eigenaar van IE-rechten kan de innovator er immers voor zorgen dat concurrenten niet makkelijk

hetzelfde product tegen een lagere prijs op de markt gaan brengen. Dit heet een defensieve IE-strategie en wordt regelmatig gehanteerd door bedrijven werkzaam in de farma sector. Meer economische literatuur over het prijsmechanisme dat mogelijk wordt gemaakt door product- en proces octrooien staat in Greenhalgh en Rogers [GR10], zie hoofdstuk 1 en 2.

In figuur 7.3 is schematisch weergegeven welke IE per fase van een innovatieproces relevant kan zijn.

Figuur 7.3: IE genereren bij een nieuw product

Bij onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie zullen vooral octrooien relevant kunnen zijn. Bij onderzoek aan universiteiten spelen ook auteursrechten voor de wetenschappelijke publicaties van het onderzoek een belangrijke rol. Afhankelijk van de economische sector en industrie waarin het bedrijf opereert zal het gebruik van modelrechten interessant zijn. Namelijk als het product zijn uiterlijke vorm gaat krijgen dat met een eigen karakter immers goed herkenbaar moet zijn voor klanten.

Daarnaast zijn merken voor de marketing en marktintroductie van nieuwe producten van primair belang. Daarnaast kan marketing ook een belangrijke reden zijn bij afweging om modelrechten te gebruiken.

Geheimen (know-how) over en kennis van de productietechniek en het gebruik van onderdelen bij de productie en marktintroductie van een nieuw product vormen op zich weer een andere bron van intellectueel eigendom. Bij de productie kunnen daarnaast octrooien een rol spelen als het bedrijf een offensieve IE-strategie hanteert en daarbij op zoek is naar licentienemers. Denk hierbij aan octrooien op nieuwe productiemethoden in bijvoorbeeld de chemische industrie.

7.5 Inkoop en verkoop van IE

In veel sectoren van de economie is de technologie tegenwoordig zover ontwikkeld dat veel onderdelen of processen al beschikbaar zijn. Het is daarom

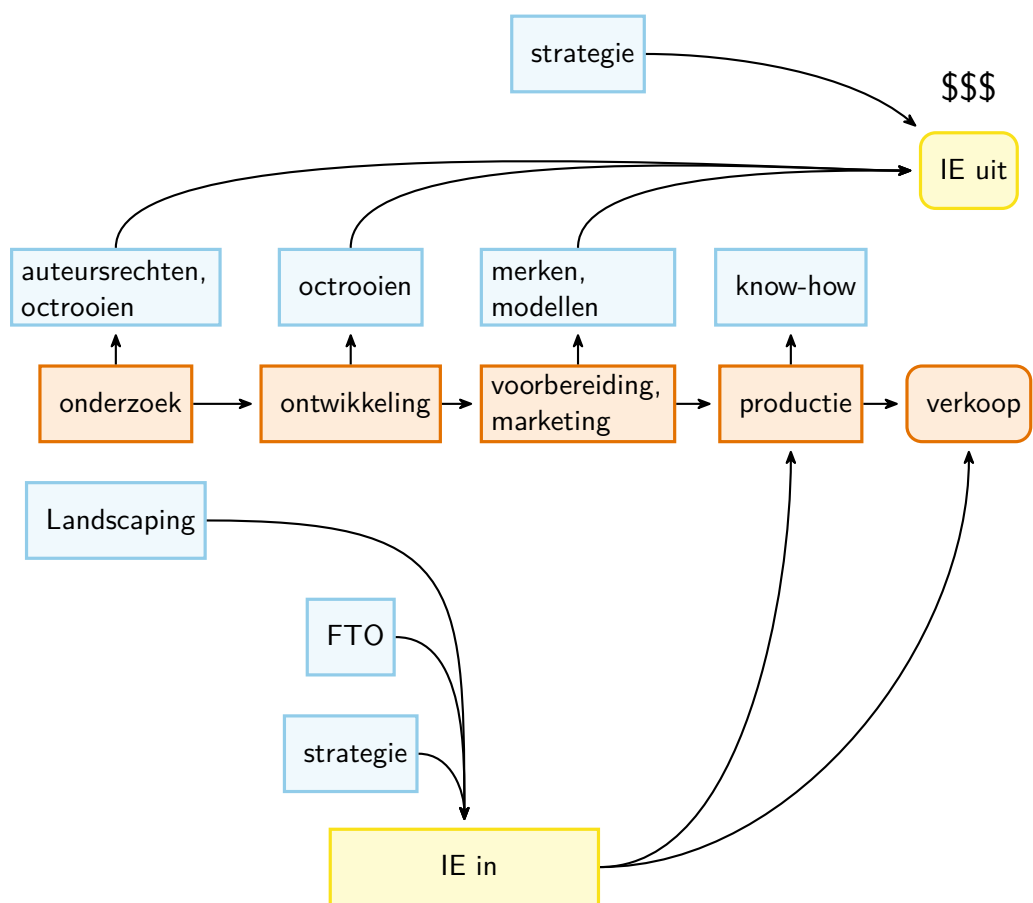
niet meer nodig om deze zelf nog een keer te ontwikkelen of te produceren. Dit is een groot verschil ten opzichte van de opkomende economie aan het begin van de industriële revolutie waarin producenten voor de assemblage en productontwikkeling vrijwel alle technologie en halffabricaten of onderdelen zelf in huis moesten hebben. Voorbeeld: Ford wilde in de dertiger jaren van de vorige eeuw eigen rubberplantages oprichten voor de rubber productie voor autobanden.

Tijdens onderzoek en ontwikkeling is het nuttig om in deze fase te verkennen welke technologie, halffabricaten of onderdelen kunnen worden ingekocht van andere bedrijven. Daarmee kan het bedrijf bepalen wat vervolgens zelf ontwikkeld en geproduceerd moet worden. Deze aanpak is ook relevant voor het vinden van interessante technologie en oplossingen voor bepaalde problemen die andere (internationale) partijen al hebben ontwikkeld maar die bijvoorbeeld nu in het eigen product of productieproces kunnen worden toegepast. Als er IE-rechten op deze oplossingen rusten, dan kan er niet zomaar gebruik gemaakt worden van deze oplossingen. Het is dan misschien mogelijk om deze IE-rechten in eigendom over te nemen, of om een toestemming van gebruik te krijgen. Toestemming om een oplossing te kunnen gebruiken wordt dan via een licentie geregeld.

7.5.1 Het in licentie nemen van een octrooi

De reden dat een bedrijf een technologie wil inlicenseren kan zijn dat het dan sneller kan opstarten met de productie en verkoop van het eigen product. Na uitvoering van een [patent landscape-analyse](#) of een [Freedom to Operate analyse](#) is duidelijk dat er een technologie bestaat die een bedrijf zou willen inlicenseren of dat het zelfs noodzakelijk is om inbreuk op octrooien van derden te voorkomen. Uiteraard is het hierbij van belang hierbij na te gaan of het desbetreffende octrooi niet alleen is verleend maar ook in stand wordt gehouden in het land waar het bedrijf opereert (=octrooilicentienemer). Met andere woorden, als een Nederlandse producent met producten voor de Nederlandse markt een nieuwe technologie wil gaan gebruiken moet worden nagegaan of het octrooi op desbetreffende technologie van een licentieverlener ook in Nederland geldig en daarmee van kracht is.

De bedrijfsstrategie en te bedienen markten zijn vaak bepalend voor de beslissing om een bepaalde technologie in licentie te nemen van derden. Voor bedrijven met weinig financiële middelen voor eigen onderzoek en ontwikkeling of productontwikkeling is het nuttig om eerst een [patent landscape-analyse](#) uit te (laten) voeren. Afhankelijk van de resultaten daarvan kan de vervolgstap worden genomen om contact op te nemen met een octrooihouder en na te gaan of dat bedrijf (organisatie) bereid is octrooilicenties te verlenen aan anderen.

Figuur 7.4: IE in en uit

In figuur 7.4 staat het inlicenseren “IE in” van een technologie als stap in een innovatieproces weergegeven.

7.5.2 Het verlenen van octrooilicenties voor het gebruik van een technologie

Voorafgaand aan de beslissing om voor een bepaalde markt of in een bepaald land zelf een productielijn op te zetten of een productieproces te ontwikkelen moet een bedrijf al besloten hebben om dat in eigen beheer te doen, of door anderen te laten doen. Dat laatste is mogelijk door anderen in licentie of franchise de productie en verkoop te laten uitvoeren. Deze strategische beslissingen worden overwegend op centraal niveau in de onderneming genomen om vervolgens decentraal te worden uitgevoerd.

Als een onderneming niet in staat is of er vanaf wil zien om een eigen product op een bepaalde markt zelf te introduceren bestaat er afhankelijk van de omvang van de octrooiportefeuille en octrooifamilie vaak nog de mogelijkheid om dit via licenties door derden te (laten) doen. Dit is een voorbeeld van uitlicenseren. In figuur 7.4 is ook het proces van uitlicenseren “IE uit” weergegeven. In de praktijk werkt het uitlicenseren vaak succesvol met andere bedrijven die al in diverse, meestal buitenlandse, regio’s opereren en het geoctrooieerde product in hun pakket kunnen opnemen als vorm van diversificatie. Voor de octrooihouder betekent dit meestal wel dat deze al in de thuismarkt heeft bewezen het geoctrooieerde product succesvol te kunnen verkopen.

7.5.3 Het gebruik van octrooien in verschillende IE strategieën

Afhankelijk van bedrijfsstrategie en het gebruik van intellectuele eigendomsrechten kan een bedrijf ervoor kiezen om het andere bedrijven middels uitlicenseren mogelijk te maken om het product te introduceren in hun markt. Dat andere bedrijf heeft dan het voordeel dat zij omzet kunnen maken uit de verkoop van ingelicenseerde technologie zonder alle daaraan voorafgaande investeringen (in onderzoek en ontwikkeling, productie, marketing, etc.) hiervoor te maken die de octrooihouder immers al heeft gemaakt. Dit noemen we een offensieve IE strategie. Dit is een interessante strategie voor bedrijven met geoctrooieerde producten gebaseerd op een brede, onderliggende platformtechnologie of samenstelling met een brede scope aan toepassingsmogelijkheden.

Aan de andere kant zijn er bedrijven die een defensieve IE strategie voeren en het concurrenten onmogelijk willen maken om hetzelfde product tegen een lagere prijs in hun markt te kunnen aanbieden aan hun klantgroepen. Dit

vereist in eerste instantie de opbouw van een grote octrooiportefeuille met octrooien die zijn verleend in veel landen. Voor bedrijven met geoctrooieerde producten gebaseerd op een zeer concrete technologie en samenstelling die relatief eenvoudig kunnen worden nagemaakt kan dit een nuttige strategie zijn.

Hoe een onderneming zich het best kan positioneren en welke IE strategie daarbij kan worden gebruikt is afhankelijk van de huidige- en toekomstige gewenste marktpositie ten opzichte van die van concurrenten. Een [patent landscape-analyse](#) geeft een interessant inzicht en overzicht over de ontwikkeling van een bepaalde technologie in afgelopen jaren. Bijbehorende data kunnen niet alleen helpen bij het bepalen van de eigen octrooipositie maar ook bij het nemen van toekomstige strategische beslissingen. Deze informatie kan ook nuttig zijn om de octrooi-strategie van concurrenten in kaart te brengen.

7.6 Voorbeeld van IE gebruik bij Bugaboo

Bugaboo maakt gebruik van verschillende IE-rechten. Naast de octrooien spelen ook de modelrechten een grote rol. In de volgende paragrafen worden de door Bugaboo gebruikte IE-rechten samengevat om een indruk te krijgen van de strategie.

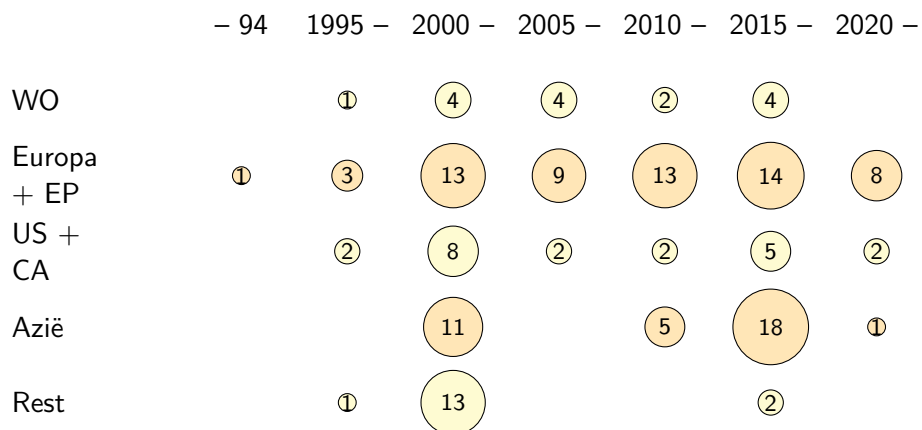
7.6.1 Octrooien

Bugaboo heeft sinds het begin van het bedrijf gebruik gemaakt van octrooien. In figuur 7.5 is een overzicht gemaakt van het aantal octrooiaanvragen per regio in de tijd. Deze informatie is uit de openbaar toegankelijke databases te halen (zie hiervoor de links in [bijlage B](#)).

Hieruit is te zien dat Bugaboo vooral regelmatig octrooien heeft aangevraagd in enkele Europese landen en in Noord-Amerika. In de eerste jaren van het bedrijf zijn er slechts enkele octrooien aangevraagd. Het octrooi in het algemene voorbeeld, dat onder andere de basis van de buggy vormt, behoort hiertoe.

7.6.2 Inkoop octrooien

Bugaboo heeft twee octrooifamilies (WO 2004/065192 en WO 2004/065193) uit 2003 ingekocht van de Franse uitvinder Henry Gilles. Deze octrooien waren waarschijnlijk nodig voor de ontwikkeling of de verkoop van een nieuw model inklapbare buggy (de Bugaboo Bee) waarvoor men toen aan het ontwikkelen was.

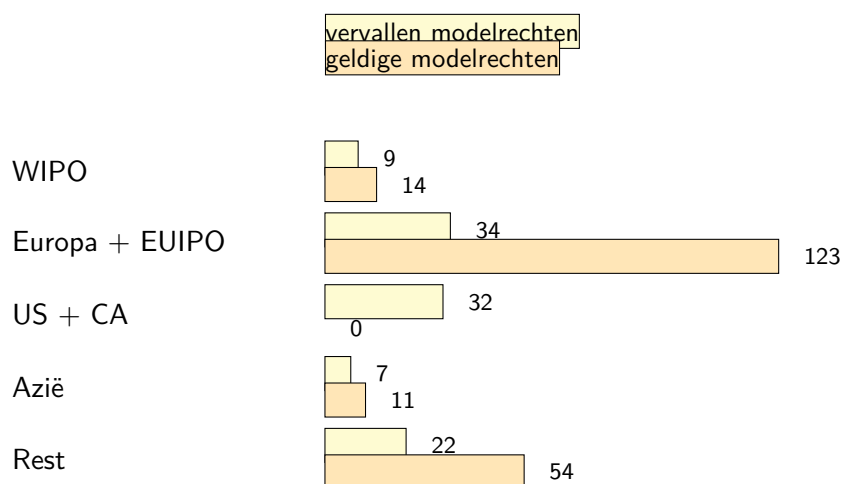

Figuur 7.5: Octrooiaanvragen van Bugaboo

Vanaf 2010 is te zien dat Bugaboo bezig is met diversificatie. Een octrooi-familie (WO 2016/116727) uit 2015 voor een vouwbaar kinderbedje is ook ingekocht door Bugaboo voor deze diversificatie.

7.6.3 Modelrechten

Een groot deel van de IE van Bugaboo bestaat uit modelrechten. In figuur 7.6 is een overzicht gemaakt van het aantal modelregistraties per regio.

Figuur 7.6: Model registraties van Bugaboo

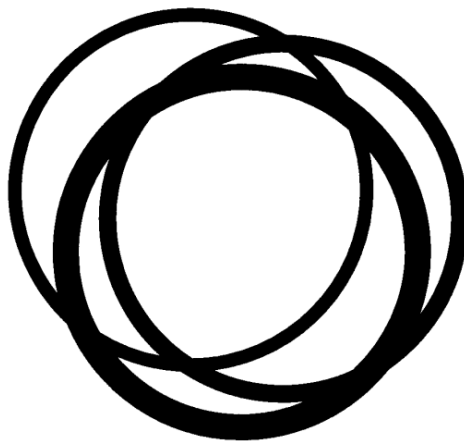
Net als bij de octrooiaanvragen vormen de modelrechten in Europa de grootste hoeveelheid. In de resterende regio's, waar octrooiaanvragen weinig zijn gebruikt, spelen de modelrechten een belangrijkere rol.

7.6.4 Merken

Bugaboo verkoopt producten voor consumenten. Bij consumentenproducten is een merk belangrijk en dat is ook te zien aan de merken geregistreerd door Bugaboo. In de verschillende landen en regio's zijn ongeveer 144 geldige woord- en beeldmerken geregistreerd. In de Benelux zijn 32 woord- en beeldmerken geregistreerd. Het eerste woordmerk Bugaboo is in 1997 in de Benelux geregistreerd. In 2002 en 2004 zijn ook de eerste beeldmerken geregistreerd (zie figuren 7.7 en 7.8).

Figuur 7.7: Beeldmerk met woord van Bugaboo

Figuur 7.8: Beeldmerk van Bugaboo

Bugaboo heeft ook woordmerken voor de verschillende producten geregistreerd zoals Bugaboo Chameleon, Bugaboo Bee, Bugaboo Fox, Bugaboo Giraffe.

Hoofdstuk 8

Gebruik van IE bij bepaalde onderwerpen

8.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het gebruik van IE voor bepaalde onderwerpen beschreven. Deze onderwerpen zijn niet gekoppeld aan een specifieke activiteit zoals genoemd in hoofdstuk 7 en zijn van algemeen nut.

Omdat software tegenwoordig van groot belang is in veel onderdelen van innovatie en in de samenleving, wordt specifiek dit onderwerp behandeld in paragraaf 8.2 en open-source software in paragraaf 8.3.

8.2 Software

Computerprogramma's worden primair auteursrechtelijk beschermd.

Soms kan er ook een octrooi worden verkregen op software-gerelateerde uitvindingen. Computerprogramma's als zodanig zijn niet octrooirechtelijk te beschermen.

8.2.1 Auteursrecht op software

Historisch gezien is lang gediscussieerd over de vraag of software bescherming zou moeten krijgen binnen het octrooirecht, het auteursrecht of een apart rechtsregime. Uiteindelijk is er voor gekozen om software eerst en vooral auteursrechtelijk te beschermen. Dit was een praktische keuze. Omdat software wordt geschreven in programmeertaal kan het worden uitgedrukt als een soort tekst. Daarom worden computerprogramma's als letterkundige werken onder het auteursrecht beschermd. Dit uitgangspunt is neergelegd

in artikel 10 lid 1 van de TRIPs-Overeenkomst en artikel 4 van het WIPO Auteursrechtverdrag.

De auteursrechtelijke bescherming van software ziet op de concrete uitdruktingswijze van het computerprogramma, d.w.z. de specifieke vorm waarin de programmeur zijn geestelijke schepping in de broncode tot uitdrukking heeft gebracht. De broncode (source code) betreft de door de programmeur in een programmeertaal geschreven en door mensen leesbare instructies. Ook de doelcode is voorwerp van auteursrechtelijke bescherming. De doelcode (object code) omvat de binaire, voor een computer leesbare en uitvoerbare instructies die uit de broncode zijn gegenereerd door een compiler of interpreter. De doelcode betreft dus in feite de vertaling van de broncode in een voor de computer leesbare vorm.

Voor auteursrechtelijke bescherming van software gelden dezelfde voorwaarden als voor elk ander werk. De broncode en doelcode moeten getuigen van oorspronkelijkheid. Ze mogen niet ontleend zijn aan eerdere software en de programmeur moet bij het schrijven van de broncode creatieve keuzes hebben gemaakt. Is aan deze voorwaarden voldaan, dan is het computerprogramma van rechtswege beschermd onder het auteursrecht.¹

Het auteursrecht beschermt niet een aan een werk ten grondslag liggend idee. Dit betekent dat de functionaliteit, logica, werkwijze of doelstelling van een computerprogramma en de processen, procedures, algoritmes, programmeertalen en indeling van gegevensbestanden die in het kader van een computerprogramma worden gebruikt om bepaalde functies van het programma te kunnen benutten, niet auteursrechtelijk worden beschermd.

Auteursrecht creëert dus geen monopolie op de functionaliteit van software. Het verleent de maker of rechthebbende exclusieve rechten om het verveelvoudigen (kopiëren of bewerken) en openbaar maken (uitgeven, in het verkeer brengen, uitlenen, verhuren of on-demand beschikbaar stellen) van een computerprogramma toe te staan of te verbieden. De maker of rechthebbende kan anderen evenwel niet verbieden om eigen computerprogramma's te ontwikkelen die eenzelfde of soortgelijk doel of functionaliteit nastreven.

Het auteursrecht op software volgt grotendeels dezelfde regels als die gelden voor elk ander werk. Zo zijn de regels voor makerschap en rechtsopvolging gelijk, maken rechthebbenden aanspraak op dezelfde brede exploitatierechten en wordt de beschermingsduur op gelijke wijze bepaald (zie paragraaf 6.3 en paragraaf 6.5). Toch zijn er enkele bijzondere bepalingen betreffende computerprogramma's die zijn opgetekend in Hoofdstuk VI Aw.

Op grond van het verveelvoudigingsrecht mag de rechthebbende anderen verbieden om het computerprogramma geheel of gedeeltelijk te kopiëren of

¹Ook voorbereidend ontwerp materiaal kan auteursrechtelijk zijn beschermd, mits geen programmeerslag met creatieve stappen meer nodig is om van dat materiaal een computerprogramma te maken.

over te nemen of de broncode te wijzigen. De wet bepaalt daarnaast dat het verveelvoudigingsrecht ook reproducties omvat die nodig zijn voor het laden, in beeld brengen, uitvoeren, doorgeven of opslaan van het computerprogramma. Iemand die de software rechtmatig heeft verkregen, zoals de persoon die een computerprogramma heeft gekocht, mag deze reproducties wel maken voor zover nodig met het oog op het gebruik van het computerprogramma. De rechtmatige verkrijger mag ook een reservekopie maken indien dat voor het beoogde gebruik noodzakelijk is.

Daarnaast staat de wet toe dat de werking van software wordt waargenomen, bestudeerd en getest om de daaraan ten grondslag liggende ideeën en beginselen te achterhalen. Er bestaat dus een expliciete bevoegdheid tot ‘reverse-engineering’ van de software.

Verder is het ‘decompileren’ van een computerprogramma, het reconstrueren van een broncode op basis van de doelcode, onder omstandigheden toegestaan. De wet bepaalt dat een computerprogramma’s mag worden gedecompileerd, niet om een concurrerend programma te maken dat de gedecompileerde software nabootst, maar wel om compatibele programma’s te maken die met de gedecompileerde software kunnen communiceren en daarmee interoperabel zijn. Verder volgt uit de rechtspraak dat decompilatie is toegestaan om fouten in de goede werking van een computerprogramma te herstellen.

Grafische gebruikersinterface en andere elementen

Gebruikers krijgen bij de uitvoering van een computerprogramma op een computer vooral te maken met de grafische gebruikersinterface (GUI). Dat zijn de visuele elementen die de gebruiker in staat stellen om met een computerprogramma te communiceren en aldus het programma (software) te instrueren om de computer (hardware) aan te sturen. Denk aan de verschillende icoontjes in de taakbalk of het menu van een computerprogramma.

De GUI zelf is echter geen computerprogramma. De bijzondere bepalingen betreffende computerprogramma’s gelden daarom niet voor GUIs. Een GUI kan wel zelfstandig auteursrechtelijk beschermd zijn, als het ontwerper creatieve keuzes heeft gemaakt in de vormgeving van de interface. Bij decompilatie van een computerprogramma ten behoeve van interoperabiliteit of fouterstel mag de broncode dus wel worden gereconstrueerd op basis van de doelcode, maar mag de GUI voor zover daar auteursrecht op rust niet ook worden overgenomen. Dat zou inbreuk maken op het auteursrecht op de GUI.

Hetzelfde geldt voor de grafische en geluidselementen van bijvoorbeeld videogames. Die kunnen zelfstandig auteursrechtelijk beschermd zijn als ze een eigen intellectuele schepping van de maker vormen, maar kwalificeren zelf niet als een computerprogramma.

Videogames

Videogames bestaan over het algemeen uit verschillende soorten werken. Naast software (bron- en doelcode) bevatten veel videogames een verhaallijn, personages, afbeeldingen, animaties, video, muziek en teksten. Mits aan de vereisten is voldaan geniet elk van deze werken auteursrechtelijke bescherming. Het auteursrecht op de verschillende werken kan in principe bij verschillende makers liggen. Aan een enkele videogame kunnen soms wel honderden mensen een creatieve bijdrage hebben geleverd. Omdat voor het uitbrengen van de videogame van iedere rechtshabende toestemming moet worden verkregen, kan de grote hoeveelheid rechthebbenden de exploitatie enorm belemmeren.

In de praktijk wordt daarom geregeld dat alle auteursrechten op de videogame zoveel als mogelijk in handen komen van de producent van de videogame. Voor een deel zorgt de Auteurswet daar al voor. Voor zover makers in dienstverband aan een videogame hebben meegewerkt, liggen de auteursrechten op grond van de wet in beginsel al bij de producent als werkgever. Voor onderdelen van een videogame die door freelancers in opdracht zijn gemaakt zal de producent zich meestal de auteursrechten contractueel laten overdragen. Daarnaast kan de producent bedingen dat de maker afstand doet van naamsvermelding, zodat de rechten van rechtswege aan zijn/haar onderneming toekomen. Voor bestaande werken die in een videogame zijn opgenomen, zoals de muziek die op de achtergrond van een videogame klinkt, zal de producent doorgaans toestemming regelen door het sluiten van een licentieovereenkomst met de betrokken auteursrechthebbenden.

8.2.2 Octrooirecht op software

Uitgangspunt van het octrooirecht is dat er op software als zodanig geen octrooi kan worden verkregen, omdat computerprogramma's niet als uitvinding worden aangemerkt. In de term uitvinding ligt echter het vereiste van technisch karakter besloten. Een computerprogramma dat bij de uitvoering op een computer een 'verder technisch effect' heeft, buiten het effect van de

normale aansturing van de computer, kan daarom wel worden geoctrooieerd. Het computerprogramma moet daarbij wel een technische oplossing bieden voor een technisch probleem. Uitvindingen met software moeten daarnaast voldoen aan de octrooirechtelijke vereisten van nieuwheid, inventiviteit en industriële toepasbaarheid (zie paragraaf 4.5).

Voorbeelden van computerprogramma's die bij de uitvoering op een computer een 'verder technisch effect' hebben zijn programma's voor de aansturing van een antiblokkeersysteem (ABS) in auto's, de vaststelling van emissies van röntgenapparaten, het comprimeren van data, de encryptie van elektronische communicatie, het herstellen van vervormd digitaal beeld of de training van kunstmatige intelligentie. Een 'verder technisch effect' kan ook de interne werking of beveiliging van de computer betreffen. Zo bieden programma's voor het verdelen van de processorbelasting, geheugentoewijzing of de beveiliging van de integriteit bij het opstarten, een technische oplossing voor een technisch probleem.

Octrooirechtelijke bescherming is ruimer dan auteursrechtelijke bescherming in de zin dat het octrooirecht wel degelijk een tijdelijk monopolie verleent op de technische functionaliteit van de software-gerelateerde uitvinding. Het octrooirecht geeft de houder het exclusieve recht om anderen te verbieden de geoctrooieerde uitvinding toe te passen en te gebruiken voor bedrijfsmatige doeleinden. Het is dus niet toegestaan om computerprogramma's met eenzelfde 'verder technisch effect', of een effect dat min of meer gelijkwaardig (equivalent) is, op de markt te brengen gedurende de periode dat het octrooi geldig is.

8.2.3 Overige manieren om software te beschermen

Naast de auteursrechtelijke bescherming van computerprogramma's en octrooirechtelijke bescherming van software-gerelateerde uitvindingen kan software of onderdelen daarvan ook worden beschermd door andere intellectuele eigendomsrechten. Zo kan de broncode van computerprogramma's als bedrijfsgeheim worden beschermd. Grafische kenmerken van computerprogramma's, zoals iconen of pictogrammen van de grafische gebruikersinterface, kunnen als tekeningen worden beschermd onder het tekeningen- en modellenrecht, mits uiteraard aan de specifieke beschermingsvoorwaarden is voldaan (zie hoofdstuk 5).

Daarnaast kan de producent van software natuurlijk contractueel aanvullende bescherming overeenkomen met derden, bijvoorbeeld in licentieovereenkomsten.

Ook kan software natuurlijk technologisch worden beschermd, door beveiligingsmaatregelen zoals encryptiemethoden en kopieerbescherming. De Auteurswet biedt bescherming tegen het omzeilen van dergelijke technologische

beschermingsmaatregelen.

8.3 Voorbeeld van IE gebruik bij open source software

Open source software of alternatief ook free software (free als vrijheid en niet als noodzakelijk gratis) genoemd, heeft als doel dat de software voor iedereen beschikbaar is en ook gezamenlijk ontwikkeld kan worden.

Een gedeelte van deze software zit in de public domain en een ander deel valt onder een licentie. Bekende licenties zijn de GPL (GNU General Public License) of de BSD (Berkely Software Distribution) licentie. Deze licenties staan het gebruik van de software onder bepaalde voorwaarden toe. De gebruiker moet zich dus aan die voorwaarden houden en kan niet alles doen.

Vraag:

Hoe kunnen de voorwaarden van de open source licenties worden afgedwongen als de broncode openbaar is? [Klik voor antwoord.](#)

Hoewel de open source beweging vooral in de academische wereld ontstaan is, zijn er tegenwoordig veel en ook grote bedrijven die open source software ontwikkelen. Deze bedrijven gebruiken de gezamenlijke ontwikkeling om producten en diensten rond de open source software aan te bieden.

8.4 Voorbeeld van IE gebruik bij standaarden

8.4.1 VESA (Video Electronics Standards Association)

Vesa is een non-profitorganisatie die meer dan 300 bedrijven vertegenwoordigt. Deze bedrijven zijn lid van de organisatie. Het stelt interfacestandaarden vast voor de computer en consumentenelectronica.

De visie van VESA (van de website):

VESA's vision is continual growth in technical standards development and evolution into an international trade association, with world-wide membership driving standards initiatives, product implementations, and market implementation.

8.4.2 Displayport

De displayport verbinding tussen computer en monitor is een belangrijke standaard van Vesa. De leden van Vesa mogen het displayport logo gebruiken op hun producten als die voldoen aan de standaard. In figuur 8.1 is het logo weergegeven.

Figuur 8.1: Displayport logo

Vraag:

Hoe kan het gebruik van het logo tot alleen leden die voldoen aan de standaard worden beperkt? [Klik voor antwoord.](#)

Bijlage A

Woordenlijst

B

BOIP

Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom. Het Benelux-bureau voor de Intellectuele Eigendom (in het Engels BOIP: Benelux Office for Intellectual Property, in het Frans: Office Benelux de la Propriété intellectuelle) registreert merken en modellen voor de Benelux. 22, 27, 28, 49, 50, 90

BVIE

Benelux-verdrag inzake de Intellectuele Eigendom. Het Benelux-verdrag inzake de Intellectuele Eigendom is een verdrag tussen Nederland, België en Luxemburg en vormt de basis voor het Benelux merkenrecht en het Benelux tekeningen- en modellenrecht. 23, 49, 50, 95, 117

C

claims

Claims worden in formeel Nederlands conclusies genoemd. De claims zijn een onderdeel van een octrooi om de beschermingsomvang te definiëren. Meestal bestaat de verzameling claims uit een hoofdclaim met meerdere afhankelijke claims. 35, 38

D

diversificatie

Diversificatie geeft bedrijven de kans hun aanbod aan producten en diensten uit te breiden. 73, 75

DPMA

Deutsches Patent- und Markenamt. Het Duitse octrooibureau is belast met het verlenen van octrooien en merken voor Duitsland. 90

E

EOB

Europees Octrooibureau. Het Europees Octrooibureau (in het Engels EPO: European Patent Office) is belast met het verlenen van de Europese octrooien volgens het Europees Octrooiverdrag (EOV). De hoofdvestiging in München met nevenvestigingen in Rijswijk, Berlijn en Wenen. 31, 38, 41, 90

EOV

Europees Octrooiverdrag. In het Engels: European Patent Convention (EPC), Duits: Europäisches Patentübereinkommen (EPÜ), Frans: Convention sur le brevet européen (CBE). Een multilateraal verdrag dat het systeem definieert voor het verkrijgen van een Europees octrooi. Naast de artikelen en regels voor het verkrijgen van een octrooi, is het EOv ook de basis voor de Europese Octrooi Organisatie. Het Europees Octrooibureau (EOB) is belast met het verlenen van de Europese octrooien. 31, 85, 111

EUIPO

European Union Intellectual Property Office. Het European Union Intellectual Property Office registreert merken en modellen voor de gehele EU. Ook wel uniemerken en uniemodellen genoemd. 22, 27, 28, 49, 50, 52, 90

EUTMR

Verordening (EU) 2017/1001 van het Europees parlement en de raad van 14 juni 2017 inzake het Uniemerk. 23, 101

examiner

In het Nederlands onderzoeker of technisch onderzoeker genoemd. Deze persoon werkt bij een octrooibureau en heeft als hoofdtaak een octrooiaanvraag inhoudelijk te behandelen. Dit is vooral het search report opstellen en het octrooi verlenen. 39

F

Freedom to Operate

Freedom to Operate (afkorting FTO) is een onderzoek waarin mogelijke risico's worden geanalyseerd van de marktintroductie van een nieuw product op inbreuk op octrooien van derden. 67, 69, 71

G

geïnformeerde gebruiker

deze gebruiker zit tussen de gemiddelde consument, van wie geen enkele specifieke kennis wordt verwacht en die de strijdige merken of modellen in de regel niet rechtstreeks vergelijkt, en de vakman met grondige technische deskundigheid in. 50, 52

I

IE

Intellectueel Eigendom. Zie ook de beschrijving van intellectueel eigendom in de woordenlijst. 2, 10, 11, 13, 18, 77, 87

industriële eigendomsrechten

Industriële eigendomsrechten zijn alle soorten intellectuele eigendomsrechten behalve auteursrecht. 65

inlicenseren

Inlicenseren biedt de onderneming de mogelijkheid om aanzienlijk te besparen op de investering in onderzoek, ontwikkeling, productie en marketing. Door een octrooilicentie af te sluiten met de octrooihouder kan de licentienemer de octrooieerde technologie op de markt brengen. 71

innovatie

Het toepassen van nieuwe technologieën in producten, diensten en processen. 65

intellectueel eigendom

Tot intellectueel eigendom behoren voortbrengselen van de geest. Intellectueel eigendom wordt vaak als synoniem voor intellectuele eigendomsrechten gebruikt. 10, 66, 67, 69, 86, 87

intellectuele eigendomsrechten

Intellectuele eigendomsrechten (IE-rechten) zijn de exclusieve rechten van rechthebbenden op een voortbrengsel van de menselijke geest. Tot de intellectuele-eigendomsrechten behoren sterk uiteenlopende rechten als het auteursrecht, naburige rechten, het databankenrecht, het octrooierecht, het merkenrecht, het tekeningen- en modellenrecht, het handelsnaamrecht, het kwekersrecht en het chipsrecht. 10, 67, 86

J

JPO

Japan Patent Office. Het Japanse octrooibureau is belast met het verlenen van octrooien en merken voor Japan. 90

L

licentie

Betekenis van licentie bij het gebruik in de IE: Het recht om een product of dienst waar een andere rechtspersoon intellectueel eigendom op heeft, commercieel te gebruiken op basis van een financiële of materiële vergoeding. 71

O

octrooi

Octrooi wordt ook patent genoemd. Een intellectueel eigendomsrecht op een uitvinding. 13, 30

Octrooicentrum Nederland

Octrooicentrum Nederland is de octrooiverlener voor Nederland. Het Octrooicentrum is een onderdeel van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en valt onder het Nederlandse ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Het Octrooicentrum geeft ook voorlichting over het octrooisysteem en behartigt de belangen van Nederland in Europese en mondiale organisaties voor intellectueel eigendom. 31, 90

P

patent landscape-analyse

Een patent landscape-analyse geeft een wereldwijd overzicht van octrooihouders die technologie hebben in de economische sector van jouw organisatie. Daarmee heb je zowel markt- als productinformatie over al bestaande technologie. Met deze analyse kan je op tijd onderzoek en ontwikkeling bijsturen, of besluiten om een licentie aan te vragen van de octrooihouder voor jouw markt. 67, 68, 71, 74

PCT

Patent Cooperation Treaty. Dit Octrooisamenwerkingsverdrag is om verleningsprocedures gedeeltelijk te stroomlijnen en in vorm en inhoud te harmoniseren. Met de PCT-procedure hoeft een aanvrager slechts een enkele aanvraag in te dienen, die dan rechtsgevolgen heeft in alle bij de PCT aangesloten staten. 31, 38, 41, 43, 114

prioriteit

Een octrooiaanvraag kan het recht van voorrang verkrijgen van een eerdere aanvraag. Dit heeft het effect alsof de octrooiaanvraag op de datum van de eerdere aanvraag is ingediend. 44

R**rapport van het onderzoek naar de stand van de techniek**

Dit rapport wordt opgesteld door het octrooibureau waar de octrooiaanvraag is ingediend. Bij de toetsing in de octrooiprocedure worden de nieuwheid en de inventiviteit beoordeeld aan de hand van de documenten in dit rapport. Het bevat daarom de meest relevante documenten voor de toetsing. 39, 88

ROW

Rijksoctrooiwet 1995. Wet voor octrooien geldig binnen Nederland, inclusief Caribisch gebied, Curaçao en Sint Maarten. 31, 105

S**search report**

In het Nederlands: rapport van het onderzoek naar de stand van de techniek. 39, 42

stand van de techniek

De stand van de techniek wordt gevormd door alles wat voor de dag van indiening van de octrooiaanvraag openbaar toegankelijk is gemaakt door een schriftelijke of mondelinge beschrijving, door toepassing of op een andere manier. 33, 34, 39, 66

U**uitlicenseren**

Uitlicenseren biedt een organisatie de mogelijkheid om anderen gebruik te laten maken van een geoctrooieerde technologie. Dit kan voor de octrooihouder rendabel zijn omdat bij het opstellen van een licentie overeenkomst meteen afspraken worden gemaakt over de afdracht van inkomsten door de licentienemer. 73

uitputting

Als een merk-, model- of octrooihouder, of een ander met toestemming van de houder, een product heeft verkocht, dan heeft hij hiervoor geld ontvangen en kan hij het recht niet meer gebruiken voor dat product. Dit geldt voor merken, modellen, octrooien en andere IE-rechten. 29, 32, 52

USPTO

United States Patent and Trademark Office. Het United States Patent and Trademark Office is belast met het verlenen van octrooien en merken voor de Verenigde Staten. 90

V

vakman

De term vakman, zoals gebruikt in het octrooirecht, is een geconstrueerde virtueel persoon met kennis en kunde van een (breed) technisch gebied. De vakman kent de gehele stand van de techniek, maar heeft geen enkel vermogen tot inventiviteit. Deze virtuele vakman wordt gebruikt bij het opstellen van argumentie bij vooral inventiviteit (uitvindingswerkzaamheid), volledigheid en duidelijkheid van de octrooi-aanvraag. 33–35

VGMo

Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen. 49, 121

W

WIPO

World Intellectual Property Organisation. Wereldorganisatie voor intellectuele eigendom. WIPO is een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties. WIPO bestaat uit 193 lidstaten, en beheert 26 internationale verdragen. Het hoofdkwartier is in Genève. 22, 31, 41, 49, 50, 90

Bijlage B

Links

B.1 Nationale en internationale IE-bureaus

Octrooiencentrum Nederland:

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/innovatief-ondernemen/octrooien-ofwel-patenten>

Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BOIP):

<https://www.boip.int/>

Europees Octrooibureau (EOB):

<https://www.epo.org/>

European Union Intellectual Property Office (EUIPO):

<https://www.euipo.europa.eu/>

World Intellectual Property Organisation (WIPO):

<https://www.wipo.int/>

Duits octrooibureau (DPMA):

<https://www.dpma.de/>

Octrooibureau van de Verenigde Staten (USPTO):

<https://www.uspto.gov/>

Japanse octrooibureau (JPO):

<https://www.jpo.go.jp/e/>

B.2 Verdere informatie

ThatsIP E-learning over intellectuele eigendom:

<https://www.thatsip.nl/nl/>

Octrooiencentrum Nederland, video's met uitleg over octrooien:

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/octrooien-ofwel-patenten/uitlegvideos>

UK Intellectual Property Office, video's voor IP basic, case studies en andere:

<https://www.youtube.com/user/ipogovuk>

Werkgemeenschap Octrooi-informatie Nederland (WON):

<http://www.won-nl.org>

B.3 Interessante publicaties van het WIPO

What is Intellectual Property?

<https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4528&plang=EN>

Intellectual Property Basics: A Q&A for Students

<https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4410&plang=EN>

Understanding Industrial Property

<https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4080&plang=EN>

Inventing the Future

An Introduction to Patents for Small and Medium-sized Enterprises

<https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4350&plang=EN>

Enterprising Ideas

A Guide to Intellectual Property for Startups

<https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4545&plang=EN>

Guide to the International Patent Classification (2022)

<https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4593&plang=EN>

International Patent Classification (IPC)

<https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4582&plang=EN>

B.4 IE-databanken

Espacenet:

<https://worldwide.espacenet.com/patent/>

Espacenet pocket guide:

<https://www.epo.org/espacenet-pocket-guide>

Handleiding Espacenet:

https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/03/Handleiding%20Espacenet_februari2021.pdf

European Patent Register:

<https://register.epo.org/>

European Patent Bulletin:

<https://data.epo.org/expert-services/index.html>

Google patents:

<https://patents.google.com/>

Depatisnet (DPMA):

<https://depatisnet.dpma.de/DepatisNet/depatisnet>

Patentscope:

<https://patentscope.wipo.int/>

The lens:

<https://www.lens.org/>

Trademark view en Design view:

<https://www.tmdn.org/>

EUIPO register (eSearch plus):

<https://euipo.europa.eu/eSearch/>

BBIE merkenregister:

<https://www.boip.int/nl/merkenregister>

BBIE modellenregister:

<https://www.boip.int/nl/modellenregister>

Octrooiregister Nederland:

<https://mijnocrooi.rvo.nl/fo-eregister-view/>

Duits octrooiregister (DPMA register):

<https://register.dpma.de/DPMAregister/pat/basis>

UK Intellectual Property Office, online patent information and document inspection service:

<https://www.ipo.gov.uk/p-ipsum.htm>

Japan platform for patent information:

<https://www.j-platpat.inpit.go.jp/>

B.5 Octrooiclassificatieschema's

CPC classificatieschema bij de USPTO (US patent and trademark office):

<https://www.uspto.gov/web/patents/classification/cpc/html/cpc.html>

CPC classificatieschema in tabelvorm om schema en definities te downloaden:

<https://www.cooperativepatentclassification.org/cpcSchemeAndDefinitions/table>

Bijlage C

Bibliografie

- [CNW00] Wesley M Cohen, Richard R Nelson en John P Walsh. *Protecting Their Intellectual Assets: Appropriability Conditions and Why U.S. Manufacturing Firms Patent (or Not)*. Working Paper 7552. National Bureau of Economic Research, feb 2000. DOI: 10.3386/w7552. URL: <http://www.nber.org/papers/w7552>.
- [GR10] C. Greenhalgh en M. Rogers. *Innovation, Intellectual Property, and Economic Growth*. Princeton University Press, 2010. ISBN: 9781400832231. URL: <https://press.princeton.edu/books/paperback/9780691137995/innovation-intellectual-property-and-economic-growth>.
- [NHN02] E.A. van Nieuwenhoven Helbach, J.L.R.A. Huydecoper en C.J.J.C. van Nispen. *Industriële eigendom, Deel 1 Bescherming van technische innovatie*. Industriële eigendom. Kluwer, 2002. ISBN: 9789026840418. URL: <https://books.google.nl/books?id=a8k1a5u4jXQC>.
- [Sco04] S. Scotchmer. *Innovation and Incentives*. MIT Press, 2004. ISBN: 9780262195157. URL: <https://mitpress.mit.edu/9780262693431/innovation-and-incentives/>.

Bijlage D

Gedeeltes IE-wetteksten

D.1 Gedeeltes van het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken)

Hieronder zijn de meest relevante gedeeltes van het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom (BVIE) te vinden.

- Artikel 2.1. Tekens die een merk kunnen vormen

Merken kunnen worden gevormd door alle tekens, in het bijzonder woorden, waaronder namen van personen, of tekeningen, letters, cijfers, kleuren, vormen van waren of verpakkingen van waren, of geluiden, mits deze:

 - a. de waren of diensten van een onderneming kunnen onderscheiden van die van andere ondernemingen, en
 - b. in het register kunnen worden weergegeven op een wijze die de bevoegde autoriteiten en het publiek in staat stelt het voorwerp van de aan de houder ervan verleende bescherming duidelijk en nauwkeurig vast te stellen.
- Artikel 2.2bis. Absolute gronden voor weigering of nietigheid
 1. Worden niet ingeschreven of, indien ingeschreven, kunnen nietig worden verklaard:
 - a. tekens die geen merk kunnen vormen;
 - b. merken die elk onderscheidend vermogen missen;

- c. merken die uitsluitend bestaan uit tekens of benamingen die in de handel kunnen dienen tot aanduiding van soort, hoedanigheid, hoeveelheid, bestemming, waarde, plaats van herkomst of tijdstip van vervaardiging van de waren of van verrichting van de dienst of andere kenmerken van de waren of diensten;
- d. merken die uitsluitend bestaan uit tekens of benamingen die in het normale taalgebruik of in het bonafide en gevestigd handelsverkeer gebruikelijk zijn geworden;
- e. tekens die uitsluitend bestaan uit:
 - i. de vorm die, of een ander kenmerk dat, door de aard van de waren wordt bepaald;
 - ii. de vorm van de waren die, of een ander kenmerk van de waren dat, noodzakelijk is om een technische uitkomst te verkrijgen;
 - iii. de vorm die, of een ander kenmerk dat, een wezenlijke waarde aan de waren geeft;
- f. merken die in strijd zijn met de goede zeden of de openbare orde van één van de Benelux-landen;
- g. merken die tot misleiding van het publiek kunnen leiden, bijvoorbeeld ten aanzien van aard, hoedanigheid of plaats van herkomst van de waren of diensten;
- h. merken die bij gebreke van goedkeuring van de bevoegde autoriteiten, krachtens artikel 6ter van het Verdrag van Parijs geweigerd of nietig verklaard moeten worden;
- i. merken die van inschrijving zijn uitgesloten op grond van Uniewetgeving of het interne recht van een van de Benelux-landen, of op grond van internationale overeenkomsten waarbij de Europese Unie partij is of die werking hebben in een Benelux-land en die in bescherming van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen voorzien;
- j. merken die van inschrijving zijn uitgesloten ingevolge Uniewetgeving of internationale overeenkomsten waarbij de Europese Unie partij is en die in bescherming van traditionele aanduidingen voor wijn voorzien;
- k. merken die van inschrijving zijn uitgesloten ingevolge Uniewetgeving of internationale overeenkomsten waarbij de Europese Unie partij is en die in bescherming van gegarandeerde traditionele specialiteiten voorzien;
- l. merken die bestaan uit of de essentiële onderdelen reproduceren van een oudere plantenrasbenaming die is ingeschreven overeenkomstig Uniewetgeving of het interne recht van

een van de Benelux-landen, of overeenkomstig internationale overeenkomsten waarbij de Europese Unie partij is of die werking hebben in een Benelux-land, ter bescherming van kweekproducten, en die betrekking hebben op kweekproducten van hetzelfde of een nauwverwant plantenras.

2. Een merk kan nietig worden verklaard wanneer de aanvraag om inschrijving van het merk te kwader trouw is ingediend.
3. Een merk wordt niet geweigerd op grond van lid 1, sub b, c of d, indien het merk, als gevolg van het gebruik dat ervan is gemaakt, vóór de datum van de aanvraag om inschrijving onderscheidend vermogen heeft verkregen. Een merk wordt niet om dezelfde redenen nietig verklaard indien het, voor de datum van de vordering tot nietigverklaring, als gevolg van het gebruik dat ervan is gemaakt, onderscheidend vermogen heeft verkregen.

- Artikel 2.20. Rechten verbonden aan het merk

1. De in artikel 2.2 bedoelde inschrijving van een merk geeft de houder daar een uitsluitend recht op.
2. Onverminderd de rechten van houders die vóór de datum van indiening of de datum van voorrang van het ingeschreven merk zijn verkregen en onverminderd de eventuele toepassing van het gemene recht betreffende de aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad is de houder van een ingeschreven merk gerechtigd, iedere derde die niet zijn toestemming hiertoe heeft verkregen, te verhinderen gebruik te maken van een teken wanneer dit teken:
 - a. gelijk is aan het merk en in het economisch verkeer gebruikt wordt voor dezelfde waren of diensten als die waarvoor het merk is ingeschreven;
 - b. gelijk is aan of overeenstemt met het merk en in het economisch verkeer gebruikt wordt met betrekking tot gelijke of overeenstemmende waren of diensten als die waarvoor het merk is ingeschreven, indien daardoor bij het publiek gevaar voor verwarring bestaat, ook wanneer die verwarring het gevolg is van associatie met het oudere merk;
 - c. gelijk is aan of overeenstemt met het merk ongeacht of dat wordt gebruikt voor waren of diensten die gelijk aan, overeenstemmend of niet overeenstemmend zijn met die waarvoor het merk is ingeschreven, wanneer dit merk bekend is in het Benelux-gebied en door het gebruik in het economisch verkeer, zonder geldige reden, van het teken ongerechtvaardigd voordeel getrokken wordt uit of afbreuk wordt gedaan aan het onderscheidend vermogen of de reputatie van het merk;

- d. gebruikt wordt anders dan ter onderscheiding van waren of diensten, indien door gebruik, zonder geldige reden, van dat teken ongerechtvaardigd voordeel wordt getrokken uit of afbreuk wordt gedaan aan het onderscheidend vermogen of de reputatie van het merk.
3. Met name kan krachtens lid 2, sub a tot en met c, worden verboden:
- a. het aanbrengen van het teken op de waren of verpakking;
 - b. het aanbieden of in de handel brengen, of daartoe in voorraad hebben van waren of het aanbieden of verrichten van diensten onder het teken;
 - c. het invoeren of uitvoeren van waren onder het teken;
 - d. het gebruik van het teken als handels- of bedrijfsnaam of als deel van een handels- of bedrijfsnaam;
 - e. het gebruik van het teken in stukken voor zakelijk gebruik en in advertenties;
 - f. het gebruik van het teken in vergelijkende reclame op een wijze die in strijd is met [Externe link: Richtlijn 2006/114/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 inzake misleidende reclame en vergelijkende reclame.](#)
4. Onverminderd de rechten van houders die vóór de datum van indiening of de datum van voorrang van het ingeschreven merk zijn verkregen, heeft de houder van dat merk eveneens het recht te verhinderen dat derden in het economische verkeer waren binnenbrengen in het Benelux-gebied zonder dat deze daar in de vrije handel worden gebracht, wanneer deze waren, met inbegrip van de verpakking ervan, uit derde landen afkomstig zijn en zonder toestemming een merk dragen dat gelijk is aan het voor deze waren ingeschreven merk of in zijn belangrijkste onderdelen niet van dat merk kan worden onderscheiden.
- Het recht van de houder van het merk op grond van de eerste alinea vervalt indien door de aangever of de houder van de waren tijdens de procedure om te bepalen of inbreuk is gemaakt op het ingeschreven merk, die is ingesteld overeenkomstig Verordening (EU) nr. 608/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 inzake de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten door de douane en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1383/2003, het bewijs wordt geleverd dat de houder van het ingeschreven merk niet gerechtigd is om het op de markt brengen van de waren in het land van de eindbestemming te verbieden.

5. Wanneer het risico bestaat dat de verpakking, labels, etiketten, beveiligings- of echtheidskenmerken of alle andere middelen waarop het merk is aangebracht, kunnen worden gebruikt met betrekking tot waren of diensten en dit gebruik een inbreuk zou vormen op de rechten van de houder van een merk op grond van lid 2 en 3, heeft de houder van dat merk het recht de volgende handelingen te verbieden indien zij in het economische verkeer worden verricht:
 - a. het aanbrengen van een teken dat gelijk is aan of overeenstemt met het merk, op een verpakking, labels, etiketten, beveiligings- of echtheidskenmerken of alle andere middelen waarop het merk kan worden aangebracht;
 - b. het aanbieden, in de handel brengen of daartoe in voorraad hebben, of het invoeren of uitvoeren van verpakkingen, labels, etiketten, beveiligings- of echtheidskenmerken of alle andere middelen waarop het merk is aangebracht.
6. Het uitsluitend recht op een merk luidende in één der nationale of streektalen van het Beneluxgebied, strekt zich van rechtswege uit over zijn vertaling in een andere dezer talen. De beoordeling van de overeenstemming voortvloeiende uit vertalingen in een of meer aan het genoemde gebied vreemde talen geschiedt door de rechter.

- Artikel 2.23. Beperking van het uitsluitend recht

1. Een merk verleent de houder niet het recht een derde te verbieden om in het economisch verkeer gebruik te maken van:
 - a. de naam of het adres van die derde, indien het om een natuurlijke persoon gaat;
 - b. tekens of aanduidingen die geen onderscheidend vermogen hebben of die betrekking hebben op soort, hoedanigheid, hoeveelheid, bestemming, waarde, plaats van herkomst, tijdstip van vervaardiging van de waren of verrichting van de dienst of andere kenmerken van de waren of diensten;
 - c. het merk met het oog op de identificatie van of de verwijzing naar waren of diensten als die van de houder van dat merk, in het bijzonder indien het gebruik van dat merk noodzakelijk is om de bestemming van een waar of dienst aan te duiden, met name als accessoire of onderdeel;
- één en ander voor zover het gebruik door de derde plaatsvindt volgens de eerlijke gebruiken in nijverheid en handel.

2. Een merk verleent de houder niet het recht een derde te verbieden om in het economisch verkeer gebruik te maken van een ouder recht van slechts plaatselijke betekenis, indien dat recht erkend is ingevolge de wettelijke bepalingen van één van de Benelux-landen en wordt gebruikt binnen de grenzen van het grondgebied waarin het erkend wordt.
 3. Een merk verleent de houder niet het recht het gebruik daarvan te verbieden voor waren die onder dit merk door de houder of met diens toestemming in de Europese Economische Ruimte in de handel zijn gebracht, tenzij er voor de houder gegronde redenen zijn zich te verzetten tegen verdere verhandeling van de waren, met name wanneer de toestand van de waren, nadat zij in het de handel zijn gebracht, gewijzigd of verslechterd is.
- Artikel 2.23bis. Normaal gebruik van het merk
 1. Een merk waarvan de houder vijf jaar nadat de inschrijvingsprocedure is voltooid, in het Beneluxgebied geen normaal gebruik heeft gemaakt voor de waren of diensten waarvoor het is ingeschreven, of waarvan gedurende een ononderbroken periode van vijf jaar geen gebruik is gemaakt, is vatbaar voor de beperkingen en sancties van de artikelen 2.16bis, leden 1 en 2, 2.23ter, 2.27, lid 2, en 2.30quinquies, leden 3 en 4, tenzij er een geldige reden is voor het niet-gebruik.
 2. In het in artikel 2.8, lid 2, bedoelde geval, wordt de in lid 1 bedoelde termijn van vijf jaar berekend met ingang van de datum waarop het merk niet langer voorwerp kan zijn van een weigering op absolute gronden of een oppositie of, ingeval een weigering is uitgesproken of een oppositie is ingesteld, met ingang van de datum waarop een beslissing waardoor de door het Bureau opgeworpen bezwaren op absolute gronden worden opgeheven of de oppositie wordt beëindigd, onherroepelijk is geworden of de oppositie is ingetrokken.
 3. Met betrekking tot inschrijvingen van internationale merken met werking in het Benelux-gebied wordt de in lid 1 bedoelde termijn van vijf jaar berekend met ingang van de datum waarop het merk niet langer kan worden geweigerd of daartegen niet langer oppositie kan worden ingesteld. Wanneer oppositie is ingesteld of wanneer kennis is gegeven van een weigering op absolute gronden, wordt de termijn berekend met ingang van de datum waarop een beslissing waardoor de oppositieprocedure wordt beëindigd, of een beslissing over de absolute weigeringsgronden onherroepelijk is geworden of waarop de oppositie is ingetrokken.

4. De aanvangsdatum van de in de leden 1 en 2 bedoelde termijn van vijf jaar wordt in het register opgenomen.
5. Als gebruik in de zin van lid 1 wordt eveneens beschouwd:
 - a. het gebruik van het merk in een op onderdelen afwijkende vorm die het onderscheidend vermogen van het merk in de vorm waarin het is ingeschreven, niet wijzigt, ongeacht of het merk in de gebruikte vorm al dan niet ook op naam van de houder is ingeschreven;
 - b. het aanbrengen van het merk op waren of de verpakking daarvan in het Benelux-gebied, uitsluitend met het oog op uitvoer.
6. Het gebruik van het merk met toestemming van de houder wordt als gebruik door de merkhouder beschouwd.

D.2 Gedeeltes van de Uniemerkenverordening

Hieronder zijn de meest relevante gedeeltes van de Verordening (EU) 2017/1001 van het Europees parlement en de raad van 14 juni 2017 inzake het Uniemerken (EUTMR) te vinden.

- Artikel 4. Tekens die een Uniemerken kunnen vormen

Uniemerken kunnen worden gevormd door alle tekens, in het bijzonder woorden, waaronder namen van personen, of tekeningen, letters, cijfers, kleuren, vormen van waren of verpakkingen van waren, of geluiden, mits deze:

- a) de waren of diensten van een onderneming kunnen onderscheiden van die van andere ondernemingen, en
- b) in het register van Uniemerken („het register”) kunnen worden weergegeven op een wijze die de bevoegde autoriteiten en het publiek in staat stelt het voorwerp van de aan de houder ervan verleende bescherming duidelijk en nauwkeurig vast te stellen.

- Artikel 7. Absolute weigeringsgronden

1. Geweigerd wordt inschrijving van:

- a) tekens die niet in overeenstemming zijn met artikel 4;
- b) merken die elk onderscheidend vermogen missen;
- c) merken die uitsluitend bestaan uit tekens of aanduidingen die in de handel kunnen dienen tot aanduiding van soort, kwaliteit, hoeveelheid, bestemming, waarde, plaats van herkomst,

- tijdstip van vervaardiging van de waren of verrichting van de dienst of andere kenmerken van de waren of diensten;
- d) merken die uitsluitend bestaan uit tekens of benamingen die in het normale taalgebruik of in het bona fide handelsverkeer gebruikelijk zijn geworden;
 - e) tekens die uitsluitend bestaan uit:
 - i) de vorm die, of een ander kenmerk dat, door de aard van de waren wordt bepaald;
 - ii) de vorm van de waren die, of een ander kenmerk van de waren dat, noodzakelijk is om een technische uitkomst te verkrijgen;
 - iii) de vorm die, of een ander kenmerk dat, een wezenlijke waarde aan de waren geeft;
 - f) merken die in strijd zijn met de openbare orde of de goede zeden;
 - g) merken die het publiek kunnen misleiden, bijvoorbeeld ten aanzien van soort, kwaliteit of plaats van herkomst van de waren of diensten;
 - h) merken die bij gebreke van goedkeuring van de bevoegde autoriteiten krachtens artikel 6 ter van het Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom („Verdrag van Parijs”) geweigerd moeten worden;
 - i) merken die andere badges, emblemen en wapenschilden, zoals bepaald volgens de bij de uitvoeringsverordening vastgestelde procedure, van bijzonder openbaar belang omvatten dan de in artikel 6 ter van het Verdrag van Parijs bedoelde, tenzij de bevoegde autoriteiten de inschrijving daarvan hebben toegestaan;
 - j) merken die van inschrijving zijn uitgesloten op grond van Uniewetgeving of nationaal recht of op grond van internationale overeenkomsten waarbij de Unie of de betrokken lidstaat partij is en die in bescherming van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen voorzien;
 - k) merken die van inschrijving zijn uitgesloten ingevolge Uniewetgeving of internationale overeenkomsten waarbij de Unie partij is en die in bescherming van traditionele aanduidingen voor wijn voorzien;
 - l) merken die van inschrijving zijn uitgesloten ingevolge Uniewetgeving of internationale overeenkomsten waarbij de Unie partij is en die in bescherming van gegarandeerde traditionele specialiteiten voorzien;
 - m) merken die bestaan uit of de essentiële onderdelen reproduceren van een oudere plantenrasbenaming die is ingeschreven

overeenkomstig Uniewetgeving of nationaal recht of internationale overeenkomsten waarbij de Unie of de betrokken lidstaat partij is, ter bescherming van kweekproducten, en die betrekking hebben op kweekproducten van hetzelfde of een nauwverwant plantenras.

2. Lid 1 is ook van toepassing indien de weigeringsgronden slechts in een deel van de Unie bestaan.
3. Lid 1, onder b), c) en d), is niet van toepassing indien het merk als gevolg van het gebruik dat ervan is gemaakt, onderscheidend vermogen heeft verkregen voor de waren of diensten waarvoor inschrijving is aangevraagd.

- Artikel 9. Rechten verbonden aan het Uniemerik

1. De inschrijving van een Uniemerik geeft de houder een uitsluitend recht.
2. Onverminderd de rechten die houders vóór de datum van indiening of de datum van voorrang van het Uniemerik hebben verkregen, is de houder van dat Uniemerik gerechtigd iedere derde die niet zijn toestemming hiertoe heeft verkregen, het gebruik van een teken in het economische verkeer voor waren en diensten te verbieden wanneer:
 - a) het teken gelijk is aan het Uniemerik en wordt gebruikt voor waren of diensten die gelijk zijn aan die waarvoor het Uniemerik is ingeschreven;
 - b) het teken gelijk is aan of overeenstemt met het Uniemerik en wordt gebruikt met betrekking tot waren of diensten die gelijk zijn aan of overeenstemmen met de waren of diensten waarvoor het Uniemerik is ingeschreven, indien daardoor verwarring bij het publiek kan ontstaan; verwarring behelst ook de mogelijkheid van associatie met het merk;
 - c) het teken gelijk is aan of overeenstemt met het Uniemerik ongeacht of het wordt gebruikt voor waren of diensten die gelijk zijn aan, overeenstemmen met of niet overeenstemmen met die waarvoor het Uniemerik is ingeschreven, wanneer het een in de Unie bekend merk betreft en wanneer door het gebruik zonder geldige reden van het teken ongerechtvaardigd voordeel wordt gehaald uit of afbreuk wordt gedaan aan het onderscheidend vermogen of de reputatie van het Uniemerik.
3. Krachtens lid 2 kan met name worden verboden:
 - a) het aanbrengen van het teken op de waren of op de verpakking van die waren;

- b) het aanbieden, in de handel brengen of daartoe in voorraad hebben van waren of het aanbieden of verrichten van diensten onder het teken;
 - c) het invoeren of uitvoeren van waren onder het teken;
 - d) het gebruik van het teken als handels- of bedrijfsnaam of als deel van een handels- of bedrijfsnaam;
 - e) het gebruik van het teken in stukken voor zakelijk gebruik en in advertenties;
 - f) het gebruik van het teken in vergelijkende reclame op een wijze die strijdig is met Richtlijn 2006/114/EG.
4. Onverminderd de rechten van houders die vóór de datum van indiening of de datum van voorrang van het Uniemark zijn verkregen, heeft de houder van dat Uniemark eveneens het recht te verhinderen dat derden in het economische verkeer waren binnenbrengen in de Unie zonder dat deze daar in de vrije handel worden gebracht, wanneer deze waren, met inbegrip van verpakking, uit derde landen afkomstig zijn en zonder toestemming een merk dragen dat gelijk is aan het voor deze waren ingeschreven Uniemark of in zijn belangrijkste onderdelen niet van dat merk kan worden onderscheiden.

Het recht van de houder van een Uniemark op grond van de eerste alinea vervalt indien door de aangever of de houder van de waren tijdens de procedure om te bepalen of er inbreuk op het Uniemark is gemaakt, die is ingeleid overeenkomstig Verordening (EU) nr. 608/2013 door de douane, het bewijs wordt geleverd dat de houder van het Uniemark niet gerechtigd is om het op de markt brengen van waren in het land van eindbestemming te verbieden.

- Artikel 14. Beperking van de aan het Uniemark verbonden rechtsgevolgen
 - 1. Een Uniemark verleent de houder niet het recht een derde te verbieden om in het economische verkeer gebruik te maken van:
 - a) de naam of het adres van de derde, indien het om een natuurlijke persoon gaat;
 - b) tekens of aanduidingen die geen onderscheidend vermogen hebben of die betrekking hebben op soort, hoedanigheid, hoeveelheid, bestemming, waarde, plaats van herkomst, tijdstip van vervaardiging van de waren of van verrichting van de dienst of andere kenmerken van de waren of diensten;
 - c) het Uniemark met het oog op de identificatie van of de verwijzing naar waren of diensten als die van de houder van dat

merk, in het bijzonder indien het gebruik van dat merk noodzakelijk is om de bestemming van een goed of dienst aan te duiden, met name als accessoire of reserveonderdeel.

2. Lid 1 is alleen van toepassing wanneer het gebruik door de derde plaatsvindt volgens de eerlijke gebruiken in nijverheid en handel.
- Artikel 15. Uitputting van het aan het Uniemerken verbonden recht
 1. Een Uniemerken verleent de houder niet het recht het gebruik daarvan te verbieden voor waren die onder dit merk door de houder of met diens toestemming in de Europese Economische Ruimte in de handel zijn gebracht.
 2. Lid 1 is niet van toepassing wanneer er voor de houder gegronde redenen zijn om zich te verzetten tegen verdere verhandeling van de waren, met name wanneer de toestand van de waren, nadat zij in de handel zijn gebracht, gewijzigd of verslechterd is.
 - Artikel 18. Gebruik van het Uniemerken
 1. Een Uniemerken waarvan de houder vijf jaar na de inschrijving binnen de Unie geen normaal gebruik heeft gemaakt voor de waren of diensten waarvoor het ingeschreven is, of waarvan gedurende een ononderbroken tijdvak van vijf jaar geen normaal gebruik is gemaakt, is vatbaar voor de sancties van deze verordening, tenzij er geldige redenen zijn voor het niet gebruiken.

Als gebruik in de zin van de eerste alinea wordt eveneens beschouwd:

 - a) het gebruik van het Uniemerken in een op onderdelen afwijkende vorm die het onderscheidend vermogen van het merk in de vorm waarin het is ingeschreven, niet wijzigt, ongeacht of het merk in de gebruikte vorm al dan niet ook op naam van de houder ervan is ingeschreven;
 - b) het aanbrengen van het Uniemerken op waren of verpakking daarvan in de Unie, uitsluitend met het oog op uitvoer.
 2. Het gebruik van het Uniemerken met toestemming van de houder geldt als gebruik door de merkhouder.

D.3 Gedeeltes Rijksoctrooiwet 1995

Hieronder zijn de meest relevante gedeeltes van de Rijksoctrooiwet (ROW) te vinden.

- Artikel 2

1. Vatbaar voor octrooi zijn uitvindingen op alle gebieden van de technologie die nieuw zijn, op uitvinderswerkzaamheid berusten en toegepast kunnen worden op het gebied van de nijverheid.
2. In de zin van het eerste lid worden in het bijzonder niet als uitvindingen beschouwd:
 - a. ontdekkingen, alsmede natuurwetenschappelijke theorieën en wiskundige methoden;
 - b. esthetische vormgevingen;
 - c. stelsels, regels en methoden voor het verrichten van geestelijke arbeid, voor het spelen of voor de bedrijfsvoering, alsmede computerprogramma's;
 - d. presentaties van gegevens.
3. Het tweede lid geldt alleen voor zover het betreft de aldaar genoemde onderwerpen of werkzaamheden als zodanig.

- Artikel 4

1. Een uitvinding wordt als nieuw beschouwd, indien zij geen deel uitmaakt van de stand van de techniek.
2. De stand van de techniek wordt gevormd door al hetgeen voor de dag van indiening van de octrooiaanvraag openbaar toegankelijk is gemaakt door een schriftelijke of mondelinge beschrijving, door toepassing of op enige andere wijze.
3. Tot de stand van de techniek behoort tevens de inhoud van eerder ingediende octrooiaanvragen, die op of na de in het tweede lid bedoelde dag overeenkomstig artikel 31 in het octrooiregister zijn ingeschreven.
4. Tot de stand van de techniek behoort voorts de inhoud van Europese octrooiaanvragen en van internationale aanvragen als bedoeld in artikel 153, derde tot en met vijfde lid, van het Europees Octrooiverdrag, waarvan de datum van indiening, die geldt voor de toepassing van artikel 54, tweede en derde lid, van dat verdrag, ligt voor de in het tweede lid bedoelde dag, en die op of na die dag zijn gepubliceerd op grond van artikel 93 van dat verdrag onderscheidenlijk van artikel 21 van het Samenwerkingsverdrag.
5. Niettegenstaande het bepaalde in het eerste tot en met vierde lid zijn tot de stand van de techniek behorende stoffen of samenstellingen vatbaar voor octrooi, voor zover zij bestemd zijn voor de toepassing van een van de in artikel 3, onderdeel f, bedoelde methoden, mits de toepassing daarvan voor enige in dat lid bedoelde methode niet tot de stand van de techniek behoort.

6. Onverminderd het eerste tot en met het vierde lid, zijn stoffen of samenstellingen als bedoeld in het vijfde lid, vatbaar voor octrooi voor een specifieke toepassing in een werkwijze als bedoeld in artikel 3, onderdeel f, mits die toepassing niet tot de stand van de techniek behoort.

- Artikel 6

Een uitvinding wordt als het resultaat van uitvinderswerkzaamheid aangemerkt, indien zij voor een deskundige niet op een voor de hand liggende wijze voortvloeit uit de stand van de techniek. Indien documenten als bedoeld in artikel 4, derde en vierde lid, tot de stand van de techniek behoren, worden deze bij de beoordeling van de uitvinderswerkzaamheid buiten beschouwing gelaten.

- Artikel 9

1. Degene die in een der landen, aangesloten bij de Internationale Unie tot bescherming van de industriële eigendom of aangesloten bij de Wereld Handelsorganisatie, overeenkomstig de in dat land geldende wetten, en degene die, overeenkomstig de tussen twee of meer voornoemde landen gesloten verdragen, octrooi of een gebruikscertificaat dan wel bescherming van een gebruiksmodel heeft aangevraagd, geniet gedurende een termijn van twaalf maanden na de dag van die aanvraag in Nederland, Curaçao en Sint Maarten een recht van voorrang ter verkrijging van octrooi voor datgene, waarvoor door hem de in de aanhef bedoelde bescherming werd aangevraagd. Met een der landen als bedoeld in de eerste volzin wordt gelijkgesteld een land dat op grond van een mededeling van de bevoegde autoriteit in dat land een recht van voorrang erkent onder gelijkwaardige voorwaarden en met gelijkwaardige rechtsgevolgen als die, bedoeld in het op 20 maart 1883 te Parijs tot stand gekomen Verdrag tot bescherming van de industriële eigendom (Trb. 1974, 225 en Trb. 1980, 31). Het voorgaande vindt overeenkomstige toepassing ten aanzien van degene, die een uitvinderscertificaat heeft aangevraagd, indien de betrokken wetgeving de keus laat tussen verkrijging van zodanig certificaat of een octrooi.
2. Onder aanvraag in de zin van het eerste lid wordt iedere aanvraag verstaan, waarvan de datum van indiening kan worden vastgesteld, ongeacht het verdere lot van die aanvraag.
3. Indien de rechthebbende meer aanvragen voor hetzelfde onderwerp heeft ingediend, komt voor het recht van voorrang slechts de eerst ingediende in aanmerking. Niettemin kan het recht van voorrang ook berusten op een later ingediende aanvraag ter ver-

krijging van bescherming in hetzelfde land, mits de eerst ingediende aanvraag voor de indiening van de latere aanvraag is ingetrokken, vervallen of afgewezen zonder ter kennis van het publiek te zijn gebracht en zonder rechten te hebben laten bestaan en mits zij nog niet als grondslag heeft gediend voor de introeping van een recht van voorrang. Indien een recht van voorrang, berustend op een later ingediende aanvraag, is ingeroepen, zal de eerst ingediende aanvraag niet meer als grondslag kunnen dienen voor de introeping van een recht van voorrang.

4. De voorrang heeft voor de toepassing van de artikelen 4, tweede, derde en vierde lid, en 6 ten gevolge, dat de aanvraag waarvoor dit recht bestaat, wordt aangemerkt als te zijn ingediend op de dag van indiening van de aanvraag waarop het recht van voorrang berust.
5. De aanvrager kan een beroep doen op meer dan één recht van voorrang, zelfs wanneer de rechten van voorrang uit verschillende landen afkomstig zijn. Ook kan de aanvraag, waarbij een beroep op een of meer rechten van voorrang wordt gedaan, elementen bevatten, waarvoor in de conclusies van de aanvraag, waarvan de voorrang wordt ingeroepen, geen rechten werden verlangd, mits de tot de laatste aanvraag behorende stukken het betrokken product of de betrokken werkwijze voldoende nauwkeurig aangeven.
6. Degene die van het recht van voorrang gebruik wil maken, moet daarop schriftelijk beroep doen bij de indiening van de aanvraag of binnen zestien maanden na de datum van indiening van de aanvraag waarop hij zich beroept, onder vermelding van die datum van indiening en van het land waarin of waarvoor deze werd ingediend.
7. Een verbetering van of toevoeging aan een eerder ingeroepen recht van voorrang moet worden verzocht binnen zestien maanden na de datum van indiening van de aanvraag waarop hij zich beroept.
8. Binnen zestien maanden na indiening van de aanvraag waarop hij zich beroept als bedoeld in het zesde en zevende lid, moet hij het nummer alsmede een in de Nederlandse, Franse, Duitse of Engelse taal gesteld afschrift van de aanvraag waarop hij zich beroept of een vertaling van die aanvraag in een van die talen aan het bureau verstrekken, tenzij de eerdere aanvraag bij het bureau of het bureau, bedoeld in artikel 99, is ingediend, alsmede, als hij niet degene is die de aanvraag, op grond waarvan de voorrang wordt ingeroepen heeft ingediend, een document waaruit zijn rechten blijken. Het bureau kan verlangen dat de in de vorige volzin bedoelde vertaling wordt gewaarmerkt indien het bureau redelijke twijfel heeft ten aanzien van de juistheid van die vertaling.
9. Het recht van voorrang vervalt, indien niet aan het zesde, zevende

of achtste lid is voldaan

- Artikel 25

1. De beschrijving van de uitvinding is duidelijk en volledig en wordt zodanig opgesteld dat de uitvinding daaruit door een deskundige kan worden begrepen en aan de hand daarvan kan worden toegepast. De omschrijving, gegeven in een of meer conclusies aan het slot van de beschrijving, is nauwkeurig. De beschrijving gaat zo nodig van daarmee overeenstemmende tekeningen vergezeld.
2. Indien een uitvinding betrekking heeft op biologisch materiaal dat niet openbaar toegankelijk is en in de beschrijving niet zodanig kan worden omschreven dat de uitvinding aan de hand daarvan door een deskundige kan worden toegepast, dan wel indien een uitvinding het gebruik van dergelijk biologisch materiaal impliceert, is de beschrijving slechts toereikend indien het biologisch materiaal uiterlijk op de dag van indiening van de aanvraag is gedeponeerd bij een bij of krachtens algemene maatregel van rijksbestuur aan te wijzen instelling.
3. Indien een uitvinding betrekking heeft op een sequentie of een partiële sequentie van een gen, bevat de beschrijving een concrete omschrijving van de functie en de industriële toepassing van deze sequentie of partiële sequentie. Ingeval voor de productie van een eiwit of partieel eiwit een sequentie of partiële sequentie van een gen is gebruikt, bevat de beschrijving van de industriële toepasbaarheid een precisering van het eiwit of partieel eiwit dat is geproduceerd en de functie daarvan.
4. Bij algemene maatregel van rijksbestuur worden nadere regels gesteld ten aanzien van:
 - a. de gegevens die in de aanvraag worden opgenomen met betrekking tot de kenmerken en identificatie van het gedeponeerde biologisch materiaal, en
 - b. de toegankelijkheid en beschikbaarheid van het gedeponeerde biologisch materiaal.

- Artikel 53

1. Een octrooi geeft de octrooihouder, behoudens de bepalingen van de artikelen 53a tot en met 60, het uitsluitend recht:
 - a. het geoctrooieerde voortbrengsel in of voor zijn bedrijf te vervaardigen, te gebruiken, in het verkeer te brengen of verder te verkopen, te verhuren, af te leveren of anderszins te verhandelen, dan wel voor een of ander aan te bieden, in te voeren of in voorraad te hebben;

- b. de geotrooieerde werkwijze in of voor zijn bedrijf toe te passen of het voortbrengsel, dat rechtstreeks verkregen is door toepassing van die werkwijze, in of voor zijn bedrijf te gebruiken, in het verkeer te brengen of verder te verkopen, te verhuren, af te leveren of anderszins te verhandelen, dan wel voor een of ander aan te bieden, in te voeren of in voorraad te hebben.
2. Het uitsluitend recht wordt bepaald door de conclusies van het octrooischrift, waarbij de beschrijving en de tekeningen dienen tot uitleg van die conclusies.
3. Het uitsluitend recht strekt zich niet uit over handelingen, uitsluitend dienende tot onderzoek van het geotrooieerde, daaronder begrepen het door toepassing van de geotrooieerde werkwijze rechtstreeks verkregen voortbrengsel. Het uitsluitend recht strekt zich evenmin uit tot de bereiding voor direct gebruik ten behoeve van individuele gevallen op medisch voorschrift van geneesmiddelen in apotheken, noch tot handelingen betreffende de aldus bereide geneesmiddelen.
4. Het uitvoeren van de noodzakelijke studies, tests en proeven met het oog op de toepassing van artikel 10, eerste tot en met vierde lid, van Richtlijn 2001/83/EG tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PbEG L 311) of artikel 13, eerste tot en met het vijfde lid van Richtlijn 2001/82/EG tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik (PbEG L 311) en de daaruit voortvloeiende praktische vereisten worden niet beschouwd als een inbreuk op octrooien met betrekking tot geneesmiddelen voor menselijk gebruik, respectievelijk geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik.
5. Is een voortbrengsel als in het eerste lid, onder a of b, bedoeld, in Nederland, Curaçao of Sint Maarten rechtmatig in het verkeer gebracht, dan wel door de octrooihouder of met diens toestemming in één der Lid-Statens van de Europese Gemeenschap of in een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte in het verkeer gebracht, dan handelt de verkrijger of latere houder niet in strijd met het octrooi, door dit voortbrengsel in of voor zijn bedrijf te gebruiken, te verkopen, te verhuren, af te leveren of anderszins te verhandelen, dan wel voor een of ander aan te bieden, in te voeren of in voorraad te hebben.
6. Een voortbrengsel als in het eerste lid, onder a of b, bedoeld, dat voor de verlening van het octrooi, of, indien het een Europees octrooi betreft, voor de dag, waarop overeenkomstig artikel 97,

derde lid, van het Europees Octrooiverdrag de vermelding van de verlening van het Europees octrooi is gepubliceerd, in een bedrijf is vervaardigd, mag niettegenstaande het octrooi ten dienste van dat bedrijf worden gebruikt.

D.4 Gedeeltes Europees Octrooiverdrag

Hieronder zijn de meest relevante gedeeltes van het Europees Octrooiverdrag te vinden (EOV).

- Artikel 52. Octrooieerbare uitvindingen
 1. Europese octrooien worden verleend voor uitvindingen, op alle gebieden van de technologie, mits zij nieuw zijn, op uitvinderswerkzaamheid berusten en industrieel toepasbaar zijn.
 2. In de zin van het eerste lid worden in het bijzonder niet als uitvindingen beschouwd:
 - a. ontdekkingen, wetenschappelijke theorieën en wiskundige methoden;
 - b. esthetische vormgevingen;
 - c. stelsels, regels en methoden voor het verrichten van geestelijke arbeid, voor spelen of voor de bedrijfsvoering, alsmede computerprogramma's;
 - d. presentatie van informatie.
 3. Het tweede lid sluit de octrooieerbaarheid van de aldaar genoemde onderwerpen of werkzaamheden alleen dan uit voor zover de Europese octrooiaanvraag of het Europees octrooi betrekking heeft op een van die onderwerpen of werkzaamheden als zodanig.
- Artikel 54. Nieuwheid
 1. Een uitvinding wordt als nieuw beschouwd indien zij geen deel uitmaakt van de stand van de techniek.
 2. De stand van de techniek wordt gevormd door al hetgeen vóór de datum van indiening van de Europese octrooiaanvraag openbaar toegankelijk is gemaakt door een schriftelijke of mondelinge beschrijving, door toepassing of op enige andere wijze.
 3. Als behorend tot de stand van de techniek wordt tevens aange-merkt de inhoud van Europese octrooiaanvragen, zoals die zijn ingediend, waarvan de datum van indiening gelegen is vóór de in het tweede lid genoemde datum en die op of na die datum zijn gepubliceerd.

4. Het tweede en derde lid sluiten de octrooieerbaarheid van stoffen of mengsels, behorend tot de stand van de techniek, voor toepassing bij een in artikel 53, onderdeel c, bedoelde methode niet uit, mits de toepassing ervan bij een dergelijke methode niet behoort tot de stand van de techniek.
5. Het tweede en derde lid sluiten voorts niet de octrooieerbaarheid uit van stoffen of mengsels als bedoeld in het vierde lid voor een specifieke toepassing in een werkwijze bedoeld in artikel 53, onderdeel c, mits die toepassing niet tot de stand van de techniek behoort.

- Artikel 56. Uitvinderswerkzaamheid

Een uitvinding wordt als het resultaat van uitvinderswerkzaamheid aangemerkt, indien zij voor de vakman niet op een voor de hand liggende wijze voortvloeit uit de stand van de techniek. Indien documenten bedoeld in artikel 54, derde lid, tot de stand van de techniek behoren, worden deze bij de beoordeling van de uitvinderswerkzaamheid buiten beschouwing gelaten.

- Artikel 83. Openbaring van de uitvinding

De uitvinding dient in de Europese octrooiaanvraag zodanig duidelijk en volledig te zijn geopenbaard, dat zij door de vakman kan worden toegepast.

- Artikel 87. Recht van voorrang

1. Degene die op regelmatige wijze in of voor
 - a. een Staat die partij is bij het Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom of
 - b. een lid van de Wereldhandelsorganisatie,
 een aanvraag heeft ingediend voor een octrooi, een gebruiksmodel of een gebruikscertificaat, of zijn rechtsopvolger, geniet voor het indienen van een Europese octrooiaanvraag voor dezelfde uitvinding een recht van voorrang gedurende een termijn van twaalf maanden vanaf de datum van indiening van de eerste aanvraag.
2. Elke aanvraag die de waarde heeft van een regelmatige nationale aanvraag, overeenkomstig de nationale wetgeving van de Staat waarin de aanvraag is ingediend, dan wel overeenkomstig bilaterale of multilaterale overeenkomsten, met inbegrip van dit Verdrag, wordt erkend dat deze een recht van voorrang doet ontstaan.
3. Onder een regelmatige nationale aanvraag dient te worden verstaan iedere aanvraag waarvan de datum van indiening kan worden vastgesteld, ongeacht het verdere lot van die aanvraag.

4. Met een eerste aanvraag waarvan de datum van indiening het begintijdstip van de termijn van voorrang is, dient te worden gelijkgesteld een latere aanvraag die betrekking heeft op hetzelfde onderwerp als een eerder gedane aanvraag en die is ingediend in of voor dezelfde Staat, mits de eerder gedane aanvraag op de datum van indiening van de latere aanvraag is ingetrokken, prijsgegeven of afgewezen, zonder voor het publiek ter inzage te hebben gelegen en zonder rechten te hebben laten bestaan, en mits zij niet als grondslag heeft gediend voor een beroep op het recht van voorrang. De eerder gedane aanvraag kan dan niet meer als grondslag dienen voor het beroep op een recht van voorrang.
5. Indien de eerste aanvraag is ingediend bij een instantie voor de industriële eigendom die niet onder het Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom valt of het Verdrag tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie, zijn het eerste tot en met het vierde lid van toepassing, wanneer die instantie, volgens een mededeling van de President van het Europees Octrooibureau, erkent dat een eerste indiening gedaan bij het Europees Octrooibureau een recht van voorrang doet ontstaan onder de voorwaarden en met vergelijkbare werking als bedoeld in het Verdrag van Parijs.

- Artikel 88. Beroep op voorrang

1. De aanvrager die zich wil beroepen op de voorrang van een eerdere aanvraag, dient een verklaring van voorrang en andere eventueel vereiste stukken in overeenstemming met het Uitvoeringsreglement in te dienen.
2. Voor een Europese octrooiaanvraag kan op meerdere rechten van voorrang een beroep worden gedaan, zelfs indien de rechten van voorrang uit verschillende landen afkomstig zijn. Ook kan voor eenzelfde conclusie op meer dan één recht van voorrang een beroep worden gedaan. Indien op meer dan één recht van voorrang een beroep wordt gedaan, worden de termijnen, die beginnen op de voorrangsdatum, berekend vanaf de vroegste voorrangsdatum.
3. Indien voor de Europese octrooiaanvraag op een of meer rechten van voorrang een beroep wordt gedaan, geldt het recht van voorrang alleen voor die elementen van de Europese octrooiaanvraag, die zijn vervat in de aanvraag of aanvragen, waarvoor een beroep op het recht van voorrang is gedaan.
4. Indien bepaalde elementen van de uitvinding waarvoor een beroep op een recht van voorrang is gedaan, niet voorkomen in de conclusies vermeld in de eerdere aanvraag, kan desondanks het recht van voorrang worden erkend, indien uit de gezamenlijke stukken

van de eerdere aanvraag deze elementen duidelijk blijken.

- Artikel 89. Werking van het recht van voorrang

Het recht van voorrang heeft ten gevolge dat de voorrangsdatum wordt beschouwd als de datum van indiening van de Europese octrooiaanvraag voor de toepassing van artikel 54, tweede en derde lid, en artikel 60, tweede lid.

D.5 Gedeeltes Patent Cooperation Treaty

Hieronder zijn de meest relevante gedeeltes van de Patent Cooperation Treaty (PCT) te vinden.

- Artikel 5. De beschrijving

De beschrijving dient de uitvinding voldoende duidelijk en volledig weer te geven om door een deskundige te kunnen worden toegepast.

- Artikel 6. De conclusies

De conclusie of conclusies omschrijven datgene waarvoor bescherming wordt gevraagd. De conclusies dienen duidelijk en beknopt te zijn. Zij dienen volledig steun te vinden in de beschrijving.

- Artikel 8. Beroep op een recht van voorrang

(1) De internationale aanvraag kan een verklaring bevatten, zoals voorgeschreven in het Reglement, waarin een beroep op een recht van voorrang wordt gedaan op grond van één of meer aanvragen, die eerder zijn ingediend in of voor een land dat partij is bij het Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom.

(2) a) Onverminderd het bepaalde onder b) zijn de vereisten voor en de rechtsgevolgen van een ingevolge het eerste lid gedaan beroep op een recht van voorrang die, welke zijn voorzien in artikel 4 van de Akte van Stockholm van het Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom.

b) De internationale aanvraag waarvoor een beroep wordt gedaan op het recht van voorrang op grond van een of meer aanvragen, die eerder in of voor een Verdragsluitende Staat zijn ingediend, kan de aanwijzing van die Staat bevatten. Indien in de internationale aanvraag een beroep wordt gedaan op het recht van voorrang op grond van een of meer nationale aanvragen, ingediend in of voor een aangewezen Staat of indien een beroep wordt gedaan op het recht van voorrang van

een internationale aanvraag waarin slechts één Staat is aangewezen, worden de vereisten voor en de rechtsgevolgen van het beroep op het recht van voorrang in die Staat geregeld door de nationale wetgeving van die Staat.

- Artikel 33. De internationale voorlopige beoordeling
 - (1) Het doel van de internationale voorlopige beoordeling is een voorlopig oordeel zonder verplichting te formuleren over de vragen of de uitvinding waarvoor uitsluitende rechten worden verlangd, nieuw lijkt, op uitvinderswerkzaamheid lijkt te berusten, (niet voor de hand lijkt te liggen) en vatbaar lijkt voor toepassing op het gebied van de nijverheid.
 - (2) Voor de internationale voorlopige beoordeling wordt een uitvinding waarvoor uitsluitende rechten worden verlangd, als nieuw beschouwd indien zij niet bekend is uit de stand van de techniek zoals omschreven in het Reglement.
 - (3) Voor de internationale voorlopige beoordeling wordt een uitvinding waarvoor uitsluitende rechten worden verlangd, beschouwd op uitvinderswerkzaamheid te berusten indien zij, met inachtneming van de stand van de techniek zoals omschreven in het Reglement niet, op het voorgeschreven toepasselijke tijdstip, voor een deskundige voor de hand ligt.
 - (4) Voor de internationale voorlopige beoordeling wordt aangenomen dat een uitvinding waarvoor uitsluitende rechten worden verlangd, vatbaar is voor toepassing op het gebied van de nijverheid, indien zij, al naar haar aard, kan worden vervaardigd of toegepast (in technologische zin) op enig gebied van de nijverheid. „Nijverheid” wordt opgevat in de ruimste zin, zoals in het Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom.
 - (5) De hiervoor beschreven maatstaven gelden alleen voor de internationale voorlopige beoordeling. Een Verdragsluitende Staat kan bijkomende of andere maatstaven toepassen voor de beslissing of de uitvinding waarvoor uitsluitende rechten worden verlangd, in die Staat al dan niet octrooieerbaar is.
 - (6) Bij de internationale voorlopige beoordeling wordt rekening gehouden met alle in het verslag van het internationale nieuwheidsonderzoek aangehaalde literatuurplaatsen. Er kan rekening worden gehouden met alle andere literatuurplaatsen die in het desbetreffende geval van belang worden geacht.
- Regel 64. Stand van de techniek voor de internationale voorlopige beoordeling
 - 64.1 Stand van de techniek

- a) Voor de toepassing van artikel 33, tweede en derde lid, wordt alles wat, waar ook ter wereld, ter beschikking van het publiek is gesteld door middel van schriftelijke publikatie (met inbegrip van tekeningen en andere illustraties) als stand van de techniek beschouwd, mits dit ter beschikking stellen van het publiek plaatsvond voor de van belang zijnde datum.
- b) Voor de toepassing van paragraaf a is de van belang zijnde datum:
 - i. onverminderd ii en iii, de datum van internationale indiening van de internationale aanvraag die het voorwerp is van een internationale voorlopige beoordeling;
 - ii. indien in de internationale aanvraag die het voorwerp is van een internationale voorlopige beoordeling een beroep wordt gedaan op een recht van voorrang van een eerdere aanvraag en die aanvraag een datum van internationale indiening heeft die valt binnen de termijn van voorrang, de datum van indiening van de eerdere aanvraag, tenzij de Instantie voor de Internationale Voorlopige Beoordeling oordeelt dat het beroep op een recht van voorrang niet rechtsgeldig is;
 - iii. indien in de internationale aanvraag die het voorwerp is van een internationale voorlopige beoordeling een beroep wordt gedaan op een recht van voorrang van een eerdere aanvraag en die aanvraag een datum van internationale indiening heeft die later valt dan de datum waarop de termijn van voorrang verstreek maar minder dan twee maanden na die datum, de datum van indiening van die eerdere aanvraag, tenzij de Instantie voor de Internationale Voorlopige Beoordeling oordeelt dat het beroep op een recht van voorrang niet rechtsgeldig is om andere redenen dan het feit dat de internationale aanvraag een datum van internationale indiening heeft die later valt dan de datum waarop de termijn van voorrang verstreek.

64.2 Niet-schriftelijke openbaarmakingen

In gevallen waarin het ter beschikking stellen van het publiek plaatsvond door middel van een mondelinge uiteenzetting, een gebruik, een tentoonstelling of op andere niet-schriftelijke wijze („niet-schriftelijke openbaarmaking”) voor de van belang zijnde datum als omschreven in Regel 64.1 b en de datum van deze niet-schriftelijke openbaarmaking is aangegeven in een schriftelijke publikatie die ter beschikking van het publiek is gesteld op een datum die dezelfde is als, of later valt dan, de van belang zijnde datum, wordt de niet-schriftelijke openbaarmaking voor de toepassing van artikel 33, tweede en derde lid, niet tot de stand van de techniek gerekend. Niettemin dient het verslag van de inter-

nationale voorlopige beoordeling de aandacht op deze niet-schriftelijke openbaarmaking te vestigen op de in Regel 70.9 voorgeschreven wijze.

64.3 Bepaalde gepubliceerde literatuurplaatsen

In gevallen waarin een aanvraag die, of een octrooi dat voor de toepassing van artikel 33, tweede en derde lid, zou behoren tot de stand van de techniek, indien zij of het zou zijn gepubliceerd voor de in Regel 64.1 bedoelde van belang zijnde datum, werd gepubliceerd op een datum die dezelfde is als, of later valt dan, de van belang zijnde datum, doch werd ingediend voor de van belang zijnde datum of daarbij een beroep werd gedaan op een recht van voorrang ten aanzien van een eerdere aanvraag die was ingediend voor de van belang zijnde datum, wordt deze gepubliceerde aanvraag of dit gepubliceerde octrooi voor de toepassing van artikel 33, tweede en derde lid, niet tot de stand van de techniek gerekend. Niettemin dient het verslag van de internationale voorlopige beoordeling de aandacht op deze aanvraag of dit octrooi te vestigen op de in Regel 70.10 voorgeschreven wijze.

D.6 Gedeeltes van het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom (tekeningen of modellen)

Hieronder zijn de meest relevante gedeeltes van het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom (BVIE) te vinden.

- Artikel 3.1. Tekeningen of modellen
 1. Een tekening of model wordt beschermd voor zover de tekening of het model nieuw is en een eigen karakter heeft.
 2. Als tekening of model wordt beschouwd het uiterlijk van een voortbrengsel of een deel ervan.
 3. Het uiterlijk van een voortbrengsel wordt afgeleid uit de kenmerken van met name de lijnen, de omtrek, de kleuren, de vorm, de textuur of de materialen van het voortbrengsel zelf of de versiering ervan.
 4. Onder voortbrengsel wordt verstaan elk op industriële of ambachtelijke wijze vervaardigd voorwerp, met inbegrip van onder meer onderdelen die zijn bestemd om tot een samengesteld voortbrengsel te worden samengevoegd, verpakkingen, uitvoering, grafische symbolen en typografische lettertypen. Computerprogramma's worden niet als voortbrengsel aangemerkt.

- Artikel 3.3. Nieuwheid en eigen karakter
 1. Een tekening of model wordt als nieuw beschouwd, indien er geen identieke tekening of identiek model voor het publiek beschikbaar is gesteld vóór de datum van depot of vóór de datum van voorrang. Tekeningen of modellen worden geacht identiek te zijn, indien de kenmerken ervan slechts in onbelangrijke details verschillen.
 2. Een tekening of model wordt geacht een eigen karakter te hebben, indien de algemene indruk die deze tekening of dit model bij de geïnformeerde gebruiker wekt, verschilt van de algemene indruk die bij die gebruiker wordt gewekt door tekeningen of modellen die voor het publiek beschikbaar zijn gesteld vóór de datum van depot of vóór de datum van voorrang. Bij de beoordeling van het eigen karakter wordt rekening gehouden met de mate van vrijheid van de ontwerper bij de ontwikkeling van de tekening of het model.
 3. Voor de beoordeling van de nieuwheid en het eigen karakter wordt een tekening of model geacht voor het publiek beschikbaar te zijn gesteld, indien deze tekening of dit model is gepubliceerd na inschrijving of op andere wijze, of is tentoongesteld, in de handel is gebracht of anderszins openbaar is gemaakt, tenzij deze feiten bij een normale gang van zaken redelijkerwijs niet vóór de datum van depot of vóór de datum van voorrang ter kennis konden zijn gekomen van ingewijden in de betrokken sector, die in de Europese Gemeenschap of de Europese Economische Ruimte werkzaam zijn. De tekening of het model wordt echter niet geacht voor het publiek beschikbaar te zijn gesteld, louter omdat het onder uitdrukkelijke of stilzwijgende voorwaarde van geheimhouding aan een derde bekendgemaakt is.
 4. Voor de beoordeling van de nieuwheid en het eigen karakter wordt beschikbaarstelling voor het publiek van een tekening of model waarvoor op grond van een inschrijving aanspraak op bescherming wordt gemaakt, niet in aanmerking genomen, indien, binnen twaalf maanden voorafgaand aan de datum van depot of de datum van voorrang:
 - a. de beschikbaarstelling is geschied door de ontwerper, zijn rechtverkrijgende of een derde op grond van door de ontwerper of diens rechtverkrijgende verstrekte informatie of genomen maatregelen, of
 - b. de beschikbaarstelling is geschied ten gevolge van misbruik jegens de ontwerper of diens rechtverkrijgende.

5. Onder het recht van voorrang wordt verstaan het recht als bedoeld in artikel 4 van het Verdrag van Parijs. Hierop kan een beroep gedaan worden door degene die op regelmatige wijze een aanvraag om een tekening of model of een gebruiksmodel heeft ingediend in een der landen die partij zijn bij genoemd verdrag of bij het TRIPS verdrag.

- Artikel 3.9. Depot

1. Het Benelux-depot van tekeningen of modellen geschiedt hetzij bij de nationale diensten, hetzij bij het Bureau, met inachtneming van de bij uitvoeringsreglement gestelde vormvereisten en tegen betaling van de verschuldigde rechten. Het Benelux-depot kan één of meer tekeningen of modellen bevatten (respectievelijk enkelvoudig en meervoudig depot). Er wordt onderzocht of de overgelegde stukken aan de voor het vaststellen van een datum van depot gestelde vereisten voldoen en de datum van het depot wordt vastgesteld. Aan de deposant wordt onverwijld schriftelijk mededeling gedaan van de vastgestelde datum van depot dan wel van de gronden voor het niet toekennen van een depotdatum.
2. Indien bij het depot niet is voldaan aan de overige in het uitvoeringsreglement gestelde vereisten, wordt de deposant hiervan onverwijld schriftelijk in kennis gesteld, onder opgave van de voorschriften waaraan niet is voldaan en wordt hij in de gelegenheid gesteld daaraan alsnog te voldoen.
3. Het depot vervalt, indien niet binnen de gestelde termijn voldaan is aan de bepalingen van het uitvoeringsreglement.
4. Wanneer het depot geschiedt bij een nationale dienst, zendt deze het Benelux-depot door aan het Bureau, hetzij onverwijld na ontvangst van het depot, hetzij nadat is vastgesteld dat het depot voldoet aan de in lid 1 tot en met 3 gestelde vereisten.
5. Onverminderd de toepassing op Benelux-depots van artikel 3.13, kan het depot van een tekening of model geen aanleiding geven tot enig onderzoek naar de inhoud van het depot, waarvan de uitkomst de deposant door het Bureau zou kunnen worden tegengeworpen.

- Artikel 3.16. Beschermingsomvang

1. Onverminderd de toepassing van het gemene recht betreffende de aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad, kan de houder van een tekening of model zich op grond van zijn uitsluitend recht verzetten tegen het gebruik van een voortbrengsel waarin de tekening of het model is verwerkt of waarop de tekening of het

model is toegepast en dat hetzelfde uiterlijk vertoont als de gedeponeerde tekening of het gedeponeerde model, dan wel dat bij de geïnformeerde gebruiker geen andere algemene indruk wekt, rekening houdend met de mate van vrijheid van de ontwerper bij de ontwikkeling van de tekening of het model.

2. Onder gebruik wordt met name verstaan het vervaardigen, aanbieden, in de handel brengen, verkopen, leveren, verhuren, invoeren, uitvoeren, tentoonstellen, gebruiken of in voorraad hebben voor een van deze doeleinden.

- Artikel 3.19. Beperking van het uitsluitend recht

1. Het uitsluitend recht op een tekening of model houdt niet in het recht zich te verzetten tegen:
 - a. handelingen in de particuliere sfeer en voor niet-commerciële doeleinden;
 - b. handelingen voor experimentele doeleinden;
 - c. handelingen bestaande in reproductie ter illustratie of ten behoeve van onderwijs, mits deze handelingen verenigbaar zijn met de eerlijke handelsgebruiken, zij niet zonder noodzaak afbreuk doen aan de normale exploitatie van de tekening of het model, en de bron wordt vermeld.
2. Het uitsluitend recht op een tekening of model houdt evenmin het recht in zich te verzetten tegen:
 - a. de uitrusting van in een ander land geregistreerde vaartuigen en luchtvaartuigen die zich tijdelijk binnen het Benelux-gebied bevinden;
 - b. de invoer in het Benelux-gebied van vervangingsonderdelen en toebehoren ter reparatie van dergelijke vervoermiddelen;
 - c. reparaties aan dergelijke vervoermiddelen.
3. Het uitsluitend recht op een tekening of model dat een onderdeel vormt van een samengesteld voortbrengsel houdt niet het recht in zich te verzetten tegen het gebruik van de tekening of het model voor reparatie van dit samengestelde voortbrengsel met de bedoeling het zijn oorspronkelijke uiterlijk terug te geven.
4. Het uitsluitend recht op een tekening of model houdt niet in het recht zich te verzetten tegen de in artikel 3.16 bedoelde handelingen die betrekking hebben op voortbrengselen die in één der lidstaten van de Europese Gemeenschap of van de Europese Economische Ruimte in het verkeer zijn gebracht door de houder of met diens toestemming, of tegen handelingen als bedoeld in artikel 3.20.

5. De vorderingen kunnen geen betrekking hebben op voortbrengselen die vóór de datum van het depot in het Benelux-gebied in het verkeer werden gebracht.

D.7 Gedeeltes van de Gemeenschapsmodellenverordening

Hieronder zijn de meest relevante gedeeltes van de Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen (VGMO) te vinden.

Deze verordening zal binnenkort worden vervangen door een nieuwe Uniemodellenverordening.

- Artikel 3. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a) “model”: de verschijningsvorm van een voortbrengsel of een deel ervan, die wordt afgeleid uit de kenmerken van met name de lijnen, de omtrek, de kleuren, de vorm, de textuur en/of de materialen van het voortbrengsel zelf en/of de versiering ervan;
- b) “voortbrengsel”: elk op industriële of ambachtelijke wijze vervaardigd voorwerp, met inbegrip van onder meer onderdelen die zijn bestemd om tot een samengesteld voortbrengsel te worden samengevoegd, verpakkingen, uitvoering, grafische symbolen en typografische lettertypen, doch niet computerprogramma's;
- c) “samengesteld voortbrengsel”: een voortbrengsel dat bestaat uit meerdere onderdelen die vervangen kunnen worden, zodat het voortbrengsel uit elkaar gehaald en weer in elkaar gezet kan worden.

- Artikel 5. Nieuwheid

1. Een model wordt als nieuw beschouwd, indien geen identiek model voor het publiek beschikbaar is gesteld:
 - a) bij een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel, vóór de datum waarop het model waarvoor bescherming wordt gevraagd voor het eerst voor het publiek beschikbaar is gesteld;
 - b) bij een ingeschreven Gemeenschapsmodel, vóór de datum van indiening van de aanvraag om inschrijving van het model waarvoor bescherming wordt gevraagd of, wanneer aanspraak op voorrang wordt gemaakt, vóór de datum van voorrang.

2. Modellen worden geacht identiek te zijn, indien de kenmerken ervan slechts in onbelangrijke details verschillen.
- Artikel 6. Eigen karakter
 1. Een model wordt geacht een eigen karakter te hebben, indien de algemene indruk die het bij de geïnformeerde gebruiker wekt, verschilt van de algemene indruk die bij die gebruiker wordt gewekt door modellen die voor het publiek beschikbaar zijn gesteld:
 - a) bij een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel, vóór de datum waarop het model waarvoor bescherming wordt aangevraagd voor het eerst voor het publiek beschikbaar is gesteld;
 - b) bij een ingeschreven Gemeenschapsmodel, vóór de datum van indiening van de aanvraag om inschrijving of, wanneer aanspraak op voorrang wordt gemaakt, vóór de datum van voorrang.
 2. Bij de beoordeling van het eigen karakter wordt rekening gehouden met de mate van vrijheid van de ontwerper bij de ontwikkeling van het model.
 - Artikel 7. Openbaarmaking
 1. Voor de toepassing van de artikelen 5 en 6 wordt een model geacht voor het publiek beschikbaar te zijn gesteld, indien dit gepubliceerd is na inschrijving of op andere wijze, of tentoongesteld, in de handel gebracht of anderszins openbaar gemaakt is vóór de in artikel 5, onder a) en artikel 6, lid 1, onder a), genoemde datum of de in artikel 5, onder b), en artikel 6, lid 1, onder b), genoemde datum, tenzij deze feiten bij een normale gang van zaken redelijkerwijs niet ter kennis konden zijn gekomen van ingewijden in de betrokken sector die in de Gemeenschap werkzaam zijn. Het model wordt echter niet geacht voor het publiek beschikbaar te zijn gesteld, louter omdat het onder uitdrukkelijke of stilzwijgende voorwaarde van geheimhouding aan een derde bekendgemaakt is.
 2. Openbaarmaking wordt voor de toepassing van de artikelen 5 en 6 niet in aanmerking genomen, wanneer een model waarvoor aanspraak op bescherming als ingeschreven Gemeenschapsmodel wordt gemaakt, voor het publiek beschikbaar is gesteld:
 - a) door de ontwerper, zijn rechtverkrijgende of een derde op basis van door de ontwerper of diens rechtverkrijgende verstrekte informatie of genomen maatregelen; en
 - b) gedurende het tijdvak van twaalf maanden voorafgaande aan de datum van indiening van de aanvraag of, indien aanspraak wordt gemaakt op voorrang, aan de datum van voorrang.

3. Lid 2 is eveneens van toepassing wanneer het model ten gevolge van misbruik jegens de ontwerper of diens rechtverkrijgende voor het publiek beschikbaar is gesteld.
- Artikel 19. Aan het Gemeenschapsmodel verbonden rechten
 1. Een ingeschreven Gemeenschapsmodel verleent aan de houder ervan het uitsluitende recht om het te gebruiken en om derden aan wie hij daartoe geen toestemming heeft gegeven, te beletten het te gebruiken. Onder dit gebruik wordt met name verstaan het vervaardigen, aanbieden, in de handel brengen, invoeren, uitvoeren of gebruiken van een voortbrengsel waarin het model is verwerkt of waarop het is toegepast, alsmede het voor deze doeleinden in voorraad hebben van dat voortbrengsel.
 2. Aan een niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel is voor de houder echter alleen het recht verbonden om de in lid 1 genoemde handelingen te beletten, als het aangevochten gebruik voortvloeit uit het namaken van het beschermde model.
Het aangevochten gebruik wordt niet beschouwd als voortvloeiende uit het namaken van het beschermde model indien dit gebruik voortvloeit uit onafhankelijk scheppend werk door een ontwerper van wie redelijkerwijs mag worden aangenomen dat hij het door de rechthebbende openbaar gemaakte model niet kende.
 3. Lid 2 is ook van toepassing op een ingeschreven Gemeenschapsmodel waarvan de publicatie is opgeschort, zolang de relevante inschrijvingen in het register en het dossier niet overeenkomstig artikel 52, lid 4, voor het publiek beschikbaar zijn gesteld.
 - Artikel 20. Beperking van de aan het Gemeenschapsmodel verbonden rechten
 1. De rechten op een Gemeenschapsmodel mogen niet geldend worden gemaakt voor handelingen:
 - a) in de particuliere sfeer en voor niet-commerciële doeleinden;
 - b) voor experimentele doeleinden;
 - c) bestaande in de reproductie ter illustratie of voor onderricht, mits deze handelingen verenigbaar zijn met de eerlijke handelsgebruiken, zij niet zonder noodzaak afbreuk doen aan de normale exploitatie van het model en de bron wordt vermeld.
 2. De rechten op een Gemeenschapsmodel mogen evenmin geldend worden gemaakt voor:

- a) de uitrusting van in een derde land geregistreerde vaartuigen en luchtvaartuigen die zich tijdelijk op het grondgebied van de Gemeenschap bevinden;
- b) de invoer in de Gemeenschap van vervangingsonderdelen en toebehoren voor de reparatie van dergelijke vervoermiddelen;
- c) reparaties aan dergelijke vervoermiddelen.

- Artikel 21. Uitputting van rechten

De aan een Gemeenschapsmodel verbonden rechten gelden niet voor handelingen die betrekking hebben op een voortbrengsel waarin een als Gemeenschapsmodel beschermd model is verwerkt of waarop het is toegepast, indien het voortbrengsel door de houder van het Gemeenschapsmodel, of met diens toestemming, in de Gemeenschap in de handel is gebracht.

- Artikel 35. Indiening en doorzending van de aanvraag

1. Een aanvraag om een ingeschreven Gemeenschapsmodel wordt naar keuze van de aanvrager ingediend:
 - a) bij het Bureau, of
 - b) bij de centrale dienst voor de industriële eigendom van een lidstaat, of
 - c) in de Benelux-landen, bij het Benelux-bureau voor tekeningen of modellen.
2. Wanneer de aanvraag bij de centrale dienst voor de industriële eigendom van een lidstaat of bij het Benelux-bureau voor tekeningen of modellen wordt ingediend, zorgen deze instanties ervoor dat de aanvraag binnen twee weken na de indiening aan het Bureau wordt doorgezonden. Zij kunnen de aanvrager verplichten tot betaling van een taks die niet meer mag bedragen dan de administratiekosten voor ontvangst en doorzending van de aanvraag.
3. Zodra het Bureau een door de centrale dienst voor de industriële eigendom van een lidstaat of door het Benelux-bureau voor tekeningen of modellen doorgezonden aanvraag ontvangt, stelt het de aanvrager hiervan in kennis met vermelding van de datum waarop de aanvraag door het Bureau is ontvangen.
4. De Commissie stelt niet eerder dan tien jaar na de inwerkingtreding van deze verordening een verslag op over het functioneren van het systeem voor de indiening van aanvragen om een ingeschreven Gemeenschapsmodel, in voorkomend geval vergezeld van door haar passend geachte voorstellen tot wijziging.

D.8 Gedeeltes Auteurswet

Hieronder zijn de meest relevante gedeeltes van de Auteurswet te vinden.

- Artikel 10

1. Onder werken van letterkunde, wetenschap of kunst verstaat deze wet:

1. boeken, brochures, nieuwsbladen, tijdschriften en andere geschriften;
2. tooneelwerken en dramatisch-muzikale werken;
3. mondelinge voordrachten;
4. choreografische werken en pantomimes;
5. muziekwerken met of zonder woorden;
6. teeken-, schilder-, bouw- en beeldhouwwerken, lithografieën, graveer- en andere plaatwerken;
7. aardrijkskundige kaarten;
8. ontwerpen, schetsen en plastische werken, betrekkelijk tot de bouwkunde, de aardrijkskunde, de plaatsbeschrijving of andere wetenschappen;
9. fotografische werken;
10. filmwerken;
11. werken van toegepaste kunst en tekeningen en modellen van nijverheid;
12. computerprogramma's en het voorbereidend materiaal;

en in het algemeen ieder voortbrengsel op het gebied van letterkunde, wetenschap of kunst, op welke wijze of in welken vorm het ook tot uitdrukking zij gebracht.

2. Verveelvoudigingen in gewijzigde vorm van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, zoals vertalingen, muziekschikkingen, verfilmingen en andere bewerkingen, zomede verzamelingen van verschillende werken, worden, onverminderd het auteursrecht op het oorspronkelijke werk, als zelfstandige werken beschermd.
3. Verzamelingen van werken, gegevens of andere zelfstandige elementen, systematisch of methodisch geordend, en afzonderlijk met elektronische middelen of anderszins toegankelijk, worden, onverminderd andere rechten op de verzameling en onverminderd het auteursrecht of andere rechten op de in de verzameling opgenomen werken, gegevens of andere elementen, als zelfstandige werken beschermd.

- Artikel 12

1. Onder de openbaarmaking van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt mede verstaan:
 1. de openbaarmaking van eene verveelvoudiging van het geheel of een gedeelte van het werk;
 2. de verbreiding van het geheel of een gedeelte van het werk of van eene verveelvoudiging daarvan, zoolang het niet in druk verschenen is;
 3. het verhuren of uitlenen van het geheel of een gedeelte van een exemplaar van het werk met uitzondering van bouwwerken en werken van toegepaste kunst, of van een verveelvoudiging daarvan die door de rechthebbende of met zijn toestemming in het verkeer is gebracht;
 4. de voordracht, op- of uitvoering of voorstelling in het openbaar van het geheel of een gedeelte van het werk of van eene verveelvoudiging daarvan;
 5. het uitzenden van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk door middel van een satelliet of een andere zender of een omroepnetwerk als bedoeld in artikel 1.1 van de Mediawet 2008;
 6. de openbaarmaking door middel van doorgifte van een werk via de kabel of langs andere weg.
2. Onder verhuren als bedoeld in het eerste lid, onder 3, wordt verstaan het voor een beperkte tijd en tegen een direct of indirect economisch of commercieel voordeel voor gebruik ter beschikking stellen.
3. Onder uitlenen als bedoeld in het eerste lid, onder 3, wordt verstaan het voor een beperkte tijd en zonder direct of indirect economisch of commercieel voordeel voor gebruik ter beschikking stellen door voor het publiek toegankelijke instellingen.
4. Onder een voordracht, op- of uitvoering of voorstelling in het openbaar wordt mede begrepen die in besloten kring, tenzij deze zich beperkt tot de familie-, vrienden- of daaraan gelijk te stellen kring, en voor de toegang tot de voordracht, op- of uitvoering of voorstelling geen betaling, in welke vorm ook, geschiedt. Hetzelfde geldt voor een tentoonstelling.
5. Onder een voordracht, op- of uitvoering of voorstelling in het openbaar wordt niet begrepen die welke uitsluitend dient tot het onderwijs dat vanwege de overheid of vanwege een rechtspersoon zonder winstoogmerk wordt gegeven, voor zover de voordracht, op- of uitvoering of voorstelling deel uitmaakt van het schoolwerkplan of leerplan voor zover van toepassing, of tot een wetenschappelijk doel. De eerste volzin is mede van toepassing op

het digitale gebruik ter toelichting bij het vorenbedoeld onderwijs dat plaatsvindt onder verantwoordelijkheid van een onderwijsinstelling door middel van een beveiligde elektronische omgeving die alleen toegankelijk is voor de leerlingen of studenten en het onderwijzend personeel van de onderwijsinstelling, mits:

1. het gebruik gelijktijdig met de voordracht, op- of uitvoering of voorstelling plaatsvindt;
 2. het gebruik, met inbegrip van de handelingen tot reproductie die voor de openbaarmaking noodzakelijk zijn, wordt gerechtvaardigd voor het te bereiken niet-commerciële doel; en
 3. de bron, waaronder de naam van de maker, wordt vermeld, tenzij dit niet mogelijk blijkt.
6. Als afzonderlijke openbaarmaking wordt niet beschouwd de gelijktijdige uitzending van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk door hetzelfde organisme dat dat programma oorspronkelijk uitzendt.
 7. Onder het uitzenden van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk door middel van een satelliet wordt verstaan de handeling waarbij de programmadragende signalen voor ontvangst door het publiek onder controle en verantwoordelijkheid van de omroeporganisatie worden ingevoerd in een ononderbroken mededelingenketen die naar de satelliet en terug naar de aarde voert. Indien de programmadragende signalen in gecodeerde vorm worden uitgezonden, is er sprake van het uitzenden van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk door middel van een satelliet, indien de middelen voor het decoderen van de uitzending door of met toestemming van de omroeporganisatie ter beschikking van het publiek worden gesteld.
 8. Onder de doorgifte van een werk via de kabel wordt verstaan de gelijktijdige, ongewijzigde en integrale doorgifte, door middel van een kabel- of microgolfsysteem, aan het publiek, van een oorspronkelijke uitzending, al dan niet via de ether, ook per satelliet, van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk die voor ontvangst door het publiek bestemd is, ongeacht de wijze waarop degene die de doorgifte verzorgt de programmadragende signalen van de omroeporganisatie ten behoeve van de doorgifte verkrijgt.
 9. Onder de doorgifte van een werk langs andere weg wordt verstaan de gelijktijdige, ongewijzigde en integrale doorgifte, anders dan de doorgifte via de kabel, bedoeld in het achtste lid, van een oorspronkelijke uitzending, per draad of via de ether, met inbegrip van satellietuitzending, met uitzondering van een online

uitzending, van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk, die voor het publiek bestemd is, ongeacht de wijze waarop degene die de doorgifte verzorgt de programmadragende signalen van de omroeporganisatie ten behoeve van de doorgifte verkrijgt. Indien een internettoegangsdienst als bedoeld in Verordening (EU) 2015/2120 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 tot vaststelling van maatregelen betreffende open-internettoegang en tot wijziging van Externe link: Richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en -diensten en Verordening (EU) nr. 531/2012 betreffende roaming op openbare mobiele communicatienetwerken binnen de Unie (PbEU 2015, L 310) de doorgifte verzorgt, is alleen sprake van de doorgifte van een werk langs andere weg als het een beveiligde doorgifte betreft die geschiedt aan daartoe geautoriseerde gebruikers.

- Artikel 12b

Indien een exemplaar van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst door of met toestemming van de maker of zijn rechtverkrijgende voor de eerste maal in een van de lidstaten van de Europese Unie of in een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte in het verkeer is gebracht door eigendomsoverdracht, dan vormt het anderszins in het verkeer brengen van dat exemplaar, met uitzondering van verhuur en uitlening, geen inbreuk op het auteursrecht.

- Artikel 13

Onder de verveelvoudiging van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt mede verstaan de vertaling, de muziekschikking, de verfilming of tooneelbewerking en in het algemeen iedere geheele of gedeeltelijke bewerking of nabootsing in gewijzigden vorm, welke niet als een nieuw, oorspronkelijk werk moet worden aangemerkt.

- Artikel 15

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd het overnemen van berichten of artikelen over actuele economische, politieke, godsdienstige of levensbeschouwelijke onderwerpen alsmede van werken van dezelfde aard die in een dag-, nieuws- of weekblad, tijdschrift, radio- of televisieprogramma of ander medium dat eenzelfde functie vervult, zijn openbaar gemaakt, indien:

1. het overnemen geschiedt door een dag-, nieuws- of weekblad of tijdschrift, in een radio- of televisieprogramma of ander medium dat een zelfde functie vervult;
 2. artikel 25 in acht wordt genomen;
 3. de bron, waaronder de naam van de maker, op duidelijke wijze wordt vermeld; en
 4. het auteursrecht niet uitdrukkelijk is voorbehouden.
2. Dit artikel is mede van toepassing op het overnemen in een andere taal dan de oorspronkelijke.

- Artikel 15a

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd het citeren uit een werk in een aankondiging, beoordeling, polemiek of wetenschappelijke verhandeling of voor een uiting met een vergelijkbaar doel mits:
 1. het werk waaruit geciteerd wordt rechtmatig openbaar gemaakt is;
 2. het citeren in overeenstemming is met hetgeen naar de regels van het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is en aantal en omvang der geciteerde gedeelten door het te bereiken doel zijn gerechtvaardigd;
 3. artikel 25 in acht wordt genomen; en
 4. voor zover redelijkerwijs mogelijk, de bron, waaronder de naam van de maker, op duidelijke wijze wordt vermeld.
2. Onder citeren wordt in dit artikel mede begrepen het citeren in de vorm van persoverzichten uit in een dag-, nieuws- of weekblad of tijdschrift verschenen artikelen.
3. Dit artikel is mede van toepassing op het citeren in een andere taal dan de oorspronkelijke.

- Artikel 15b

Als inbreuk op het auteursrecht op een door of vanwege de openbare macht openbaar gemaakt werk van letterkunde, wetenschap of kunst, waarvan de openbare macht de maker of rechtverkrijgende is, wordt niet beschouwd verdere openbaarmaking of verveelvoudiging daarvan, tenzij het auteursrecht, hetzij in het algemeen bij wet, besluit of verordening, hetzij in een bepaald geval blijkens mededeling op het werk zelf of bij de openbaarmaking daarvan uitdrukkelijk is voorbehouden. Ook als een zodanig voorbehoud niet is gemaakt, behoudt de maker echter het uitsluitend recht, zijn werken, die door of vanwege de openbare macht zijn openbaar gemaakt, in een bundel verenigd te doen verschijnen.

- Artikel 15c

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd het uitlenen als bedoeld in artikel 12, eerste lid, onder 3°, van het geheel of een gedeelte van een exemplaar van het werk of van een verveelvoudiging daarvan die door de rechthebbende of met zijn toestemming in het verkeer is gebracht, mits degene die de uitlening verricht of doet verrichten een billijke vergoeding betaalt. De eerste zin is niet van toepassing op een werk als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder 12° tenzij dat werk onderdeel uitmaakt van een van gegevens voorziene informatiedrager en uitsluitend dient om die gegevens toegankelijk te maken.
2. Instellingen van onderwijs en instellingen van onderzoek en de aan die instellingen verbonden bibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek in haar hoedanigheid van onderzoeksinstelling zijn vrijgesteld van de betaling van een vergoeding voor uitlenen als bedoeld in het eerste lid.
3. Openbare bibliotheekvoorzieningen, die in overwegende mate door gemeenten, provincies, het rijk of het openbaar lichaam Bonaire, Sint Eustatius of Saba worden gesubsidieerd of in stand gehouden, zijn voor het uitlenen van op basis van de artikelen 15i of 15j, eerste lid, onder 1° of 2°, omgezette werken of een onder artikel 15k door een toegelaten entiteit ingevoerd omgezet werk aan bij die voorzieningen ingeschreven personen met een handicap, vrijgesteld van betaling van de vergoeding, bedoeld in het eerste lid.
4. De in het eerste lid bedoelde vergoeding is niet verschuldigd indien de betalingsplichtige kan aantonen dat de maker of diens rechtverkrijgende afstand heeft gedaan van het recht op een billijke vergoeding. De maker of diens rechtverkrijgende dient de afstand schriftelijk mee te delen aan de in de artikelen 15d en 15f bedoelde rechtspersonen.

- Artikel 15d

De hoogte van de in artikel 15c, eerste lid, bedoelde vergoeding wordt vastgesteld door een door Onze Minister van Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen aan te wijzen stichting waarvan het bestuur zodanig is samengesteld dat de belangen van de makers of hun rechtverkrijgenden en de ingevolge artikel 15c, eerste lid, betalingsplichtigen op evenwichtige wijze worden behartigd. De voorzitter van het bestuur van deze stichting wordt benoemd door Onze Minister van Justitie in overeenstemming

met Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Het aantal bestuursleden van deze stichting dient oneven te zijn.

- Artikel 15e

Geschillen met betrekking tot de in artikel 15c, eerste lid, bedoelde vergoeding worden in eerste aanleg bij uitsluiting beslist door de rechtbank Den Haag.

- Artikel 15f

1. De betaling van de in artikel 15c bedoelde vergoeding dient te geschieden aan een door Onze Minister van Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen aan te wijzen naar hun oordeel representatieve rechtspersoon, die met uitsluiting van anderen belast is met de inning en de verdeling van deze vergoeding. In aangelegenheden betreffende de vaststelling van de hoogte van de vergoeding en de inning daarvan alsmede de uitoefening van het uitsluitende recht vertegenwoordigt de in de vorige zin bedoelde rechtspersoon de rechthebbenden in en buiten rechte.
2. De rechtspersoon, bedoeld in het eerste lid, staat onder toezicht van het College van Toezicht, bedoeld in de Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten.
3. De verdeling van de geïnde vergoedingen geschiedt overeenkomstig een reglement, dat is opgesteld door de rechtspersoon, bedoeld in het eerste lid, en dat is goedgekeurd door het College van Toezicht, bedoeld in de Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten.

- Artikel 15g

Degene die tot betaling van de in artikel 15c, eerste lid, bedoelde vergoeding verplicht is, is gehouden, voor zover geen ander tijdstip is overeengekomen, vóór 1 april van ieder kalenderjaar aan de in artikel 15f, eerste lid, bedoelde rechtspersoon opgave te doen van het aantal rechtshandelingen, bedoeld in artikel 15c. Hij is voorts gehouden desgevraagd aan deze rechtspersoon onverwijld de bescheiden of andere informatiedragers ter inzage te geven, waarvan kennisneming noodzakelijk is voor de vaststelling van de verschuldigdheid en de hoogte van de vergoeding.

- Artikel 15h

Tenzij anders overeengekomen, wordt niet als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst beschouwd het door middel van een besloten netwerk beschikbaar stellen van een

werk dat onderdeel uitmaakt van verzamelingen van voor het publiek toegankelijke bibliotheken, onderwijsinstellingen en musea of archieven die niet het behalen van een direct of indirect economisch of commercieel voordeel nastreven, door middel van daarvoor bestemde terminals in de gebouwen van die instellingen aan individuele leden van het publiek voor onderzoek of privé-studie.

- Artikel 15i

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd de verveelvoudiging of openbaarmaking die uitsluitend bestemd is voor mensen met een handicap, mits deze direct met de handicap verband houdt, van niet commerciële aard is en wegens die handicap noodzakelijk is, onverminderd het bepaalde in artikel 15j.
2. Voor de verveelvoudiging of openbaarmaking, bedoeld in het eerste lid, is ten behoeve van de maker of diens rechtverkrijgenden een billijke vergoeding verschuldigd.

- Artikel 15j

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, wordt niet beschouwd iedere handeling die noodzakelijk is voor:
 1. het omzetten van een gepubliceerd geschrift in een voor een leesgehandicapte toegankelijke vorm door een leesgehandicapte of een namens hem optredende persoon, mits de leesgehandicapte rechtmatig toegang heeft tot het gepubliceerde geschrift, het omgezette werk uitsluitend bestemd is voor gebruik door de leesgehandicapte en de integriteit van het gepubliceerde geschrift zoveel mogelijk geëerbiedigd wordt;
 2. het omzetten van een gepubliceerd geschrift in een voor een leesgehandicapte toegankelijke vorm door een toegelaten entiteit, mits de toegelaten entiteit rechtmatig toegang heeft tot het gepubliceerde geschrift, het omgezette werk uitsluitend bestemd is voor gebruik door een leesgehandicapte, en de integriteit van het gepubliceerde geschrift zoveel mogelijk geëerbiedigd wordt; en
 3. het openbaar maken van een omgezet werk als bedoeld onder 2, door een toegelaten entiteit aan een leesgehandicapte woonachtig in of een andere toegelaten entiteit gevestigd in een lidstaat van de Europese Unie of een staat die partij is bij het Leesgehandicaptenverdrag, mits de openbaarmaking geschiedt met het oog op uitsluitend gebruik door de leesgehandicapte en plaatsvindt zonder winstoogmerk.

2. Bij overeenkomst kan niet worden afgeweken van het in het eerste lid bepaalde.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat de in Nederland gevestigde toegelaten entiteit voor het omzetten of openbaar maken, bedoeld in het eerste lid, onder 2° en 3°, ten behoeve van de maker of diens rechtverkrijgenden een billijke vergoeding is verschuldigd. Daarbij kunnen nadere regels worden gegeven en voorwaarden worden gesteld.

- Artikel 15k

Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd de invoer door een leesgehandicapte of een toegelaten entiteit van een omgezet werk door een toegelaten entiteit in een andere lidstaat van de Europese Unie of een staat die partij is bij het Leesgehandicaptenverdrag. Hier kan niet van worden afgeweken bij overeenkomst.

- Artikel 15l

1. Een toegelaten entiteit die een omgezet werk grensoverschrijdend openbaar maakt op basis van artikel 15j, eerste lid, onder 3, dan wel invoert op basis van artikel 15k, heeft beleid om te waarborgen dat zij:
 1. omgezette werken uitsluitend openbaar maakt aan leesgehandicapten of andere toegelaten entiteiten;
 2. passende maatregelen neemt om de ongeoorloofde verveelvoudiging of openbaarmaking van omgezette werken te ontmoedigen;
 3. getuigt van de nodige zorgvuldigheid bij, en registers bijhoudt van, de handelingen die zij uitvoert met gepubliceerde geschriften en omgezette werken; en
 4. op haar website, in voorkomend geval, of via andere online- of offlinekanalen, informatie publiceert en actualiseert over de manier waarop zij voldoet aan de verplichtingen van het bepaalde onder 1° tot en met 3°;
2. Een toegelaten entiteit die een omgezet werk grensoverschrijdend openbaar maakt op basis van artikel 15j, eerste lid, onder 3, dan wel invoert op basis van artikel 15k, verstrekt desgevraagd aan een leesgehandicapte, een andere toegelaten entiteit of de maker of diens rechtverkrijgenden:
 1. de lijst met omgezette werken, alsmede de beschikbare vormen; en
 2. de naam en de contactgegevens van de toegelaten entiteiten waarmee zij omgezette werken heeft uitgewisseld.

- Artikel 15m

Voor de toepassing van de artikelen 15j, 15k en 15l wordt verstaan onder:

- a. leesgehandicapte: een persoon

1. die blind is;
2. met een visuele handicap die niet zodanig kan worden verbeterd dat de persoon het gezichtsvermogen krijgt dat wezenlijk gelijkwaardig is aan dat van een persoon zonder een dergelijke handicap en waardoor de persoon niet in staat is in wezenlijk dezelfde mate als een persoon zonder een dergelijke handicap gedrukte werken te lezen;
3. met een waarnemings- of andere leeshandicap waardoor de persoon niet in staat is in wezenlijk dezelfde mate als een persoon zonder een dergelijke handicap gedrukte werken te lezen; of
4. die anderszins, ten gevolge van een fysieke handicap, niet in staat is een boek vast te houden of te hanteren, dan wel scherp te zien of zijn ogen te bewegen in een mate die gewoonlijk voor het lezen noodzakelijk wordt geacht;

- b. gepubliceerd geschrift: een werk van letterkunde, wetenschap of kunst in de vorm van een boek, dagblad, krant, tijdschrift of ander soort geschrift, notaties met inbegrip van bladmuziek en daarmee samenhangende illustraties, op om het even welke draager, met inbegrip van audioformaten, dat wordt beschermd door het auteursrecht en dat is openbaar gemaakt;

- c. omgezet werk: een werk dat in een alternatieve vorm is omgezet waarmee dat werk voor een leesgehandicapte toegankelijk wordt, onder meer om de toegang tot het werk voor die leesgehandicapte even eenvoudig en gemakkelijk te maken als voor personen zonder leeshandicap;

- d. toegelaten entiteit: een entiteit die door een lidstaat is gemachtigd of erkend om zonder winstoogmerk onderwijs, opleiding, aangepast lezen of toegang tot informatie aan leesgehandicapten te bieden. Hieronder wordt mede verstaan openbare instellingen of organisaties zonder winstoogmerk die leesgehandicapten dezelfde diensten aanbieden als een van hun hoofdactiviteiten, institutionele verplichtingen of in het kader van hun taken van openbaar belang;

- e. Leesgehandicaptenverdrag: het op 27 juni 2013 te Marrakesh tot stand gekomen Verdrag van Marrakesh tot bevordering van de toegang tot gepubliceerde werken voor personen die blind zijn, visueel gehandicapt of anderszins een leeshandicap hebben.

- Artikel 15n

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd de reproductie door onderzoeksorganisaties en cultureel erfgoedinstellingen om met het oog op wetenschappelijk onderzoek tekst- en datamining te verrichten op het werk waartoe zij rechtmatige toegang hebben.
2. De reproductie bedoeld in het eerste lid wordt opgeslagen met een passend niveau van bescherming en mag worden bewaard voor doeleinden in verband met wetenschappelijk onderzoek.
3. De makers van werken van letterkunde, wetenschap of kunst en hun rechtverkrijgenden kunnen maatregelen nemen met het oog op de veiligheid en de integriteit van de netwerken en databanken waar die werken zijn opgeslagen. Deze maatregelen gaan niet verder dan wat nodig is om die doelstelling te verwezenlijken.
4. Van de bepalingen in dit artikel kan niet bij overeenkomst worden afgeweken.

- Artikel 15o

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 15n wordt een reproductie in het kader van tekst- en datamining niet als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst beschouwd mits degene die de tekst- en datamining verricht rechtmatig toegang heeft tot het werk en het auteursrecht door de maker of zijn rechtverkrijgenden niet uitdrukkelijk op passende wijze is voorbehouden, zoals door middel van machinaal leesbare middelen bij een online ter beschikking gesteld werk.
2. De reproductie gemaakt overeenkomstig het in het eerste lid bepaalde mag worden bewaard zolang dit nodig is voor tekst- en datamining.

- Artikel 16

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd de verveelvoudiging of openbaarmaking van gedeelten ervan uitsluitend ter toelichting bij het onderwijs, voor zover dit door het beoogde, niet-commerciële doel wordt gerechtvaardigd, mits:
 1. het werk waaruit is overgenomen rechtmatig openbaar gemaakt is;
 2. het overnemen in overeenstemming is met hetgeen naar de regels van het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is;

3. artikel 25 in acht wordt genomen;
 4. Voor zover redelijkerwijs mogelijk, de bron, waaronder de naam van de maker, op duidelijke wijze wordt vermeld; en
 5. aan de maker of zijn rechtverkrijgenden een billijke vergoeding wordt betaald.
2. Waar het geldt een kort werk of een werk als bedoeld in artikel 10, eerste lid onder 6., onder 9. of onder 11. mag voor hetzelfde doel en onder dezelfde voorwaarden het gehele werk worden overgenomen.
 3. Waar het het overnemen in een compilatiewerk betreft, mag van dezelfde maker niet meer worden overgenomen dan enkele korte werken of korte gedeelten van zijn werken, en waar het geldt werken als bedoeld in artikel 10, eerste lid onder 6., onder 9. of onder 11. niet meer dan enkele van die werken en in zodanige vereenvoudiging, dat deze door haar grootte of door de werkwijze, volgens welke zij vervaardigd is, een duidelijk verschil vertoont met het oorspronkelijke met dien verstande, dat wanneer van deze werken er twee of meer verenigd openbaar zijn gemaakt, die vereenvoudiging slechts ten aanzien van een daarvan geoorloofd is.
 4. De bepalingen van dit artikel zijn mede van toepassing ten aanzien van het overnemen in een andere taal dan de oorspronkelijke.
 5. De bepalingen van dit artikel zijn mede van toepassing op digitaal gebruik dat plaatsvindt onder verantwoordelijkheid van een onderwijsinstelling door middel van een beveiligde elektronische omgeving die alleen toegankelijk is voor de leerlingen of studenten en het onderwijzend personeel van de onderwijsinstelling.
 6. Van de bepalingen in dit artikel kan niet bij overeenkomst worden afgeweken.
- Artikel 16a

Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd een korte opname, weergave en mededeling ervan in het openbaar in een foto-, film-, radio- of televisiereportage voor zover zulks voor het behoorlijk weergeven van de actuele gebeurtenis welke het onderwerp der reportage uitmaakt, gerechtvaardigd is en mits, voor zover redelijkerwijs mogelijk, de bron, waaronder de naam van de maker, duidelijk wordt vermeld.
 - Artikel 16b
 1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd de vereenvoudiging welke beperkt blijft tot enkele exemplaren en welke uitsluitend

dient tot eigen oefening, studie of gebruik van de natuurlijke persoon die zonder direct of indirect commercieel oogmerk de verveelvoudiging vervaardigt of tot het verveelvoudigen uitsluitend ten behoeve van zichzelf opdracht geeft.

2. Waar het geldt een dag-, nieuws- of weekblad of een tijdschrift of een boek of de partituur of de partijen van een muziekwerk en de in die werken opgenomen andere werken, blijft die verveelvoudiging bovendien beperkt tot een klein gedeelte van het werk, behalve indien het betreft:
 - a. werken, waarvan naar redelijkerwijs mag worden aangenomen geen nieuwe exemplaren tegen betaling, in welke vorm ook, aan derden ter beschikking zullen worden gesteld;
 - b. in een dag-, nieuws- of weekblad of tijdschrift verschenen korte artikelen, berichten of andere stukken.
3. Waar het geldt een werk, als bedoeld bij artikel 10, eerste lid, onder 6°, moet de verveelvoudiging door haar grootte of door de werkwijze, volgens welke zij vervaardigd is, een duidelijk verschil vertonen met het oorspronkelijke werk.
4. Indien een ingevolge dit artikel toegelaten verveelvoudiging heeft plaatsgevonden, mogen de vervaardigde exemplaren niet zonder toestemming van de maker of zijn rechtverkrijgenden aan derden worden afgegeven, tenzij de afgifte geschiedt ten behoeve van een rechterlijke of bestuurlijke procedure.
5. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat voor de verveelvoudiging, bedoeld in het eerste lid, ten behoeve van de maker of diens rechtverkrijgenden een billijke vergoeding is verschuldigd. Daarbij kunnen nadere regelen worden gegeven en voorwaarden worden gesteld.
6. Dit artikel is niet van toepassing op het reproduceren, bedoeld in artikel 16c, noch op het nabouwen van bouwwerken.

- Artikel 16c

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd het reproduceren van het werk of een gedeelte ervan op een voorwerp dat bestemd is om een werk ten gehore te brengen, te vertonen of weer te geven, mits het reproduceren geschiedt zonder direct of indirect commercieel oogmerk en uitsluitend dient tot eigen oefening, studie of gebruik van de natuurlijke persoon die de reproductie vervaardigt.
2. Voor het reproduceren, bedoeld in het eerste lid, is ten behoeve van de maker of diens rechtverkrijgenden een billijke vergoeding

verschuldigd. De verplichting tot betaling van de vergoeding rust op de fabrikant of de importeur van de voorwerpen, bedoeld in het eerste lid.

3. Voor de fabrikant ontstaat de verplichting tot betaling van de vergoeding op het tijdstip dat de door hem vervaardigde voorwerpen in het verkeer kunnen worden gebracht. Voor de importeur ontstaat deze verplichting op het tijdstip van invoer.
4. De verplichting tot betaling van de vergoeding vervalt indien de ingevolge het tweede lid betalingsplichtige een voorwerp als bedoeld in het eerste lid uitvoert.
5. De vergoeding is slechts eenmaal per voorwerp verschuldigd.
6. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regelen worden gegeven met betrekking tot de voorwerpen ten aanzien waarvan de vergoeding, bedoeld in het tweede lid, verschuldigd is. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voorts nadere regelen worden gegeven en voorwaarden worden gesteld ter uitvoering van het bepaalde in dit artikel met betrekking tot de hoogte, verschuldigheid en vorm van de billijke vergoeding.
7. Indien een ingevolge dit artikel toegelaten reproductie heeft plaatsgevonden, mogen voorwerpen als bedoeld in het eerste lid niet zonder toestemming van de maker of zijn rechtverkrijgenden aan derden worden afgegeven, tenzij de afgifte geschiedt ten behoeve van een rechterlijke of bestuurlijke procedure.
8. Dit artikel is niet van toepassing op het verveelvoudigen van een met elektronische middelen toegankelijke verzameling als bedoeld in artikel 10, derde lid.

- Artikel 16d

1. De betaling van de in artikel 16c bedoelde vergoeding dient te geschieden aan een door Onze Minister van Justitie aan te wijzen, naar zijn oordeel representatieve rechtspersoon, die belast is met de inning en de verdeling van deze vergoeding overeenkomstig een reglement, dat is opgesteld door deze rechtspersoon, en dat is goedgekeurd door het College van Toezicht, bedoeld in de Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten. In aangelegenheden betreffende de inning en vergoeding vertegenwoordigt deze rechtspersoon de makers of hun rechtverkrijgenden in en buiten rechte.
2. De rechtspersoon, bedoeld in het eerste lid, staat onder toezicht van het College van Toezicht, bedoeld in de Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten.

- Artikel 16e

De hoogte van de in artikel 16c bedoelde vergoeding wordt vastgesteld door een door Onze Minister van Justitie aan te wijzen stichting waarvan het bestuur zodanig is samengesteld dat de belangen van de makers of hun rechtverkrijgenden en de ingevolge artikel 16c, tweede lid, betalingsplichtigen op evenwichtige wijze worden behartigd. De voorzitter van het bestuur van deze stichting wordt benoemd door Onze Minister van Justitie.

- Artikel 16f

Degene die tot betaling van de in artikel 16c bedoelde vergoeding verplicht is, is gehouden onverwijld of binnen een met de in artikel 16d, eerste lid, bedoelde rechtspersoon overeengekomen tijdvak opgave te doen aan deze rechtspersoon van het aantal van de door hem geïmporteerde of vervaardigde voorwerpen, bedoeld in artikel 16c, eerste lid. Hij is voorts gehouden aan deze rechtspersoon op diens aanvraag onverwijld die bescheiden ter inzage te geven, waarvan kennisneming noodzakelijk is voor de vaststelling van de verschuldigdheid en de hoogte van de vergoeding.

- Artikel 16g

Geschillen met betrekking tot de vergoeding, bedoeld in de artikelen 15i, 15j, 16, 16b, 16c en 16h, worden in eerste aanleg bij uitsluiting beslist door de rechtbank Den Haag.

- Artikel 16ga

1. De verkoper van de in artikel 16c, eerste lid bedoelde voorwerpen is gehouden aan de in artikel 16d, eerste lid, bedoelde rechtspersoon op diens aanvraag onverwijld die bescheiden ter inzage te geven waarvan de kennisneming noodzakelijk is om vast te stellen of de in artikel 16c, tweede lid, bedoelde vergoeding door de fabrikant of de importeur betaald is.
2. Indien de verkoper niet kan aantonen dat de vergoeding door de fabrikant of de importeur betaald is, is hij verplicht tot betaling daarvan aan de in artikel 16d, eerste lid, bedoelde rechtspersoon, tenzij uit de in het eerste lid genoemde bescheiden blijkt wie de fabrikant of de importeur is.

- Artikel 16h

1. Een reprografische verveelvoudiging van een artikel in een dag-, nieuws- of weekblad of een tijdschrift of van een klein gedeelte van een boek en van de in zo'n werk opgenomen andere werken

wordt niet beschouwd als inbreuk op het auteursrecht, mits voor deze verveelvoudiging een vergoeding wordt betaald.

2. Een reprografische verveelvoudiging van het gehele werk wordt niet beschouwd als inbreuk op het auteursrecht, indien van een boek naar redelijkerwijs mag worden aangenomen geen nieuwe exemplaren tegen betaling, in welke vorm dan ook, aan derden ter beschikking worden gesteld, mits voor deze verveelvoudiging een vergoeding wordt betaald.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat ten aanzien van de verveelvoudiging van werken als bedoeld bij artikel 10, eerste lid, onder 1°, van het in een of meer der voorgaande leden bepaalde mag worden afgeweken ten behoeve van de uitoefening van de openbare dienst, alsmede ten behoeve van de vervulling van taken waarmee in het algemeen belang werkzame instellingen zijn belast. Daarbij kunnen nadere regelen worden gegeven en nadere voorwaarden worden gesteld.

- Artikel 16i

De vergoeding, bedoeld in artikel 16h, wordt berekend over iedere pagina waarop een werk als bedoeld in het eerste en tweede lid van dat artikel reprografisch verveelvoudigd is.

Bij algemene maatregel van bestuur wordt de hoogte van de vergoeding vastgesteld en kunnen nadere regelen en voorwaarden worden gesteld.

- Artikel 16j

Een met inachtneming van artikel 16h vervaardigde reprografische verveelvoudiging mag, zonder toestemming van de maker of zijn rechtverkrijgende, alleen worden afgegeven aan personen die in dezelfde onderneming, organisatie of instelling werkzaam zijn, tenzij de afgifte geschiedt ten behoeve van een rechterlijke of administratieve procedure.

- Artikel 16k

De verplichting tot betaling van de vergoeding, bedoeld in artikel 16h, vervalt door verloop van drie jaar na het tijdstip waarop de verveelvoudiging vervaardigd is.

De vergoeding is niet verschuldigd indien de betalingsplichtige kan aantonen dat de maker of diens rechtverkrijgende afstand heeft gedaan van het recht op de vergoeding.

- Artikel 16l

1. De betaling van de vergoeding, bedoeld in artikel 16h, dient te geschieden aan een door Onze Minister van Justitie aan te wijzen, naar zijn oordeel representatieve rechtspersoon, die met uitsluiting van anderen belast is met de inning en de verdeling van deze vergoeding.
 2. In aangelegenheden betreffende de inning van de vergoeding vertegenwoordigt de rechtspersoon, bedoeld in het eerste lid, de makers of hun rechtverkrijgenden in en buiten rechte.
 3. De rechtspersoon, bedoeld in het eerste lid, hanteert voor de verdeling van de geïnde vergoedingen een reglement. Het reglement behoeft de goedkeuring van het College van Toezicht, bedoeld in de Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten.
 4. De rechtspersoon, bedoeld in het eerste lid, staat onder toezicht van het College van Toezicht, bedoeld in de Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten.
 5. Het eerste en tweede lid vinden geen toepassing voorzover degene die tot betaling van de vergoeding verplicht is, kan aantonen dat hij met de maker of zijn rechtverkrijgende overeengekomen is dat hij de vergoeding rechtstreeks aan deze zal betalen.
- Artikel 16m

Degene die de vergoeding, bedoeld in artikel 16h, dient te betalen aan de rechtspersoon, bedoeld in artikel 16l, eerste lid, is gehouden aan deze opgave te doen van het totale aantal reprografische verveelvoudigingen dat hij per jaar maakt.

De opgave, bedoeld in het eerste lid, behoeft niet gedaan te worden, indien per jaar minder dan een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen aantal reprografische verveelvoudigingen gemaakt wordt.
 - Artikel 16n
 1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd de reproductie ervan door een cultureel erfgoedinstelling indien:
 1. de reproductie geschiedt met als doel het behoud van het werk en de reproductie daarvoor noodzakelijk is; en
 2. het werk permanent deel uitmaakt van de collectie van de cultureel erfgoedinstelling.
 2. Van het in het eerste lid bepaalde kan niet bij overeenkomst worden afgeweken.
 - Artikel 16o

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder 1, 5 of 10, wordt niet beschouwd de reproductie of beschikbaarstelling door voor het publiek toegankelijke bibliotheken, onderwijsinstellingen en musea, alsmede archieven en instellingen voor cinematografisch of audiovisueel erfgoed die niet het behalen van een direct of indirect economisch of commercieel voordeel nastreven, van een voor het eerst in een lidstaat van de Europese Unie of in een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte openbaar gemaakt werk mits:
 - a. het werk deel uitmaakt van de eigen verzameling van de hiervoor bedoelde organisaties;
 - b. de rechthebbende op het werk na een zorgvuldig onderzoek als bedoeld in artikel 16p niet is geïdentificeerd en opgespoord; en
 - c. de reproductie en beschikbaarstelling geschiedt in het kader van de uitoefening van een publieke taak, in het bijzonder het behouden en restaureren van de werken en het verstrekken van voor culturele en onderwijsdoeleinden bestemde toegang tot de werken uit de eigen verzameling van de hiervoor bedoelde organisaties.
2. Indien aan twee of meer personen het auteursrecht toekomt op het werk en na een zorgvuldige onderzoek niet alle rechthebbenden zijn geïdentificeerd en opgespoord, kan het werk alleen worden gereproduceerd en beschikbaar gesteld indien de opgespoorde rechthebbende met betrekking tot de rechten waarover hij beschikt daarvoor toestemming verleent. De organisaties, genoemd in het eerste lid, vermelden bij de beschikbaarstelling de geïdentificeerde, maar niet opgespoorde rechthebbende(n).
3. Een werk dat niet eerder is openbaar gemaakt, kan worden gereproduceerd en beschikbaar gesteld, overeenkomstig het eerste lid, indien het werk met toestemming van de rechthebbende in de in het eerste lid onder a bedoelde verzameling is opgenomen en redelijkerwijs aannemelijk is dat de rechthebbende zich niet tegen de reproductie en beschikbaarstelling zou verzetten.
4. De organisaties, genoemd in het eerste lid, mogen met de reproductie en beschikbaarstelling inkomsten genereren op voorwaarde dat deze inkomsten uitsluitend dienen ter vergoeding van de kosten van de digitalisering en beschikbaarstelling van de in het eerste lid bedoelde werken.

- Artikel 16p

1. Het zorgvuldig onderzoek naar de rechthebbende, als bedoeld in artikel 16o, eerste lid, onder b, wordt uitgevoerd door voor ieder werk als bedoeld in artikel 16o, eerste lid, en voor ieder daarin opgenomen werk van letterkunde, wetenschap of kunst de voor de desbetreffende categorie van werken geschikte bronnen voor het opsporen van rechthebbenden te raadplegen. Op voordracht van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap worden bij algemene maatregel van bestuur regels gegeven ten aanzien van de bij het onderzoek te raadplegen bronnen.
2. Het onderzoek vindt plaats in de lidstaat waarin het werk voor het eerst is openbaar gemaakt. Voor filmwerken vindt het onderzoek plaats in de lidstaat waar de producent zijn zetel of gewone woonplaats heeft.
3. Voor een werk als bedoeld in artikel 16o, derde lid, vindt het onderzoek plaats in de lidstaat waar de organisatie die het werk met toestemming van de rechthebbende in de eigen verzameling heeft opgenomen, is gevestigd.
4. Indien er aanwijzingen zijn dat informatie over de rechthebbende aanwezig is in een andere lidstaat, worden ook de in die lidstaat voor een zorgvuldig onderzoek voorgeschreven bronnen geraadpleegd.
5. De organisaties, bedoeld in artikel 16o, eerste lid, houden bij welke bronnen in het kader van het onderzoek zijn geraadpleegd en welke informatie hieruit is voortgekomen. De organisaties verstrekken de volgende gegevens aan een op voordracht van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen instantie, ten behoeve van doorgeleiding aan het Harmonisatiebureau voor de Interne Markt:
 - a. de resultaten van het zorgvuldig onderzoek dat door de organisaties is verricht en dat tot de conclusie heeft geleid dat het werk verweesd is;
 - b. de wijze waarop het werk zal worden gebruikt;
 - c. de contactgegevens van de organisaties; en
 - d. voor zover van toepassing, iedere wijziging in de status van het werk.

Op voordracht van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels gesteld over de aan te leveren gegevens en de wijze van aanleveren.

6. Voor verweesde werken opgenomen in de databank van het Harmonisatiebureau, genoemd in het vijfde lid, is voor de reproductie en beschikbaarstelling als bedoeld in artikel 16o, eerste lid, een zorgvuldig onderzoek als bedoeld in artikel 16o, eerste lid, onder b, niet noodzakelijk.

- Artikel 16q

Het gebruik van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst overeenkomstig artikel 16o, eerste lid, wordt beëindigd indien een rechthebbende met betrekking tot de rechten waar hij over beschikt, gebruik maakt van de mogelijkheid om de status van verweesd werk te beëindigen. De organisaties bedoeld in artikel 16o, eerste lid, zijn aan de rechthebbende een billijke vergoeding verschuldigd voor het gebruik dat op grond van artikel 16o van het werk is gemaakt.

- Artikel 16r

Voor de toepassing van de artikelen 16o, 16p, 16q en 17 wordt onder beschikbaarstelling verstaan het, per draad of draadloos, beschikbaar stellen van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst voor het publiek op zodanige wijze dat de leden van het publiek op een door hen gekozen individuele plaats en tijd toegang hebben tot het werk.

- Artikel 17

Als inbreuk op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder 5 of 10, wordt niet beschouwd de reproductie of beschikbaarstelling door een publieke media-instelling als bedoeld in Hoofdstuk 2 van de Mediawet 2008 van een in een lidstaat van de Europese Unie of in een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte openbaar gemaakt werk als bedoeld in artikel 16o, eerste lid, onder b, dat door de publieke media-instelling is geproduceerd vóór 1 januari 2003 en is gearchiveerd. De artikelen 16o tot en met 16r zijn van overeenkomstige toepassing.

- Artikel 17a

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen in het algemeen belang regelen worden gesteld nopens de uitoefening van het recht van de maker van een werk of zijn rechtverkrijgenden met betrekking tot de openbaarmaking van een werk door uitzending van een radio- of televisieprogramma via radio of televisie, of een ander medium dat eenzelfde functie vervult. De algemene maatregel van bestuur, bedoeld in de eerste volzin, kan bepalen, dat zodanig werk in Nederland mag worden openbaar gemaakt zonder voorafgaande toestemming van de maker of

zijn rechtverkrijgenden, indien de uitzending plaats vindt vanuit Nederland dan wel vanuit een staat die geen partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte. Zij die bevoegd zijn een werk zonder voorafgaande toestemming openbaar te maken, zijn desalniettemin verplicht de rechten van de maker, bedoeld in artikel 25, te eerbiedigen en aan de maker of zijn rechtverkrijgenden een billijke vergoeding te betalen, welke bij gebreke van overeenstemming op vordering van de meest gereede partij door de rechter zal worden vastgesteld, die tevens het stellen van zekerheid kan bevelen. Het hiervoor bepaalde is niet van toepassing op het uitzenden van een in een radio- of televisieprogramma opgenomen werk door middel van een satelliet.

- Artikel 17b

1. Tenzij anders is overeengekomen, sluit de bevoegdheid tot openbaarmaking door uitzending van een radio- of televisieprogramma via radio of televisie, of een ander medium dat eenzelfde functie vervult niet in de bevoegdheid het werk vast te leggen.
2. De omroeporganisatie die bevoegd is tot de openbaarmaking, bedoeld in het eerste lid, is echter gerechtigd met haar eigen middelen en uitsluitend voor uitzending van haar eigen radio- of televisieprogramma's het ter uitzending bestemde werk tijdelijk vast te leggen. De omroeporganisatie, die dientengevolge gerechtigd is tot vastlegging, is desalniettemin verplicht de rechten van de maker van het werk, bedoeld in artikel 25, te eerbiedigen.
3. Vastleggingen die met inachtneming van het tweede lid zijn vervaardigd en een uitzonderlijke documentaire waarde bezitten, mogen in officiële archieven worden bewaard.

- Artikel 17c

Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde of kunst wordt niet beschouwd de gemeentezang en de instrumentale begeleiding daarvan tijdens een eredienst.

- Artikel 17d

Een krachtens de artikelen 15j, derde lid, 16b, vijfde lid, 16c, zesde lid, 16h, derde lid, 16m, tweede lid, 17a, 29a, vierde en vijfde lid, 29c, zevende lid, 44, vierde lid, of 45, tweede lid, vastgestelde algemene maatregel van bestuur of een wijziging daarvan treedt niet eerder in werking dan acht weken na datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Van de plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal.

- Artikel 18

Als inbreuk op het auteursrecht op een werk als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder 6, of op een werk, betrekkelijk tot de bouwkunde als bedoeld in artikel 10,* [Artikel 37]{#aw37 en verder} eerste lid, onder 8, dat is gemaakt om permanent in openbare plaatsen te worden geplaatst, wordt niet beschouwd de verveelvoudiging of openbaarmaking van afbeeldingen van het werk zoals het zich aldaar bevindt. Waar het betreft het overnemen in een compilatiewerk, mag van dezelfde maker niet meer worden overgenomen dan enkele van zijn werken.

- Artikel 18a

Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd de incidentele verwerking ervan als onderdeel van ondergeschikte betekenis in een ander werk.

- Artikel 18b

Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd de openbaarmaking of verveelvoudiging ervan in het kader van een karikatuur, parodie of pastiche mits het gebruik in overeenstemming is met hetgeen naar de regels van het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is.

- Artikel 18c

1. Als inbreuk op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd het voor niet-commerciële doeleinden beschikbaar stellen voor het publiek van het werk door een cultureel erfgoedinstelling mits:

1. het werk niet in de handel verkrijgbaar is;
2. het werk permanent deel uitmaakt van de collectie van de erfgoedinstelling;
3. het werk beschikbaar wordt gesteld op een niet-commerciële website; en
4. de naam van de maker wordt vermeld, tenzij dit niet mogelijk blijkt.

2. De artikelen 44, derde tot en met vijfde lid, en 44b zijn van overeenkomstige toepassing.

3. Dit artikel is niet van toepassing op soorten werken waarvoor een collectieve beheersorganisatie als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten bestaat die vol doet aan het in artikel 44, eerste lid, onder 1. bepaalde.

- Artikel 19

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een portret wordt niet beschouwd de verveelvoudiging daarvan door, of ten behoeve van, den geportretteerde of, na diens overlijden, zijne nabestaanden.
2. Bevat eene zelfde afbeelding het portret van twee of meer personen, dan staat die verveelvoudiging aan ieder hunner ten aanzien van andere portretten dan zijn eigen slechts vrij met toestemming van die andere personen of, gedurende tien jaren na hun overlijden, van hunne nabestaanden.
3. Ten aanzien van een fotografisch portret wordt mede niet als inbreuk op het auteursrecht beschouwd het openbaar maken daarvan in een nieuwsblad of tijdschrift door of met toestemming van een der personen, in het eerste lid genoemd, mits daarbij de naam des makers, voor zoover deze op of bij het portret is aangeduid, vermeld wordt.
4. Dit artikel is slechts van toepassing ten aanzien van portretten, welke vervaardigd zijn ingevolge eene opdracht, door of vanwege de geportretteerde personen, of te hunnen behoeve aan den maker gegeven.

- Artikel 20

1. Tenzij anders is overeengekomen is degene, wien het auteursrecht op een portret toekomt, niet bevoegd dit openbaar te maken zonder toestemming van den geportretteerde of, gedurende tien jaren na diens overlijden, van diens nabestaanden.
2. Bevat een zelfde afbeelding het portret van twee of meer personen, dan is ten aanzien van de gansche afbeelding de toestemming vereischt van alle geportretteerden of, gedurende tien jaren na hun overlijden, van hunne nabestaanden.
3. Het laatste lid van het voorgaande artikel is van toepassing.

- Artikel 21

Is een portret vervaardigd zonder daartoe strekkende opdracht, den maker door of vanwege den geportretteerde, of te diens behoeve, gegeven, dan is openbaarmaking daarvan door dengene, wien het auteursrecht daarop toekomt, niet geoorloofd, voor zoover een redelijk belang van den geportretteerde of, na zijn overlijden, van een zijner nabestaanden zich tegen de openbaarmaking verzet.

- Artikel 22

1. In het belang van de openbare veiligheid alsmede ter opsporing van strafbare feiten mogen afbeeldingen van welke aard ook door

of vanwege de justitie worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt.

2. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd het overnemen ervan ten behoeve van de openbare veiligheid of om het goede verloop van een bestuurlijke, parlementaire of gerechtelijke procedure of de berichtgeving daarover te waarborgen.

- Artikel 23

Tenzij anders overeengekomen, is de eigenaar, bezitter of houder van een teken-, schilder-, bouw- of beeldhouwwerk of een werk van toegepaste kunst bevoegd dat werk te verveelvoudigen of openbaar te maken voor zover dat noodzakelijk is voor openbare tentoonstelling of openbare verkopen van dat werk, een en ander met uitsluiting van enig ander commercieel gebruik.

- Artikel 24

Tenzij anders is overeengekomen blijft de maker van eenig schilderwerk, niettegenstaande de overdracht van zijn auteursrecht, bevoegd gelijke schilderwerken te vervaardigen.

- Artikel 24a

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een verzameling als bedoeld in artikel 10, derde lid, wordt niet beschouwd de verveelvoudiging, vervaardigd door de rechtmatige gebruiker van de verzameling, die noodzakelijk is om toegang te verkrijgen tot en normaal gebruik te maken van de verzameling.
2. Indien de rechtmatige gebruiker slechts gerechtigd is tot het gebruik van een deel van de verzameling geldt het eerste lid slechts voor de toegang tot en het normaal gebruik van dat deel.
3. Bij overeenkomst kan niet ten nadele van de rechtmatige gebruiker worden afgeweken van het eerste en tweede lid.

- Artikel 25

1. De maker van een werk heeft, zelfs nadat hij zijn auteursrecht heeft overgedragen, de volgende rechten:
 - a. het recht zich te verzetten tegen openbaarmaking van het werk zonder vermelding van zijn naam of andere aanduiding als maker, tenzij het verzet zou zijn in strijd met de redelijkheid;

- b. het recht zich te verzetten tegen de openbaarmaking van het werk onder een andere naam dan de zijne, alsmede tegen het aanbrengen van enige wijziging in de benaming van het werk of in de aanduiding van de maker, voor zover deze op of in het werk voorkomen, dan wel in verband daarmee zijn openbaar gemaakt;
 - c. het recht zich te verzetten tegen elke andere wijziging in het werk, tenzij deze wijziging van zodanige aard is, dat het verzet zou zijn in strijd met de redelijkheid;
 - d. het recht zich te verzetten tegen elke misvorming, verminking of andere aantasting van het werk, welke nadeel zou kunnen toebrengen aan de eer of de naam van de maker of aan zijn waarde in deze hoedanigheid.
2. De in het eerste lid genoemde rechten komen, na het overlijden van de maker tot aan het vervallen van het auteursrecht, toe aan de door de maker bij uiterste wilsbeschikking aangewezenen.
 3. Van het recht, in het eerste lid, onder a genoemd kan afstand worden gedaan. Van de rechten onder b en c genoemd kan afstand worden gedaan voor zover het wijzigingen in het werk of in de benaming daarvan betreft.
 4. Heeft de maker van het werk het auteursrecht overgedragen dan blijft hij bevoegd in het werk zodanige wijzigingen aan te brengen als hem naar de regels van het maatschappelijk verkeer te goeder trouw vrijstaan. Zolang het auteursrecht voortduurt komt gelijke bevoegdheid toe aan de door de maker bij uiterste wilsbeschikking aangewezenen, als redelijkerwijs aannemelijk is, dat ook de maker die wijzigingen zou hebben goedgekeurd.

- Artikel 25a

1. In deze paragraaf worden onder nabestaanden verstaan de ouders, de echtgenoot of de geregistreerde partner en de kinderen. De aan de nabestaanden toekomende bevoegdheden kunnen zelfstandig door ieder van hen worden uitgeoefend. Bij verschil van mening kan de rechter een voor hen bindende beslissing geven.
2. In deze paragraaf wordt onder onderzoeksorganisatie verstaan een universiteit, inclusief de bibliotheken ervan, een onderzoeksinstituting of een andere entiteit die hoofdzakelijk tot doel heeft wetenschappelijk onderzoek te verrichten of onderwijsactiviteiten te verrichten die ook de verrichting van wetenschappelijk onderzoek omvatten:
 1. zonder winstoogmerk of door herinvestering van alle winst in haar wetenschappelijk onderzoek, of

2. op grond van een door een staat die partij is bij de Europese Unie of Europese Economische Ruimte, erkende taak van algemeen belang;

op zodanige wijze dat de toegang tot de door zulk wetenschappelijk onderzoek voortgebrachte resultaten niet op preferentiële basis kan worden aangewend door een onderneming die een beslissende invloed heeft op dit soort organisatie.

3. In deze paragraaf wordt onder tekst- en datamining verstaan een geautomatiseerde analysetechniek die gericht is op de ontleding van tekst en gegevens in digitale vorm om informatie te genereren zoals, maar niet uitsluitend, patronen, trends en onderlinge verbanden.
4. In deze paragraaf wordt onder instelling voor cultureel erfgoed verstaan: een voor het publiek toegankelijke bibliotheek of een voor het publiek toegankelijk museum, een archief of een instelling voor cinematografisch of audio(visueel) erfgoed.

- Artikel 37

1. Het auteursrecht vervalt door verloop van 70 jaren, te rekenen van de 1e januari van het jaar, volgende op het sterfjaar van de maker.
2. De duur van een gemeenschappelijk auteursrecht op een zelfde werk, aan twee of meer personen als gezamenlijke makers daarvan toekomende, wordt berekend van de 1e januari van het jaar, volgende op het sterfjaar van de langstlevende hunner.

- Artikel 38

1. Het auteursrecht op een werk, ten aanzien waarvan de maker niet is aangeduid of niet op zodanige wijze dat zijn identiteit buiten twijfel staat, vervalt door verloop van 70 jaren, te rekenen van de 1e januari van het jaar, volgende op dat, waarin de eerste openbaarmaking van het werk rechtmatig heeft plaatsgehad.
2. Hetzelfde geldt ten aanzien van werken, waarvan een openbare instelling, een vereniging, stichting of vennootschap als maker wordt aangemerkt, tenzij de natuurlijke persoon, die het werk heeft gemaakt, als zodanig is aangeduid op of in exemplaren van het werk, die zijn openbaar gemaakt.
3. Indien de maker vóór het verstrijken van de in het eerste lid genoemde termijn zijn identiteit openbaart, zal de duur van het auteursrecht op dat werk worden berekend naar de bepalingen van artikel 37.

- Artikel 39

Voor werken, waarvan de duur van het auteursrecht niet wordt berekend naar de bepalingen van artikel 37 en die niet binnen 70 jaren na hun totstandkoming op rechtmatige wijze zijn openbaar gemaakt, vervalt het auteursrecht.

- Artikel 40

Het auteursrecht op een filmwerk vervalt door verloop van 70 jaren, te rekenen van de 1e januari van het jaar, volgende op het sterfjaar van de langstlevende van de volgende personen: de hoofdregisseur, de scenarioschrijver, de schrijver van de dialogen en degene die ten behoeve van het filmwerk de muziek heeft gemaakt.

- Artikel 40a

Indien in het geval van een muziekwerk met woorden het auteursrecht op de muziek en het auteursrecht op de woorden berusten bij verschillende personen, vervalt het auteursrecht door verloop van 70 jaren, te rekenen van de 1e januari van het jaar volgende op het sterfjaar van de langstlevende van hen.

- Artikel 41

Ten aanzien van werken, in verschillende banden, delen, nummers of afleveringen verschenen, wordt voor de toepassing van artikel 38 iedere band, deel, nummer of aflevering als een afzonderlijk werk aangemerkt.

- Artikel 42

In afwijking voor zoverre van de bepalingen van dit hoofdstuk kan in Nederland geenerlei beroep worden gedaan op auteursrecht, waarvan de duur in het land van oorsprong van het werk reeds verstreken is. Het in de eerste zin bepaalde geldt niet voor werken waarvan de maker onderdaan is van een lid-staat van de Europese Unie of een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte van 2 mei 1992.

Bijlage E

Nice classificatie

Dit is een verkorte versie van de Nice classificatie. De volledige versie is te vinden op de website [WIPO Nice classification](#).

Waren klasse	Korte beschrijving
1	Chemische producten voor industriële, wetenschappelijke en fotografische doeleinden, alsmede voor land-, tuin- en bosbouwkundige doeleinden; kunstharsen als grondstof, plastics als grondstof; meststoffen; brandblusmiddelen; hardings- en soldeerpreparaten voor metalen; chemische producten voor het conserveren van voedingsmiddelen; looistoffen; kleefstoffen voor industriële doeleinden.
2	Verven, vernissen, lakken; roestwerende middelen en houtconserveringsmiddelen; kleurstoffen; beitsen; natuurlijke harsen als grondstof; metalen in blad- en poedervorm voor schilders, decorateurs, drukkers en kunstenaars.
3	Bleekmiddelen en andere wasmiddelen; reinigings-, polijst-, ontvettings- en schuurmiddelen; zepen; parfumerieën, etherische oliën, cosmetische middelen, haarlotions; tandreinigingsmiddelen.
4	Industriële oliën en vetten; smeermiddelen; producten voor het absorberen, besproeien en binden van stof; brandstoffen (met inbegrip van motorbenzine) en verlichtingsstoffen; kaarsen en lampenpitten voor verlichting.

Waren klasse	Korte beschrijving
5	Farmaceutische en diergeneeskundige producten; hygiënische producten voor medisch gebruik; diëtische voedingsmiddelen en diëtische substanties voor medisch of veterinaire gebruik; voedingsmiddelen voor baby's; voedingssupplementen voor mens en dier; pleisters, verbandmiddelen; tandvulmiddelen en afdrukmateriaal voor tandartsen; ontsmettingsmiddelen; middelen ter verdelgung van ongedierte; schimmeldodende en onkruidverdelgende middelen.
6	Onedele metalen en hun legeringen; bouwmaterialen van metaal; verplaatsbare constructies van metaal; metalen materialen voor spoorwegen; niet-elektrische metalen kabels en draden; slotenmakerswaren van metaal en kleinijzerwaren; metalen buizen; brandkasten; metaalwaren voor zover niet begrepen in andere klassen; ertsen.
7	Machines en werktuigmachines; motoren (uitgezonderd motoren voor landvoertuigen); koppelingen en transmissie-organen (behalve voor landvoertuigen); landbouwinstrumenten, anders dan handbediend; broedmachines; verkoopautomaten.
8	Handgereedschappen en -instrumenten, met de hand te bedienen; messenmakerswaren, vorken en lepels; blanke wapenen: scheerapparaten.
9	Wetenschappelijke, zeevaartkundige, landmeetkundige, fotografische, cinematografische, optische, weeg-, meet-, sein-, controle- (inspectie-), hulpverlenings- (reddings-) en onderwijstoestellen en -instrumenten; apparaten en instrumenten voor de geleiding, de verdeling, de omzetting, de opslag, het regelen en het sturen van elektrische stroom; apparaten voor het opnemen, het overbrengen en het weergeven van geluid of beeld; magnetische gegevensdragers, schijfvormige geluidsdragers; compact discs, DVD's en andere digitale dragers; mechanismen voor apparaten met vooruitbetaling; kasregisters, rekenmachines, gegevensverwerkende apparatuur en computers; software; brandblusapparaten.
10	Chirurgische, medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toestellen en instrumenten; kunstledematen, -ogen en -tanden; orthopedische artikelen; hechtmateriaal.

Waren klasse	Korte beschrijving
11	Verlichtings-, verwarmings-, stoomopwekkings-, kook-, koel-, droog-, ventilatie- en waterleidingsapparaten en sanitaire installaties.
12	Vervoermiddelen; middelen voor vervoer over land, door de lucht of over het water.
13	Vuurwapenen; munitie en projectielen; springstoffen; vuurwerk.
14	Edele metalen en hun legeringen en producten hieruit vervaardigd of hiermee bedekt voor zover niet begrepen in andere klassen; juwelierswaren, bijouterieën, edelstenen; uurwerken en tijdmeetinstrumenten.
15	Muziekinstrumenten.
16	Papier, karton en hieruit vervaardigde producten voor zover niet begrepen in andere klassen; drukwerken; boekbinderswaren; foto's; schrijfbehoeften; kleefstoffen voor kantoorgebruik of voor de huishouding; materiaal voor kunstenaars; penselen; schrijfmachines en kantoorartikelen (uitgezonderd meubelen); leermiddelen en onderwijsmateriaal (uitgezonderd toestellen); plastic materialen voor verpakking, voor zover niet begrepen in andere klassen; drukletters; clichés.
17	Rubber, guttapercha, gummi, asbest, mica en hieruit vervaardigde producten voor zover niet begrepen in andere klassen; halfbewerkte plastic producten; dichtings-, pakking- en isolatiemateriaal; niet-metalen buigzame buizen.
18	Leder en kunstleder en hieruit vervaardigde producten voor zover niet begrepen in andere klassen; dierenhuiden; reiskoffers en koffers; paraplu's, parasols en wandelstokken; zweepen en zadelmakerswaren.
19	Bouwmaterialen, niet van metaal; onbuigzame buizen, niet van metaal, voor de bouw; asfalt, pek en bitumen; verplaatsbare constructies, niet van metaal; monumenten, niet van metaal.
20	Meubelen, spiegels, lijsten; van hout, kurk, riet, bies, teen, hoorn, been, ivoor, balein, schildpad, barnsteen, parelmoer, meerschuur, vervangingsmiddelen van al deze stoffen of van plastic vervaardigde producten voor zover niet begrepen in andere klassen.

Waren klasse	Korte beschrijving
21	Gerei en vaatwerk voor de huishouding of de keuken; kammen en sponzen; borstels (uitgezonderd penselen); materialen voor de borstelfabricage; reinigingsmateriaal; staalwol; ruw of halfbewerkt glas (uitgezonderd glas voor bouwdoeleinden); glas-, porselein- en aardewerk voor zover niet begrepen in andere klassen.
22	Touw, bindgarens, netten, tenten, dekzeilen, zeilen, zakken (voor zover niet begrepen in andere klassen); vulmateriaal (uitgezonderd van rubber of plastic); ruwe vezelige textielmaterialen.
23	Garens en draden voor textielgebruik.
24	Weefsels en textielproducten voor zover niet begrepen in andere klassen; spreien; tafellakens.
25	Kledingstukken, schoeisel, hoofddeksels.
26	Kant en borduurwerk, band en veters; knopen, haken en ogen, spelden en naalden; kunstbloemen.
27	Tapijten, vloermatten, matten, linoleum en andere vloerbedekking; wandbekleding, niet van textielmateriaal.
28	Spellen, speelgoederen; gymnastiek- en sportartikelen voor zover niet begrepen in andere klassen; versierselen voor kerstbomen.
29	Vlees, vis, gevogelte en wild; vleesextracten; geconserveerde, bevroren, gedroogde en gekookte vruchten en groenten; geleien, jams, compote; eieren, melk en melkproducten; eetbare oliën en vetten.
30	Koffie, thee, cacao, koffiesurrogaten; rijst, tapioca, sago; meel en graanpreparaten, brood, banketbakkers- en suikerbakkerswaren, consumptie-ijs; suiker; honing, melassestroop; gist, rijsmiddelen; zout, mosterd; azijn, kruidensausen; specerijen; ijs.
31	Zaden en land-, tuin- en bosbouwproducten voor zover niet begrepen in andere klassen; levende dieren; verse vruchten en groenten; zaaizaden, levende planten en bloemen; voedingsmiddelen voor dieren, mout.
32	Bieren; minerale en gazeuse wateren en andere alcoholvrije dranken; vruchtendranken en vruchtensappen; siropen en andere preparaten voor de bereiding van dranken.
33	Alcoholhoudende dranken (uitgezonderd bieren).
34	Tabak; artikelen voor rokers; lucifers.

Diensten		Korte beschrijving
klasse		
35		Reclame; beheer van commerciële zaken; zakelijke administratie; administratieve diensten.
36		Verzekeringen; financiële zaken; monetaire zaken; makelaardij in onroerende goederen.
37		Bouw; reparaties; installatiewerkzaamheden.
38		Telecommunicatie.
39		Transport; verpakking en opslag van goederen; organisatie van reizen.
40		Behandeling van materialen.
41		Opvoeding; opleiding; ontspanning; sportieve en culturele activiteiten.
42		Wetenschappelijke en technologische diensten, alsmede bijbehorende onderzoeks- en ontwerpdiensten; dienstverlening op het gebied van industriële analyse en industrieel onderzoek; ontwerpen en ontwikkelen van computers en van software.
43		Restauratie (het verstrekken van voedsel en dranken); tijdelijke huisvesting.
44		Medische diensten; veterinaire diensten; dienstverlening op het gebied van hygiëne en schoonheidsverzorging voor mensen of dieren; dienstverlening op het gebied van land-, tuin- en bosbouw.
45		Juridische diensten; veiligheidsdiensten voor de bescherming van goederen en personen; persoonlijke en maatschappelijke diensten verleend door derden om aan individuele behoeften te voldoen.

Bijlage F

Documenten

F.1 WO 00/06437 A1

PCT

WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION
International Bureau

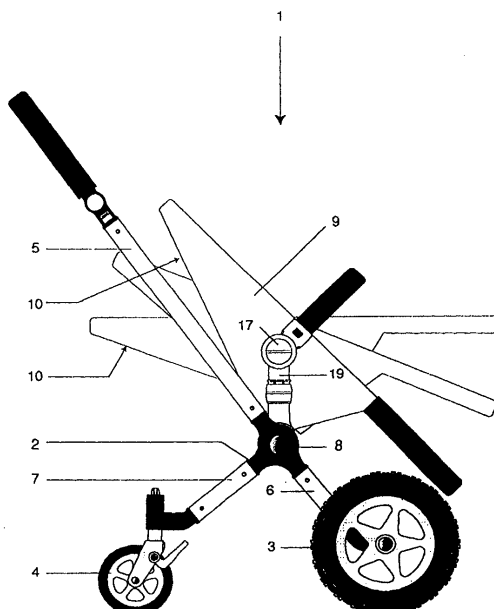
INTERNATIONAL APPLICATION PUBLISHED UNDER THE PATENT COOPERATION TREATY (PCT)

(51) International Patent Classification ⁷ : B62B 7/14	A1	(11) International Publication Number: WO 00/06437 (43) International Publication Date: 10 February 2000 (10.02.00)
(21) International Application Number: PCT/NL99/00476 (22) International Filing Date: 23 July 1999 (23.07.99) (30) Priority Data: 1009753 28 July 1998 (28.07.98) NL (71) Applicant (for all designated States except US): ROYALTY BUGABOO SARL [LU/LU]; RC Luxembourg B 69659, 4, rue Jean Monet, L-2180 Luxembourg (LU). (71)(72) Applicant and Inventor: BARENBRUG, Machiel, Gerardus, Theodorus, Marie [NL/NL]; Zandstraat 16'', NL-1011 HL Amsterdam (NL).		(81) Designated States: AE, AL, AM, AT, AU, AZ, BA, BB, BG, BR, BY, CA, CH, CN, CU, CZ, DE, DK, EE, ES, FI, GB, GD, GE, GH, GM, HR, HU, ID, IL, IN, IS, JP, KE, KG, KP, KR, KZ, LC, LK, LR, LS, LT, LU, LV, MD, MG, MK, MN, MW, MX, NO, NZ, PL, PT, RO, RU, SD, SE, SG, SI, SK, SL, TJ, TM, TR, TT, UA, UG, US, UZ, VN, YU, ZA, ZW, ARIPO patent (GH, GM, KE, LS, MW, SD, SL, SZ, UG, ZW), Eurasian patent (AM, AZ, BY, KG, KZ, MD, RU, TJ, TM), European patent (AT, BE, CH, CY, DE, DK, ES, FI, FR, GB, GR, IE, IT, LU, MC, NL, PT, SE), OAPI patent (BF, BJ, CF, CG, CI, CM, GA, GN, GW, ML, MR, NE, SN, TD, TG). Published With international search report. In English translation (filed in Dutch).

(54) Title: BUGGY

(57) Abstract

The invention concerns a buggy (1) comprising a frame (2) with front (3) and rear wheels (4), a pull and push bar (5), and front wheel bars (6) and rear wheel bars (7) that support the front and rear wheels and which are connected to the pull and push bar, and a seat (9) accommodated in the frame, the buggy being provided on either side with a coupling device (8) for the rotatable connection of the pull and push bar and the front wheel and rear wheel bars, this coupling device being equipped for the detachable fitting of the seat (9).

FOR THE PURPOSES OF INFORMATION ONLY

Codes used to identify States party to the PCT on the front pages of pamphlets publishing international applications under the PCT.

AL	Albania	ES	Spain	LS	Lesotho	SI	Slovenia
AM	Armenia	FI	Finland	LT	Lithuania	SK	Slovakia
AT	Austria	FR	France	LU	Luxembourg	SN	Senegal
AU	Australia	GA	Gabon	LV	Latvia	SZ	Swaziland
AZ	Azerbaijan	GB	United Kingdom	MC	Monaco	TD	Chad
BA	Bosnia and Herzegovina	GE	Georgia	MD	Republic of Moldova	TG	Togo
BB	Barbados	GH	Ghana	MG	Madagascar	TJ	Tajikistan
BE	Belgium	GN	Guinea	MK	The former Yugoslav Republic of Macedonia	TM	Turkmenistan
BF	Burkina Faso	GR	Greece	ML	Mali	TR	Turkey
BG	Bulgaria	HU	Hungary	MN	Mongolia	TT	Trinidad and Tobago
BJ	Benin	IE	Ireland	MR	Mauritania	UA	Ukraine
BR	Brazil	IL	Israel	MW	Malawi	UG	Uganda
BY	Belarus	IS	Iceland	MX	Mexico	US	United States of America
CA	Canada	IT	Italy	NE	Niger	UZ	Uzbekistan
CF	Central African Republic	JP	Japan	NL	Netherlands	VN	Viet Nam
CG	Congo	KE	Kenya	NO	Norway	YU	Yugoslavia
CH	Switzerland	KG	Kyrgyzstan	NZ	New Zealand	ZW	Zimbabwe
CI	Côte d'Ivoire	KP	Democratic People's Republic of Korea	PL	Poland		
CM	Cameroon	KR	Republic of Korea	PT	Portugal		
CN	China	KZ	Kazakstan	RO	Romania		
CU	Cuba	LC	Saint Lucia	RU	Russian Federation		
CZ	Czech Republic	LI	Liechtenstein	SD	Sudan		
DE	Germany	LK	Sri Lanka	SE	Sweden		
DK	Denmark	LR	Liberia	SG	Singapore		
EE	Estonia						

Buggy

The invention concerns a buggy comprising a frame with front and rear wheels, pull and push bar, and front wheel bars and rear wheel bars that support the front and rear wheels and that are connected to the pull and push bar, and a seat accommodated in the frame.

Such a buggy is generally known from practice. The purpose of the invention is to construct a buggy that is highly versatile in use and meets all the safety requirements that are made of buggies. These requirements of versatility in use and safety are at odds with one another. Increasing the versatility usually requires attention by the user for the way in which the buggy is used.

The invention aims to provide a buggy that is inherently safe, while still being extremely versatile in use. A further aim of the buggy according to the invention is its drastic simplification. This is achieved with the buggy according to the invention in that the buggy is provided on either side with a coupling device for the rotatable connection of the pull and push bar and the front wheel and rear wheel bars, this coupling device being equipped for the detachable fitting of the seat.

In a certain aspect of the invention the buggy has been designed so that it essentially has two positions for use, in a first position the front and rear wheels being placed apart and in a second position the front and rear wheels being placed close together. This latter position is also called the wheelbarrow position.

The versatility of the buggy according to the invention manifests itself in that in the first position for use the seat can be fitted in two ways, firstly by the seat being fitted facing the front and secondly by the seat being fitted facing the rear.

For safety reasons the buggy is preferably made so that in the second position for use the seat can only be fitted with its back towards the front and rear wheels.

An advantageous form of construction of the buggy according to the invention is characterised by the coupling device being made up of interconnected rotatable discs that are connected as the case may be to the pull and push bar and the front and rear wheel bars, in the first and the
5 second positions for use the said discs forming at least one recess that is suitable for taking a projection that is provided on the seat. One of the effects this has is that by fitting the seat the projection slots into a recess formed by the discs and the discs are secured against mutual rotation. A further effect is that the frame is only collapsible when the seat has been removed. This of
10 course serves safety.

It is preferable that in the first position for use two recesses are formed that are suitable for taking the projection and that in the second position for use one recess is formed that is located in such a way that the seat can only be fitted with its back towards the front and rear wheels. On the
15 one hand this meets the wish to provide a buggy with great versatility and on the other the requirement to make the buggy completely safe to use in spite of this versatility. In the second position for use in particular, in other words the wheelbarrow position, there could be a risk in the user losing contact with the pull and push bar. In this case the seat is fitted in such a way that it will
20 land on the ground safely and with a low drop height.

It is also desirable that the coupling device and the seat are equipped with a male and female connection. This guarantees a simple and secure fitting of the seat in the frame.

It is also preferable that the seat is provided on either side with a
25 lockable hinge and that effectuation of the male and female connection makes the hinge adjustable to a predetermined number of selected intermediate positions. In this way the seat can be set to the desired position in the frame, while, if the seat is used separately from the frame, the hinge is released for rotation so that it can be positioned in such a way that a safe
30 placement of the seat on the ground is provided. This is achieved in the form of construction that is characterised by the hinge being connected to a part of the male and female connection that in a first position of the hinge essentially

runs diagonally in relation to the back of the seat and extends beyond the back of the seat. In a second position of the hinge this part essentially runs parallel to the back of the seat. If the male and female connection is broken, the hinge can be rotated between the first position and the second position.

5 The construction is preferably such that effectuation of the male and female connection adjusts a pawl incorporated into the hinge of the seat which releases the hinge for rotation.

 The invention will now be explained in detail with reference to the drawing which

10 in figs. 1 and 2 shows the buggy according to the invention in the first position for use,

 in fig. 3 shows the buggy according to the invention in the second position for use,

 in fig. 4 shows separately from one another the frame and the seat
15 of the buggy according to the invention,

 in figs. 5A and 5B shows the seat with the hinge connected to it in its two possible positions,

 in figs. 6 and 7 shows in detail a coupling device of the buggy according to the invention with the seat not fitted and fitted respectively,

20 in fig. 8 shows a coupling device of the buggy according to the invention in the wheelbarrow position and

 in figs. 9A and 9B shows a side and front view respectively of a section of the male and female connection of the seat and the coupling device of the buggy according to the invention.

25 Like reference numbers used in the figures refer to the same parts. Figures 1 to 4 show the buggy 1, which comprises a frame 2 with front wheels 3 and rear wheels 4, a pull and push bar 5, front wheel bars 6 and rear wheel bars 7, which support the front wheels 3 and rear wheels 4 and which are connected to the pull and push bar 5 by means of a coupling device 8.

30 The buggy 1 also comprises an adjustable seat 9. The buggy 1 is provided on either side with a coupling device 8 by which the rotatable connection of the pull and push bar 5 is provided in respect of the front wheel

bars 6 and rear wheel bars 7. The coupling device 8 is also equipped for the detachable fitting of the seat 9 as shown in fig. 4. This will be explained in further detail below.

The buggy 1 essentially has two positions for use. In a first position, as shown in figs. 1 and 2, the front wheels 3 and rear wheels 4 are placed apart and in a second position, as shown in fig. 3, the front and rear wheels are placed close together.

Figs. 1 and 2 show that the seat 9 can be fitted in two ways. In the first the seat 9 is fitted facing the front. This is shown in fig. 1.

In the second, as shown in fig. 2, the seat 9 is fitted facing the rear.

Fig. 3 shows that in the second position for use of the buggy 1, that is the wheelbarrow position, the seat 9 can only be fitted with the back 10 of the seat 9 towards the front and rear wheels.

Referring to figs. 6, 7 and 8, the preferred form of construction of the coupling device 8 of the buggy according to the invention will now be explained in further detail.

The coupling device 8 is preferably made up of in essence interconnected rotatable discs 11, 12 and 13 which are connected as the case may be to the pull and push bar 5, the front wheel bars 6 and rear wheel bars 7. In both the first position for use of the buggy, in which the coupling device 8 occupies the position shown in figs. 6 and 7, and in the second position for use of the buggy according to the invention, in which the coupling device 8 occupies the position shown in fig. 8, the discs 11, 12 and 13 form at least one recess 14 or 15 that is suitable for taking a projection 16 that is provided on the seat.

Figs. 6 to 8 show the hinge 17 to which the seat 9 not shown is connected.

The coupling device 8 is preferably arranged so that in the situation of the first position for use as shown in figs. 6 and 7 there are two recesses 14 or 15 present that are each suitable for taking the projection 16.

In the second position for use, the wheelbarrow position, in which the position of the coupling device 8 is as shown in fig. 8, there is only one

recess 15 present that is suitable for taking the projection 16. There can then also be a recess 14' present as shown in fig. 8, but it is not suitable for taking the projection 16. With this arrangement the seat 9 can only be fitted with its back 10 towards the front and rear wheels 3, 4.

5 Fig. 7 clearly shows that by fitting the seat 9 the projection 16 slots into a recess 15 formed by the discs 11, 12 and 13, as a consequence of which the discs 11, 12 and 13 are secured against mutual rotation.

Figs. 6, 7, 8, 9A and 9B also clearly show that the coupling device 8 and the seat 9 are provided with a male and female connection 18, 19. It
10 has already been mentioned that the seat 9 is provided on either side with a hinge 17. This hinge 17 can be locked. Through effectuation of the male and female connection 18, 19 the hinge 17 is fixed in one of a predetermined number of intermediate positions, so that the seat 9 is locked against rotation.

The hinge 17 is connected to a part 19 of the male and female
15 connection 18, 19 that in a first position of the hinge 17 extends beyond the back 10 of the seat 9. This is shown in figs. 4B and 5A.

In a second position of the hinge 17 as shown in figs. 4C and 5B this part 19 essentially runs parallel to the back 10 of the seat 9.

Figs. 4 and 5 show the seat 9 separately from the coupling device
20 8 with the male and female connection being broken. Then the hinge 17 is rotatable between the first position according to figs. 4B and 5A and the second position according to figs. 4C and 5B. The fixed intermediate positions that have been explained above are obtained by effectuating the male and female connection 18, 19. Figs. 9A and 9B show that when this male and
25 female connection 18, 19 is made, a pawl 20 incorporated into the hinge 17 of the seat 9 is adjusted which adjusts a disc 21 with teeth 22 sideways until these teeth 22 are taken up in recesses 23 of an adjacent disc 24. The discs 23 and 24 are secured against mutual rotation.

The invention is not restricted to the form of construction
30 described. The form of construction described serves merely as a means of explaining the claims below. Variations are possible within the scope of these claims without departing from the thinking behind the invention.

CLAIMS

1. Buggy comprising a frame with front and rear wheels, a pull and push bar, and front wheel bars and rear wheel bars that support the front and rear wheels and which are connected to the pull and push bar, and a seat accommodated in the frame, **in which** the buggy is provided on either side with a coupling device (8) for the rotatable connection of the pull and push bar (5) and the front wheel and rear wheel bars (6, 7), this coupling device being equipped for the detachable fitting of the seat.
2. Buggy according to claim 1, **in which** it essentially has two positions for use, in a first position (figs. 1, 2) the front and rear wheels (3, 4) being placed apart, and in a second position (fig. 3) the front and rear wheels being placed close together.
3. Buggy according to claims 1 or 2, **in which** in the first position for use (figs. 1, 2) the seat can be fitted in two ways, firstly (fig. 1) with the seat (9) being fitted facing the front and secondly (fig. 2) with the seat (9) being fitted facing the rear.
4. Buggy according to claims 1, 2 or 3, **in which** in the second position for use (fig. 3) the seat (9) can only be fitted with the back (10) of the seat (9) towards the front and rear wheels (3, 4).
5. Buggy according to one of the claims 1-4, **in which** the coupling device (8) is made up of interconnected rotatable discs (11, 12, 13) which are connected as the case may be to the pull and push bar (5) and the front and rear wheel bars (6, 7), in the first (figs. 6, 7) and in the second (fig. 8) position for use the said discs (11, 12, 13) forming at least one recess (14, 15) that is suitable for taking a projection (16) that is provided on the seat (9).
6. Buggy according to claim 5, **in which** in the first position for use two recesses (14, 15) are formed that are suitable for taking the projection (16).
7. Buggy according to claim 5 or 6, **in which** in the second position for use (fig. 8) a recess (15) is formed that is located in such a way that the

seat (9) can only be fitted with the back (10) towards the front and rear wheels (3, 4).

8. Buggy according to one of the claims 1-7, **in which** through the fitting of the seat (9) the projection (16) slots into a recess (15) formed by the
5 discs (11, 12, 13) and the discs (11, 12, 13) are secured against mutual rotation.

9. Buggy according to claim 8, **in which** the coupling device (8) and the seat (9) are provided with a male and female connection (18, 19).

10. Buggy according to claim 9, **in which** the seat (9) is provided
10 on either side with a lockable hinge (17) and in which effectuation of the male and female connection (18, 19) makes the hinge adjustable to a predetermined number of selected intermediate positions.

11. Buggy according to claims 9 or 10, **in which** the hinge (17) is connected with a part (19) of the male and female connection (18, 19) that in
15 a first position (fig. 4B, 5A) of the hinge (17) essentially runs diagonally in relation to the back of the seat and extends beyond the back (10) of the seat (9) and in a second position (fig. 4C, 5B) of the hinge (17) essentially runs parallel to the back (10) of the seat (9) and in which if the male and female connection (18, 19) is broken the hinge is rotatable between the first position
20 and the second position.

12. Buggy according to claim 10 or 11, **in which** effectuation of the male and female connection (18, 19) adjusts a pawl (20) incorporated into the hinge (17) of the seat (9) for fixing the hinge (17) in one of the predetermined number of intermediate positions.

1/9

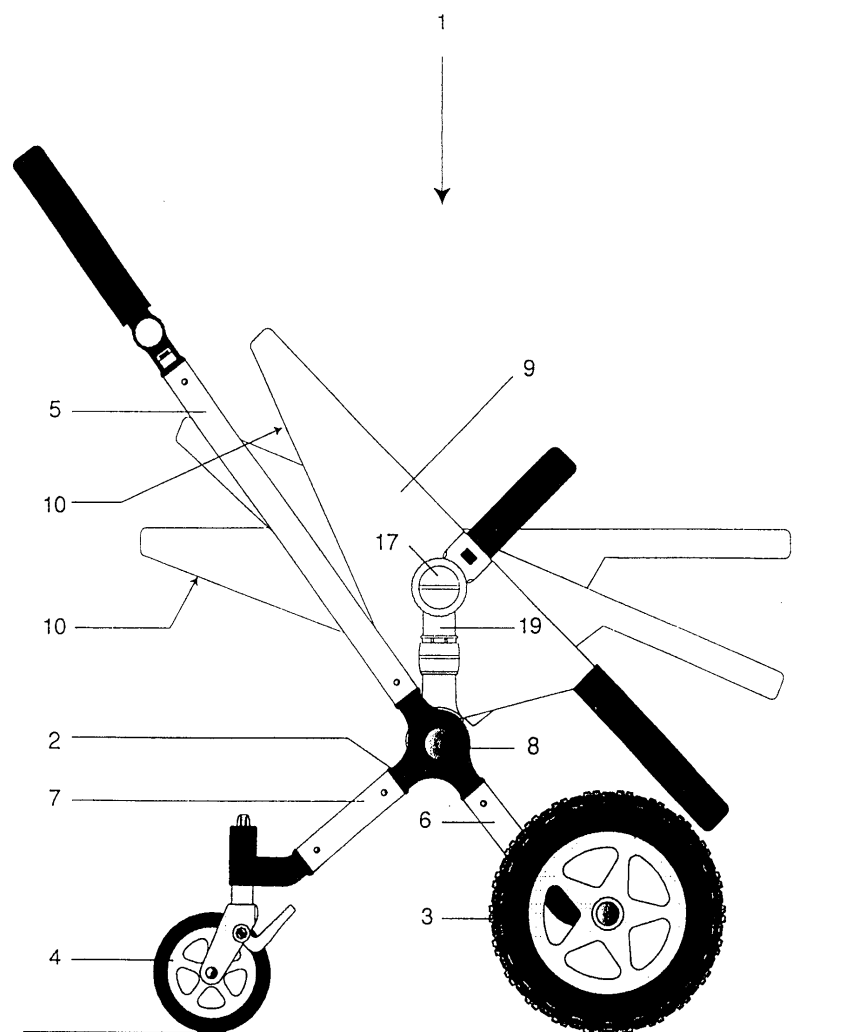

FIG. 1

SUBSTITUTE SHEET (RULE 26)

2 / 9

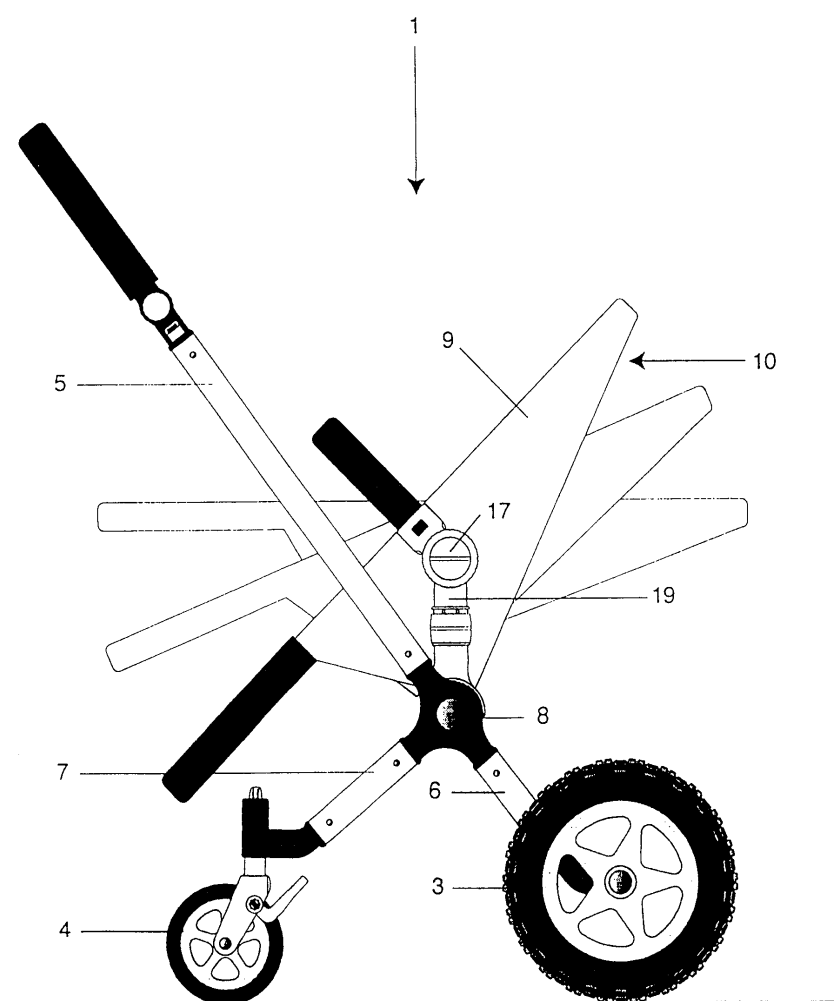

FIG. 2

SUBSTITUTE SHEET (RULE 26)

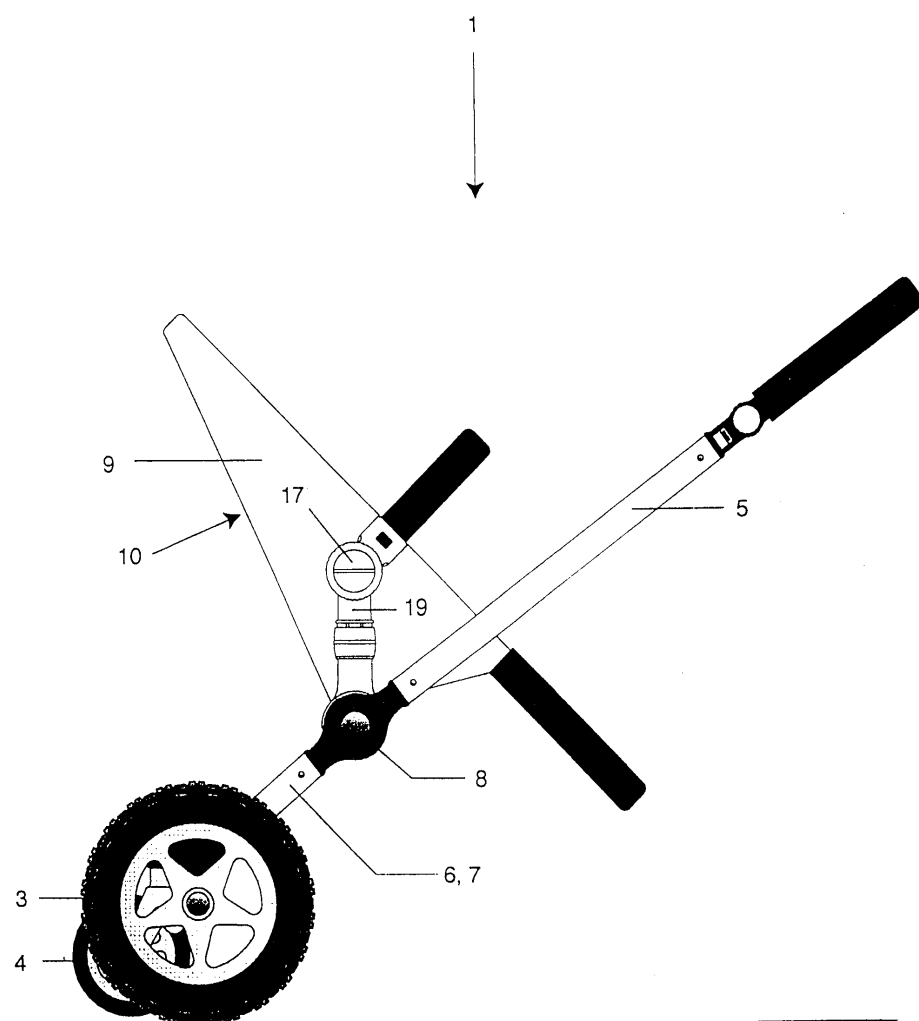

FIG. 3

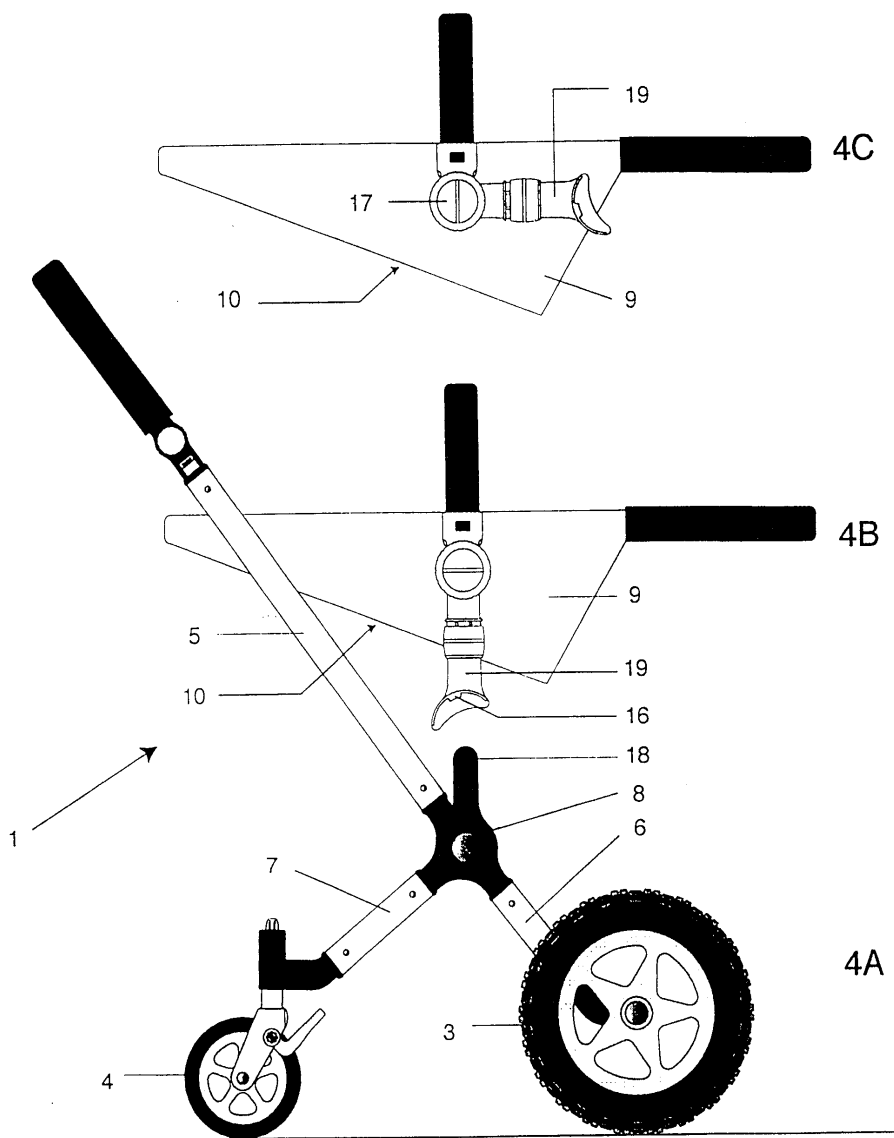

FIG 4

SUBSTITUTE SHEET (RULE 26)

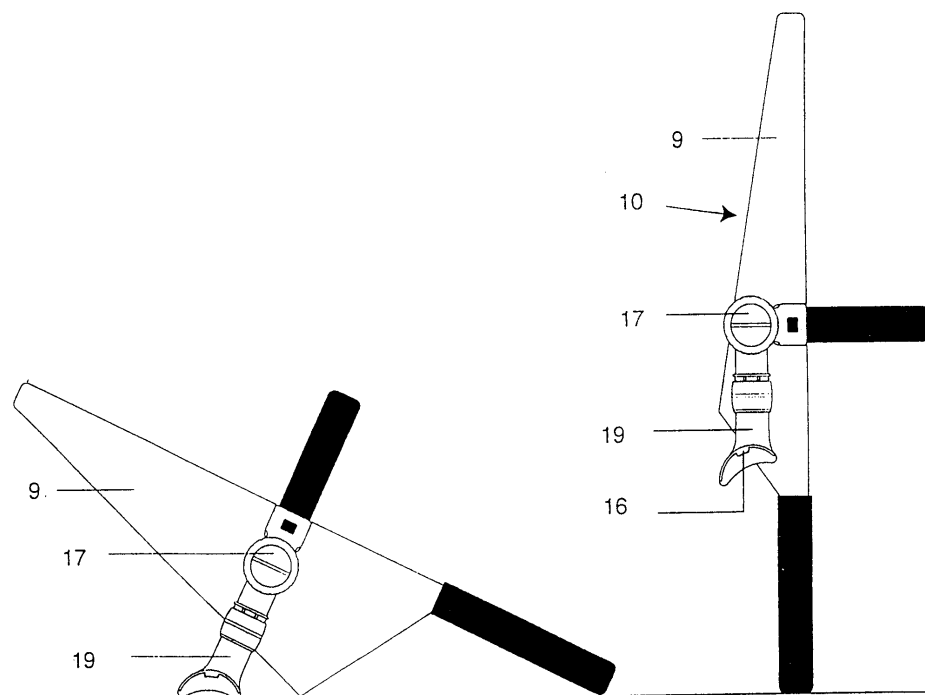

FIG. 5A

FIG. 5B

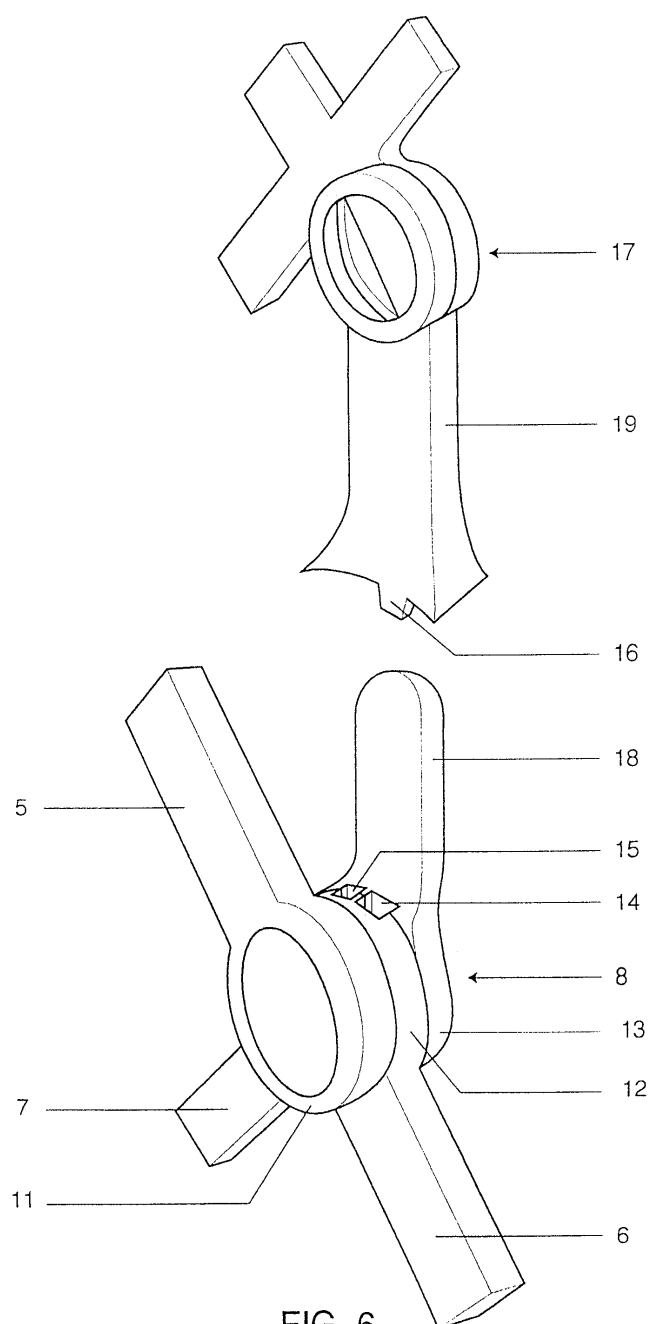

FIG. 6

7/19

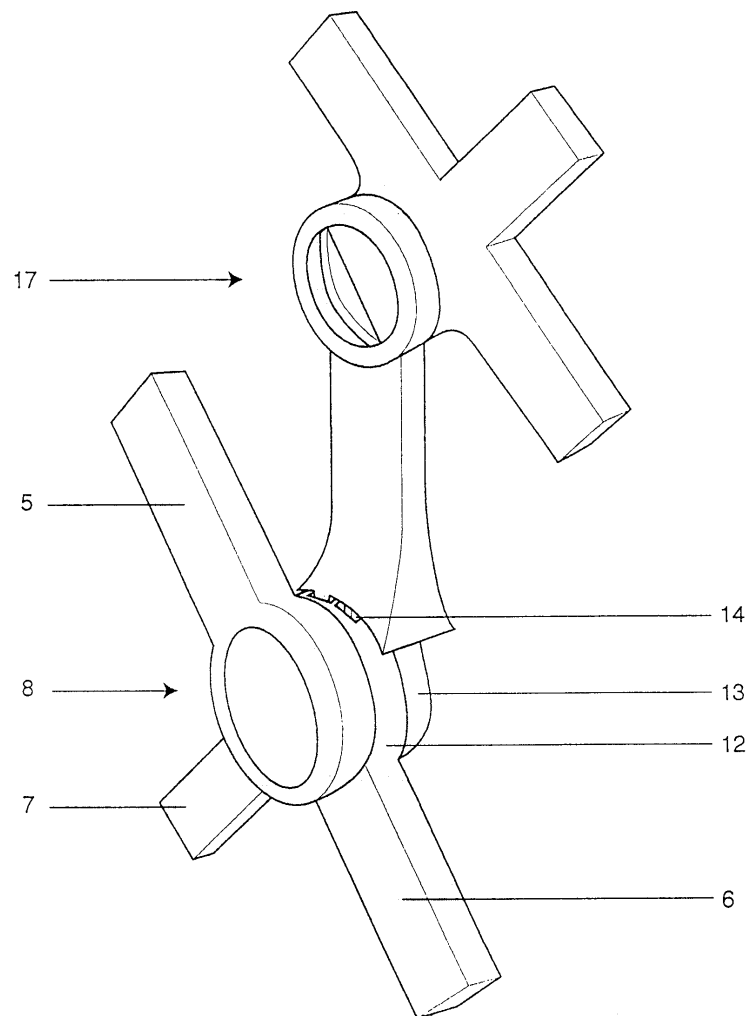

FIG. 7

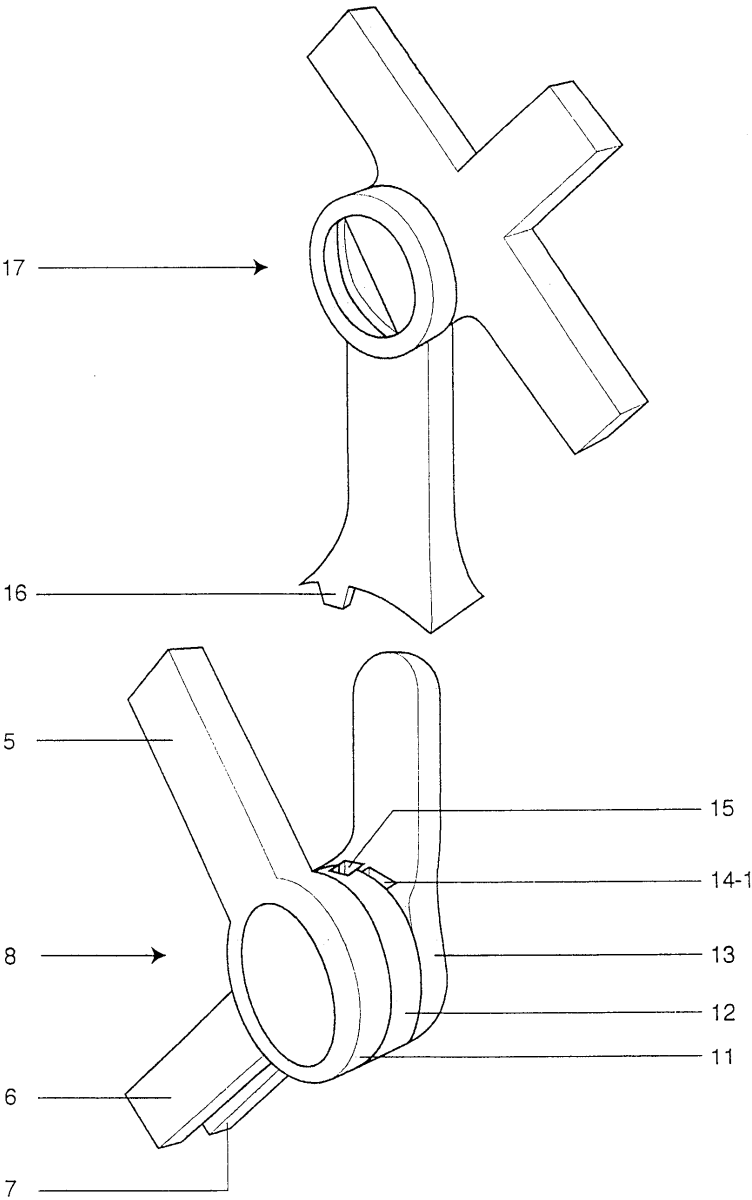

FIG. 8

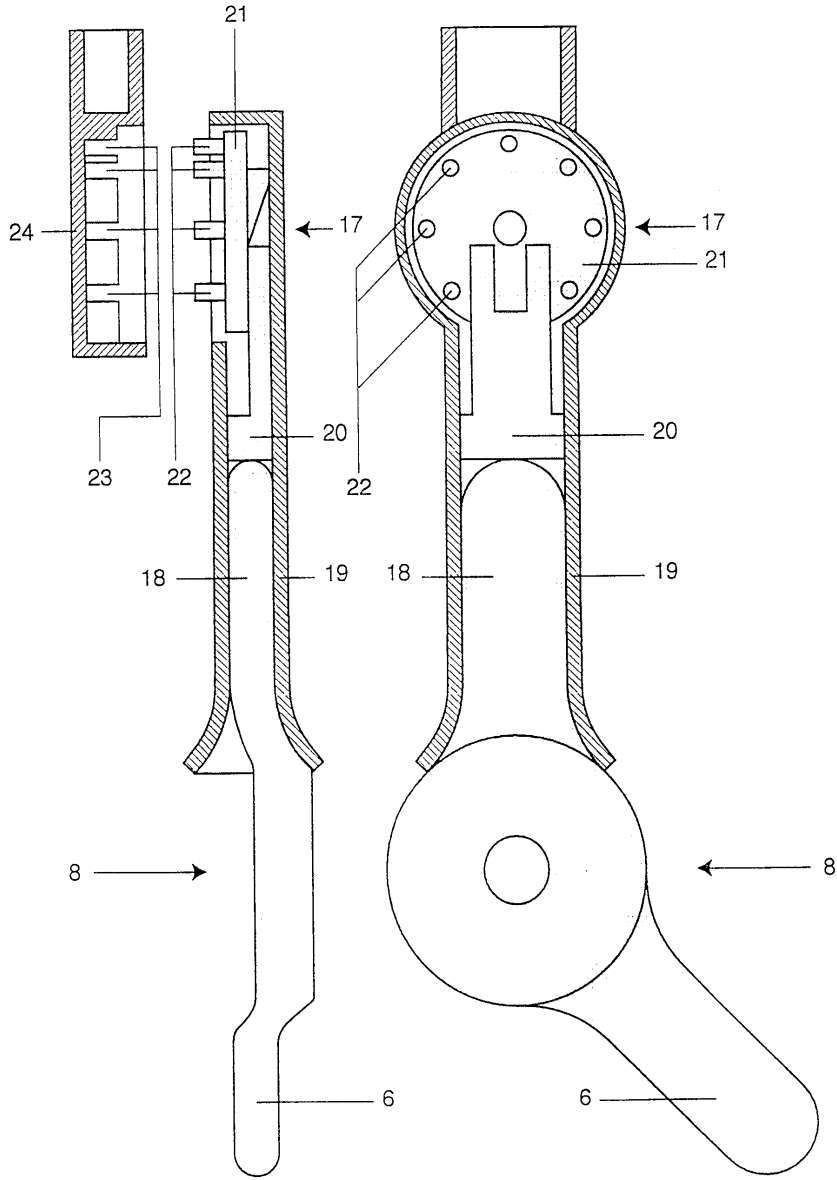

FIG. 9A

FIG. 9B

INTERNATIONAL SEARCH REPORT

International Application No
PCT/NL 99/00476

A. CLASSIFICATION OF SUBJECT MATTER
IPC 7 B62B7/14

According to International Patent Classification (IPC) or to both national classification and IPC

B. FIELDS SEARCHED

Minimum documentation searched (classification system followed by classification symbols)
IPC 7 B62B

Documentation searched other than minimum documentation to the extent that such documents are included in the fields searched

Electronic data base consulted during the international search (name of data base and, where practical, search terms used)

C. DOCUMENTS CONSIDERED TO BE RELEVANT

Category *	Citation of document, with indication, where appropriate, of the relevant passages	Relevant to claim No.
A	US 5 257 799 A (CONE RICHARD E ET AL) 2 November 1993 (1993-11-02) abstract; figures	1
A	US 5 772 279 A (JOHNSON JR EDWARD M) 30 June 1998 (1998-06-30) abstract; figures	1
A	EP 0 663 332 A (BRITAX TEUTONIA KINDERWAGEN) 19 July 1995 (1995-07-19)	
A	EP 0 080 962 A (RUYTER J A DE ; VINEL ROGER (FR)) 8 June 1983 (1983-06-08)	
A	US 4 191 397 A (KASSAI KENZO) 4 March 1980 (1980-03-04)	

☐ Further documents are listed in the continuation of box C.

☒ Patent family members are listed in annex.

* Special categories of cited documents :

"A" document defining the general state of the art which is not considered to be of particular relevance

"E" earlier document but published on or after the international filing date

"L" document which may throw doubts on priority claim(s) or which is cited to establish the publication date of another citation or other special reason (as specified)

"O" document referring to an oral disclosure, use, exhibition or other means

"P" document published prior to the international filing date but later than the priority date claimed

"T" later document published after the international filing date or priority date and not in conflict with the application but cited to understand the principle or theory underlying the invention

"X" document of particular relevance; the claimed invention cannot be considered novel or cannot be considered to involve an inventive step when the document is taken alone

"Y" document of particular relevance; the claimed invention cannot be considered to involve an inventive step when the document is combined with one or more other such documents, such combination being obvious to a person skilled in the art

"&" document member of the same patent family

Date of the actual completion of the international search

16 November 1999

Date of mailing of the international search report

22/11/1999

Name and mailing address of the ISA
European Patent Office, P.B. 5818 Patentlaan 2
NL - 2280 HV Rijswijk
Tel. (+31-70) 340-2040, Tx. 31 651 epo nl,
Fax: (+31-70) 340-3016

Authorized officer

De Schepper, H

INTERNATIONAL SEARCH REPORT

Information on patent family members

International Application No
PCT/NL 99/00476

Patent document cited in search report		Publication date	Patent family member(s)	Publication date
US 5257799	A	02-11-1993	EP 0605631 A WO 9307039 A	13-07-1994 15-04-1993
US 5772279	A	30-06-1998	NONE	
EP 0663332	A	19-07-1995	AU 1004295 A	20-07-1995
EP 0080962	A	08-06-1983	FR 2517271 A	03-06-1983
US 4191397	A	04-03-1980	JP 1094067 C JP 54102742 A JP 56037102 B JP 1018295 C JP 54006257 A JP 55006542 B JP 1077925 C JP 54088541 A JP 56020216 B AR 219112 A AU 518017 B AU 3691178 A AU 517685 B AU 3691278 A BE 868043 A DE 2822944 A DE 2823086 A FR 2394434 A FR 2394435 A GB 1603991 A GB 1598778 A US 4216974 A	27-04-1982 13-08-1979 28-08-1981 28-10-1980 18-01-1979 18-02-1980 25-12-1981 13-07-1979 12-05-1981 31-07-1980 10-09-1981 13-12-1979 20-08-1981 13-12-1979 02-10-1978 21-12-1978 21-12-1978 12-01-1979 12-01-1979 02-12-1981 23-09-1981 12-08-1980

F.2 US 5 772 279

US005772279A

United States Patent [19]

Johnson, Jr.

[11] Patent Number: 5,772,279

[45] Date of Patent: Jun. 30, 1998

[54] COUPLING SYSTEM FOR INFANT CARRIER TO SECOND SUPPORT DEVICE

[75] Inventor: Edward M. Johnson, Jr., Park Forest, Ill.

[73] Assignee: Kolcraft Enterprises, Inc., Chicago, Ill.

[21] Appl. No.: 863,135

[22] Filed: May 27, 1997

Related U.S. Application Data

[63] Continuation of Ser. No. 522,135, Aug. 31, 1995, abandoned.

[51] Int. Cl.⁶ A47C 13/00

[52] U.S. Cl. 297/130; 297/256.16; 297/440.16; 280/30

[58] Field of Search 297/130, 256.16, 297/440.16; 280/30, 647, 648, 650, 657, 33.993, 658, 47.38

[56] References Cited

U.S. PATENT DOCUMENTS

4,065,177	12/1977	Hyde et al.	297/327
4,186,961	2/1980	Farrell, Jr. et al.	297/216
4,306,749	12/1981	Deloustal	297/440
4,345,791	8/1982	Bryans et al.	297/250
4,440,331	4/1984	Schimmels	224/31
4,537,414	8/1985	Nusbaum	280/47.41
4,555,121	11/1985	Lockard et al.	280/30
4,570,956	2/1986	Dyer	280/30
4,615,560	10/1986	Schaller	297/130
4,632,456	12/1986	Kassai	297/328
4,634,177	1/1987	Meeker	297/250
4,641,844	2/1987	Mar et al.	280/30
4,679,804	7/1987	Johnson	280/30
4,681,368	7/1987	Heath et al.	297/250
4,685,688	8/1987	Edwards	280/30
4,743,063	5/1988	Foster, Jr.	297/130
4,744,599	5/1988	Jankowski et al.	297/250
4,750,783	6/1988	Irby et al.	297/250
4,754,999	7/1988	Kain	297/250
4,762,331	8/1988	Tucker et al.	280/30

4,762,364	8/1988	Young	297/250
4,768,795	9/1988	Mar	280/30
4,786,064	11/1988	Baghdasarian	280/30
4,826,246	5/1989	Meeker	257/250
4,828,281	5/1989	Sanchas	280/30
4,834,403	5/1989	Yanus et al.	280/30
4,861,105	8/1989	Merten et al.	297/250
4,874,182	10/1989	Clark	280/30
4,878,680	11/1989	Molnar	280/30
4,896,894	1/1990	Singletary	280/30
4,903,980	2/1990	Schwartz	280/647
4,915,446	4/1990	Darling et al.	297/250
4,921,261	5/1990	Sadler, Jr. et al.	280/30
4,943,113	7/1990	Meeker	297/250
4,984,813	1/1991	Takahashi et al.	280/30
4,989,888	2/1991	Qureshi et al.	280/30
5,022,669	6/1991	Johnson	280/30
5,052,750	10/1991	Takahashi et al.	297/250
5,104,134	4/1992	Cone	280/30
5,106,154	4/1992	Kain	297/250
5,121,940	6/1992	March	280/644
5,133,567	7/1992	Owens	280/30
5,149,113	9/1992	Allredge	280/30
5,188,380	2/1993	Tucek	280/30
5,201,535	4/1993	Kato et al.	280/30
5,203,577	4/1993	Kato et al.	280/30
5,224,720	7/1993	Chaw et al.	280/62
5,230,523	7/1993	Wilhelm	280/30
5,234,224	8/1993	Kim	280/30
5,499,831	3/1996	Worth et al.	280/30

FOREIGN PATENT DOCUMENTS

2193692	2/1988	United Kingdom	280/30
2254587	10/1992	United Kingdom	280/30
2262914	7/1993	United Kingdom	280/30

Primary Examiner—Laurie K. Cranmer
Attorney, Agent, or Firm—Marshall, O'Toole, Gerstein, Murray & Borun

[57] ABSTRACT

A system for coupling an infant carrier to a second support device in which the infant carrier has coupling members extending from the side of the carrier, the coupling members forming mounting pockets. The support device, such as an infant car seat base or stroller, employs coupling posts adapted to be received within the carrier mounting pocket.

13 Claims, 8 Drawing Sheets

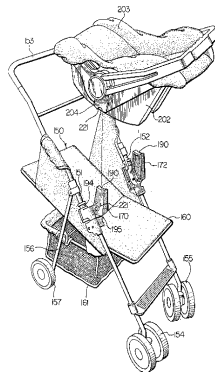

FIG. 1

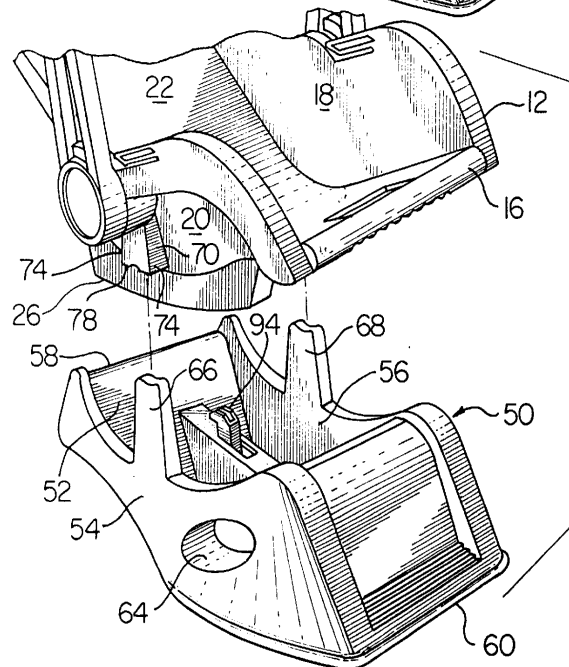
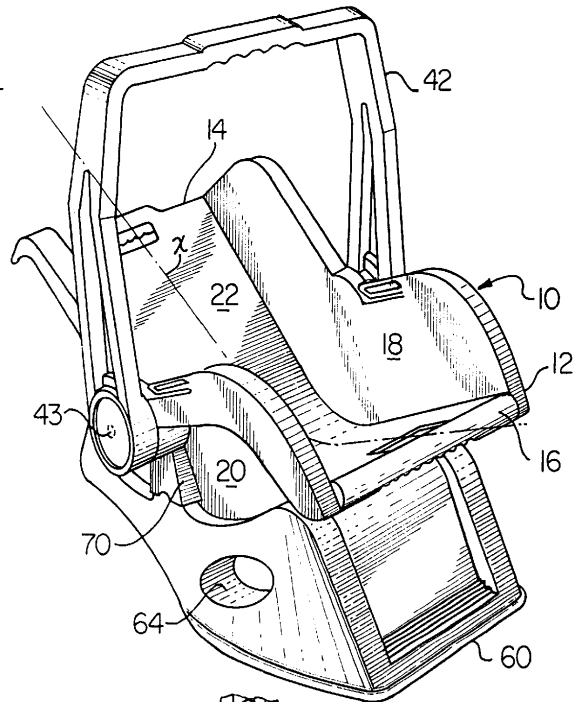

FIG. 2

FIG. 3

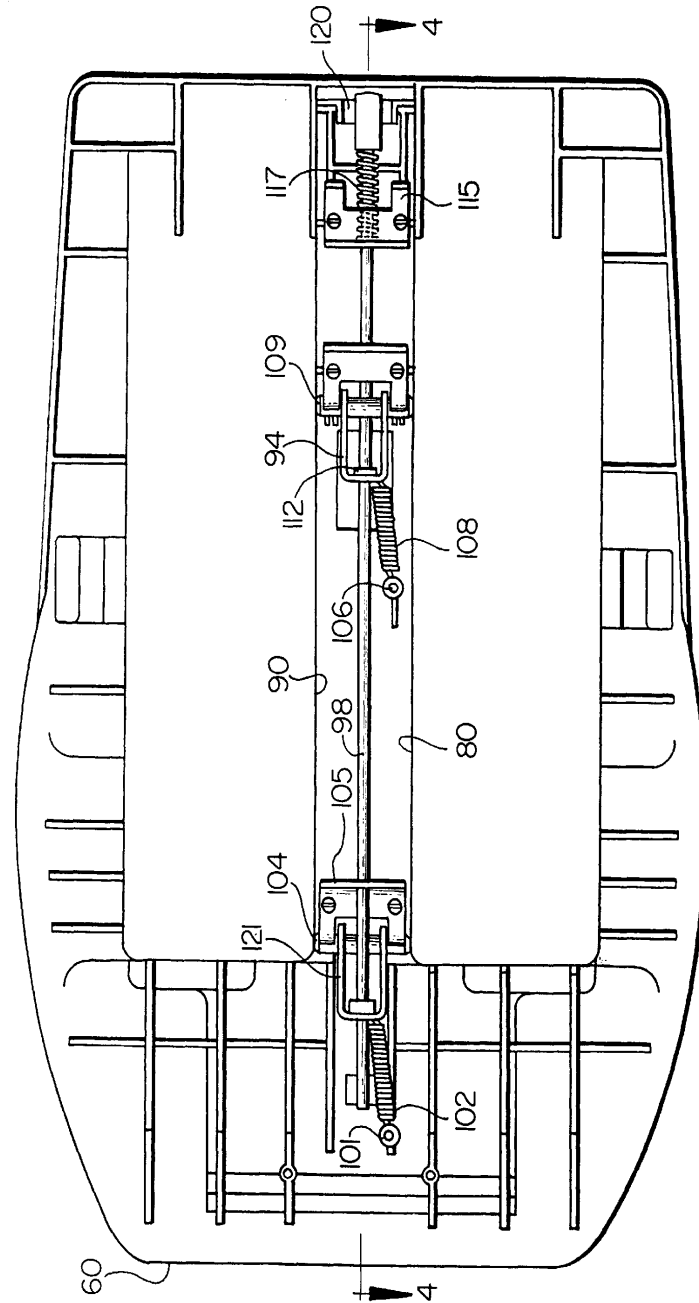
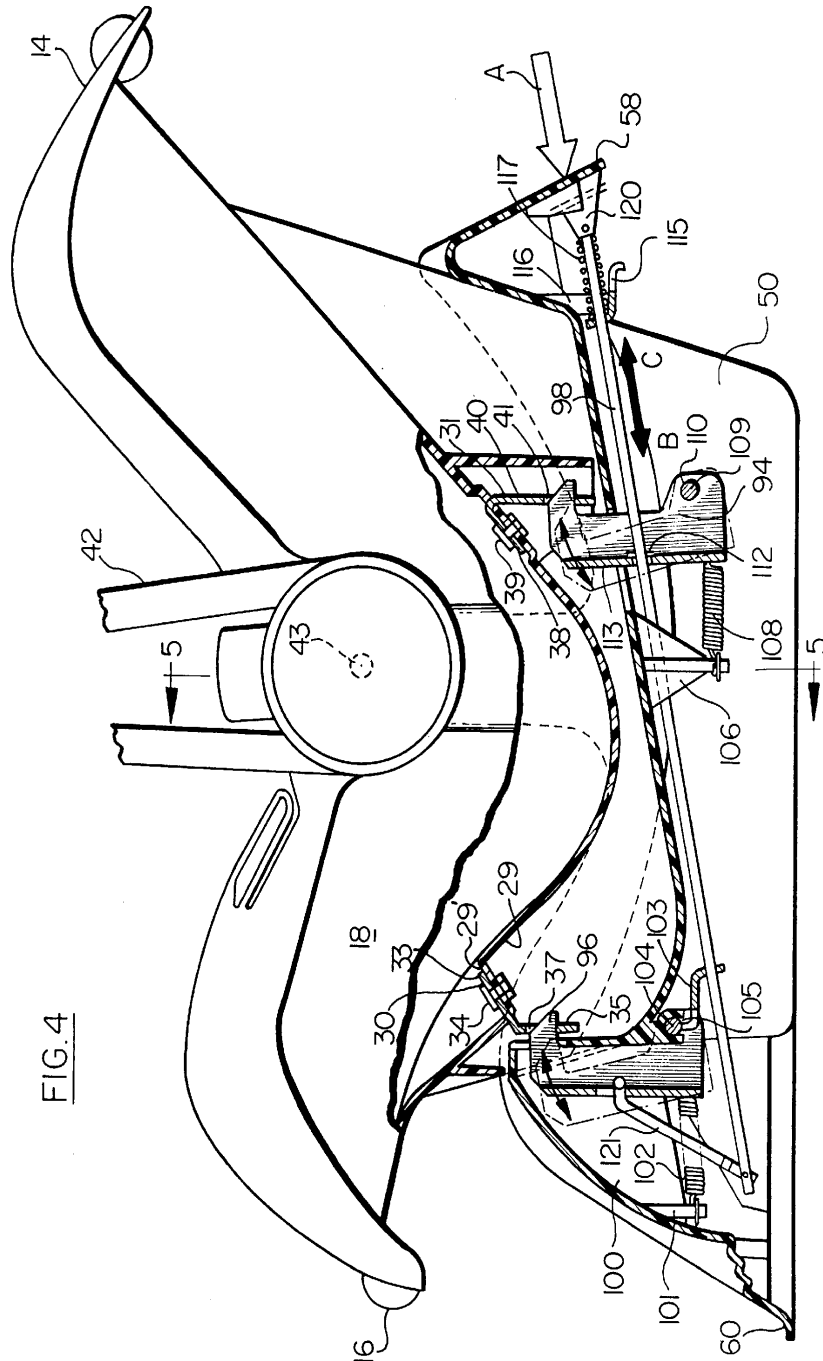

FIG. 4

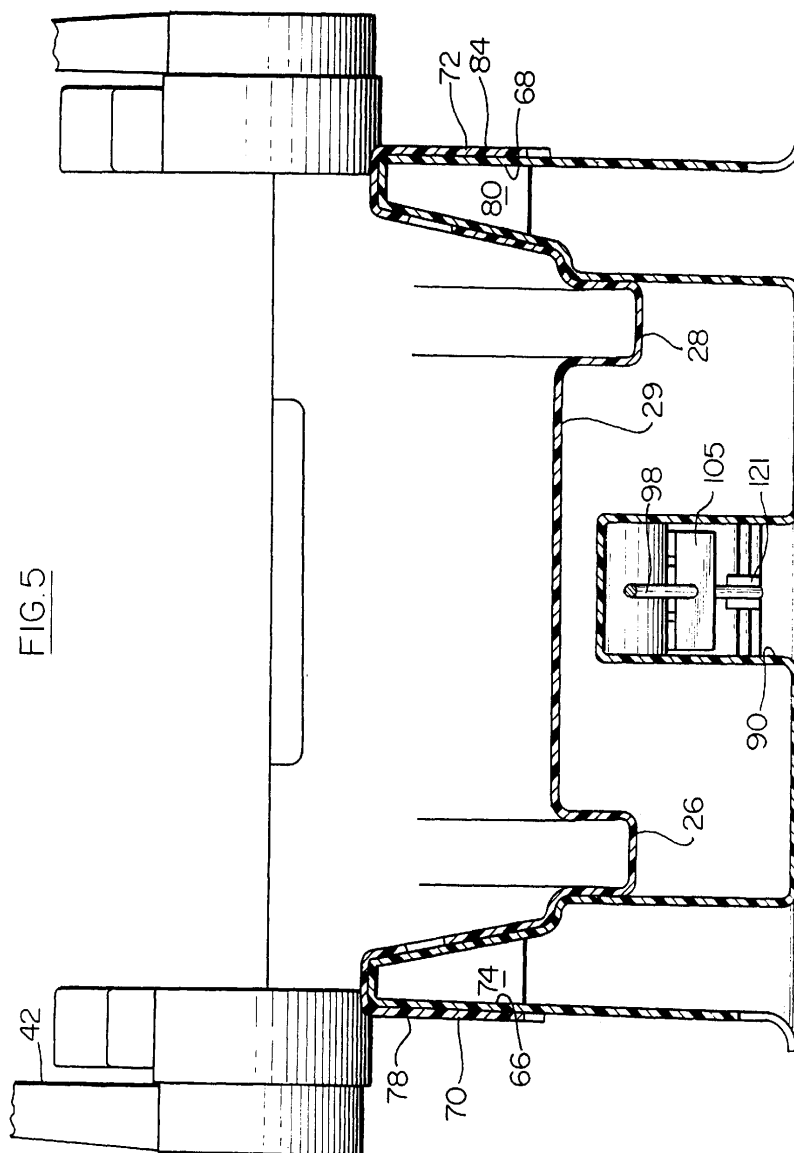
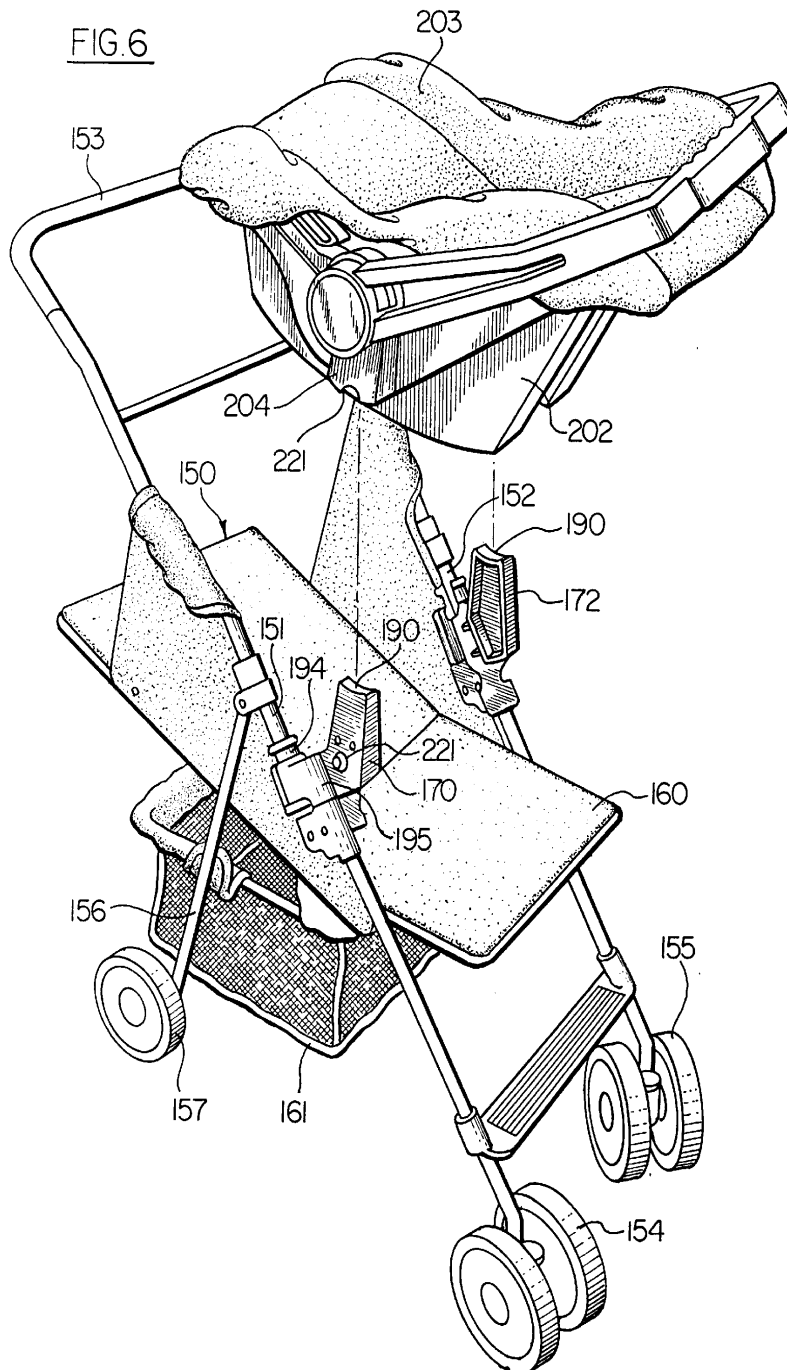
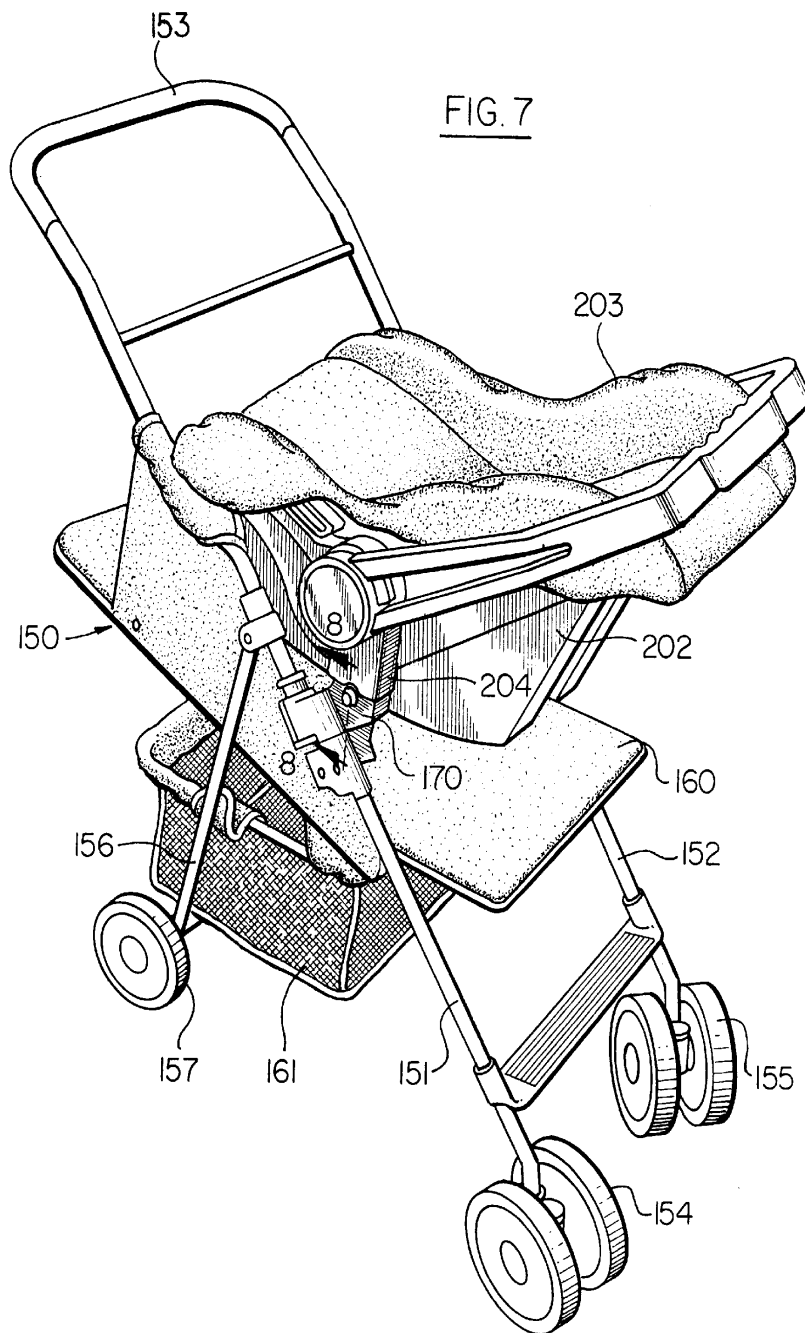

FIG. 6

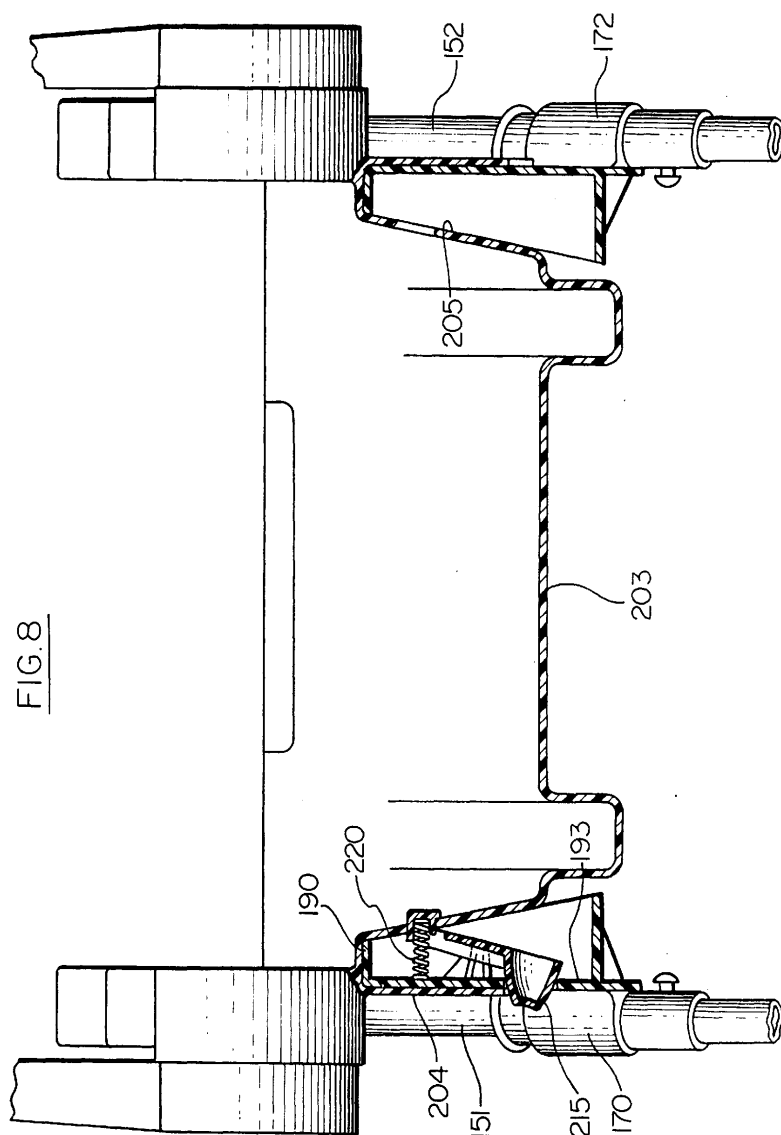
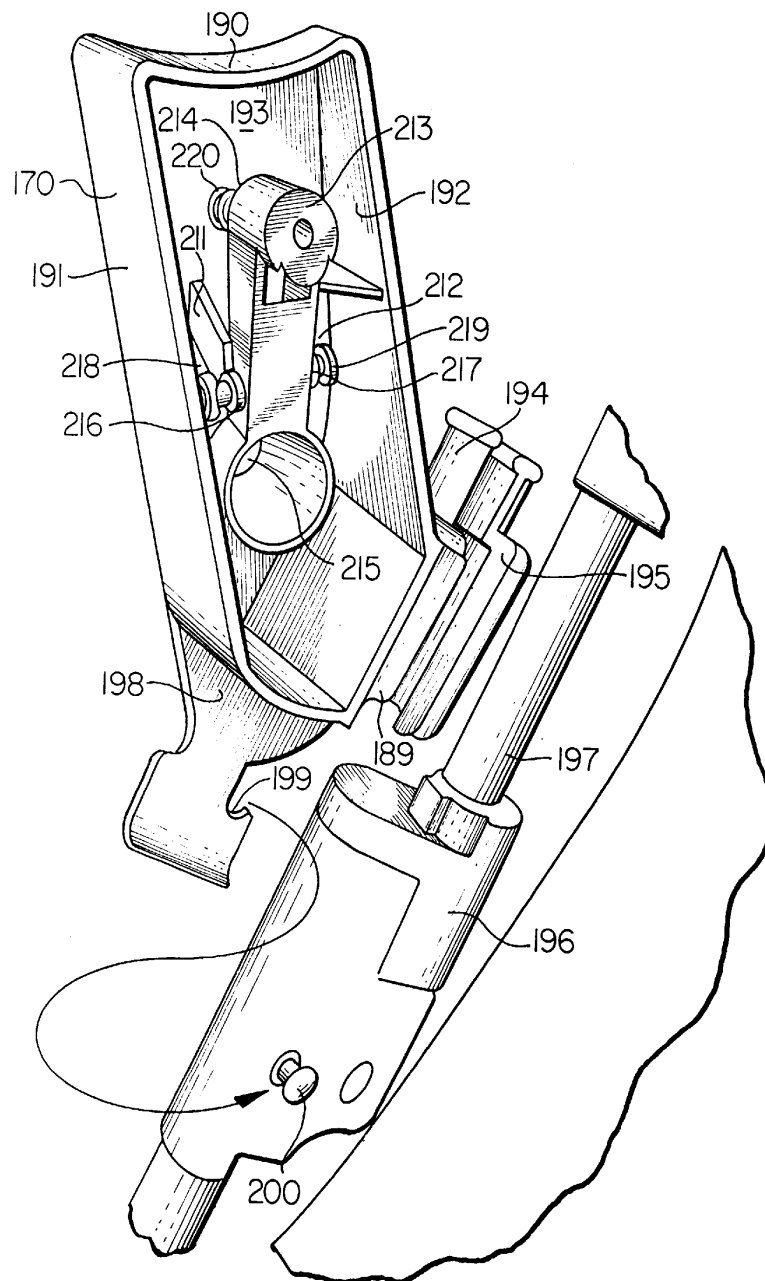

FIG. 9

COUPLING SYSTEM FOR INFANT CARRIER TO SECOND SUPPORT DEVICE

This is a Continuation of U.S. application Ser. No. 08/522,135, filed Aug. 31, 1995, now abandoned.

BACKGROUND OF THE INVENTION

The invention disclosed and claimed herein relates generally to apparatus and a system for coupling an infant carrier device to a second support device disposed below the infant carrier, and, more particularly, the invention relates to securing an infant carrier to an infant car seat base, stroller or the like.

DESCRIPTION OF THE PRIOR ART

There are presently available in the art various systems for coupling an infant seat carrier to a base or another device such as a stroller. One example is disclosed in U.S. Pat. No. 4,943,113 which discloses an infant carrier disposed on a carrier base by means of a three-point triangular coupling arrangement. The system utilizes a pair of spaced pivotable fingers extending upward adjacent the sides of the base and a J-hook connection located at the front end of the carrier. It has been viewed that this system is not entirely satisfactory inasmuch as the finger couplings are not readily visible by a viewer. Moreover, the coupling system utilizes what is deemed to be an excessive number of parts.

Further, it is desired to have a relatively simple system for readily coupling an infant carrier not only to a car seat base, but to other support devices as well, such as an infant stroller or infant glider.

What is desired is to have a coupling system which is easily viewable by an individual while an individual is coupling an infant seat to a car seat base, infant stroller or other device. Moreover, it is desired the coupling device be relatively easy to operate and utilize as few a number of parts as possible.

SUMMARY OF THE INVENTION

The invention disclosed and claimed herein serves to obviate the problems associated with the prior art while at the same time achieving the desired features for coupling an infant carrier to a second support device.

Briefly, the coupling system utilized with the present invention utilizes an infant seat which has a coupling socket or pocket which extends outward from each side of the infant seat. Each pocket is adapted to receive a readily viewable seating post which extends upward from an infant car seat base, stroller or other support device. The infant seat can relatively easily and readily be seated on the coupling posts.

It is preferred that, at least with a car seat base, a pair of fingers, which are located along the longitudinal axis of the carrier base, be employed to further assist in the coupling system. When an infant carrier is seated, for example, on an infant stroller, however, the fingers need not be utilized.

BRIEF DESCRIPTION OF THE DRAWINGS

FIG. 1 shows the infant carrier of the present invention coupled to an infant carrier base;

FIG. 2 shows the infant carrier of FIG. 1 spaced above the infant carrier base with the carrier pockets positioned above corresponding base coupling posts;

FIG. 3 shows a bottom view of the infant carrier base of FIG. 1;

FIG. 4 shows a side section view of the infant carrier base and carrier assembly taken along line 4—4 in FIG. 3 with the bottom portion of the infant carrier broken away and shown in section;

FIG. 5 shows a cross-section elevated view taken substantially long line 5—5 in FIG. 4;

FIG. 6 shows the infant carrier of the present invention spaced above an infant stroller;

FIG. 7 shows an infant carrier of the present invention coupled to an infant stroller;

FIG. 8 shows a fragmentary, vertical, cross-section view taken along line 8—8 in FIG. 7; and,

FIG. 9 shows a perspective view of a removable locking post adaptor of the present invention attached and coupled to the infant stroller shown in FIGS. 6 and 7.

DETAILED DESCRIPTION OF THE DRAWINGS

Referring to the drawings and more particularly to FIG. 1, carrier 10 is a conventional carrier for an infant. Carrier 10 often is referred to in the art as an infant car seat. It is to be understood that carrier 10, as disclosed and claimed herein, can be utilized and referred to, if desired, as an infant car seat. Carrier 10 includes shell 12 extending from head end 14 to foot end 16 and normally is of a length which is substantially greater than its width. Sides 18, 20 extend upwardly from the side edges of central portion 22 and serve to restrain an infant from excessive lateral movement. Shell 12 is contoured along its length in a serpentine manner to provide for greater infant comfort. Generally, a soft cloth pad, such as illustrated in FIG. 6, is disposed within the shell and an infant is placed upon the pad. A plurality of buckles and belts normally are employed to further restrain an infant in the carrier.

Carrier 10 preferably is fabricated or otherwise molded from a rigid, impact resistant, high polymer plastic such as polyethylene, polyvinyl chloride or the like.

The lower portion of carrier 10 includes rocker legs 26, 28 (FIG. 5) which extend outward from lower carrier face 29. Each leg is located adjacent to a carrier side extending generally centrally along a portion of the length of the carrier.

Extending outward from lower carrier face 29 are latch members 30, 31 which are spaced from one another along the longitudinal axis "X" of carrier 10 (FIG. 1). Latch member 30 is disposed on the face of carrier 12 contiguous to foot end 16. Latch member 30 includes a stamped, bent metal member having one end portion 33 which extends through an opening in the carrier and is riveted or bolted at 34 to upper carrier face 29'. A second end portion 35 includes opening 37. Second latch member 31 comprises a stamped, bent metal member having an end portion 38 which extends through an opening in the carrier and is riveted or bolted at 39 to upper carrier face 29'. Second end portion 40 has an opening 41.

Carrier 10 also includes a handle 42 which is illustrated in an inverted U-shaped configuration. The handle is coupled to the carrier by pins 43 which extend through the sides of the carrier near the central portion of its length.

Infant carrier base 50, which can be molded from the same material as the carrier, includes a central portion 52 which is adapted to receive the central portion 22 of carrier 10. Upstanding side walls 54, 56 are molded to the sides of portion 52. The length of the base from head end 58 to foot end 60 is substantially equal to that of the mating surface of the carrier, save at the head end, where base 50 is somewhat

shorter in length than the corresponding portion of carrier 10. Like the carrier, the molded base is curved in a serpentine fashion to mate with the curves of carrier 10. Base foot end 60 is located almost substantially beneath carrier foot end 16 for contact with a car seat to which the assembly is adapted to be secured via a seat belt which extends through holes 64 in base 50.

Coupling of carrier 10 to infant carrier base 50 is effected initially by a plurality of spaced base mounting posts 66, 68 and corresponding coupling members comprising carrier pockets 70, 72. Referring to FIG. 2, mounting post 66 is integrally molded as part of base side wall 54. Post 66 extends vertically upward and is tapered inwardly as the post extends outwardly from side wall 56. An identical mounting post 68 is molded integrally with base side wall 56, posts 66, 68 being identical in structure. The posts each have a length substantially greater than its thickness and its width.

Referring to carrier 10, it will be seen that coupling members having mounting pockets 70, 72 are formed on the outer surfaces of carrier sides 18, 20. Specifically, pocket 70 is formed by a U-shaped member comprising side member 74 and base 78. Pocket 72 also is formed by a U-shaped member which is integrally molded with and extends laterally outward from side 18, the U-shaped member including side members 80 and base 84.

While one particular preferred configuration has been illustrated as serving as a carrier mounting pocket and base post, it is appreciated that other structures could be utilized by a person of skill in the art. What is desired is that the coupling base and pocket be of a sufficient size that they are readily viewable to a person intending to deposit infant carrier 10 on base 50. One need only align the carrier mounting pockets 70, 72 over base mounting posts 66, 68, FIG. 2, whereby the posts are relatively readily and easily received in the mounting pockets or sockets and carrier 10 seats on base 50 without substantial movement of carrier 10 relative to base 50 in either a lateral or longitudinal direction. As shown in FIG. 2, the posts taper inwardly moving away from a base side wall. The pocket formed in the carrier coupling member also is tapered whereby a base post seats snugly within a carrier coupling pocket.

If desired, a further coupling system can be employed along with the carrier/base coupling arrangement shown and described with respect to FIG. 1. Referring to FIGS. 2-5, the lower surface of base 50 has a recess 90 (FIG. 3) which extends substantially along the longitudinal axis of base 50. Within the recess are disposed a pair of longitudinally aligned, U-shaped locking fingers 94, 96. A locking lever 98 is disposed in the recess and is pivotally connected to spaced fingers 94, 96.

A web 100 includes a suitable extension member 101 to which is attached one end of compression spring 102. The remaining end of spring 102 fastens to the bottom of finger 96.

A mounting bracket 103 is fastened to a base web and includes a pivot 104 which extends through an opening 105 in finger 96.

A second web 106 has a mounting extension 107 to which is fastened in any suitable manner one end of compression spring 108. The remaining end of spring 108 is fastened to the lower end of finger 94. A pivot member 109 is mounted on a second mounting bracket, not shown, in a manner similar to the first mounting bracket 103, the second mounting bracket also being attached to a web member on base 50. Pivot 109 extends through an opening 110 in finger 94. A pin or washer 112 is fastened to lever 98 and is positioned adjacent to the base 113 of finger 94.

A third mounting bracket 115 is fastened to an extension 116 joined to base 50. Lever rod 98 extends through an opening in bracket 115. Compression spring 117 is disposed over rod 98 and positioned between mounting bracket 115 and lever rod button 120.

At the end of rod 98 furthest from button 120, a U-shaped link member 121 has the open ends of the member fastened to the lever rod while the base end of the U-shaped member extends through the side walls of U-shaped finger 96.

When coupling carrier 10 to base 50, carrier 10 is disposed on base 50 with mounting pockets 70, 72 adapted to seat on posts 66, 68. As the carrier is moved toward the base, latch member 30 contacts pivotable finger 96 while latch member 31 contacts pivotable finger 94 whereby both fingers are urged away from their normal position to a position, as shown in dotted lines in FIG. 4, which is in the direction of base end 60. When fingers 94, 96 reach the latch openings 37, 41, the fingers will be urged in the direction of base end 58 whereby fingers 94, 96 will enter the openings and, in conjunction with the primary coupling posts 66, 68 and pockets 70, 72, serve to lock carrier 10 to base 50.

When it is desired to remove carrier 10 from base 50, button 120 is urged in the direction of arrow "AA" which in turn moves lever rod 98 in the direction of arrow "B". As rod 98 moves toward base end 60, washer member 112 urges finger 94 out of latch opening 41 as finger 94 pivots about pivot member 109. Simultaneously, as link 121 is pulled toward base end 60, it serves to withdraw finger 96 from latch opening 37 as finger 96 pivots about pivot 104. When fingers 94, 96 are disengaged from latch openings 37, 41, carrier 10 can be lifted off posts 66, 68 to remove carrier 10 from base 50.

Upon release of button 120, lever rod 98 is urged by spring 117 in the direction of arrow "C" and fingers 94, 96 are returned to their normal position as illustrated in solid lines in FIG. 4.

FIGS. 1-5 illustrate carrier 10 disposed upon infant car seat base 50. If desired, carrier 10 can be disposed on other support devices, as, for example, an infant stroller or infant glider. Referring, for example, to FIGS. 6-9, inclusive, stroller 150 is a conventional stroller device and comprises frame members 151, 152 which are connected together at one end by handle bar 153. Wheels 154, 155 extend from the remaining open ends of members 151, 152. A second pair of frame members 156 extend from members 151, 152 and a second pair of wheels 158, only one of which is shown, is connected to the outboard end of the second pair of frame members. A conventional infant seat 160 and basket 161 are mounted to the respective frame members.

A first mounting post adaptor 170 is releasably mounted to frame member 151 and a second mounting post adaptor 172 is releasably mounted to frame member 152. Each adaptor is essentially of the same construction, preferably being molded from the same plastic material as the carrier. The molded adaptor provides the desired rigidity for the mounting posts while at the same time allows the adaptor to have a sufficient resiliency to permit it to be released from a stroller frame member.

Adaptor 170, as seen in FIG. 9, is a one-piece molded U-shaped member which includes mounting post 190. Post 190 comprises sides 191, 192 and base 193. An adaptor portion 189 extends from post 190 and includes a slotted circular portion 194 and a slotted frame portion 195. Portions 194, 195 are sized and configured to slide over a corresponding stroller frame section 196 and snap on to tubular frame section 197. Web 198 depends from post 170

5

and includes a notch 199 which is adapted to engage a locking button 200 on stroller frame member 151.

Adaptor 172 is sized and configured in the same manner as adaptor 170 and is the mirror image of adaptor 170.

Carrier 202, having an insulating pad 203 disposed in the carrier shell, employs the same construction described previously with respect to carrier 10 in FIG. 1.

When it is desired to seat carrier 202 onto stroller 150, adaptors 170, 172 are snapped on and locked to frame members 151, 152 as shown, for example, in FIGS. 6 and 8. Carrier 202, having coupling members with mounting pockets 204, 205 are disposed above mounting posts 190 as seen in FIG. 6. Carrier 202 is seated on the stroller with mounting pockets 204, 205 disposed over the post portions 190 of mounting adaptors 170, 172, as seen in FIG. 7. The mounting pockets and posts are as described previously with respect to the carrier coupling system of FIGS. 1-5.

If desired, one or both adaptors 170, 172 may include a biased lock assembly 210 whereby a mounting post is locked positively in a mounting pocket. Referring to FIG. 9, there is shown a locking assembly which includes two spaced brackets 211, 212. An elongated button member 213 comprises a recessed portion 214 at one end thereof and a button 215 at the opposite ends. Arms 216, 217 extend laterally from approximately the center of member 213. Arm 216 seats in bracket 211 while arm 217 seats in bracket 212. Brackets 218 and 219 extend over arms 216, 217 respectively to retain the button member within mounting post portion 190. One end of compression spring 220 seats on a stub, not shown, extending out from base 193 while the remaining end of spring 220 seats in recessed portion 214, the spring serving to bias button 215 whereby the button extends partially through opening 221.

Referring to FIG. 6, the lower edge of mounting pocket 204 is notched at 221. Upon seating of carrier 202 upon stroller 150, mounting pocket 204 compresses against biased button 215 at notch 221 which further serves to retain a mounting post within a carrier pocket. If desired, the mounting pocket can include an opening into which button 215 extends thereby locking the mounting post in the carrier pocket. While one locking assembly has been illustrated for the embodiment of FIGS. 6-9, it is appreciated each mounting post adaptor may include a lock assembly 210.

In one embodiment of the invention where the carrier is adapted to be utilized with an infant car seat base as well as a stroller, the mounting posts are approximately 4 inches high, 2 inches wide and taper in depth from 1 inch at the top of the post to about 1½ inches at the bottom of the mounting posts. The carrier mounting pocket is sized in taper and dimension to receive the post so that a snug fit exists when a post is disposed within a mounting pocket.

The mounting system of the present invention is relatively efficient in that an infant carrier can be mounted to a car seat base, stroller or other carrier support device simply by orienting the mounting pockets over the posts and dropping or placing the carrier onto the posts. If desired, as in the instance of a car seat base, an additional locking assembly may also be utilized whereby a pair of longitudinally spaced fingers can be releasably secured to latch members located longitudinally along the lower surface of the carrier.

Additionally, button assemblies may be utilized to releasably lock a mounting post within a mounting pocket.

While the present invention has been described in connection with a single embodiment, it will be understood to those skilled in the art that many changes and modifications may be made without departing from the true spirit and

6

scope of the invention. It is therefore intended by the appended claims to cover all such changes and modifications which come within the true spirit and scope of the invention.

What is claimed is:

1. A system for releasably mounting an infant carrier to a separate infant carrier support device disposed below the carrier, the system comprising:

a carrier which includes a head end, foot end and a pair of spaced sides connecting said ends;

a coupling member extending outward from and for a portion of the length of each side of said carrier, said member being integrally formed in said carrier and sized and configured to form a discrete pocket located substantially centrally of said carrier sides; and,

said second support device including a pair of spaced mounting posts extending upward from said second device, each post having a length, width, and depth and sized and configured to be received within a pocket in said carrier coupling member,

each pocket comprising means for receiving a post and having an open end through which said post is inserted into said pocket;

said post and pocket being dimensioned and configured so that said post substantially fills said pocket to provide a snug fit;

said pocket open end having an area substantially corresponding to the cross-sectional area of the pocket adjacent said open end whereby said carrier is adapted to be coupled to said second support device solely by disposing said mounting posts into the corresponding pockets in the carrier coupling members whereby said infant carrier is coupled to the second support device and said coupling members each permit said carrier to be freely lifted vertically from said bases; and,

said coupling member posts and pockets being free of any positive latching means.

2. A system for mounting an infant carrier to a second device in accordance with claim 1 in which the second device is an infant car seat base.

3. A system for mounting an infant carrier in accordance with claim 2 wherein said carrier includes at least one latch means located along the longitudinal axis of the bottom of the carrier and said base includes a biased, pivotable finger and means for releasably locking said finger to said latch means.

4. A system in accordance with claim 3 wherein said carrier includes a pair of spaced latch means located along the longitudinal axis of said carrier;

said latch means each including a biased base pivotable finger located along the longitudinal axis of said base; and,

means for releasably locking said finger in said latch means.

5. A system for releasably mounting an infant carrier to a second, separate infant carrier support device disposed below the carrier, the system comprising:

a carrier which includes a head end, foot end and a pair of spaced sides connecting said ends;

a coupling member extending outward from and for a portion of the length of each side of said carrier, said member being sized and configured to form a discrete pocket located substantially centrally of said carrier sides;

said second support device including a pair of spaced mounting posts extending upward from said second

7

device, each post having a length, width, and depth and sized and configured to be received within a pocket in said carrier coupling member, whereby said carrier can be coupled to said second support device solely by disposing said mounting posts into the corresponding pockets in the carrier coupling members whereby said infant carrier is coupled to the second support device and precluded from substantially moving longitudinally relative to said second support device;

said second device is a stroller which includes a pair of spaced frame members; and,

a mounting adaptor releasably attached to each frame member, each adaptor including a post for receiving a carrier coupling member pocket.

6. A system in accordance with claim 5 wherein at least one of said mounting adaptors includes a biased locking assembly for locking at least one mounting post to a carrier coupling member when said post is seated in a coupling member pocket.

7. A system in accordance with claim 6 wherein said locking assembly includes a spring biased button means.

8. An infant carrier coupled to a second support device located below said carrier;

said carrier including a head end, foot end and a pair of spaced side walls;

a coupling member extending outward from and for a portion of the length of each side wall, said member being sized and configured to form a discrete pocket located substantially centrally of said carrier sides;

a second support device adapted to be disposed below and coupled to said carrier, said second support device including a pair of spaced mounting posts extending vertically upward from said second device; and,

each of said posts having a length, width, and depth and being sized and configured to be received within a carrier coupling member pocket,

each pocket comprising means for receiving a post and having an open end through which said post is inserted into said pocket,

said post and pocket being dimensioned and configured so that said post substantially fills said pocket to provide a snug fit;

said pocket open end having an area substantially corresponding to the cross-sectional area of the pocket adjacent said open end; and,

said coupling member posts and pockets being free of any positive latching means.

9. The infant carrier device and second support device of claim 8 wherein said carrier includes a pair of spaced latch members located along the longitudinal axis of said carrier and extending outward from the bottom surface of said carrier, each latch member having an opening therein; and,

said second support device comprising an infant car seat base and including a pair of spaced, releasable biased fingers located along the longitudinal axis of said base, each finger being adapted to be received within an opening in one of said latch members;

8

whereby said posts and releasable fingers and latch members releasably couple said carrier to said base.

10. An infant carrier coupled to a second support device located below said carrier;

said carrier including a head end, foot end and a pair of spaced side walls;

a coupling member extending outward from and for a portion of the length of each side wall, said member being sized and configured to form a discrete pocket located substantially centrally of said carrier sides;

a second support device adapted to be disposed below and coupled to said carrier, said second support device including a pair of spaced mounting posts extending vertically upward from said second device; and,

each of said posts having a length, width, and depth and being sized and configured to be received within a carrier coupling member pocket whereby said carrier is precluded from any substantial movement relative to said second support device along the longitudinal axis;

said second support device comprises a stroller having a pair of spaced frame member;

a mounting adaptor releasably seated on each of said frame members and including said mounting post; and, said carrier coupling member pocket being adapted to be received on said post.

11. A system for releasably mounting an infant carrier to a second separate support device, the system comprising:

a carrier which includes a head end, foot end, and a pair of spaced sides connecting said ends,

a first coupling member located at each carrier side substantially centrally of said side;

said second support device including a pair of second coupling members, each of said second members being adapted to couple with a first second coupling members preclude substantial movement of said carrier relative to said second device when said carrier and second support device are coupled;

one pair of said coupling members each being sized and configured to form a discrete pocket;

said remaining pair of coupling member each comprising a mounting post having a length, width and depth and sized and configured to be received within said coupling member pocket;

said posts and said pockets being dimensioned and configured so that each post substantially fills a pocket to provide a snug fit between the post and pocket; and, said coupling member posts and pockets being free of any positive latching means.

12. A system in accordance with claim 11 wherein said coupling members in said carrier each comprise one of said pockets and said coupling members on said second support device each comprise one of said posts.

13. A system for mounting an infant carrier to a second device in accordance with claim 11 in which the second device is an infant car seat base.

* * * * *

F.3 Afschrift uit het Benelux merkenregister

Afschrift uit het Benelux merkenregister

Merk informatie

Depotnummer	1281065
Inschrijvingsnummer	950018
Basis	Benelux
Dagtekening (dag en uur) van het depot	18-12-2013 , 17.00
Vervaldatum	18-12-2033
Publicatiedatum depot	16-01-2014
Oppositietermijn start- en einddatum	16-01-2014 / 16-03-2014
Inschrijvingsdatum	21-07-2016
Publicatiedatum van de inschrijving	21-07-2016
Publicatiedatum van de vernieuwing	19-06-2023
Status	Merk ingeschreven

Merk

Weergave van het merk	BUGABOO
Type	Woordmerk
Soort	Individueel merk

Waren en diensten

Opgave van de waren en diensten

Kl 12 Vervoermiddelen, waaronder kinderwagens, wandelwagens, buggy's, fietsen, steps, scooters, fietsaanhangwagens, golfkarren; onderdelen voor alle voornoemde producten voor zover niet begrepen in andere klassen, alsmede fietsstoeltjes en kinderautostoeltjes; dekzeil voor kinderwagens en buggy's; kappen voor kinderwagens en buggy's; aangepaste voetenzakken en zgn. babycocons 'voor kinderwagens, wandelwagens, combiwagens, duowagens en buggy's.

Kl 28 Speelkleden; spellen en speelgoed voor baby's, peuters en kinderen, waaronder speelmatten, stationaire entertainers, baby bouncers, baby schommels, draagbare schommels, niet-gemotoriseerde scooters, niet-gemotoriseerde golfkarretjes en onderdelen voor voornoemde producten, poppen, pluche speelgoeddieren, knuffels; rammelaars; speelgoed met muziek; speelgoed, speelgoed kinderwagens, spelletjes en speelgoed voor het onderwijs of de ontwikkeling van baby's, peuters en kinderen; gymnastiek- en sportartikelen voor baby's en kinderen niet begrepen in andere klassen, waaronder baby gym artikelen.

KI 35 Beheer van commerciële zaken en detailhandel (ook via elektronische netwerken zoals internet) op het gebied van voertuigen, waaronder kinderwagens, wandelwagens, buggy's, fietsen, scooters, fietsaanhangwagens en golfkarretjes, onderdelen, accessoires voor alle voornoemde producten, fietsstoeltjes en autostoeltjes, hoezen voor kinderwagens en buggy's, kappen voor kinderwagens en buggy's, koffers, boodschappentassen (met frame en op wielen), tassen (met frame en op wielen), tassen, reiskoffers, verzorgingstassen voor baby's, luiertassen voor baby's, luierszakken, paraplu's en parasols, textieldoeken en textielbanden voor het dragen van baby's en kinderen, draagzakken en draagrekken voor het dragen van baby's en kinderen en high-end baggage systemen, draagbare dekens, inbakerdekens, babycocons voor kinderwagens, (hardloop) buggies, driewielers, duowagens, buggies, hoge stoelen, kinderzitjes, tafelhangstoelen, meubilair voor baby's, peuters en kinderen, kinderwagen -/ transportzakken, (zon)schermen voor kinderwagens, (hardloop) kinderwagens, driewielers, duowagens, buggies; bed-, wieg- en ledikanttextiel (waaronder beddengoed, bedbumpers en bedrokken, dekens, lakens, dekbedden, matrasbeschermers), commodehoezen, kussens en tafellopers, speelkleden, wikkeldoeken, draagbare dekens, inbakerdekens/-doeken voor baby's, peuters en kinderen, babycocons voor kinderwagens, (hardloop) buggies, driewielers, duowagens, buggies, spellen en speelgoed voor baby's, peuters en kinderen, poppen, pluche speelgoeddieren, knuffels, rammelaars, speelgoed met muziek, speelgoed, speelgoedkinderwagens, spelletjes en speelgoed voor het onderwijs of de ontwikkeling van baby's, peuters en kinderen, gymnastiek- en sportartikelen voor baby's en kinderen, babygym-artikelen (bijvoorbeeld speelkleden, speelmatten, loopstellen, stationaire entertainers, babybouncers, babyschommels, draagbare schommels), niet-gemotoriseerde scooters, niet-gemotoriseerde golfkarretjes en onderdelen voor alle voornoemde producten.

Klasse-opsomming

12, 28, 35

Houder

Naam en adres van de houder

Royalty Bugaboo GmbH

Zug

Zwitserland

Bekijk de adresgegevens

Deze gegevens worden alleen getoond aan gebruikers met een My BOIP account die minstens één geldig merk, model of i-DEPOT hebben bij BOIP. [Meer informatie](#)

Toon adresgegevens

Gemachtigde

Naam en adres van de gemachtigde

HGF B.V.

Gedempt Hamerkanaal 257

1021 KP Amsterdam

Nederland

F.4 Afschriften uit het EUIPO modellenregister

RCD file information

001229868-0001

Timeline

Graphic representation

Design information

Design number	001229868-0001	Filing language	DUTCH
Name		Second language	ENGLISH
Filing date	13/08/2010	Reference	AH/1307458D/CTM
Registration date	13/08/2010	Vienna Classification	
Expiry date	13/08/2025	Verbal element	
Design status	Registered and fully published (A.1.)		

Indication of the product, (DesignClass)

Locarno	12.12
Values	Strollers

English ▾

Owners

Royalty Bugaboo GmbH

ID	271631	Country	CH - Switzerland	Correspondence address	
Organisation	Royalty Bugaboo GmbH	State/country	n/a	Royalty Bugaboo GmbH Schmidgasse 3 CH-6300 Zug SUIZA	Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
Legal status	Legal entity	Town	Zug		
		Post code	6300		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
		Address	Schmidgasse 3		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.

Representatives

HGF B.V.

ID	80286	Country	NL - Netherlands	Correspondence address	
Organisation	n/a	State/country	n/a	HGF B.V. Gedempt Hamerkanaal 257 NL-1021 KP Amsterdam PAÍSES BAJOS	Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
Legal status	Legal person	Town	Amsterdam		
Type	Association	Post code	1021 KP		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
		Address	Gedempt Hamerkanaal 257		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.

Designers

No data

Exhibition priority

No data

Priority

No data

Publications

Bulletin number	Date	Section	Description
2010/212	20/09/2010	A.1	Applications published under Articles 48 and 50 CDR
2013/027	07/02/2013	B.9.1	Change of name(s) and professional address(es) of the representative(s)
2015/165	02/09/2015	C.1	Renewals
2017/137	21/07/2017	B.9.2	Appointment, replacement and deletion of representative(s)
2018/070	13/04/2018	B.9.2	Appointment, replacement and deletion of representative(s)
2020/055	20/03/2020	C.1	Renewals

Showing 1 to 6 of 6 entries

Recordals

Bulletin number	Date	Section	Filing number	Title
			013409824	Change of representative name(s) and address(es)
2013/027	07/02/2013	B.9.1	006619138	Change of representative name(s) and address(es)
2015/165	02/09/2015	C.1	008923975	Registration renewal
2017/137	21/07/2017	B.9.2	012204799	Appointment replacement and deletion of representative
2018/070	13/04/2018	B.9.2	012417281	Appointment replacement and deletion of representative
2020/055	20/03/2020	C.1	012709297	Registration renewal
Showing 1 to 6 of 6 entries				

Appeals

No data

Decisions

No data

Renewals

Title	Filing number	Status	Status date
Registration renewal	008923975	Record published	02/09/2015
Registration renewal	012709297	Record published	20/03/2020
Showing 1 to 2 of 2 entries			

Documents

	Date	Type	Procedure	File	Portfolio	Language	Pages	Actions
	04/03/2011	certi	RCD	001229868-0001				
	21/09/2010	certi	RCD	001229868-0001				
Showing 1 to 2 of 2 entries								

RCD file information

001229868-0004

Timeline

Graphic representation

1 / 2

Design information

Design number	001229868-0004	Filing language	DUTCH
Name		Second language	ENGLISH
Filing date	13/08/2010	Reference	AH/1307458D/CTM
Registration date	13/08/2010	Vienna Classification	
Expiry date	13/08/2025	Verbal element	
Design status	Registered and fully published (A.1.)		

Indication of the product, (DesignClass)

Locarno	12.12
Values	Strollers

English ▾

Owners

Royalty Bugaboo GmbH

ID	271631	Country	CH - Switzerland	Correspondence address	
Organisation	Royalty Bugaboo GmbH	State/country	n/a	Royalty Bugaboo GmbH Schmidgasse 3 CH-6300 Zug SUIZA	Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
Legal status	Legal entity	Town	Zug		
		Post code	6300		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
		Address	Schmidgasse 3		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.

Representatives

HGF B.V.

ID	80286	Country	NL - Netherlands	Correspondence address	
Organisation	n/a	State/country	n/a	HGF B.V. Gedempt Hamerkanaal 257 NL-1021 KP Amsterdam PAÍSES BAJOS	Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
Legal status	Legal person	Town	Amsterdam		
Type	Association	Post code	1021 KP		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
		Address	Gedempt Hamerkanaal 257		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.

Designers

No data

Exhibition priority

No data

Priority

No data

Publications

Bulletin number	Date	Section	Description
2010/212	20/09/2010	A.1	Applications published under Articles 48 and 50 CDR
2013/027	07/02/2013	B.9.1	Change of name(s) and professional address(es) of the representative(s)
2015/165	02/09/2015	C.1	Renewals
2017/137	21/07/2017	B.9.2	Appointment, replacement and deletion of representative(s)
2018/070	13/04/2018	B.9.2	Appointment, replacement and deletion of representative(s)
2020/055	20/03/2020	C.1	Renewals

Showing 1 to 6 of 6 entries

Recordals

Bulletin number	Date	Section	Filing number	Title
			013409824	Change of representative name(s) and address(es)
2013/027	07/02/2013	B.9.1	006619138	Change of representative name(s) and address(es)
2015/165	02/09/2015	C.1	008923967	Registration renewal
2017/137	21/07/2017	B.9.2	012204799	Appointment replacement and deletion of representative
2018/070	13/04/2018	B.9.2	012417281	Appointment replacement and deletion of representative
2020/055	20/03/2020	C.1	012709298	Registration renewal

Showing 1 to 6 of 6 entries

Appeals

No data

Decisions

No data

Renewals

Title	Filing number	Status	Status date
Registration renewal	008923967	Record published	02/09/2015
Registration renewal	012709298	Record published	20/03/2020
Showing 1 to 2 of 2 entries			

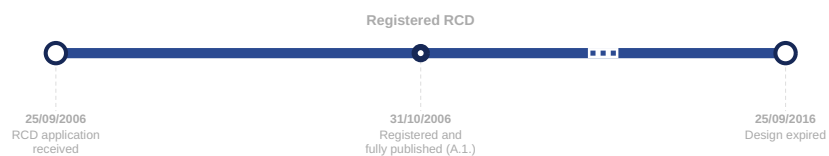
Documents

	Date	Type	Procedure	File	Portfolio	Language	Pages	Actions
	04/03/2011	certi	RCD	001229868-0004				
	21/09/2010	certi	RCD	001229868-0004				
Showing 1 to 2 of 2 entries								

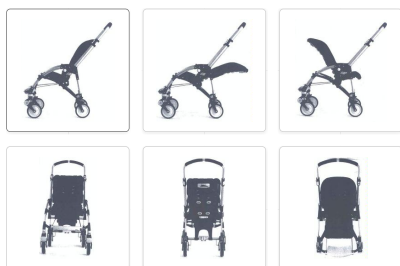
RCD file information

000594023-0001

Timeline

Graphic representation

1 / 2

Design information

Design number	000594023-0001	Filing language	DUTCH
Name		Second language	ENGLISH
Filing date	25/09/2006	Reference	D3006226EM
Registration date	25/09/2006	Vienna Classification	
Expiry date	25/09/2016	Verbal element	
Design status	Design lapsed		

Indication of the product, (DesignClass)

Locarno	12.12
Values	Baby carriages

English ▾

Owners

Royalty Bugaboo GmbH

ID	271631	Country	CH - Switzerland	Correspondence address	
Organisation	Royalty Bugaboo GmbH	State/country	n/a	Royalty Bugaboo GmbH Schmidgasse 3 CH-6300 Zug SUIZA	Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
Legal status	Legal entity	Town	Zug		
		Post code	6300		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
		Address	Schmidgasse 3		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.

Representatives

HGF LIMITED

ID	11852	Country	GB - United Kingdom	Correspondence address	
Organisation	n/a	State/country	Leeds	HGF LIMITED 1 City Walk Leeds, Leeds LS11 9DX REINO UNIDO	00 44-1132330100
Legal status	n/a	Town	Leeds,		00 44-1132330101
Type	Association	Post code	LS11 9DX		
		Address	1 City Walk		hgf@hgf.com

Designers

No data

Exhibition priority

No data

Priority

No data

Publications

Bulletin number	Date	Section	Description
2006/122	31/10/2006	A.1	Applications published under Articles 48 and 50 CDR
2007/029	27/02/2007	A.3.2	Relative errors on designs
2010/180	13/08/2010	B.9.2	Appointment, replacement and deletion of representative(s)
2011/198	01/09/2011	C.1	Renewals
2013/027	07/02/2013	B.9.1	Change of name(s) and professional address(es) of the representative(s)
2016/174	14/09/2016	B.2.1	Transfers of ownership
2017/137	21/07/2017	B.9.2	Appointment, replacement and deletion of representative(s)
2017/200	20/10/2017	C.2	Expired registrations
Showing 1 to 8 of 8 entries			

Recordals

Bulletin number	Date	Section	Filing number	Title
2007/029	27/02/2007	A.3.2	000024657	Relative error(s) concerning design (A.3.2)
2010/180	13/08/2010	B.9.2	004205732	Appointment replacement and deletion of representative
2011/198	01/09/2011	C.1	004662692	Registration renewal
2013/027	07/02/2013	B.9.1	006619138	Change of representative name(s) and address(es)
2016/174	14/09/2016	B.2.1	011068073	Transfer of ownership
2017/137	21/07/2017	B.9.2	012204799	Appointment replacement and deletion of representative
Showing 1 to 6 of 6 entries				

Appeals

No data

Decisions

No data

Renewals

Title	Filing number	Status	Status date
Registration renewal	004662692	Record published	01/09/2011
Showing 1 to 1 of 1 entries			

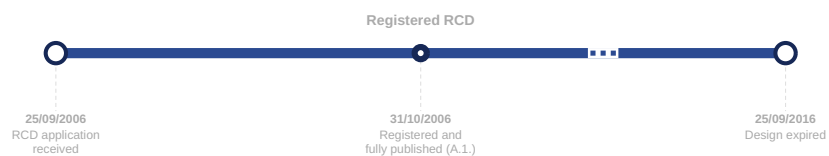
Documents

	Date	Type	Procedure	File	Portfolio	Language	Pages	Actions
	28/10/2010	certi	RCD	000594023-0001				
	28/10/2010	certi	RCD	000594023-0001				
Showing 1 to 2 of 2 entries								

RCD file information

000594023-0002

Timeline

Graphic representation

Design information

Design number	000594023-0002	Filing language	DUTCH
Name		Second language	ENGLISH
Filing date	25/09/2006	Reference	D3006226EM
Registration date	25/09/2006	Vienna Classification	
Expiry date	25/09/2016	Verbal element	
Design status	Design lapsed		

Indication of the product, (DesignClass)

Locarno	12.12
Values	Baby carriages

English ▾

Owners

Royalty Bugaboo GmbH

ID	271631	Country	CH - Switzerland	Correspondence address	
Organisation	Royalty Bugaboo GmbH	State/country	n/a	Royalty Bugaboo GmbH Schmidgasse 3 CH-6300 Zug SUIZA	Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
Legal status	Legal entity	Town	Zug		
		Post code	6300		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.
		Address	Schmidgasse 3		Hidden. You can set your contact details to be publicly available via the User Area.

Representatives

HGF LIMITED

ID	11852	Country	GB - United Kingdom	Correspondence address	
Organisation	n/a	State/country	Leeds	HGF LIMITED 1 City Walk Leeds, Leeds LS11 9DX REINO UNIDO	00 44-1132330100
Legal status	n/a	Town	Leeds,		00 44-1132330101
Type	Association	Post code	LS11 9DX		
		Address	1 City Walk		hgf@hgf.com

Designers

No data

Exhibition priority

No data

Priority

No data

Publications

Bulletin number	Date	Section	Description
2006/122	31/10/2006	A.1	Applications published under Articles 48 and 50 CDR
2007/029	27/02/2007	A.3.2	Relative errors on designs
2010/180	13/08/2010	B.9.2	Appointment, replacement and deletion of representative(s)
2011/198	01/09/2011	C.1	Renewals
2013/027	07/02/2013	B.9.1	Change of name(s) and professional address(es) of the representative(s)
2016/174	14/09/2016	B.2.1	Transfers of ownership
2017/137	21/07/2017	B.9.2	Appointment, replacement and deletion of representative(s)
2017/199	19/10/2017	C.2	Expired registrations
Showing 1 to 8 of 8 entries			

Recordals

Bulletin number	Date	Section	Filing number	Title
2007/029	27/02/2007	A.3.2	000024657	Relative error(s) concerning design (A.3.2)
2010/180	13/08/2010	B.9.2	004205732	Appointment replacement and deletion of representative
2011/198	01/09/2011	C.1	004663245	Registration renewal
2013/027	07/02/2013	B.9.1	006619138	Change of representative name(s) and address(es)
2016/174	14/09/2016	B.2.1	011068073	Transfer of ownership
2017/137	21/07/2017	B.9.2	012204799	Appointment replacement and deletion of representative
Showing 1 to 6 of 6 entries				

Appeals

No data

Decisions

No data

Renewals

Title	Filing number	Status	Status date
Registration renewal	004663245	Record published	01/09/2011
Showing 1 to 1 of 1 entries			

Documents

	Date	Type	Procedure	File	Portfolio	Language	Pages	Actions
	28/10/2010	certi	RCD	000594023-0002				
	28/10/2010	certi	RCD	000594023-0002				
Showing 1 to 2 of 2 entries								

F.5 Het begin van Bugaboo

Uit:

<https://www.baby-magazine.co.uk/talking-business-bugaboo-co-founder-max-barenbrug/>

Talking business with Bugaboo co-founder Max Barenbrug

Figuur F.1: Bugaboo co-founder Max Barenbrug

We chat to the designer and co-founder of Bugaboo about work life, and his passion to help parents feel ‘free’

The Bugaboo story started in 1994, when you designed a stroller for your graduation. What made you go down the route of baby travel systems?

Going back to when I was a student at Eindhoven, I actually remember that moment I got the idea for my graduation project. I looked out of the window and saw an unhappy-looking couple struggling with their stroller – that was my ‘Aha!’ moment.

Where did you start?

All the strollers I’d seen looked similar, with infantile colors and cumbersome white tyres – there was nothing desirable about them. I decided then that I wanted to turn my graduation project into a mission to help parents feel free, so I created an all-terrain stroller. It had to be tough, it had to be multifunctional, it had to be made for outdoor adventures. It had to be

something that both men and women would love. I imagined all the different ways parents might want to use their stroller and created something that would allow them to live their lives. This very first stroller – my graduation project – is the blueprint for all the Bugaboo strollers we have made since.

You’ve collaborated with the likes of Marc Jacobs, Diesel, Van Gogh and Missoni, did you have a favourite partnership?

We love collaborating with artists and other like-minded companies to make these special editions, as long as we stay true to the core of the brand. I personally prefer the simple designs. My two daughters grew up with the standard models.

Figuur F.2: The Bugaboo Chameleon remains a firm favourite

What’s your role within the business these days?

I come into our office in Amsterdam every day and work hand-in-hand with our team of designers and engineers on new design projects. I am also very involved in creating new sustainable business models.

All the products are named after animals, where did that idea stem from?

The idea came in 2001, when we were working on the upgrade of our Bugaboo Classic. We were creating a new kind of suspension – a frog-leg-style suspension that made navigating obstacles easier. Then we realised that Bugaboo Frog was quite a nice name. When we created our third stroller,

the Bugaboo Cameleon, it had all sorts of colour combinations, so again, the name fitted. And the tradition started...

Victoria Beckham, Gwyneth Paltrow and Elton John are all reportedly fans, how does it feel to see so many A-listers choosing your products?

Celebrities are also parents, and we want all parents to have the best for their children. I personally want people to buy our pushchairs because they know they are getting good durability and quality for their money, and not necessarily because of who else pushes it.

What's new for Bugaboo?

Our luggage system, the Bugaboo Boxer. People know us for our strollers, but Bugaboo has always been a mobility brand at heart. We're about creating products that combine design, engineering, quality and style to help all kinds of people move freely, all over the world.

F.6 Vervolg van Bugaboo met private equity investor

Uit:

<https://managementscope.nl/magazine/artikel/1465-private-equity-stabiliteit-crisistijd>

Hoe private equity stabiliteit kan bieden in crisistijd

14-04-2021 | Interviewer: Marc van Voorst tot Voorst | Auteur: Ellis Bloembergen | Beeld: Ton Zonneveld

Private equity-investeerder Bain Capital is eigenaar van kinderwagenproducent Bugaboo, dat in 2020 ondanks schokeffecten op de

verkoop in de eerste coronagolf goed presteerde. Jurjen van der Wiel van Bain en Bugaboo-ceo Adriaan Thierry vertellen over de kracht van private equity in volatiele tijden. ‘Natuurlijk is er aanvankelijk kritisch naar onze financiële positie gekeken, maar er is nooit sprake geweest van paniekvoetbal.’

20 jaar geleden zag de Bugaboo het levenslicht. De hippe kinderwagen werd bedacht door Max Barenbrug en vormde destijds zijn afstudeeropdracht aan de Design Academy in Eindhoven. Aanvankelijk probeerde Barenbrug tevergeefs zijn concept te verkopen aan kinderwagenproducenten. Hij besloot zijn concept zelf op de markt te brengen, samen met zijn zwager Eduard Zanen. De Bugaboo bleek een succes. Behalve in Nederland rollen de Bugaboo's ook in Amerika, Zuid-Korea en Australië door de straten. Het bedrijf telt inmiddels 1.000 werknemers en is actief in 50 landen.

Een jaar geleden trad Adriaan Thierry als ceo aan bij Bugaboo. De bestuurder heeft als opdracht de organisatie verder te laten groeien. Daarbij werkt het management nauw samen met Bain Capital, de Amerikaanse private equity-investeerder die sinds 2018 eigenaar is van Bugaboo. Binnen Bain Capital is managing director Jurjen van der Wiel verantwoordelijk voor vijf van Bains 20 bedrijven in Europa, waaronder Bugaboo. In een dubbelgesprek met Marc van Voorst tot Voorst, plaatsvervangend directeur van de Nederlandse Vereniging voor Participatieverenigingen (NVP), vertellen Thierry en Van der Wiel over hun samenwerking en de toekomst van Bugaboo.

Wat was voor u de aantrekkingskracht van Bugaboo?

Thierry: ‘Bugaboo zorgde bij de introductie voor een revolutie op de markt. Tot die tijd was een kinderwagen vooral een ongedifferentieerd gebruiksartikel. Met de Bugaboo konden kersverse ouders kiezen voor een designproduct van hoge kwaliteit. Het hippe en functionele design is nog steeds de grote kracht, maar er liggen grote kansen voor het internationale bedrijf om beter in te spelen op de nieuwe wereld. De concurrentie is enorm, de klant is veranderd. Ik zet me graag in om Bugaboo te transformeren.’

Welke kennis en ervaring brengt u mee?

Thierry: ‘Ik was eerder betrokken bij transitie met een sterke digitale component. Bij Ahold was ik als marketing- en e-commerce-directeur onder andere verantwoordelijk voor de omschakeling van albert.nl naar ah.nl. Bij Bugaboo is nog werk te doen om de digitale klantreis verder te verbeteren. Daarnaast heb ik ervaring met het leiden van organisaties in transitie. Hoe krijg je een bedrijf in beweging en hoe inspireer je je mensen om de benodigde wijzigingen door te voeren?’

Waarom besloot Bain Capital in 2018 te investeren in Bugaboo?

Van der Wiel: ‘We investeerden al eerder in een groot aantal founder led-bedrijven. Vaak weten de oprichters een prachtig bedrijf op te bouwen, maar voor verdere groei kunnen zij op enig moment wel een investeerder gebruiken. Bij Bugaboo was dat ook het geval. Er liggen nog volop kansen voor het bedrijf. Bugaboo heeft een goed product, een sterke innovatiecultuur en enorm betrokken medewerkers. Er is een grote groeiambitie, daarbij kan Bain Capital veel betekenen.’

Hoe gaat Bugaboo de groeiambities waarmaken?

Thierry: ‘We hebben tijdens de pandemie de strategie en de organisatiestructuur drastisch herzien. De drie toekomstige pijlers zijn diversifiëring, internationalisering en digitalisering, met veel verantwoordelijkheid voor de regio’s. Het is allereerst onze ambitie om naast de kinderwagen meer producten op de markt te brengen. Zo hebben we al autostoeltjes en kinderbedjes gelanceerd. Ook zullen we, zonder Europa uit het oog te verliezen, steviger inzetten op Azië. Daar groeien we nu ook al: in Zuid-Korea zijn we marktleider in het luxesegment. Maar we zullen ook fors investeren in digitalisering. We willen op alle momenten van de customer journey relevant zijn. Door de pandemie is er online al veel verbeterd, maar er zijn nog grote slagen te maken. Daarnaast blijven we innoveren. Sinds 1 februari hebben we een nieuwe chief product officer, Youn Lee. Hij volgt in feite oprichter Max Barenbrug op en zal een nieuwe generatie producten gaan vormgeven.’

Hoe ziet samenwerking met Bain Capital eruit?

Van der Wiel: ‘Bain Capital gelooft in intensieve samenwerking met bedrijven. Dat vormt een belangrijk uitgangspunt bij de vraag of en hoe we willen investeren. De focus ligt op industrieën en transitieën waarvan we veel kennis hebben. Op die manier bieden we partners toegevoegde waarde op voor hen soms lastige thema’s, zoals digitalisering, groei-acceleratie door internationale expansie en innovatie van het businessmodel. Wij zijn gespecialiseerd in complexe transformaties, waar een sterke strategische positie is om op voort te bouwen – zoals bij Bugaboo het merk, product en de cultuur – maar waar verder veel verandering vereist is.

Voor organisaties kan een transformatie veel onzekerheid brengen, de druk is vaak hoog. Managementteams waarderen deze samenwerking en echte hulp op concrete thema’s. Er is een gezamenlijke langetermijnvisie. Als investeerder hebben we de intentie en de daadkracht om echt betere bedrijven te bouwen, met een duidelijke strategie, de sterkste teams in hun industrie en operationele discipline. Bain Capital brengt veel bedrijven naar de beurs die vervolgens goed presteren, ook nadat wij ons teruggetrokken hebben. Publieke investeerders participeren dus graag als wij verkopen, omdat wij echt een verbeterd bedrijf hebben neergezet. In onze samenwerking kiezen we er bewust voor om bestuurders persoonlijk te begeleiden, dus niet volgens de traditionele benadering via de board. Ik heb daarom regelmatig contact met

Adriaan. Bugaboo heeft het onder zijn leiding erg goed gedaan. Ondanks de pandemie en de schokeffecten op de verkoop in de eerste golf, groeide in 2020 zowel de omzet als de winst.'

Hoe ervaart u de samenwerking met Bain Capital?

Thierry: 'Er bestaan veel vooroordelen over private equity- investeerders. Mijn ervaring met Bain Capital is echter positief, ik kan me geen betere aandeelhouder wensen. Het bedrijf is niet uit op kortetermijnwinst, het draait juist om waardecreatie. Daarnaast hebben we toegang tot eerste klas kennis binnen de wereldwijde organisatie. Ons managementteam werkt nauw samen met diverse experts. We kunnen rekenen op support bij IT-projecten, het optimaliseren van processen of het aantrekken van talent. Dat biedt, zeker in de fase waarin wij zitten, veel voordelen.

Ook prettig: er is veel vertrouwen vanuit Bain Capital. Tijdens de eerste maanden van de pandemie is er geen paniekvoetbal gespeeld. Natuurlijk is er aanvankelijk kritisch naar de financiële positie gekeken, maar er was al snel ruimte om te investeren. Ik ben trots dat we 2020 met significante groei van de winst hebben afgesloten.'

Hoe belangrijk is duurzaamheid voor Bugaboo en hoe passen ESG-doelstellingen in de samenwerking met Bain Capital als private equity-investeerder?

Thierry: 'Duurzaamheid zit van oudsher in ons DNA. Allereerst omdat de klant dat verlangt. Die wil het liefst een kinderwagen die lang meegaat. De Bugaboo behoudt ook zijn waarde. Kijk maar op verkoopplatforms als marktplaats.nl of eBay.nl om te zien hoeveel een tweedehands Bugaboo nog opbrengt. We zorgen ervoor dat reparaties mogelijk zijn en dat reserveonderdelen kunnen worden besteld.

Maar we willen het thema duurzaamheid nog verder brengen. Afgelopen zomer formuleerden we onze nieuwe strategie. De ESG-criteria komen daarin nadrukkelijker naar voren. Ik zie totaal geen spanning met de belangen van private equity- investeerders. Onze huidige en toekomstige investeerders vinden het een belangrijk thema. We voeren voortdurend discussies met Bain Capital hoe we verder kunnen verduurzamen. Op diverse vlakken doen we het goed, maar er zijn ook nog kansen.'

Hoe laat Bain Capital duurzaamheid meewegen in investeringsbesluiten?

Van der Wiel: 'Laat ik beginnen met het wegnemen van een misvatting: we investeren niet alleen kapitaal van Bain Capital zelf. Het grootste deel is afkomstig van onze klanten, die duurzaam investeren ook hoog op de agenda hebben staan. Met die middelen kopen we bedrijven. Verder realiseren wij ons dat we grote impact kunnen maken met onze investeringen en de transformaties die we mede doorvoeren, aangezien wij veel bedrijven in ons

portfolio hebben met een groot bereik en duizenden werknemers. Daarbij voelen we een sterke drang to do the right thing. We willen goed zorgen voor de medewerkers van onze portfolio-bedrijven, maar we voelen die zorgplicht ook richting de maatschappij. Het is bemoedigend dat alle spelers in het veld – consumenten, investeerders, medewerkers, bestuurders – overtuigd zijn van de noodzaak om te verduurzamen.’

Met het oog op de pandemie: is het ingewikkeld om te investeren zonder mensen fysiek te ontmoeten?

Van der Wiel: ‘Ja, dat is best moeilijk. In de private equity-industrie gaat het om een gelimiteerd aantal, maar erg belangrijke beslissingen. Die worden genomen nadat we ons intensief hebben laten informeren en nadat we diepgaande analyses hebben gemaakt. Maar er speelt uiteindelijk ook altijd een menselijke component mee. Het moet immers van beide kanten goed voelen. Als je elkaar niet in de ogen kunt kijken vereist dat wel wat aanpassingsvermogen.

Ik heb het afgelopen jaar drie ceo’s en cfo’s aangenomen, waarvan ik een aantal nooit heb ontmoet. Daarnaast was ik dit jaar bij twee grote industriële investeringen betrokken, die nagenoeg volledig virtueel zijn afgerond. Het gemis van fysiek contact is echter het grootst bij nieuwe collega’s. We zijn een bedrijf dat zwaar leunt op jarenlange coachingtrajecten. Nieuwe medewerkers doen ervaring op door mee te kijken met collega’s. Dat is veel moeilijker via videoconferencing.’

Hoe was het om in deze coronatijd als ceo te beginnen?

Thierry: ‘Ik was net begonnen toen de pandemie uitbrak. Ik heb de managing directors van onze internationale markten via videobellen leren kennen. Dat viel niet tegen. Ik heb het gevoel dat ik zowel de markt als de mensen goed ken. Binnen het bedrijf plannen we veel gezamenlijke meetings. Het voelt als overcommuniceren, maar medewerkers vinden het prettig. Tijdens het noodgedwongen thuiswerken steunen we collega’s mentaal, maar ook financieel als dat nodig is.’

Wat heeft Bain Capital tijdens deze coronacrisis geleerd van de 20 bedrijven in het portfolio?

Van der Wiel: ‘Het heeft ons verrast hoe snel bedrijven met een sterke marktpositie zich herstelden. Een groot aantal bedrijven met sterke posities, zoals Bugaboo, groeide vanaf half mei 2020 zelfs sterker dan voor de lockdown, terwijl iedereen in maart en april hard geraakt werd. De grootste les: met een goed product en een loyale klantenkring ben je veerkrachtig tijdens crises en kun je zelfs je positie versterken als je zorgt dat je in moeilijke tijden ook klanten blijft bedienen. Het herstel is tevens te danken geweest aan sterke leiders: het was een tijd waarin sommige managers echt boven zichzelf uitstegen.’

Als de NVP met politici praat, geven we aan dat participatiemaatschappijen door de combinatie van kapitaal, kennis en netwerk bij uitstek goed geëquipeerd zijn om bedrijven door uitdagende periodes te helpen. Ook nu, bij het herstel van de economie, kunnen participatiemaatschappijen deel van de oplossing zijn. Hoe denkt Bain Capital daarover?

Van der Wiel: 'Private equity is een geschikt model gebleken om bedrijven door deze onzekere economische periode te helpen. Omdat we echt een langetermijnvisie hebben, kijken we door een crisis heen. In deze pandemie hebben we bedrijven terzijde gestaan die kampten met moeilijkheden. Mede dankzij onze support en geduld zijn we er met onze partners in geslaagd sterker uit de crisis te komen.

Ter onderbouwing: een jaar na corona is het vooruitzicht van waarde van de bedrijven in ons Europese portfolio nagenoeg onveranderd gebleven. Het jaar 2021 wordt interessant gezien het sterke herstelpotentieel van de bestedingen, vooral in de Verenigde Staten. Verder heeft de pandemie duidelijk gemaakt welke bedrijven een sterke marktpositie hebben. Dat geeft nieuwe kansen en een heel interessante set data voor bedrijvenbouwers zoals Bain om nieuwe partners te vinden.'

Dit artikel is gepubliceerd in Management Scope 04 2021.